

PARLAMENTO
DE GALICIA

BOLETÍN OFICIAL DO PARLAMENTO DE GALICIA

XI lexislatura
Número 498
30 de maio de 2023

SUMARIO

1. Procedementos parlamentarios

1.1. Procedementos de natureza normativa

1.1.2. Propostas de normas

1.1.2.1. Proxectos e proposicións de lei

1.1.2.1.1. Proxectos de lei

■ Acordo da Mesa do Parlamento, do 29 de maio de 2023, polo que se admite a trámite o Proxecto de lei do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia e se abre o prazo para presentar emendas (doc. núm. 53855, 11/PL-000023) [194426](#)

■ Acordo da Mesa do Parlamento, do 29 de maio de 2023, polo que se admite a trámite o Proxecto de lei para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia e se abre o prazo para presentar emendas (doc. núm. 53884, 11/PL-000024) [194786](#)

■ Acordo da Mesa do Parlamento, do 29 de maio de 2023, polo que se amplía o prazo de presentación de emendas ao articulado ao Proxecto de lei de artesanía de Galicia (doc. núm. 53015, 11/PL-000021) [194424](#)

■ Acordo da Mesa do Parlamento do 29 de maio de 2023, polo que se amplía o prazo de presentación de emendas ao articulado ao Proxecto de lei de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia (doc. núm. 53362, 11/PL-000022) [194424](#)

1. Procedementos parlamentarios

1.1. Procedementos de natureza normativa

1.1.2. Propostas de normas

1.1.2.1. Proxectos e proposicións de lei

1.1.2.1.1. Proxectos de lei

Acordo da Mesa do Parlamento, do 29 de maio de 2023, polo que se admite a trámite o Proxecto de lei do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia e se abre o prazo para presentar emendas (doc. núm. 53855, 11/PL-000023)

A Mesa do Parlamento, na súa sesión do día 29 de maio de 2023, adoptou o seguinte acordo:

Admisión a trámite e apertura do prazo de presentación de emendas

- 53855 (11/PL-000023)

Presidencia da Xunta de Galicia

Proxecto de lei do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia

Examinado o devandito proxecto e logo de verificar que reúne a documentación e os antecedentes previstos no artigo 111 do Regulamento, a Mesa, por unanimidade, acorda:

1º. Admitir a trámite o Proxecto de lei do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, polo procedemento lexislativo ordinario.

2º. Oír a Xunta de Portavoces para a súa asignación a comisión e ordenar a súa publicación no *Boletín Oficial do Parlamento de Galicia*.

3º. Abrir o prazo regulamentario de 15 días hábiles para a presentación de emendas, que comezará a contar a partir do día seguinte ao da publicación no *Boletín Oficial do Parlamento de Galicia*. O prazo remata o día 16 de xuño de 2023, ás 18.30 horas.

Santiago de Compostela, 30 de maio de 2023

Miguel Ángel Santalices Vieira

Presidente

Acordo da Mesa do Parlamento, do 29 de maio de 2023, polo que se admite a trámite o Proxecto de lei para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia e se abre o prazo para presentar emendas (doc. núm. 53884, 11/PL-000024)

A Mesa do Parlamento, na súa sesión do día 29 de maio de 2023, adoptou o seguinte acordo:

Admisión a trámite e apertura do prazo de presentación de emendas

- 53884 (11/PL-000024)

Presidencia da Xunta de Galicia

Proxecto de lei para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia

Examinado o devandito proxecto e logo de verificar que reúne a documentación e os antecedentes previstos no artigo 111 do Regulamento, a Mesa, por unanimidade, acorda:

1º. Admitir a trámite o Proxecto de lei para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, polo procedemento lexislativo ordinario.

2º. Oír a Xunta de Portavoces para a súa asignación a comisión e ordenar a súa publicación no *Boletín Oficial do Parlamento de Galicia*.

3º. Abrir o prazo regulamentario de 15 días hábiles para a presentación de emendas, que comezará a contar a partir do día seguinte ao da publicación no *Boletín Oficial do Parlamento de Galicia*. O prazo remata o día 16 de xuño de 2023, ás 18.30 horas.

Santiago de Compostela, 30 de maio de 2023
Miguel Ángel Santalices Vieira
Presidente

Acordo da Mesa do Parlamento, do 29 de maio de 2023, polo que se amplía o prazo de presentación de emendas ao articulado ao Proxecto de lei de artesanía de Galicia (doc. núm. 53015, 11/PL-000021)

No Rexistro Xeral do Parlamento de Galicia tivo entrada, co número 53837, o escrito do G. P. do Bloque Nacionalista Galego polo que solicita a ampliación do prazo para a presentación de emendas ao articulado ao Proxecto de lei de artesanía de Galicia (doc. núm. 53015, 11/PL-000021)

Visto o disposto no artigo 96 do Regulamento da Cámara, a Mesa, por unanimidade, acorda:

1º. Ampliar, por terceira vez, o prazo de presentación de emendas ao articulado ao Proxecto de lei de artesanía de Galicia (doc. núm. 53015, 11/PL-000021), ata o día 2 de xuño de 2023, ás 18.30 horas.

2º. Dar traslado deste acordo á Xunta de Portavoces.

3º. Notificar este acordo aos grupos parlamentarios.

4º. Publicar este acordo no *Boletín Oficial do Parlamento de Galicia*.

Santiago de Compostela, 30 de maio de 2023
Miguel Ángel Santalices Vieira
Presidente

Acordo da Mesa do Parlamento do 29 de maio de 2023, polo que se amplía o prazo de presentación de emendas ao articulado ao Proxecto de lei de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia (doc. núm. 53362, 11/PL-000022)

No Rexistro Xeral do Parlamento de Galicia tivo entrada, co número 53881, o escrito do G.P. dos Socialistas de Galicia, polo que se solicita a ampliación do prazo para a presentación de

emendas ao articulado ao Proxecto de lei de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia (doc. núm. 53362, 11/PL-000022)

Visto o disposto no artigo 96 do Regulamento da Cámara, a Mesa, por unanimidade, acorda:

1º) Ampliar, por segunda vez, o prazo de presentación de emendas ao articulado ao Proxecto de lei de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia (doc. núm. 53362, 11/PL-000022), ata o día 12 de xuño de 2023, ás 18.30 horas.

2º) Dar traslado deste acordo á Xunta de Portavoces.

3º) Notificar este acordo aos grupos parlamentarios.

4º) Publicar este acordo no *Boletín Oficial do Parlamento de Galicia*.

Santiago de Compostela, 30 de maio de 2023

Miguel Ángel Santalices Vieira

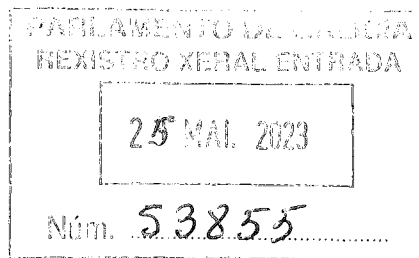
Presidente

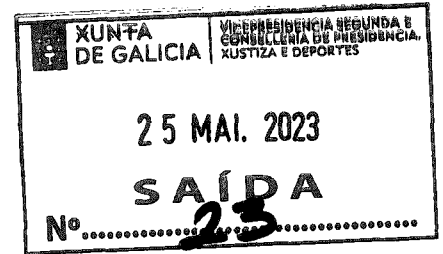

XUNTA
DE GALICIA

VICEPRESIDENCIA SEGUNDA E
CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA,
XUSTIZA E DEPORTES

Ref: mv

Para a súa tramitación polo Parlamento de Galicia achégolle o **"Proxecto de lei do Patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia"**, aprobado polo Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do día 19 de maio de 2023.

Asemade achégase a certificación expedida polo secretario do Consello co visto e praxe do Sr. Presidente da Xunta de Galicia, así como os documentos aos que se refire o artigo 111 do Regulamento da Cámara.

Santiago de Compostela,

A directora xeral de Relacións Institucionais e Parlamentarias,

(ASINADO DIXITALMENTE)

Sr. presidente do Parlamento de Galicia

A-SEÑORANS ALVAREZ, BLANCA
al
023 13:25:38

CSV: BOPGDSPG-6aWbPtd-7
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

XUNTA
DE GALICIA

DIEGO CALVO POUSO, VICEPRESIDENTE SEGUNDO E CONSELLEIRO DE
PRESIDENCIA, XUSTIZA E DEPORTES E SECRETARIO DO CONSELLO DA
XUNTA DE GALICIA,

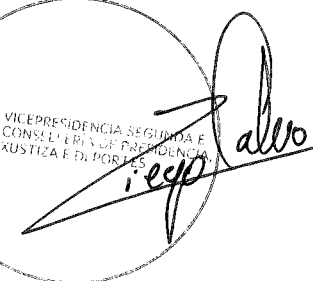
CERTIFICA:

Que o Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do día dezanove de
maio de dous mil vinte e tres adoptou, entre outros, o seguinte Acordo:

*"Aprobar o proxecto de lei do patrimonio da Comunidade Autónoma de
Galicia e a súa remisión ao Parlamento de Galicia".*

E para que conste, asina a presente co visto e praxe do Sr. Presidente,
en Santiago de Compostela a dezanove de maio de dous mil vinte e
tres.

Vº. e Praxe:
O PRESIDENTE

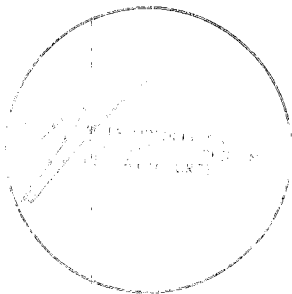
 VICEPRESIDENCIA SEGUNDA E
CONSELLEIRO DE PRESIDENCIA,
XUSTIZA E DEPORTES

XUNTA
DE GALICIA

PROXECTO DE LEI DO PATRIMONIO DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS	12
TÍTULO PRELIMINAR Disposicións xerais	27
Artigo 1. <i>Obxecto e ámbito de aplicación</i>	27
Artigo 2. <i>Concepto de patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia e clasificación dos bens e dereitos que o integran</i>	28
Artigo 3. <i>Réxime xurídico</i>	30
Artigo 4. <i>Competencias</i>	31
Artigo 5. <i>Principios</i>	32
TÍTULO I Bens e dereitos demaniais	33
CAPÍTULO I Afectacións e desafectacións	33
<i>Sección 1.ª Afectacións</i>	33
Artigo 6. <i>A afectación e as súas formas</i>	33
Artigo 7. <i>Competencia</i>	37
Artigo 8. <i>Procedemento</i>	36
<i>Sección 2.ª Afectacións secundarias</i>	38
Artigo 9. <i>Afectación secundaria e competencia</i>	38
Artigo 10. <i>Procedemento</i>	39
<i>Sección 3.ª Desafectacións</i>	40
Artigo 11. <i>Desafectación e competencia</i>	40
Artigo 12. <i>Procedemento</i>	41
CAPÍTULO II Adscricións e desadscricións	43
<i>Sección 1.ª Adscricións e desadscricións internas</i>	43
Artigo 13. <i>Adscricións e desadscricións de bens e dereitos demaniais</i>	43
Artigo 14. <i>Competencia</i>	45
Artigo 15. <i>Procedemento</i>	46
<i>Sección 2.ª Reestruturacións orgánicas</i>	48
Artigo 16. <i>Cambios de adscrición por reestruturación orgánica</i>	48
<i>Sección 3.ª Adscrición e desadscrición de bens e dereitos patrimoniais a entidades públicas instrumentais</i>	49
Artigo 17. <i>Adscrición</i>	49
Artigo 18. <i>Carácter finalista da adscrición</i>	50
Artigo 19. <i>Desadscrición por incumprimento do fin ou innecesariedade</i>	51
CAPÍTULO III Mutacións demaniais	52
Artigo 20. <i>Mutación demanial</i>	52
Artigo 21. <i>Competencia e procedemento</i>	53
CAPÍTULO IV Incorporación ao patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia de bens e dereitos das entidades públicas instrumentais	54
Artigo 22. <i>Incorporación de bens e dereitos</i>	54
Artigo 23. <i>Excepcións á incorporación</i>	55
Artigo 24. <i>Procedemento e competencia</i>	56

Artigo 25. <i>Formalización</i>	57
Artigo 26. <i>Natureza do ben ou dereito adquirido</i>	58
Artigo 27. <i>Incorporación por supresión de entidades públicas instrumentais</i> ...	59
CAPÍTULO V Tráfico xurídico público entre administracións públicas	60
<i>Sección 1.ª Ámbito e requisitos</i>	60
Artigo 28. <i>Ámbito</i>	60
Artigo 29. <i>Requisitos</i>	61
<i>Sección 2.ª Adscripción e mutación demanial a favor doutras administracións públicas</i>	62
Artigo 30. <i>Adscripción e mutación demanial</i>	62
Artigo 31. <i>Competencia</i>	63
Artigo 32. <i>Procedemento</i>	64
Artigo 33. <i>Vinculación ao fin</i>	66
Artigo 34. <i>Devolución</i>	67
<i>Sección 3.ª Cambio de titularidade de bens inmoables e dereitos sobre eles</i>	68
Artigo 35. <i>Transmisión de titularidade</i>	68
Artigo 36. <i>Competencia</i>	69
Artigo 37. <i>Procedemento</i>	70
CAPÍTULO VI Utilización dos bens e dereitos demaniais	71
<i>Sección 1.ª Disposición xeral</i>	71
Artigo 38. <i>Necesidade de título habilitante</i>	71
<i>Sección 2.ª Utilización dos bens destinados ao uso xeral</i>	73
Artigo 39. <i>Tipos de uso dos bens destinados ao uso xeral</i>	73
Artigo 40. <i>Títulos habilitantes</i>	74
Artigo 41. <i>Reservas demaniais</i>	75
<i>Sección 3.ª Utilización dos bens e dereitos destinados a un servizo público</i>	76
Artigo 42. <i>Bens e dereitos destinados á prestación de servizos públicos</i>	76
Artigo 43. <i>Ocupación de espazos en edificios administrativos</i>	77
Artigo 44. <i>Préstamos de obras de arte</i>	78
<i>Sección 4.ª Autorizacións e concesións demaniais</i>	79
Artigo 45. <i>Autorizacións demaniais</i>	79
Artigo 46. <i>Concesións demaniais</i>	81
Artigo 47. <i>Prohibicións para ser titular de autorizacións e concesións demaniais</i>	82
Artigo 48. <i>Competencia</i>	83
Artigo 49. <i>Procedemento para o outorgamento de autorizacións e concesións en réxime de concorrencia</i>	84
Artigo 50. <i>Procedemento para o outorgamento directo de autorizacións e concesións</i>	85
Artigo 51. <i>Condicións das autorizacións e concesións</i>	87
Artigo 52. <i>Efectos e comunicación dos títulos outorgados</i>	89

Artigo 53. Dereitos reais sobre obras en dominio público.....	90
Artigo 54. Transmisión de dereitos reais	91
Artigo 55. Extinción das autorizacións e concesións demaniais	92
Artigo 56. Rescate das concesións.....	93
Artigo 57. Destino das obras construídas polos concesionarios á extinción do título	94
Artigo 58. Liquidación de autorizacións e concesións demaniais sobre bens ou dereitos desafectados	95
Artigo 59. Dereito de adquisición preferente	96
TÍTULO II Xestión Patrimonial	97
CAPÍTULO I Réxime xurídico dos negocios patrimoniais	97
Artigo 60. Modos de adquirir e contratos privados.....	97
Artigo 61. Liberdade de pactos e perfección do contrato.....	98
Artigo 62. Capacidade	99
Artigo 63. Formalización	100
Artigo 64. Taxacións periciais e informes técnicos.....	101
CAPÍTULO II Adquisicións a título oneroso	103
Sección 1.ª Disposicións xerais.....	103
Artigo 65. Órganos competentes para a adquisición de inmobles ou dereitos sobre eles	103
Artigo 66. Finalidade e obxecto	104
Artigo 67. Principios xerais do procedemento	106
Artigo 68. Adquisición de edificios en construción	108
Artigo 69. Adquisición por redución de fondos propios.....	109
Artigo 70. Adquisicións por entidades públicas instrumentais	110
Artigo 71. Desestimento.	111
Sección 2.ª Adquisición con publicidade e concorrencia	112
Artigo 72. Expediente	112
Artigo 73. Convocatoria	114
Artigo 74. Presentación de documentación	115
Artigo 75. Admisibilidade de variantes e ofertas con valores anormais.....	116
Artigo 76. Mesa de contratación	117
Artigo 77. Apertura de propostas.....	118
Artigo 78. Informe técnico e proposta de adxudicación.....	119
Artigo 79. Adxudicación	120
Sección 3.ª Adquisición directa	121
Artigo 80. Procedemento	121
Sección 4.ª Adquisición de bens e dereitos mediante a participación en procedementos de licitación	123
Artigo 81. Procedemento.....	123

<i>Sección 5.ª Adquisición de bens mobles e de dereitos de propiedade incorpo- ral</i>	124
Artigo 82. <i>Adquisición de bens mobles</i>	124
Artigo 83. <i>Adquisición de dereitos de propiedade incorporal</i>	125
CAPÍTULO III Adquisicións a título gratuito	126
<i>Sección 1.ª Adquisición gratuíta</i>	126
Artigo 84. <i>Disposicións xerais</i>	126
Artigo 85. <i>Competencia</i>	128
Artigo 86. <i>Procedemento</i>	129
Artigo 87. <i>Reversións e retrocesións</i>	131
Artigo 88. <i>Competencia e procedemento</i>	132
<i>Sección 2.ª Adquisición por atribución da lei</i>	133
Artigo 89. <i>Saldo e depósitos abandonados</i>	133
CAPÍTULO IV Adquisicións por exercicio de potestades públicas	134
Artigo 90. <i>Adquisicións derivadas do exercicio da potestade expropiatoria</i>	134
Artigo 91. <i>Cambios de destino derivados de procedementos de expropiación</i> ..	135
Artigo 92. <i>Adquisicións derivadas de adxudicacións acordadas en procedemen- tos de execución</i>	136
CAPÍTULO V Arrendamento de inmobles	137
Artigo 93. <i>Obxecto</i>	137
Artigo 94. <i>Competencia</i>	138
Artigo 95. <i>Procedemento</i>	140
Artigo 96. <i>Melloras</i>	142
Artigo 97. <i>Taxación</i>	144
Artigo 98. <i>Utilización do ben arrendado</i>	145
Artigo 99. <i>Finalización do contrato</i>	146
CAPÍTULO VI Venda de bens e dereitos	147
<i>Sección 1.ª Disposicións xerais</i>	147
Artigo 100. <i>Bens e dereitos susceptibles de venda</i>	147
Artigo 101. <i>Imposición de condicións, cargas e gravames</i>	148
Artigo 102. <i>Trámites previos</i>	149
Artigo 103. <i>Formas de venda</i>	150
Artigo 104. <i>Órganos competentes</i>	152
Artigo 105. <i>Incoación</i>	153
Artigo 106. <i>Garantía</i>	154
Artigo 107. <i>Prego de condicións</i>	155
Artigo 108. <i>Pago e formalización</i>	156
Artigo 109. <i>Pagamento aprazado do prezo de venda</i>	157
Artigo 110. <i>Venda de bens e dereitos litixiosos</i>	158
Artigo 111. <i>Desestimento</i>	159
<i>Sección 2.ª Procedemento de venda de bens inmobles ou dereitos sobre eles en</i>	

<i>poxa pública</i>	160
Artigo 112. <i>Expediente</i>	160
Artigo 113. <i>Desenvolvemento</i>	162
Artigo 114. <i>Adxudicación</i>	164
Artigo 115. <i>Poxas sucesivas</i>	165
Artigo 116. <i>Cuarta poxa</i>	166
Artigo 117. <i>Tramitación simplificada con acumulación de poxas</i>	168
Artigo 118. <i>Poxa con proposición económica en sobre pechado</i>	169
Sección 3.ª <i>Procedemento de venda de bens inmobles ou dereitos sobre eles por concurso</i>	170
Artigo 119. <i>Criterios aplicables</i>	170
Artigo 120. <i>Prego de condicións</i>	172
Artigo 121. <i>Procedemento aberto</i>	173
Artigo 122. <i>Convocatoria</i>	174
Artigo 123. <i>Mesa de licitación e selección de licitadores</i>	175
Artigo 124. <i>Apertura de proposicións e adxudicación</i>	176
Artigo 125. <i>Renuncia ou incumprimento</i>	177
Artigo 126. <i>Procedemento restrinxido</i>	178
Sección 4.ª <i>Procedemento de venda directa de bens inmobles ou dereitos sobre eles</i>	179
Artigo 127. <i>Actuacións previas</i>	179
Artigo 128. <i>Tramitación</i>	180
Artigo 129. <i>Concorrenza de adquirentes</i>	181
Sección 5.ª <i>Procedemento de venda de bens mobles ou de dereitos de propiedade incorporal</i>	183
Artigo 130. <i>Venda de bens mobles ou dereitos de propiedade incorporal</i>	183
Artigo 131. <i>Poxa pública á baixa</i>	184
CAPÍTULO VII Explotación dos bens e dereitos patrimoniais	185
Artigo 132. <i>Órganos competentes</i>	185
Artigo 133. <i>Formas de explotación dos bens ou dereitos patrimoniais</i>	186
Artigo 134. <i>Explotación directa de bens ou dereitos patrimoniais mediante entidade pública instrumental ou sociedade mercantil</i>	188
Artigo 135. <i>Procedemento de adxudicación directa de contratos de explotación de bens ou dereitos patrimoniais</i>	189
Artigo 136. <i>Procedemento de adxudicación de contratos de explotación de bens ou dereitos patrimoniais mediante poxa ou concurso público</i>	190
CAPÍTULO VIII Permuta de bens e dereitos	191
Artigo 137. <i>Requisitos e procedemento para a permuta de bens e dereitos</i>	191
CAPÍTULO IX Cesión gratuita de bens e dereitos	193
Sección 1.ª <i>Bens inmobles e dereitos sobre eles</i>	193
Artigo 138. <i>Suxeitos e contido da cesión de bens inmobles e dereitos sobre</i>	

<i>eles</i>	193
Artigo 139. <i>Procedemento e competencia</i>	195
Artigo 140. <i>Concurso público</i>	197
Artigo 141. <i>Formalización e inscrición</i>	198
Artigo 142. <i>Vinculación ao fin dos bens ou dereitos cedidos</i>	199
Artigo 143. <i>Cambio de destino</i>	200
Artigo 144. <i>Resolución</i>	201
<i>Sección 2.ª Bens mobles e dereitos de propiedade incorporal</i>	202
Artigo 145. <i>Cesión de bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal</i>	202
<i>Sección 3.ª Renuncia de dereitos</i>	204
Artigo 146. <i>Renuncia ou abdicación de dereitos</i>	204
TÍTULO III Réxime especial da sucesión legal hereditaria a favor da Comu- nidade Autónoma de Galicia	205
CAPÍTULO I Disposición xeral	205
Artigo 147. <i>Obxecto e competencia</i>	205
CAPÍTULO II Procedemento para a declaración da Comunidade Autónoma como herdeira ab intestato	206
Artigo 148. <i>Iniciación de oficio</i>	206
Artigo 149. <i>Deber de comunicación</i>	207
Artigo 150. <i>Denuncia</i>	208
Artigo 151. <i>Premio</i>	211
Artigo 152. <i>Actuacións previas: informe preliminar</i>	213
Artigo 153. <i>Incoación do procedemento, publicación e alegacións</i>	215
Artigo 154. <i>Instrución</i>	216
Artigo 155. <i>Resolución do procedemento</i>	218
Artigo 156. <i>Repudiación da herdanza</i>	220
Artigo 157. <i>Aceptación da herdanza</i>	221
Artigo 158. <i>Responsabilidades</i>	222
Artigo 159. <i>Aparición de herdeiros preferentes con posterioridade á declaración de herdeiros</i>	223
CAPÍTULO III Administración, xestión e liquidación da herdanza	225
Artigo 160. <i>Toma de posesión e tratamento dos bens e dereitos da her- danza</i>	225
Artigo 161. <i>Administración e xestión</i>	227
Artigo 162. <i>Alleamento oneroso</i>	229
Artigo 163. <i>Excepcións ao alleamento: exclusións do remanente hereditario e reparto</i>	231
Artigo 164. <i>Remanente hereditario e cadal distribuíble</i>	233
Artigo 165. <i>Aprobación da conta xeral de liquidación</i>	234
Artigo 166. <i>Ingreso no Tesouro do cadal distribuíble</i>	235
CAPÍTULO IV Reparto da herdanza	236

Artigo 167. <i>Distribución</i>	236
Artigo 168. <i>Convocatoria</i>	237
Artigo 169. <i>Solicitud de participación</i>	239
Artigo 170. <i>Valoración das solicitudes de participación</i>	241
Artigo 171. <i>Proposta de reparto</i>	243
Artigo 172. <i>Acordo de reparto</i>	244
Artigo 173. <i>Xestión do reparto</i>	245
TÍTULO IV Patrimonio empresarial	246
Artigo 174. <i>Concepto</i>	246
Artigo 175. <i>Réxime patrimonial</i>	247
Artigo 176. <i>Reestruturación do patrimonio empresarial da Comunidade Autónoma de Galicia</i>	248
Artigo 177. <i>Achegas de bens e dereitos</i>	250
Artigo 178. <i>Utilización de bens do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia</i>	251
Artigo 179. <i>Inventario patrimonial</i>	252
Artigo 180. <i>Adquisición de títulos representativos do capital</i>	253
Artigo 181. <i>Exercicio de dereitos</i>	254
Artigo 182. <i>Alleamento de títulos representativos do capital</i>	255
Artigo 183. <i>Administradores en sociedades mercantís</i>	257
Artigo 184. <i>Publicidade da actividade societaria</i>	258
TÍTULO V Xestión e optimización na utilización dos edificios administrativos	259
CAPÍTULO I Normas xerais	259
Artigo 185. <i>Edificios administrativos</i>	259
CAPÍTULO II Principios de xestión e competencias	260
Artigo 186. <i>Principios de xestión</i>	260
Artigo 187. <i>Competencias</i>	261
TÍTULO VI Relacións interadministrativas	262
CAPÍTULO I Convenios entre administracións públicas	262
Artigo 188. <i>Contido dos convenios</i>	262
Artigo 189. <i>Competencia e procedemento</i>	264
CAPÍTULO II Réxime de xestión urbanística dos bens públicos	265
Artigo 190. <i>Comunicación de actuacións urbanísticas</i>	265
Artigo 191. <i>Execución do planeamento</i>	266
Artigo 192. <i>Réxime urbanístico dos inmobles do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia</i>	267
TÍTULO VII Protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia	268
CAPÍTULO I Obrigas e deberes	268
Artigo 193. <i>Obriga de protección e defensa</i>	268

Artigo 194. <i>Deber de colaboración</i>	269
CAPÍTULO II Protección dos bens e dereitos do patrimonio da Comuni- dade Autónoma	270
<i>Sección 1.ª Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia</i>	270
Artigo 195. <i>Concepto</i>	270
Artigo 196. <i>Composición do inventario xeral de bens e dereitos</i>	272
Artigo 197. <i>Competencias</i>	273
Artigo 198. <i>Custodia de títulos</i>	275
Artigo 199. <i>Valoracións dos bens e dereitos inventariados</i>	276
Artigo 200. <i>Xestión patrimonial, contabilidade e inventario</i>	277
Artigo 201. <i>Relacións separadas de determinados bens e dereitos</i>	278
Artigo 202. <i>Acceso ao Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autó- noma por outras Administracións públicas</i>	279
Artigo 203. <i>Acceso aos datos de inventario por particulares</i>	280
Artigo 204. <i>Control de inscrición no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Co- munidade Autónoma</i>	281
<i>Sección 2.ª Protección dos rexistros</i>	282
Artigo 205. <i>Inscrición nos rexistros públicos dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma</i>	282
Artigo 206. <i>Inscrición no Rexistro da Propiedade e no Catastro Inmobiliario</i> ..	283
Artigo 207. <i>Certificación administrativa</i>	284
Artigo 208. <i>Comunicacións en materia do Rexistro da Propiedade</i>	285
Artigo 209. <i>Inscricións noutros rexistros</i>	286
Artigo 210. <i>Inscricións dos bens e dereitos das entidades públicas instrumen- tais</i>	287
<i>Sección 3.ª Aseguramento</i>	288
Artigo 211. <i>Aseguramento</i>	288
CAPÍTULO III Defensa dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma	289
<i>Sección 1.ª Disposicións xerais</i>	289
Artigo 212. <i>Defensa dos bens e dereitos</i>	289
Artigo 213. <i>Competencia para a defensa extraxudicial</i>	290
Artigo 214. <i>Defensa xudicial</i>	291
Artigo 215. <i>Transacción e arbitraxe</i>	292
Artigo 216. <i>Procedementos administrativos: comunicacións e notificacións pre- ceptivas</i>	293
Artigo 217. <i>Denuncia cidadán</i>	294
<i>Sección 2.ª Inspección</i>	295
Artigo 218. <i>Facultade de inspección</i>	295
Artigo 219. <i>Procedemento de inspección</i>	296

Artigo 220. <i>Obstaculización ou resistencia á inspección</i>	297
Sección 3.ª <i>Investigación</i>	298
Artigo 221. <i>Facultade de investigación</i>	298
Artigo 222. <i>Procedemento de investigación</i>	299
Artigo 223. <i>Denuncia e premio no procedemento de investigación</i>	301
Sección 4.ª <i>Deslindamento</i>	304
Artigo 224. <i>Potestade de deslindamento</i>	304
Artigo 225. <i>Procedemento de deslindamento</i>	305
Artigo 226. <i>Inscripción</i>	308
Sección 5.ª <i>Recuperación posesoria</i>	309
Artigo 227. <i>Potestade de recuperación posesoria</i>	309
Artigo 228. <i>Procedemento de recuperación posesoria</i>	310
Sección 6.ª <i>Desafiuzamento administrativo</i>	312
Artigo 229. <i>Potestade de desafiuzamento</i>	312
Artigo 230. <i>Procedemento de desafiuzamento</i>	313
TÍTULO VIII Réxime sancionador	315
Artigo 231. <i>Responsabilidades</i>	315
Artigo 232. <i>Infraccións</i>	316
Artigo 233. <i>Sancións</i>	318
Artigo 234. <i>Reducións na contía da multa</i>	319
Artigo 235. <i>Exención e redución especial por denuncia</i>	321
Artigo 236. <i>Competencias sancionadoras</i>	322
Artigo 237. <i>Prescripción</i>	323
Artigo 238. <i>Procedemento sancionador</i>	324
Artigo 239. <i>Execución</i>	325
Artigo 240. <i>Feitos constitutivos de infracción penal</i>	326
Artigo 241. <i>Concorrenza de sancións</i>	327
Disposición adicional primeira. <i>Coordinación patrimonial</i>	328
Disposición adicional segunda. <i>Facultades da Administración local de Galicia</i>	329
Disposición adicional terceira. <i>Réxime competencial das entidades públicas instrumentais</i>	330
Disposición adicional cuarta. <i>Réxime xurídico do patrimonio do Instituto Galego da Vivenda e Solo</i>	331
Disposición adicional quinta. <i>Réxime xurídico do patrimonio do Servizo Galego de Saúde</i>	332
Disposición adicional sexta. <i>Consortios autonómicos</i>	333
Disposición adicional sétima. <i>Fundacións e sociedades mercantís do sector público autonómico</i>	334
Disposición adicional oitava. <i>Réxime patrimonial dos órganos estatutarios</i> ...	335

Disposición adicional novena. <i>Adquisicións de bens e dereitos entre persoas xurídico-públicas autonómicas</i>	336
Disposición adicional décima. <i>Encomenda patrimonial</i>	337
Disposición adicional undécima. <i>Transferencias ou delegacións de competencias</i>	338
Disposición adicional duodécima. <i>Prórrogas</i>	339
Disposición adicional décimo terceira. <i>Parques científicos e tecnolóxicos</i>	340
Disposición adicional décimo cuarta. <i>Acceso á documentación dos expedientes patrimoniais</i>	341
Disposición adicional décimo quinta. <i>Expropiacións</i>	342
Disposición adicional décimo sexta. <i>Dereitos de adquisición preferente en materia de patrimonio cultural, natural e forestal</i>	343
Disposición adicional décimo sétima. <i>Bens mobles</i>	344
Disposición adicional décimo oitava. <i>Dereitos de propiedade incorporal</i>	345
Disposición adicional décimo novena. <i>Prezo mediante contraprestación nos contratos administrativos</i>	346
Disposición adicional vixésima. <i>Sobrantes de expropiación</i>	347
Disposición adicional vixésimo primeira. <i>Cámaras Agrarias</i>	348
Disposición adicional vixésimo segunda. <i>Débedas e embargos</i>	349
Disposición adicional vixésimo terceira. <i>Xestión orzamentaria das herdanzas ab intestato</i>	350
Disposición transitoria primeira. <i>Réxime xeral transitorio dos procedementos administrativos patrimoniais</i>	351
Disposición transitoria segunda. <i>Procedementos de sucesión intestada en favor da Comunidade Autónoma en tramitación</i>	352
Disposición derogatoria única. <i>Derogación normativa</i>	353
Disposición derradeira primeira. <i>Modificación da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia</i>	354
Disposición derradeira segunda. <i>Modificación do Texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro</i>	355
Disposición derradeira terceira. <i>Habilitación para a modificación normativa</i>	356
Disposición derradeira cuarta. <i>Desenvolvemento regulamentario</i>	357
Disposición derradeira quinta. <i>Entrada en vigor</i>	358

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

A Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das Administracións públicas, determina a necesidade de adaptar a vixente Lei 5/2011, do 30 de setembro, do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, á normativa xeral en materia de procedemento administrativo, de acordo co teor do artigo 1.2, da disposición adicional primeira número 1 e da disposición final quinta da lei estatal, que promove a necesaria adecuación normativa, ao regularse agora determinados aspectos dos procedementos administrativos en materia patrimonial.

En efecto, xa con anterioridade á promulgación da citada Lei 39/2015, do 1 de outubro, a consellería competente en materia de patrimonio viña traballando nun novo regulamento que, en desenvolvemento da Lei 5/2011, do 30 de setembro, substituíra a aquel aprobado polo Decreto 50/1989, do 9 de marzo, para a execución da Lei 3/1985, do 12 de abril, do patrimonio da Comunidade Autónoma galega. Non obstante, tendo en conta o carácter especial de moitos dos procedementos patrimoniais, con trámites singulares, que deben ser agora elevados a rango de lei por virtude da sinalada Lei 39/2015, do 1 de outubro, considérase oportuna e necesaria a súa integración nunha nova lei de patrimonio aglutinadora destes procedementos.

Xunto co anterior, o réxime administrativo da sucesión legal *ab intestato* ou intestada a favor da Comunidade Autónoma de Galicia, regulado no Decreto 94/1999, do 25 de marzo, sobre réxime administrativo da sucesión intestada en favor da Comunidade Autónoma de Galicia, quedou particularmente desfasado trala modificación operada nos artigos 20 e seguintes da Lei 33/2003, do 3 de novembro, do patrimonio das Administracións públicas, como consecuencia da aprobación da Lei 15/2015, do 2 de xullo, da xurisdición voluntaria que, entre outras novidades relevantes, a falta doutros herdeiros lexítimos, introduciu un procedemento administrativo especial para a declaración como herdeira *ab intestato*, ademais de á Administración xeral do Estado, a aquelas Comunidades Autónomas con dereito foral ou especial propio na materia. En tal condición sucesoria está a Comunidade Autónoma de Galicia, de conformidade coa Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia e os seus artigos 267 e seguintes, polo que procedía unha nova redacción deste réxime administrativo hereditario, dando cabida ás innovacións introducidas respectando o rango de lei.

A compilación nun só texto legal destas tres normas patrimoniais -unha vez adecuadas á nova normativa estatal-, así como dalgúns preceptos con contido patrimonial recollidos noutras normas, considérase ademais que dota de simplicidade e unidade á regulación do patrimonio autonómico, o que facilita o seu coñecemento, consulta e aplicación. Todo o anterior, sen prexuízo do desenvolvemento desta lei en normas complementarias se así fose preciso.

Sen prexuízo da expresada necesidade de adaptación lexislativa, asumida a tarefa de reformar a lei de patrimonio, aprovéitase tamén para realizar unha actualización da norma aos novos estándares xurídicos xurdidos desde a súa publicación no ano 2011, integrando ademais novos aspectos patrimoniais e abordando en detalle a regulación doutros xa existentes.

II

O Título Preliminar contén as disposicións xerais, relativas ao obxecto da Lei, concepto do patrimonio, o seu réxime xurídico e outras normas de carácter xeral, entre elas, as competencias e os principios. Esta parte inclúe a tradicional diferenza dos bens públicos, entre bens demaniais e bens patrimoniais.

III

O Título I denominado "Bens e dereitos demaniais" pretende establecer un réxime específico e concreto para os bens e dereitos de natureza demanial, regulando individualmente as figuras da afectación, desafectación, adscrición, desadscrición e mutación demanial.

Mantense a distinción entre a afectación expresa, implícita e tácita, entendendo a expresa como aquela que se produce como consecuencia do acto expreso que acorda a mesma, a implícita como a que se produce como consecuencia da aprobación de actos administrativos distintos da propia afectación formal que conlevan o destino dos bens ou dereitos a un uso xeral ou servizo público, mentres que a tácita se produce sen necesidade de adoptar acto administrativo formal.

En particular, no Capítulo II regúlase a figura da adscrición como acto administrativo distinto da afectación e que atribúe ao órgano titular as facultades de administración, xestión, conservación e colaboración na protección e defensa dos bens e dereitos demaniais. Os bens demaniais propios das entidades públicas instrumentais poden ser adscritos ás

consellerías ou a outras entidades públicas instrumentais. Como excepción á necesidade de que os bens e dereitos sexan demaniais para se poder adscribir, na Sección 3ª establécese a posibilidade de adscribir a entidades públicas instrumentais bens e dereitos patrimoniais de maneira análoga á normativa estatal.

Por primeira vez se establece un capítulo, o V, para o tráfico xurídico público entre administracións de bens demaniais. A Constitución Española consagra no artigo 132 unha serie de principios de aplicación aos bens e dereitos demaniais como serían o seu carácter inalienable, imprescritible e inembargable e, en consecuencia, a súa exclusión do comercio dos homes. Deste xeito, previamente á adopción de calquera tipo de acto de disposición, os bens e dereitos demaniais deben ser desafectados para convertelos en bens de natureza patrimonial.

Porén, nada impide que os bens e dereitos demaniais poidan ser obxecto de tráfico xurídico público, entre Administracións públicas. Existen unha serie de ámbitos nos que está aceptada tradicionalmente a existencia deste tráfico. As figuras tradicionais son a concesión, a autorización demanial e a transmisión da titularidade de estradas, recollidas nas distintas lexislacións na materia.

Nas normativas xerais en materia de patrimonio, a posibilidade do tráfico xurídico público entre administracións non foi contemplada con carácter xeral, aínda que existen excepcións en distintas lexislacións autonómicas.

A Lei 33/2003, do 3 de novembro, de patrimonio das administracións públicas, no seu artigo 71.4 prevé a posibilidade de que os bens e dereitos demaniais da Administración xeral do Estado poidan afectarse a outras administracións públicas para fins da súa competencia, sen alteración da súa titularidade.

O Capítulo V contempla tres figuras do tráfico xurídico público entre administracións: a adscripción como acto que non altera a afectación ao dominio público nin á titularidade, a mutación demanial como acto que modifica a afectación, alterando a finalidade de uso xeral ou servizo público dos bens ou dereitos sen cambio de titularidade, e o cambio de titularidade dos bens demaniais. En base a un principio elemental de competencia, non será posible tramitar a adscripción ou a mutación demanial se non existen competencias compartidas ou concorrentes.

A introdución do anterior límite é debido a que as afectacións sempre deben ir ligadas á competencia na materia. A Administración xeral da Comunidade

Autónoma de Galicia só pode afectar os seus bens e dereitos a un uso ou servizo público sobre o que dispoña de competencias, posto que en caso contrario este acto sería nulo de pleno dereito en aplicación do artigo 47.1 da Lei 39/2015, do 1 de outubro. En consecuencia, non sería posible tramitar unha mutación demanial para o establecemento dunha finalidade cuxa competencia corresponda exclusivamente ao Estado ou ás entidades locais. A adscrición tampouco sería posible, posto que para a súa tramitación non pode alterarse a finalidade da afectación. Esta ligazón entre a competencia na materia e a afectación condiciona, no caso do tráfico xurídico público entre administracións, a posibilidade de aplicación de determinadas figuras, o que está a poñer de manifesto que o demanio, aínda que se configura basicamente como unha forma de propiedade, ten unha importante compoñente de título competencial.

Tamén se establece a obrigatoriedade de que os inmobles afectados estean depurados física e xuridicamente e correctamente inscritos, no marco da obrigatoriedade da inscrición dos bens públicos contemplada no artigo 36 da Lei 33/2003, do 3 de novembro. A necesaria publicación no Diario Oficial de Galicia enmarcase no carácter público da operación a realizar.

A redacción do Capítulo VI do Título I atópase condicionada polos preceptos básicos e de xeral aplicación da Lei 33/2003, do 3 de novembro. Neste marco, continúaase co réxime anterior en que se distingue entre uso xeral e servizo público e entre autorizacións e concesións.

Ao igual que na anterior Lei 5/2011, de 30 de setembro, do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, se establece que as concesións e autorizacións réxense, en primeiro lugar, pola súa normativa específica. Como novidade inclúese que, en defecto de procedemento e atribución de competencia, acudirase á regulación das concesións e autorizacións desta lei pero coa necesaria coordinación das limitacións procedimentais da norma, por exemplo en materia temporal, co disposto na lexislación especial, onde existen preceptos específicos reguladores de autorizacións en dominio público en materias como sector eléctrico, hidrocarburos ou telecomunicacións.

Dadas as características dos inmobles de titularidade autonómica nos que está limitado o número de autorizacións susceptibles de outorgamento, con algunhas excepcións nas propiedades administrativas especiais, establécense requisitos específicos para o outorgamento destas autorizacións.

Ante a falta de concreción actual, estimouse necesario regular o procedemento de fixación da contía da indemnización por rescate nos supostos de concesión.

IV

No Título II, denominado “*Xestión patrimonial*”, pretende regularse un réxime xurídico que recolla as singularidades que se producen na contratación patrimonial respecto da contratación administrativa.

A Lei 13/1995, do 18 de maio, de contratos das Administracións públicas e o Real decreto legislativo 2/2000, do 16 de xuño, polo que se aproba o Texto refundido da Lei de Contratos das Administracións públicas, non excluían do seu ámbito de aplicación aos contratos patrimoniais, establecendo a previsión de que os contratos de compravenda, doazón, permuta, arrendamento e demais negocios xurídicos análogos sobre bens inmobles, propiedades incorporais e valores negociables se lles aplicarían, en primeiro lugar, en canto a súa preparación e adxudicación, as normas da lexislación patrimonial das correspondentes Administracións públicas.

A Lei 30/2007, do 30 de outubro, de contratos do sector público, estableceu como novidade, que continúa a data de hoxe, a exclusión expresa dos contratos patrimoniais do seu ámbito de aplicación, coas consecuencias que isto implica. Este réxime continuou no Real decreto legislativo 3/2011, do 14 de novembro, e na actual Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, cando se prescribe que quedan excluídos da lei os contratos de compravenda, doazón, permuta, arrendamento e demais negocios xurídicos análogos sobre bens inmobles.

Unha obra ou un subministro de calquera ben moble de uso común, pode ser realizado por regra xeral por diversos terceiros indistintamente, sen que o resultado final varíe substancialmente. Porén, en contratación patrimonial e tendo en conta os específicos factores que configuran estes expedientes, como a situación e características dos inmobles, non resulta doado que se produza a anterior circunstancia, ao non ser habitual que coas características citadas existan dous inmobles idénticos.

Requisitos da contratación administrativa como a solvencia ou a clasificación, e figuras típicas como as unións de empresarios carecen de sentido na contratación patrimonial, polo que a presente norma pretende regular todos

os requisitos e documentos que se deben incorporar ao expediente administrativo, sen necesidade de acudir á lexislación de contratos públicos.

No marco anterior, continuase coa estrutura establecida pola Lei 5/2011, do 30 de setembro, regulando en distintos capítulos o réxime xurídico dos negocios patrimoniais, a adquisición a título oneroso e a título gratuito, a adquisición por exercicio de potestades públicas, o arrendamento de inmobles, a venda, a explotación de bens e dereitos patrimoniais, a permuta e a cesión gratuita.

No Capítulo I enténdese necesario concretar en maior medida as actuacións a realizar para a tramitación dos informes de taxación, limitando a esixencia da súa aprobación posterior aos informes externos non emitidos polo persoal da administración autonómica ou naqueles casos en que existan informes contraditorios. Debido á heteroxeneidade dos bens mobles que poden ser obxecto de venda, neste tipo de bens habilítase a posibilidade de emitir informes por terceiros sen necesidade de estar inscritos no rexistro de sociedades de taxación do Banco de España, sempre e cando sexan profesionais especializados na materia.

Na adquisición onerosa, régulanse os supostos para poder acudir á adquisición directa, co obxectivo de que o procedemento ordinario de tramitación garanta os principios de igualdade, publicidade e concorrência.

O procedemento pretende separarse da regulación típica que ata o de agora se realizaba nos concursos públicos e cuxa base sempre era o da contratación administrativa entendendo esencial para adquirir un inmovle a realización dunha inspección previa in situ, xirando toda a tramitación en torno a esta, e limitándose a mesa de contratación a garantir a obxectividade do proceso.

En consonancia coa singularidade destes negocios xurídicos, expresamente se establece que cada ofertante poderá realizar máis dunha proposta, sempre e cando comprenda distintos inmobles, admitíndose tamén ofertas con valores anormais ou desproporcionados, entendéndose por tales as que se atopen por debaixo do prezo de mercado.

A Sección 4ª do Capítulo II recolle a adquisición de bens e dereitos mediante a participación en procedementos de licitación, remitindo ao procedemento de adquisición directa con certas peculiaridades, como a necesidade de ratificación da adquisición polo órgano competente cando as normas reguladoras da poxa permitan desistir da adquisición trala súa celebración.

O Capítulo III relativo ás adquisicións a título gratuito non presenta grandes novidades respecto da regulación anterior. Introdúcese a figura da cesión en precario, indicando que non é necesario tramitar o correspondente procedemento.

A pesar de que no Título Preliminar se exclúe o diñeiro como patrimonio, considerouse necesario introducir un artigo onde se contemple que, en defecto de normativa específica, as disposicións gratuítas deben ser aceptadas pola consellería competente por razón da materia e, no seu defecto, polo órgano directivo competente en materia de Tesouro. Nesta liña, cando o órgano directivo competente en materia de patrimonio comprobe que unha herdanza testada só dispón de diñeiro, remitirase o expediente á correspondente consellería.

Así mesmo, introdúcese dentro do Capítulo III un artigo relativo á adquisición dos saldos e depósitos abandonados, en consonancia coas sentenzas do Tribunal Constitucional 40/2018 e 41/2018, do 26 de abril.

Tal como aparecía na normativa anterior, a regulación dos arrendamentos de inmobles remite ás adquisicións onerosas, coas peculiaridades previstas no Capítulo V.

Unha das principais novidades é a remisión á normativa de arrendamentos para determinar a viabilidade de formalizar prórrogas de contratos. Ademais, habilitase expresamente a posibilidade de formalizar novos contratos sobre inmobles que xa viñan sendo ocupados en réxime de arrendamento, cuestión que se podía realizar na normativa anterior, con carácter xenérico a través da causa de contratación directa das peculiaridades ou singularidades do ben. Tamén aquí se introduce unha variación esencial respecto do réxime de contratación administrativa, na que é preciso que a posibilidade de prórroga estea contemplada no propio contrato contando ademais cunha limitación temporal. A razón desta diferenza radica nos posibles quebrantamentos que un cambio de localización pode provocar tanto a nivel económico como de funcionamento do servizo como consecuencia do traslado do persoal e mobiliario, así como o custo económico que implica a adecuación dun ben inmovible ás necesidades administrativas. Con carácter xeral este tipo de circunstancias negativas non se producen na contratación administrativa posto que o servizo ou o subministro non queda interrompido nin debe xerar maiores custos se é prestado por outra empresa.

Inclúense unha serie de preceptos que obrigan a introducir nos contratos de arrendamento determinadas cláusulas, no marco do principio de liberdade de pactos que contempla a normativa para os arrendamentos de uso distinto de vivenda.

No artigo 96 e a diferenza da maioría dos supostos da lei, recóllese a posibilidade de realización de melloras, que se ben son habituais na contratación administrativa resultan mais excepcionais na contratación patrimonial. A tal efecto, cando estea contemplada unha mellora consistente en obras, o contrato de arrendamento estará sometido á condición suspensiva da súa correcta realización, podendo en caso de incumprimento adxudicarse ao segundo mellor ofertante.

Nas resolucións de contratos de arrendamento, no ámbito da Administración xeral, atribúese a competencia á consellería competente en materia de patrimonio para toda a xestión da devolución da posesión materializada na entrega de chaves.

Respecto da venda de bens e dereitos continúaase coas mesmas formas de venda, sendo a poxa o procedemento xeral, o concurso público limitado a razóns de políticas públicas e a venda directa polas causas taxadas previstas no artigo 103.2. Dentro destas causas aparece como novidade xa prevista na Lei 33/2003, do 3 de novembro, que o inmovible resulte necesario para dar cumprimento a unha función de servizo público ou á realización dun fin de interese xeral por persoa distinta, que non é Administración pública nin entidade sen ánimo de lucro declarada de utilidade pública.

Co obxecto de facilitar a venda, modifícase a contía da garantía que deben constituír as persoas interesadas na adquisición de bens de titularidade autonómica para os casos de poxa ou concurso público, quedando para o órgano xestor a súa concreción co límite máximo do 25% do tipo de licitación.

Nos pagos aprazados a garantía límitase ao 25% das cantidades a pagar na primeira anualidade, posto que a garantía de pago nos anos posteriores está constituída por unha condición resolutoria explícita, ou ben mediante hipoteca, aval bancario, seguro de caución ou outra garantía suficiente usual no mercado.

O procedemento de poxa pública pretende facilitar a venda dos bens outorgando distintas opcións de tramitación. Así, pode realizarse unha única poxa, ou ben unha segunda ou unha terceira poxa a celebrar o mesmo día da

primeira ou en días distintos, podendo rebaixarse o tipo nun 20% e nun 40%. Ao igual que na normativa anterior, tamén se da a posibilidade de celebrar unha cuarta poxa na que o tipo de licitación ven determinado polas ofertas que realicen as terceiras persoas interesadas, con certas novidades como a redución do prazo de presentación e a fixación dun prezo mínimo para admitir a oferta.

Tamén en busca de axilizar o procedemento, aínda que con carácter excepcional, contéplase a posibilidade de que a primeira, segunda, terceira e cuarta poxas se realicen conxuntamente, podendo atribuírse á mesa a facultade de determinar a oferta mínima por debaixo da cal non se admitirán posturas, en consonancia con ser este órgano o que comproba na realidade o número de persoas interesadas na adquisición do ben. Se ben este procedemento ten carácter excepcional, convértese en ordinario no caso de venda de bens procedentes da sucesión legal hereditaria regulada no Título III atendendo o principio xeral instituído de conversión en metálico dos bens e dereitos da herdanza para destinar o seu resultado aos fins previstos na Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia.

Polo que á poxa por concurso público respecta, non presenta novidades significativas coa regulación anterior.

Na venda directa preténdese dar solución á problemática que xurde cando existen distintas peticións de compra de terceiros en relación ao mesmo ben. No caso de non ter incoado o expediente e unha vez comprobada pola Asesoría Xurídica a capacidade ou representación, así como o cumprimento das causas de outorgamento directo, informarase ás persoas interesadas de que a adxudicación realizarase a favor da mellor oferta económica, constituíndose unha mesa co obxecto de propoñer a venda a favor dun dos peticionarios.

A venda de bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal segue o mesmo réxime que a venda de bens inmobles con certas peculiaridades, como o establecemento do procedemento da poxa pública á baixa, exclusiva deste tipo de bens, incluíndo tamén os supostos nos que se pode acudir ao procedemento directo por resultar deserta esta poxa.

Na permuta elimínase a posibilidade de tramitar o expediente con publicidade, en consonancia coa propia natureza da permuta como intercambio de cousa por cousa na que resulta complexa a concreción previa do que se vai a recibir a cambio. En todo caso, deberán quedar xustificadas as razóns de interese

público polas que se acude a este negocio xurídico para evitar a tramitación por un simple interese particular.

As cesións gratuítas de bens e dereitos atópanse limitadas polas características dos suxeitos beneficiarios. En bens inmobles, de tratarse do Estado ou das entidades locais, así como das súas entidades públicas instrumentais e das fundacións de sector público, cabería a cesión en propiedade. De tratase de entidades sen ánimo de lucro só procede a cesión de uso, podendo outorgarse directamente polo prazo dun ano prorrogable por outro. As cesións por un período de tempo superior tramitaranse por concurso público, cun máximo de vinte anos.

No caso de existencia de débedas coa Administración autonómica, imposibilitase o outorgamento da cesión.

A finalidade para a que se entrega un ben por cesión gratuíta é un elemento esencial do negocio xurídico. Os bens de titularidade pública só poderán ser cedidos para cumprir cun fin de utilidade pública ou de interese social. Dada a importancia da finalidade, debe constar expresamente no Rexistro da Propiedade polo que, de non estar inscrito o inmovible, o cesionario debe asumir a obriga de realizar as actuacións necesarias para a inscrición.

V

O Título III regula o réxime especial de sucesión legal hereditaria a favor da Comunidade Autónoma, que por virtude da Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia, resulta ser a última herdeira chamada á sucesión. Esta materia, como xa se anticipou, resultou especialmente afectada pola Lei 39/2015, do 1 de outubro, que obriga a elevar a rango de lei determinados aspectos dos procedementos que estaban establecidos en normas de nivel regulamentario. Deste xeito, a sucesión intestada ou *ab intestato* a favor da Comunidade Autónoma, que a anterior Lei 5/2011, do 30 de setembro, trataba tanxencialmente no seu artigo 56, por estar recollido o seu réxime administrativo no Decreto 94/1999, do 25 de marzo, régúlase agora integramente no Título III da presente lei.

No Capítulo I, "Disposición xeral", establécese como principal novidade a atribución da competencia para o reparto do cadal distribuíble da herdanza ás consellerías competentes en materia de asistencia social e cultura, departamentos que axeitadamente poden dar mellor cumprimento ao destino

legal establecido na Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia, para este tipo de patrimonios.

No Capítulo II, consonte as modificacións introducidas na Lei 33/2003, de 3 de novembro, do patrimonio das Administracións públicas pola Lei 15/2015, do 2 de xullo, da xurisdición voluntaria, regúlase o procedemento administrativo para a declaración da Comunidade Autónoma como herdeira *ab intestato*. Neste capítulo determínanse os trámites do expediente, comezando polo seu inicio de oficio, por comunicación ou por denuncia de persoas non obrigadas a comunicar a expectativa de sucesión da Administración autonómica, tratándose con detalle o seu modo de presentación neste último suposto. Así mesmo, resulta salientable a creación dunha fase de actuacións previas á incoación do procedemento que permita discriminar a procedencia da iniciación do expediente administrativo. Incoado o procedemento e realizadas as publicacións preceptivas, outórgase prazo ordinario dun ano para a súa instrución e notificación da súa resolución que, de ser procedente, comprenderá, ademais da declaración da Comunidade Autónoma de Galicia como herdeira *ab intestato* da persoa causante, a adxudicación administrativa dos bens e dereitos da herdanza. A declaración de herdeiros supón a aceptación da herdanza a beneficio de inventario, como xa se establecía na normativa anterior e se dispón na Lei 2/2006, de 14 de xuño. Regúlase tamén neste capítulo a facultade da Administración de repudiar a herdanza, así como o suposto de aparición de herdeiros con dereito preferente con posterioridade á declaración.

O Capítulo III, relativo á administración, xestión e liquidación da herdanza, mantén o principio xeral para o tratamento do patrimonio hereditario da súa realización e conversión en metálico –sen prexuízo das excepcións ao seu alleamento autorizadas na lei–, co fin de destinar o seu resultado aos fins de carácter asistencial e cultural que prescribe a Lei 2/2006, de 14 de xuño, no seu artigo 269. Tendo en conta as dificultades de xestión e a diversidade de situacións xurídicas apareladas a este tipo de patrimonios, establécese un novo e especial marco para a súa administración que facilite o seu tratamento áxil e efectivo, que permita a súa máis pronta liquidación e determinación do cadal distribuíble da herdanza. Neste capítulo débese destacar tamén, pola súa transcendencia, o carácter independente que se establece para este patrimonio hereditario, separado do patrimonio ordinario da Comunidade Autónoma, o que se concreta no seu tratamento extraorxamentario e na limitación de responsabilidades del derivadas ao haber hereditario, evitando, en todo caso, a confusión patrimonial.

O Capítulo IV regula o reparto da herdanza, ou máis especificamente do seu cadal distribuíble. Neste punto, seguindo a lexislación comparada, o resultado da liquidación ingrésase no Tesouro, aplicándose a un concepto específico do orzamento da Comunidade Autónoma que permita a xeración de crédito a favor das consellerías competentes en materia de asistencia social e cultura, para o seu reparto entre as entidades ou institucións que a lei determina como posibles beneficiarias da herdanza. Neste capítulo establécense ademais os requisitos para solicitar a participación no reparto e os criterios de valoración das solicitudes, consonte ao réxime de concorrencia competitiva. Regúlase así mesmo, a proposta de reparto da herdanza e a súa aprobación, a xustificación das condicións impostas e dos obxectivos da actividade a desenvolver polo beneficiario que, en principio, revestirá forma de conta xustificativa.

VI

No Título IV regúlase o patrimonio empresarial manténdose basicamente a mesma estrutura e contido da norma anterior, xa adaptada ás categorizacións establecidas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.

VII

A xestión e optimización na utilización dos edificios administrativos previsto no Título V non presenta novidades respecto da regulación anterior, respectando os conceptos e réxime de competencias nela establecidos.

VIII

Nas relacións interadministrativas do Título VI realízase unha adaptación da regulación dos convenios de colaboración prevista no Capítulo VI do Título Preliminar da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público, co obxecto de adaptarse ás peculiaridades da materia patrimonial. Así por exemplo, os prazos de duración dos convenios deben atender ás figuras patrimoniais obxecto de regulación.

Os convenios de colaboración, como xa ocorría na lei anterior, poden ser de natureza declarativa ou executiva. Os primeiros son aqueles acordos que se ben conteñen cláusulas susceptibles de xerar obrigas xurídicas entre as partes, a efectividade do acto ou negocio xurídico patrimonial está suxeita á tramitación dun expediente patrimonial e posterior formalización en

documento administrativo ou escritura pública. Os convenios executivos non requiren para a súa efectividade de actos posteriores de natureza patrimonial e, unha vez asinados, constituirán, de conformidade coa Lei 33/2003, do 3 de novembro, do patrimonio das Administracións públicas, título suficiente para inscribir no Rexistro da Propiedade ou noutros rexistros públicos as operacións que se contemplan neles.

Os convenios de colaboración regulados nesta lei non deben ser a canle ordinaria de formalización dos actos ou negocios xurídicos patrimoniais, senón un instrumento excepcional motivado nas heteroxéneas contraprestacións das partes, especialmente no ámbito urbanístico.

Os preceptos do Capítulo I deste Título VI pretenden con carácter xeral regular os supostos nos que existen bens de titularidade pública sobre os que outras administracións exercen as súas propias competencias, esencialmente urbanísticas, excedendo dunha simple operación patrimonial que podería formalizarse a través do correspondente documento administrativo ou escritura pública sen necesidade de acudir á figura do convenio. A este fin, os convenios non deberían limitarse a establecer prestacións propias dos actos ou contratos regulados nesta lei.

A sinatura dun convenio de colaboración de natureza patrimonial e executivo requirirá autorización do Consello da Xunta, previo informe da Asesoría Xurídica e da Intervención.

O réxime de xestión urbanística dos bens públicos contemplada no Capítulo II pretende, a través das comunicacións dos concellos, lograr unha maior información sobre a situación urbanística dos bens inmoables de titularidade autonómica.

Por outra banda, continúa recolléndose que a cualificación que outorgue o planeamento urbanístico aos bens inmoables do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia non determinará por si mesma a afectación ou desafectación destes ao dominio público. A cualificación do solo nos instrumentos de planeamento non pode afectar á natureza do mesmo dende o punto de vista da súa demanialidade. A natureza dos bens que forman parte do dominio público non pode desvirtuarse pola cualificación urbanística ao ter os instrumentos de planeamento unha finalidade distinta, como sería a de ordenación dos usos do solo.

Ademais, tendo en conta que a afectación é o acto formal polo que un ben de titularidade pública se integra no dominio público en base ao seu destino, ao uso xeral ou ao servizo público, se unha administración pública carece de competencias sobre un determinado e concreto servizo público, non poderá adoptar actos que directa ou indirectamente regulen e afecten ao mesmo.

IX

O Título VII regula a protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma. No Capítulo I, "Obrigas e deberes", mantéñense basicamente os preceptos xerais da norma anterior, vinculando ás administracións e entidades públicas, ao seu persoal en xeral, á Policía autonómica en particular, aos notarios e rexistradores, e a calquera cidadán, a colaborar na protección e defensa do patrimonio autonómico.

Na mesma liña de continuidade están os preceptos do Capítulo II, sobre os medios de protección dos bens e dereitos da Comunidade Autónoma, relativos ao inventario, á inscrición nos rexistros públicos dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma e ao seu aseguramento. Neles, como principal novidade, incorpórase a regulación das condicións e termos de acceso ao Inventario Xeral de Bens e Dereitos por parte doutras Administracións públicas e de terceiros, seguindo as pautas marcadas tanto pola normativa de desenvolvemento da Lei 33/2003, de 3 de novembro, como pola normativa en materia de transparencia, que na Lei 5/2011, de 30 de setembro, deixábase para un posterior desenvolvemento regulamentario.

No Capítulo III, sobre a defensa dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma, ademais de determinar a competencia para a defensa xudicial e extraxudicial dos bens e dereitos, así como o sometemento a transacción ou arbitraje, mantéñense as tradicionais facultades e prerrogativas de inspección, investigación, deslindamento, recuperación de oficio da posesión e desafiuzamento, desenvolvéndose en cada unha das seccións, detalladamente, o correspondente procedemento administrativo, de acordo coas esixencias de rango legal establecidas na Lei 39/2015, de 1 de outubro. Neste capítulo tamén se regula a denuncia cidadán, de xeito que calquera persoa pode denunciar feitos que causen prexuízos ao patrimonio da Comunidade Autónoma.

X

Por último, remata a lei co Título VIII, sobre o réxime sancionador, no que, seguindo basicamente as mesmas liñas xa fixadas na norma anterior á que substitúe, introdúcense agora as adaptacións necesarias aos principios da potestade sancionadora recollidos na Lei 40/2015, do 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público, e ao procedemento sancionador e as súas características específicas establecidas na Lei 39/2015, de 1 de outubro, engadíndose no artigo 234 os indicadores económicos e sociais de ponderación das sancións que na Lei 5/2011, de 30 de setembro, deixábanse para desenvolvemento regulamentario.

XI

A presente lei axústase así aos principios de boa regulación contidos no artigo 37 a) da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico de Galicia, ao responder as medidas previstas nela á satisfacción de necesidades de interese xeral coa debida proporcionalidade, eficacia e eficiencia, e recollerse na norma os obxectivos perseguidos a través dela e a súa xustificación como esixe o principio de transparencia.

TÍTULO PRELIMINAR

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto e ámbito de aplicación*

1. A presente lei ten por obxecto establecer o réxime xurídico dos bens e dereitos que integran o patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. Esta lei será aplicable:

- a) Á Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.
- b) Ás entidades públicas instrumentais integrantes do sector público autonómico.
- c) Ás sociedades mercantís públicas autonómicas e ás sociedades reguladas no artigo 102.2 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, no establecido no seu Título IV. Tamén será de aplicación ás sociedades autonómicas do sector público o disposto na disposición adicional sétima.
- d) Ás fundacións do sector público autonómico nos termos previstos na disposición adicional sétima.
- e) Ás entidades locais de Galicia, nos termos previstos na disposición adicional segunda.

Artigo 2. Concepto de patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia e clasificación dos bens e dereitos que o integran

1. O patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia está constituído polo conxunto dos bens e dereitos de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma e das súas entidades públicas instrumentais, calquera que sexa a súa natureza e o título da súa adquisición.

2. Non se entenderán incluídos no patrimonio da Comunidade Autónoma, para os únicos efectos desta lei, o diñeiro e os demais recursos financeiros da súa facenda nin, no caso das entidades públicas instrumentais, os recursos que constitúen a súa tesouraría.

3. Os bens e dereitos integrantes do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia clasifícanse en demaniais ou de dominio público e patrimoniais.

4. Son bens e dereitos de dominio público os que, integrando o patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, se encontren afectados ao uso xeral ou á prestación de servizos públicos de competencia da Comunidade Autónoma, así como aqueles aos que unha lei outorgue expresamente o carácter de demaniais. Tamén son bens demaniais os inmobles de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das súas entidades públicas instrumentais nos que se aloxen os servizos, oficinas ou dependencias dos seus órganos ou dos órganos estatutarios da Comunidade Autónoma.

5. Son bens e dereitos patrimoniais da Comunidade Autónoma de Galicia os que non teñan o carácter de demaniais.

Teñen a consideración de patrimoniais, agás nos casos nos que reúnan os requisitos previstos no punto anterior, os seguintes bens e dereitos:

a) Os dereitos de arrendamento e outros de carácter persoal.

b) Os valores e títulos representativos de accións e participacións no capital de sociedades mercantís ou de obrigas emitidas por estas, así como contratos de futuros e opcións cun activo subxacente constituído por accións ou participacións en sociedades mercantís.

c) Os dereitos de propiedade incorporal.

XUNTA
DE GALICIA

d) Os bens e dereitos adquiridos a título de sucesión legal *ab intestato* ou intestada.

e) Os dereitos de calquera natureza que deriven da titularidade de bens e dereitos patrimoniais.

Artigo 3. *Réxime xurídico*

1. Os bens e dereitos demaniais da Comunidade Autónoma de Galicia rexeranse por esta lei e polas disposicións que a desenvolvan, así como pola lexislación de aplicación xeral a todas as administracións públicas e pola lexislación básica estatal. Supletoriamente aplicaranse as normas xerais do dereito administrativo e, na súa falta, as normas do dereito privado, civil ou mercantil.
2. O réxime de adquisición, administración, protección, defensa e alleamento dos bens e dereitos patrimoniais será o previsto nesta lei e nas disposicións que a desenvolvan ou complementen, así como na lexislación de aplicación xeral a todas as administracións públicas e na lexislación básica estatal. Supletoriamente aplicaranse as normas do dereito administrativo, en todas as cuestións relativas á competencia para adoptar os correspondentes actos e ao procedemento que teña que seguirse, e as normas do dereito privado, civil ou mercantil, no que afecte os restantes aspectos do seu réxime xurídico.
3. As augas terrestres, montes, minas, explotacións de hidrocarburos, estradas, vías pecuarias, portos e demais propiedades administrativas especiais, e o patrimonio cultural, rexeranse pola súa lexislación específica, sen prexuízo da aplicación supletoria desta lei.

Artigo 4. *Competencias*

1. O exercicio das facultades derivadas da titularidade dominical do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma corresponde con carácter xeral á consellería competente en materia de patrimonio, agás que legalmente se atribúa para determinados bens ou dereitos a outro órgano.
2. O anteriormente disposto enténdese sen prexuízo das competencias das demais consellerías e entidades públicas instrumentais para a administración, xestión, aproveitamento, conservación e colaboración na protección e defensa dos bens e dereitos que lles fosen adscritos para o cumprimento dos seus fins.
3. As entidades públicas instrumentais exercerán respecto dos seus bens e dereitos todas as facultades derivadas da titularidade deles, coas particularidades previstas nesta lei.

Artigo 5. *Principios*

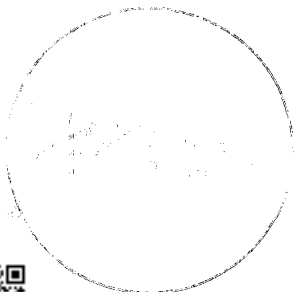
1. Os bens e dereitos de dominio público da Comunidade Autónoma de Galicia son inalienables, imprescritibles e inembargables e non poden ser obxecto de gravame, carga, afección, transacción ou arbitraje.

2. Por razón do seu destino, os bens e dereitos patrimoniais da Comunidade Autónoma de Galicia exclúiranse das providencias de embargo e dos mandamentos de execución que diten os órganos xurisdicionais e administrativos nos seguintes casos:

a) Cando se encontren materialmente afectados a un uso, servizo ou función pública.

b) Cando os seus rendementos ou o produto do seu alleamento estean legalmente afectados a fins determinados.

c) Cando se trate de valores ou títulos representativos do capital de sociedades mercantís autonómicas que executen políticas públicas ou presten servizos de interese económico xeral.

TÍTULO I
Bens e dereitos demaniais

CAPÍTULO I
Afectacións e desafectacións

Sección 1.ª Afectacións

Artigo 6. A afectación e as súas formas

1. A afectación determina a vinculación dos bens e dereitos patrimoniais a un uso xeral ou a un servizo público de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia, e a súa conseguinte integración no dominio público.

2. A afectación realizaraa o órgano competente en virtude de acto expreso, agás que derive dunha norma con rango de lei.

3. Producen os mesmos efectos que a afectación expresa os feitos e actos seguintes:

a) A utilización pública, notoria e continuada durante un ano, pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, as entidades públicas instrumentais ou os órganos estatutarios, de bens e dereitos da súa titularidade para un uso xeral ou para un servizo público de competencia da Comunidade Autónoma.

b) A adquisición de bens e dereitos por prescripción adquisitiva, de conformidade coas regras de dereito privado, cando os actos posesorios vinculen o ben ou dereito ao uso xeral ou a un servizo público de competencia da Comunidade Autónoma.

c) A adquisición de bens e dereitos por expropiación forzosa, suposto no que todos os bens ou dereitos adquiridos se entenderán afectados ao fin determinante da declaración de utilidade pública ou interese social.

d) A adquisición de bens e dereitos a título oneroso sen exercicio da potestade expropiatoria para o cumprimento dun fin de uso xeral ou de servizo público de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia.

e) A adquisición de bens e dereitos a título gratuito baixo condición ou modo da súa afectación a un fin determinado de uso xeral ou de servizo público de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia.

f) A aprobación polo Consello da Xunta de programas ou plans de actuación xeral excepto en materia urbanística, ou proxectos de obras ou servizos de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia, cando deles resulte a vinculación de bens ou dereitos determinados a fins de uso xeral ou de servizo público de competencia da Comunidade Autónoma.

g) A adscrición de bens e dereitos patrimoniais a entidades públicas instrumentais, nos termos previstos na Sección 3ª do Capítulo II deste título.

4. En ningún caso se entenderá producida a afectación dos bens e dereitos da Comunidade Autónoma pola simple cualificación urbanística dos seus usos.

Artigo 7. *Competencia*

1. A afectación dos bens e dereitos do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia será acordada pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde.
2. A afectación dos bens e dereitos das entidades públicas instrumentais será acordada polo órgano unipersoal de goberno.

Artigo 8. *Procedemento*

1. No ámbito da Administración xeral, a instrución do procedemento corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio, que o incoará de oficio, a iniciativa propia ou por petición da consellería ou entidade interesada.

2. A orde ou o acordo de afectación deberá expresar o seguinte:

a) Descrición do ben ou dereito afectado.

b) Os fins aos que se destina.

c) A circunstancia de quedar aquel integrado no dominio público.

d) A referencia catastral, cando a natureza do ben ou dereito o permita.

e) O órgano ao que lle corresponden as facultades derivadas da adscrición.

f) No seu caso, as condicións ou requisitos sobre o uso ou destino do ben ou dereito.

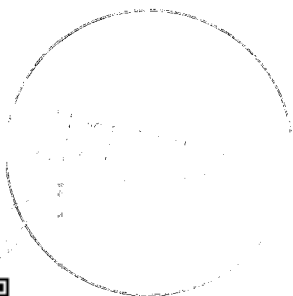
3. A afectación poderá acordarse por prazo determinado, transcorrido o cal os bens recuperarán a súa condición orixinal. Neste caso a orde ou o acordo establecerá expresamente a desafectación á finalización do prazo.

4. Os bens e dereitos da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia adquirirán natureza demanial dende a data da orde de afectación, sen prexuízo da súa posterior extensión en acta subscrita pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio e a persoa titular da consellería ou entidade pública instrumental á que quede adscrito o ben ou dereito. Non será precisa esta formalización cando a consellería ou a entidade pública instrumental, por calquera circunstancia, xa estivese ocupando o ben ou dereito.

5. Cando unha consellería ou entidade pública instrumental tivese coñecemento dos feitos ou realizase actuacións que dean lugar a calquera dos supostos de afectación previstos no punto 3 do artigo 6, deberá comunicalo ao órgano directivo competente en materia de patrimonio, con identificación suficiente do ben ou dereito correspondente e do fin ao que se destina. Este realizará as actuacións precisas para a regularización física e xurídica do ben

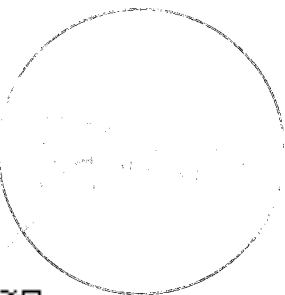
ou dereito e procederá á súa anotación no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia ditando, no seu caso, a resolución que declare a súa demanialidade.

Sección 2.ª Afectacións secundarias

Artigo 9. Afectación secundaria e competencia

1. Os bens e dereitos afectados ao cumprimento dos fins ou servizos das consellerías e das entidades públicas instrumentais poden ser obxecto dunha ou varias afectacións secundarias, sempre que os diversos fins concorrentes sexan compatibles entre si. A concorrencia de diversas afectacións respecto dun mesmo ben ou dereito non altera a adscrición orgánica esixida pola afectación principal.
2. A afectación secundaria será acordada pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde, previo informe da consellería ou entidade pública instrumental titular da afectación principal.
3. De xurdiren discrepancias entre as consellerías ou entidades públicas instrumentais interesadas, decidirá a consellería competente en materia de patrimonio, logo de outorgarlles audiencia.

Artigo 10. *Procedemento*

1. O procedemento tramitarase conforme ao artigo 8.

2. A orde que acorde a afectación secundaria determinará as facultades de administración, xestión, conservación e colaboración na protección e defensa que corresponde a cada consellería ou entidade pública instrumental. Non obstante, si se tivese subscrito algún acordo ou protocolo entre elas, a orde remitirase ao que no mesmo se prevea sobre o exercicio e distribución destas facultades.

3. A acta regulada no artigo 8.4 será subscrita pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio, a persoa titular da consellería ou entidade pública instrumental que dispoña da adscrición derivada da afectación principal e a persoa titular da consellería ou entidade pública instrumental que vaia a dispoñer da adscrición derivada da afectación secundaria.

4. En calquera momento, a consellería competente en materia de patrimonio mediante orde e previa petición da consellería ou entidade pública instrumental beneficiaria, poderá deixar sen efecto a afectación secundaria. Neste caso, os bens e dereitos quedarán vinculados aos fins ou servizos da consellería ou entidade pública instrumental titular da afectación principal.

Sección 3.ª Desafectacións

Artigo 11. Desafectación e competencia

1. Os bens e dereitos demaniais perden esta condición e adquiren a de patrimoniais nos casos nos que se produza a súa desafectación, por deixar de destinarse a un uso xeral ou a un servizo público de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. Agás nos supostos previstos nesta lei, a desafectación deberá realizarse sempre de forma expresa.

3. Os bens inmobles e os dereitos sobre eles demaniais da Administración xeral da Comunidade Autónoma serán desafectados pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde.

Unha vez desafectados, a administración, xestión e conservación dos inmobles e dereitos sobre eles corresponderá á consellería competente en materia de patrimonio sen prexuízo de que, por circunstancias excepcionais ou cando os seus rendementos ou o produto do seu alleamento estea vinculado a fins determinados, poida encargarse á consellería ou entidade pública instrumental anterior titular da adscrición.

4. Os bens e dereitos de titularidade das entidades públicas instrumentais serán desafectados polo órgano unipersonal de goberno, sen prexuízo de que, cando non sexan necesarios para o cumprimento dos seus propios fins, se incorporen ao patrimonio da Administración xeral, de conformidade co disposto no artigo 22.

5. Os bens e dereitos afectados ao dominio público en virtude de lei, de conformidade co artigo 6.2, desafectaranse polo procedemento previsto na norma que procedeu a realizar a afectación e, no seu defecto, por unha norma do mesmo rango xerárquico.

6. A desafectación dos bens mobles ou dereitos sobre eles adquiridos polas consellerías ou aqueles afectados ao cumprimento dos seus fins ou servizos é competencia da persoa titular da respectiva consellería, sen prexuízo do disposto nos artigos 130.4 e 145.5.

Unha vez que os bens adquiren a condición de patrimoniais, seguirán sendo xestionados polas respectivas consellerías.

Artigo 12. *Procedemento*

1. A instrución do procedemento de desafectación de bens inmobles ou dereitos sobre eles de titularidade da Administración xeral corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio, que o incoará de oficio, ben por propia iniciativa co informe da consellería ou entidade interesada ou por petición destas.

A consellería ou entidade pública instrumental que pretenda a desafectación deberá expresar as causas que determinan a petición e remitir ao órgano directivo competente en materia de patrimonio a documentación identificativa do mesmo, que incluírá:

- a) Enderezo actual do inmovle.
- b) Referencia catastral, cando a natureza do ben ou dereito o permita.
- c) De proceder de expropiación, informe sobre a tramitación do procedemento de reversión ante os expropiados ou os seus herdeiros, con indicación do seu resultado, ou xustificación de no ser necesaria a súa tramitación.
- d) Declaración de que o ben se atopa libre de ocupantes, ou identificación destes.
- e) En bens inmobles ou dereitos sobre eles sometidos ao réxime de propiedade horizontal, información sobre as cotas mensuais que se abonan á comunidade de propietarios e estado dos correspondentes pagos.

2. A desafectación dos bens inmobles e dereitos sobre eles integrados no patrimonio da Administración xeral requirirá, para a súa efectividade, da súa recepción formal mediante acta de entrega subscrita pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio e por unha persoa representante designada pola consellería ou entidade pública instrumental á que estivesen adscritos os bens ou dereitos, ou ben mediante acta de toma de posesión levantada polo órgano directivo citado.

Os órganos ou entidades que tivesen adscritos previamente os bens ou dereitos seguirán asumindo as funcións sinaladas no artigo seguinte, así como as obrigas económicas derivadas do seu uso e tenencia, ata a data en que se produza a recepción formal prevista no punto anterior.

XUNTA
DE GALICIA

3. Os expedientes de venda ou cesión gratuíta de bens inmobles ou dereitos sobre eles do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia poderán tramitarse aínda cando estes se manteñan afectos a un uso ou servizo público, sempre que se produza a súa desafectación antes de ditar a resolución ou acto aprobatorio da correspondente operación patrimonial.

CAPÍTULO II

Adscricións e desadscricións

Sección 1.ª Adscricións e desadscricións internas

Artigo 13. Adscricións e desadscricións de bens e dereitos demaniais

1. A adscrición regulada nesta sección é o acto polo que se atribúe a unha consellería ou entidade pública instrumental o uso, administración, xestión, conservación e colaboración na protección e defensa de bens e dereitos demaniais, sen cambio na súa titularidade ou cualificación xurídica.

Nos inmobles adscritos que formen parte de edificios constituídos en réxime de propiedade horizontal, a adscrición conferirá facultades representativas nas xuntas de propietarios, agás que a consellería competente en materia de patrimonio, pola índole do asunto, decida asumir directamente a representación da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. Poderán adscribirse bens e dereitos demaniais ás consellerías e entidades públicas instrumentais, cando sexan necesarios para o cumprimento dos fins atribuídos á súa competencia.

3. A adscrición poderá ser expresa ou ter carácter implícito. A adscrición estará implícita na afectación ao dominio público. A afectación implícita ou tácita comportará a adscrición orgánica do ben ou dereito á consellería ou entidade pública instrumental correspondente.

4. A consellería competente en materia de patrimonio adoptará as medidas que considere oportunas para a adecuada conservación dos bens e dereitos e a súa efectiva aplicación aos fins expresados no acordo de adscrición.

5. Cando o uso dun ben ou dereito adscrito a unha consellería ou entidade pública instrumental resulte innecesario para o cumprimento dos seus propios fins, deberá comunicarse á consellería competente en materia de patrimonio, para a adopción das medidas que sexan procedentes conforme a esta lei.

6. Cando a consellería competente en materia de patrimonio teña coñecemento da existencia dalgún ben inmovible ou dereito que non se estea aplicando á finalidade para o que foi afecto, poderá solicitar información á consellería ou entidade pública instrumental que o teña adscrito. No caso de que non exista un proxecto de actuación concreto, poderá desadscribir ou, se

é o caso, desafectar aquel polo procedemento previsto neste título, sen prexuízo do disposto no artigo 22 para as entidades públicas instrumentais.

7. Non será necesaria a tramitación do expediente patrimonial previsto neste capítulo cando unha consellería ou entidade pública instrumental necesite dun determinado espazo nun inmovble adscrito a outra consellería ou entidade pública instrumental, por un período inferior a un ano.

Neste suposto, non resultará modificada a adscrición do ben ou dereito e será necesaria a autorización previa da consellería competente en materia de patrimonio, logo da comunicación conxunta das consellerías ou entidades públicas instrumentais interesadas. Así mesmo, no expediente patrimonial deberá quedar xustificada a necesidade de continuar dispoñendo da adscrición por parte da consellería ou entidade pública instrumental que acepta compartir o inmovble.

Artigo 14. *Competencia*

1. A adscrición e desadscrición de bens e dereitos demaniais da Comunidade Autónoma de Galicia ás diferentes consellerías e entidades públicas instrumentais será acordada pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde.
2. A desafectación dos bens e dereitos do dominio público significará a súa desadscrición orgánica.
3. De xurdiren discrepancias entre as distintas consellerías e entidades públicas instrumentais sobre a administración, xestión, conservación e colaboración na protección e defensa dun ben ou dereito, decidirá a consellería competente en materia de patrimonio, logo da audiencia das consellerías ou entidades interesadas.

Artigo 15. *Procedemento*

1. A instrución do procedemento de adscrición e desadscrición corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio, que o iniciará de oficio, ben por propia iniciativa co informe da consellería ou entidade interesada ou por petición destas.

A orde de adscrición ou desadscrición deberá expresar o seguinte:

- a) O ben ou dereito que comprenda, indicando o seu carácter demanial.
 - b) A referencia catastral, cando a natureza do ben ou dereito o permita.
 - c) A consellería ou entidade pública instrumental que dispoñerá das facultades de administración, xestión, conservación e colaboración na súa protección e defensa.
 - d) Outras condicións ou requisitos sobre o uso do ben ou dereito, cando se considere oportuno a súa introdución.
2. A realización dunha adscrición suporá, de ser o caso, a desadscrición implícita dos bens e dereitos das consellerías ou entidades públicas instrumentais titulares da anterior adscrición.

A desadscrición dun ben ou dereito, cando non comporte a súa desafectación, requirirá a necesaria adscrición a outra consellería ou entidade pública instrumental.

3. Os bens e dereitos demaniais poderán ser obxecto dunha ou máis adscricións, sempre que a utilización conxunta non resulte incompatible e se manteña a mesma afectación.

Cando a adscrición de bens inmobles ou dereitos sobre eles se produza conxuntamente a favor de varias consellerías ou entidades públicas instrumentais, deberá recollerse a porcentaxe de ocupación que corresponde a cada unha delas sobre a totalidade do inmovible.

No suposto previsto no parágrafo anterior, de iniciarse o expediente a petición dunha consellería ou entidade pública instrumental, deberán achegar ao órgano directivo competente en materia de patrimonio un plano acreditativo da distribución obxecto de adscrición.

4. O ben ou dereito quedará adscrito dende a data da orde de adscrición, sen prexuízo de que posteriormente sexa preciso estender a pertinente acta, que subscribirán a persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio e a persoa titular da consellería ou entidade pública instrumental á que quede adscrito o ben ou dereito. Non será precisa esta formalización cando a consellería ou a entidade pública instrumental, por calquera circunstancia, xa estivese ocupando o ben ou dereito.

5. Os bens e dereitos de titularidade das entidades públicas instrumentais que temporalmente non sexan necesarios para o cumprimento dos seus propios fins, poderán ser adscritos a outras consellerías ou entidades públicas instrumentais pola consellería competente en materia de patrimonio.

Na tramitación do expediente, a entidade pública instrumental propietaria do ben ou dereito deberá remitir ao órgano directivo competente en materia de patrimonio unha memoria xustificativa da adscrición, onde se inclúan as previsións futuras de utilización do ben, xunto coa solicitude da consellería ou entidade pública instrumental interesada. Ademais, no caso dos bens inmobles ou dereitos sobre eles, será preciso que estean debidamente dados de alta no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia.

A acta prevista no punto 4 será subscrita tamén pola persoa titular da entidade pública instrumental titular do ben ou dereito.

Sección 2.ª Reestruturacións orgánicas

Artigo 16. Cambios de adscrición por reestruturación orgánica

1. Nos casos de reestruturación orgánica entenderase que os bens e dereitos continúan vinculados aos mesmos fins, funcións ou servizos, e consideraranse adscritos ao órgano ou entidade pública instrumental ao que se lle atribúan as respectivas competencias, sen necesidade de declaración expresa.

2. As consellerías ou as entidades públicas instrumentais ás que queden adscritos os bens ou dereitos, comunicarán á consellería competente en materia de patrimonio o cambio de adscrición orgánica operado, para que se proceda a tomar razón del no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma.

Se a adaptación da situación patrimonial á reforma orgánica producida esixe unha distribución dos bens entre varias consellerías ou entidades, esta comunicación débese cursar co acordo expreso de todas elas. Na falta de acordo, cada consellería ou entidade remitirá á consellería competente en materia de patrimonio unha proposta de distribución dos bens, e a persoa titular desta resolverá en último termo sobre a adscrición.

Sección 3.ª Adscrición e desadscrición de bens e dereitos patrimoniais a entidades públicas instrumentais

Artigo 17. Adscrición

1. Os bens e dereitos patrimoniais da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia poderán ser adscritos ás entidades públicas instrumentais para a súa vinculación directa a un servizo da súa competencia ou para o cumprimento dos seus fins propios. En ambos os dous casos, a adscrición levará implícita a afectación do ben ou dereito, que pasará a integrarse no dominio público.
2. Igualmente, os bens e dereitos patrimoniais propios dunha entidade pública instrumental poden ser adscritos ao cumprimento de fins propios doutra de conformidade co disposto no artigo 15.5.
3. A adscrición será acordada pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde. A instrución do procedemento corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio, que o iniciará de oficio, ben por propia iniciativa co informe da entidade interesada ou por petición desta.

Artigo 18. *Carácter finalista da adscrición*

1. Os bens e dereitos deben destinarse ao cumprimento dos fins que motivaron a súa adscrición e na forma e coas condicións que, de ser o caso, se establezan no correspondente acordo. A alteración posterior destas condicións debe ser autorizada expresamente pola consellería competente en materia de patrimonio.
2. O órgano directivo competente en materia de patrimonio verificará a aplicación dos bens e dereitos ao fin para o que foron adscritos, e poderá adoptar para estes efectos cantas medidas sexan necesarias.
3. Corresponde ás entidades públicas instrumentais o exercicio das facultades de administración, xestión, conservación e colaboración na protección e defensa dos bens e dereitos que teñan adscritos.

Artigo 19. *Desadscripción por incumprimento do fin ou innecesariedade*

1. Se os bens ou dereitos adscritos non son destinados ao fin previsto dentro do prazo que, de ser o caso, se fixase, deixan de selo posteriormente ou se incumpre calquera outra condición establecida para a súa utilización, a persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio procederá á desadscripción dos bens ou dereitos mediante orde.
2. Igualmente se procederá á desadscripción no caso de que a entidade que teña adscritos os bens ou dereitos non exerza as competencias que lle corresponden de acordo co artigo anterior, ou cando estes deixen de ser necesarios para o cumprimento dos fins que motivaron a adscrición. Neste último caso, a consellería competente en materia de patrimonio incoará e tramitará o correspondente procedemento, por propia iniciativa ou en virtude da comunicación que, comprobado que o ben ou dereito xa non é necesario, está obrigada a cursar a entidade que os tivese adscritos. A persoa titular da devandita consellería adoptará a resolución procedente.
3. No caso de que se proceda á desadscripción dos bens, o titular do ben ou dereito pode esixir o valor dos detrimentos experimentados por eles, actualizados ao momento no que se produza a desadscripción, ou o custo da súa rehabilitación, logo de taxación.
4. A desadscripción, que levará implícita a desafectación, requirirá, para a súa efectividade, da recepción formal do ben ou dereito mediante acta de entrega subscrita pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio, e por unha persoa representante da entidade pública instrumental á que estivesen adscritos os bens ou dereitos, ou ben mediante acta de toma de posesión levantada polo citado órgano directivo.

CAPÍTULO III

Mutacións demaniais

Artigo 20. *Mutación demanial*

1. A mutación demanial é o acto en virtude do cal se efectúa a desafectación dun ben ou dereito do patrimonio da Comunidade Autónoma, con simultánea afectación a outro uso xeral, fin ou servizo público.
2. A mutación demanial debe efectuarse de forma expresa e conleva a modificación dos fins específicos aos que os bens ou dereitos se vinculan e, de ser o caso, a alteración da adscrición orgánica deles, sen transferencia de titularidade nin cambio da súa cualificación xurídica.

Artigo 21. *Competencia e procedemento*

1. A mutación demanial de bens e dereitos de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma afectados ao cumprimento dos fins ou servizos das consellerías ou das entidades públicas instrumentais, será acordada de oficio pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde, por iniciativa propia ou por petición da consellería ou entidade interesada, logo do informe da consellería ou da entidade á que estean adscritos os bens ou dereitos.

2. A mutación de destino dos bens e dereitos das entidades públicas instrumentais para o cumprimento dos seus fins propios será acordada polo órgano unipersoal de goberno.

A mutación de destino de bens inmobles e dereitos sobre eles das entidades públicas instrumentais para o cumprimento de fins, funcións ou servizos das consellerías, ou doutras entidades públicas instrumentais, será acordada de oficio pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde, por proposta conxunta das entidades ou órganos interesados.

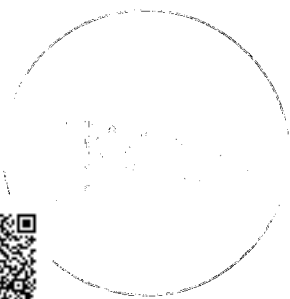
3. A mutación demanial seguirá o procedemento regulado para as adscricións no artigo 15. A orde ou o acordo de mutación demanial deberá incluír o novo uso xeral, fin ou servizo público. No seu caso, a acta prevista no punto 4 de dito artigo deberá ser asinada tamén pola persoa titular da consellería ou entidade pública instrumental que dispuxera previamente da adscrición do ben ou dereito.

CAPÍTULO IV

**Incorporación ao patrimonio da Administración xeral da Comunidade
Autónoma de Galicia de bens e dereitos das entidades públicas
instrumentais***Artigo 22. Incorporación de bens e dereitos*

1. Os bens e dereitos das entidades públicas instrumentais que non sexan necesarios para o cumprimento dos seus fins, incorporaranse ao patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma coas excepcións previstas no artigo seguinte.
2. A incorporación de bens e dereitos demaniais supón a súa desafectación.

Artigo 23. Excepcións á incorporación

1. Exceptúanse do disposto no artigo anterior os bens e dereitos das entidades públicas instrumentais adquiridos por elas co propósito de devolvelos ao tráfico xurídico privado de acordo cos seus fins peculiares. Tamén quedarán exceptuados os bens mobles obsoletos, de escaso valor económico ou aqueles que, polas súas propias características singulares, só sexan susceptibles de utilización pola entidade pública instrumental titular.

2. A persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio pode acordar a non incorporación dun ben ou dereito ao patrimonio da Administración xeral cando considere que o mesmo carece, directa ou indirectamente, de toda utilidade para o cumprimento dos seus fins.

Artigo 24. *Procedemento e competencia*

1. O órgano directivo competente en materia de patrimonio tramitará o procedemento de incorporación de oficio, por propia iniciativa ou en virtude da comunicación que debe realizar a entidade pública instrumental cando comprobe que os bens ou dereitos non son necesarios para o desenvolvemento dos seus propios fins.

A comunicación realizada pola entidade pública instrumental deberá ir acompañada da documentación identificativa do ben ou dereito e dunha memoria explicativa dos gastos que xera o ben e do seu estado de pagamento, aclarando a súa natureza demanial ou patrimonial.

2. A persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio acordará a incorporación mediante orde.

Artigo 25. *Formalización*

1. Acordada a incorporación, esta será efectiva no momento da formalización dunha acta de entrega subscrita entre a persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio e o órgano unipersoal de goberno da entidade pública instrumental.
2. A entidade pública instrumental titular dos bens ou dereitos deberá remitir ao órgano directivo competente en materia de patrimonio os orixinais dos títulos de propiedade, así como as licenzas, permisos, proxectos e, en xeral, calquera tipo de documentación técnica da que se dispoña relativa a estes bens ou dereitos, asumindo as cantidades pendentes de pagamento que fosen esixibles no momento en que era titular daqueles.

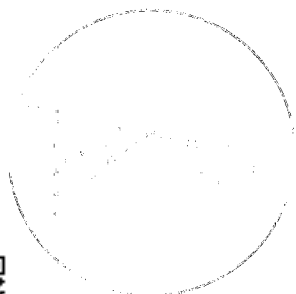

Artigo 26. Natureza do ben ou dereito adquirido

1. Os bens e dereitos adquiridos polo procedemento previsto neste capítulo terán natureza patrimonial, agás o disposto no punto seguinte.

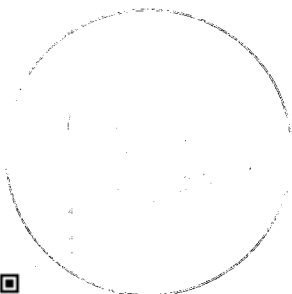
2. Se durante a tramitación do procedemento de incorporación se ten coñecemento de que algunha consellería está interesada no ben ou dereito, o órgano directivo competente en materia de patrimonio poderá propoñer a súa incorporación ao patrimonio, conxuntamente coa súa afectación.

A acta de entrega tamén deberá estar asinada pola persoa representante da consellería ou entidade pública instrumental á que se adscriba o ben ou dereito.

Artigo 27. Incorporación por supresión de entidades públicas instrumentais

1. No caso de supresión de entidades públicas instrumentais, a incorporación dos seus bens e dereitos ao patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia efectuarase en virtude da disposición que estableza a devandita supresión. A consellería da que dependa a entidade comunicará á consellería competente en materia de patrimonio, acompañando unha relación dos seus bens e dereitos.
2. A inscrición no Rexistro da Propiedade practicarase coa presentación da disposición en virtude da cal se produciu a supresión da entidade.

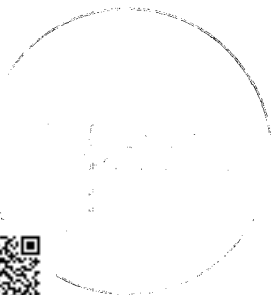
CAPÍTULO V

Tráfico xurídico público entre administracións públicas

Sección 1.ª Ámbito e requisitos

Artigo 28. *Ámbito*

As figuras xurídicas previstas no presente capítulo poderán ser aplicables a outras administracións públicas cando se contemple na súa lexislación reguladora a posibilidade de aplicación de figuras análogas a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma e das súas entidades públicas instrumentais para a dedicación a un uso ou servizo da súa competencia.

Artigo 29. *Requisitos*

1. Será requisito necesario para a tramitación dos expedientes regulados no artigo 35 que os bens ou dereitos a transmitir ou recibir se atopen depurados física e xuridicamente, practicándose o deslindamento se fora necesario, e inscritos correcta e individualmente tanto no Catastro Inmobiliario como no Rexistro da Propiedade.
2. Os bens e dereitos entregados polas figuras contempladas no presente capítulo non serán transmisibles a favor de terceiros.

Sección 2.ª Adscripción e mutación demanial a favor doutras administracións públicas

Artigo 30. Adscripción e mutación demanial

1. Os bens inmobles e dereitos sobre eles do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia poden ser adscritos a outras administracións públicas para os mesmos fins determinantes da afectación, e sen cambio da titularidade nin da cualificación xurídica.
2. Os bens inmobles e dereitos sobre eles de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia afectados ao cumprimento dos fins ou servizos das consellerías e das entidades públicas instrumentais poderán afectarse a outros usos ou servizos públicos de competencia doutras administracións públicas, sen transferencia de titularidade nin cambio da súa cualificación xurídica.
3. Só procederá a tramitación de adscripcións ou mutacións demaniais cando sobre o fin concreto determinante da afectación existan competencias compartidas ou concorrentes entre as dúas administracións públicas.
4. Os gastos e tributos que xeren os bens ou dereitos obxecto da adscripción ou mutación demanial serán en todo caso de conta da administración beneficiaria deles.

Artigo 31. *Competencia*

1. Corresponde á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio acordar, mediante orde, a adscrición ou mutación de destino de bens inmoables e dereitos sobre eles demaniais da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ao cumprimento de usos ou servizos públicos de competencia doutras administracións públicas.

No caso das entidades públicas instrumentais a competencia corresponderá ao órgano colexiado de goberno sen prexuízo do disposto no artigo 22.

2. A competencia para aceptar bens inmoables ou dereitos sobre eles en adscrición ou mutación demanial procedentes doutras administracións públicas, a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma, corresponde á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio mediante orde.

No caso das entidades públicas instrumentais a competencia corresponderá ao órgano unipersoal de goberno.

Artigo 32. *Procedemento*

1. A instrución do procedemento de adscrición ou mutación demanial a favor doutras administracións públicas corresponderá ao órgano directivo competente en materia de patrimonio, que o incoará de oficio, por petición da administración pública interesada.

2. Toda petición deberá indicar o ben ou dereito obxecto da adscrición ou mutación demanial e acompañarase dunha memoria detallada dos fins de uso xeral ou de servizo público aos que se pretende dedicar, debendo acreditar que se conta no momento da petición cos medios necesarios para o seu cumprimento.

Recibida a documentación citada, procederase ao seu exame e comprobación, solicitando a súa subsanación se estivese incompleta ou non se axustara aos requisitos preceptivos.

O órgano directivo competente en materia de patrimonio, previamente á incoación do expediente, deberá recabar o informe da consellería ou entidade pública instrumental que dispoña da adscrición do ben ou dereito, aos efectos de determinar a necesidade do mesmo para as actividades propias.

Non se incoará o procedemento cando resulte contrario ao ordenamento xurídico, o ben ou dereito sexa preciso exclusivamente para as actividades propias, exista algún tipo de previsión de actuación presente ou futura ou, en xeral, non se considere oportuno tramitar a adscrición ou mutación.

3. Incoado o expediente, o órgano directivo competente en materia de patrimonio redactará unha proposta de adscrición ou mutación demanial que someterá a informe da Asesoría Xurídica e da Intervención, que deberán examinar respectivamente a natureza xurídica do ben ou dereito e do acto xurídico a tramitar, a correcta inscrición rexistral e as competencias das partes, así como as implicacións orzamentarias e económico-financeiras da operación.

Deberá incorporarse ao expediente un certificado do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma relativo á valoración do ben ou dereito ou, no seu defecto, un informe de taxación realizado ao abeiro do disposto no artigo 64.

4. A orde que acorde a adscrición ou mutación demanial deberá conter as mencións requiridas polo artigo 8.2 e fixar cantas condicións, requisitos e prazos se estimen necesarios para o adecuado uso do ben ou dereito.

A orde publicárase no Diario Oficial de Galicia e xurdirá efectos dende a recepción dos bens ou dereitos polo órgano competente da administración pública á que se destinen, mediante a subscripción dunha acta entre a persoa representante desta e a persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio.

5. A adscrición ou mutación demanial de bens inmobles ou dereitos sobre eles a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma tramitarase polo órgano directivo competente en materia de patrimonio, debendo incorporarse ao expediente a seguinte documentación:

- a) Acordo de adscrición ou mutación demanial adoptado polo órgano competente.
- b) Título de propiedade.
- c) Acreditación da inscrición rexistral e referencia catastral.
- d) Plano.
- e) Valoración económica que poderá ser determinada pola administración transmitinte ou realizada de conformidade co artigo 64.

A proposta de orde pola que se acepte o ben ou dereito someterase a informe da Asesoría Xurídica e da Intervención, que deberán examinar as cuestións establecidas no punto 3 deste artigo.

A orde de aceptación determinará o destino do ben ou dereito e a consellería que dispoñerá das facultades sobre o mesmo, publicándose no Diario Oficial de Galicia.

Artigo 33. *Vinculación ao fin*

1. A administración pública á que se tivesen afectado ou adscrito os bens ou dereitos utilizaraos de acordo co fin sinalado, exercendo sobre eles as correspondentes facultades demaniais, sen prexuízo das facultades dominicais que corresponden á Comunidade Autónoma de Galicia como titular dos bens ou dereitos.

2. Anualmente a administración pública receptora dos bens e dereitos deberá remitir ao órgano directivo competente en materia de patrimonio un informe sobre os usos aos que se destina o ben ou dereito. Calquera obra que se realice nos inmobles deberá ser autorizada previamente pola consellería competente en materia de patrimonio.

Artigo 34. *Devolución*

1. Se os bens ou dereitos non son destinados á finalidade establecida dentro do prazo que, de ser o caso, se fixase, deixasen de estalo posteriormente, se negase a súa inspección ou se incumprise calquera condición establecida no acordo de adscrición ou mutación, o órgano directivo competente en materia de patrimonio redactará unha proposta de desadscrición dos bens ou dereitos que someterá a informe da Asesoría Xurídica.

Corresponde á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio acordar mediante orde a desadscrición dos bens e dereitos demaniais, que será comunicada á administración pública receptora coa obriga de entregalos nun prazo máximo de trinta días naturais, coa subscrición da correspondente acta ou, de ser o caso, por acta de toma de posesión levantada polo órgano directivo competente en materia de patrimonio.

Se o ben ou dereito fora necesario para os fins propios da Administración xeral da Comunidade Autónoma ou dalgunha entidade pública instrumental do sector público autonómico acordarase, previa comunicación á administración pública receptora, a desadscrición dos bens e dereitos demaniais.

2. No caso de non abandonar e deixar libres os bens, dentro do prazo outorgado, a disposición da consellería competente en materia de patrimonio, esta adoptará as actuacións necesarias para a defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma de acordo co previsto no Título VII e propondrá ou impondrá, no seu caso, as sancións pertinentes establecidas no Título VIII.

3. Unha vez recepcionados pola consellería competente en materia de patrimonio, os bens e dereitos continuarán tendo natureza demanial e manterán a adscrición á consellería ou entidade pública instrumental que con anterioridade dispoñía dos mesmos, agás que se tramite unha mutación demanial ou un cambio de adscrición.

4. Serán por conta do beneficiario da adscrición ou mutación o detrimento ou deterioro sufridos polos bens ou dereitos ou o custo da súa rehabilitación, sen que sexan indemnizables os gastos nos que incorra para cumprir coas posibles cargas ou condicións impostas.

Artigo 36. *Competencia*

1. Corresponde á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio acordar de oficio, mediante orde, o cambio de titularidade de bens inmobles demaniais e de dereitos sobre eles da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, previa petición da administración pública interesada.

No caso das entidades públicas instrumentais a competencia corresponderá ao órgano colexiado de goberno sen prexuízo do disposto no artigo 22.

2. Corresponde á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, mediante orde, aceptar os bens inmobles demaniais e dereitos sobre eles procedentes doutras administracións públicas, a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma.

No caso das entidades públicas instrumentais a competencia corresponderá ao órgano unipersoal de goberno.

Sección 3.ª Cambio de titularidade de bens inmobles e dereitos sobre eles

Artigo 35. Transmisión de titularidade

A titularidade dos bens inmobles demaniais e dereitos sobre eles do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia poderá ser transmitida gratuitamente a outras administracións públicas, para os mesmos fins determinantes da afectación ou para outros fins de uso xeral ou de servizo público de competencia da administración pública receptora dos bens ou dereitos.

Artigo 37. *Procedemento*

1. O procedemento e condicións regulados no artigo 32 e seguintes serán aplicables ás transmisións de titularidade de bens inmobles e dereitos demaniais.
2. Cando na transmisión da titularidade dun ben ou dereito demanial a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma se estableza como condición, a súa afectación permanente a determinado destino, entenderase cumprido, en todo caso, se durante trinta anos serviron a este aínda que logo deixasen de estar por circunstancias sobrevidas de interese público.
3. O cambio de titularidade formalizarase en documento administrativo que asinarán a persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio e unha persoa representante da outra administración pública.
4. No caso de que os bens ou dereitos cuxa titularidade se transmitise, deixasen de estar destinados ao fin de uso xeral ou de servizo público determinante da transmisión, procederá a devolución dos mesmos ao patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, que se rexerá polas normas sobre desadscrición por incumprimento do fin e innecesariedade dos bens ou dereitos previstas na Sección 3ª do Capítulo II do presente título.

CAPÍTULO VI

Utilización dos bens e dereitos demaniais

Sección 1.ª Disposición xeral

Artigo 38. *Necesidade de título habilitante*

1. Ninguén pode, sen título que o autorice, outorgado pola autoridade competente, ocupar bens de dominio público do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia ou utilíza-los en forma que exceda o dereito de uso que, de ser o caso, corresponde a todos.

2. As autoridades autonómicas responsables da tutela e defensa do dominio público vixiarán o cumprimento do establecido no punto anterior e actuarán contra aqueles que, carecendo de título, ocupen bens de dominio público ou se beneficien dun aproveitamento especial sobre eles, exercitando se fora preciso as facultades e prerrogativas previstas nesta lei.

3. As concesións e autorizacións son títulos de ocupación do dominio público e rexeranse pola lexislación especial que as regule. Ante a falta de concreción da competencia e do procedemento a seguir para o seu outorgamento, acudirase ás formas de utilización do dominio público previstas no presente capítulo, debendo adecuarse as limitacións procedimentais e temporais ao disposto na lexislación especial.

A falta de normas especiais ou no caso de insuficiencia destas, as concesións e autorizacións rexeranse polas disposicións desta lei.

Non son precisos os títulos previstos nesta lei cando un contrato regulado pola lexislación de contratos do sector público habilite para a ocupación dun ben demanial como medio instrumental necesario para o cumprimento dunha función ou a realización da actividade.

4. Acudirase preferentemente aos títulos habilitantes de uso dos bens ou dereitos demaniais, cando a ocupación dun ben ou dereito por un terceiro teña como finalidade a realización dunha actividade que directa ou indirectamente estea relacionada coas competencias dunha determinada consellería, sen prexuízo do disposto na lexislación de contratos do sector público.

De tratarse dun ben ou dereito patrimonial, procederase a súa afectación ao dominio público, adscribíndose á consellería ou entidade pública instrumental con competencias na materia.

5. As concesións e autorizacións outorgaranse para unha finalidade concreta que deberá ser conforme coa afectación do ben, agás que se concedan sobre unha porción do mesmo e sen prexuízo do disposto no artigo 45.6.

6. Os títulos de ocupación sobre bens e dereitos da Administración xeral regulados neste capítulo poderán outorgarse directa e gratuitamente a favor das entidades públicas instrumentais do sector público autonómico de Galicia.

Sección 2.ª Utilización dos bens destinados ao uso xeral

Artigo 39. Tipos de uso dos bens destinados ao uso xeral

1. Na utilización dos bens destinados ao uso xeral considérase:

- a) Uso común, o que corresponde por igual e de forma indistinta a todos os cidadáns, de modo que o uso duns non impide a das demais persoas interesadas.
- b) Uso privativo, o que determina a ocupación dunha porción do dominio público de modo que se limite ou exclúa a utilización deste por outras persoas interesadas.

2. O uso común estimarase:

- a) Xeral, cando non concorran circunstancias singulares.
- b) Especial, cando o uso implique un aproveitamento especial do dominio público que, sen impedir o uso común, supoña a concorrencia de circunstancias tales como a súa perigosidade ou intensidade, a preferencia nos casos de escaseza, a obtención dunha rendibilidade singular ou outras semellantes que determinen un exceso de utilización ou un menoscabo sobre o uso que lles corresponde a todos.

Artigo 40. *Títulos habilitantes*

1. O uso común xeral non está suxeito a autorización e pode realizarse libremente, sen outras limitacións que as derivadas da súa natureza e as establecidas nos actos de afectación ou adscrición e nas disposicións que resulten aplicables.
2. O uso común especial está suxeito a autorización ou a concesión, se a súa duración é superior a catro anos ou se efectúa con obras ou instalacións fixas.
3. O uso privativo require o previo outorgamento dun título axeitado á súa natureza, de conformidade coas seguintes regras:
 - a) Cando a ocupación se efectúe unicamente con instalacións desmontables ou bens mobles e a súa duración inicial non sexa superior a catro anos, estará suxeito a autorización.
 - b) Cando a ocupación se efectúe con obras ou instalacións fixas ou por prazo inicial superior a catro anos, estará suxeito a concesión.

Artigo 41. *Reservas demaniais*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia pode reservar para si o uso exclusivo de bens da súa titularidade destinados ao uso xeral para a realización de fins da súa competencia, cando existan razóns de utilidade pública ou interese xeral que o xustifiquen.
2. A duración da reserva limitárase ao tempo preciso para o cumprimento dos fins para os que se acorde.
3. A reserva prevalece fronte a calquera outro posible uso dos bens e leva implícita a declaración de utilidade pública e a necesidade de urxente ocupación, para efectos expropiatorios, dos dereitos preexistentes que resulten incompatibles con ela.
4. O expediente para a declaración de reserva será incoado de oficio pola consellería competente en materia de patrimonio, a petición da consellería ou entidade pública instrumental con competencias na materia.

A proposta de declaración de reserva someterase a informe da Asesoría Xurídica e da Intervención, que deberán examinar especialmente as implicacións orzamentarias e económico-financeiras da operación.

A declaración de reserva efectuarase por acordo do Consello da Xunta, que debe publicarse no Diario Oficial de Galicia e inscribirse no Rexistro da Propiedade.

Sección 3.ª Utilización dos bens e dereitos destinados a un servizo público

Artigo 42. Bens e dereitos destinados á prestación de servizos públicos.

A utilización de bens e dereitos afectos a un servizo público de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia supeditarase ás normas reguladoras deste, ás regras específicas da súa actividade e ás instrucións ditadas polas autoridades responsables do seu funcionamento. Subsidiariamente, rexerase polo disposto nesta lei.

Artigo 43. Ocupación de espazos en edificios administrativos

1. A ocupación por terceiros de espazos en edificios administrativos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia pode admitirse, con carácter excepcional, cando se efectúe para dar soporte a servizos dirixidos ao persoal destinado neles e ao público visitante, como cafetarías, oficinas bancarias, caixeiros automáticos, oficinas postais ou outros análogos, ou para a explotación marxinal de espazos non necesarios para os servizos administrativos.

2. Esta ocupación non pode entorpecer ou menoscabar a utilización do inmovible polos órganos ou unidades aloxados nel, e deberá estar amparada pola correspondente autorización, de efectuarse con bens mobles ou instalacións desmontables; concesión, de producirse por medio de instalacións fixas ou o prazo de duración ser superior a catro anos; ou por un contrato que permita a ocupación, formalizado de acordo co previsto na lexislación de contratos do sector público.

Artigo 44. *Préstamos de obras de arte*

O préstamo de obras de arte do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia rexeráse polo disposto no artigo 42, en ausencia de normativa específica.

Sección 4.ª Autorizacións e concesións demaniais

Artigo 45. Autorizacións demaniais

1. As autorizacións demaniais outorgaranse directamente nos supostos previstos no artigo 103.2. No resto dos casos, outorgaranse directamente aos solicitantes que reúnan as condicións requiridas, agás que, por calquera circunstancia, se encontre limitado o seu número, caso no que se outorgarán en réxime de concorrencia, e, se isto non fora procedente por non ter que valorarse condicións especiais nos solicitantes, mediante sorteo, se outra cousa non estivese establecida nas condicións polas que se rexen.

2. Non son transmisibles as autorizacións demaniais para cuxo outorgamento se deban ter en conta circunstancias persoais do autorizado ou cuxo número se encontre limitado, agás que as condicións polas que se rexen admitan a súa transmisión.

3. As autorizacións demaniais outórganse por tempo determinado. O seu prazo máximo de duración, incluídas as prórrogas, é de catro anos. Transcorrido este prazo, poderán outorgarse novas autorizacións sempre e cando se cumpran os requisitos establecidos neste capítulo para o seu outorgamento.

4. As autorizacións demaniais poden ser revogadas unilateralmente en calquera momento polo órgano que as outorgou, por razóns de interese público, sen xerar dereito a indemnización, cando resulten incompatibles con condicións xerais aprobadas con posterioridade, produzan danos no dominio público, impidan a súa utilización para actividades de maior interese público, menoscaben o uso xeral ou cando os bens sexan necesarios para as actividades propias da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das súas entidades públicas instrumentais.

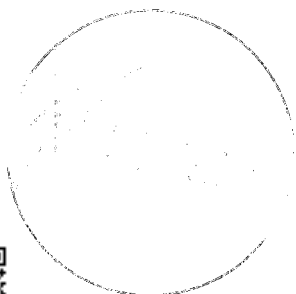
5. As autorizacións demaniais poden ser gratuítas, outorgarse con contraprestación ou con condicións ou estar suxeitas á taxa por utilización privativa ou aproveitamento especial de bens de dominio público regulada na normativa autonómica en materia de taxas.

Serán gratuítas as autorizacións cando a utilización privativa ou o aproveitamento especial de bens de dominio público non leve aparellada unha utilidade económica para a persoa autorizada ou, aínda existindo esa utilidade, a utilización ou o aproveitamento supoña condicións ou contraprestacións para o beneficiario que anulen ou fagan irrelevante aquela.

6. As autorizacións de uso por un prazo máximo dun ano, as outorgadas cunha limitación horaria e sempre dentro do prazo máximo establecido, ou para a organización de conferencias, seminarios, presentacións ou outros eventos non estarán suxeitas ás limitacións contidas no punto 1 deste artigo, nin aos trámites e informes contidos nos puntos 5 e 6 do artigo 50, podendo outorgarse sobre a totalidade ou parte do ben, con independencia da súa afectación.

Artigo 46. *Concesións demaniais*

1. O outorgamento de concesións sobre bens de dominio público efectuarase en réxime de concorrencia. Non obstante, poderá acordarse o outorgamento directo nos casos que se establezan nunha norma con rango de lei, nos supostos previstos no artigo 103.2 ou cando se dean circunstancias excepcionais debidamente xustificadas.

2. Calquera que fose o procedemento seguido para a adxudicación, unha vez outorgada a concesión demanial, debe procederse á súa formalización en documento administrativo subscrito entre o órgano competente para o seu outorgamento e o concesionario. Este documento é título suficiente para inscribir a concesión no Rexistro da Propiedade. Cada parte poderá esixir pola súa conta a elevación a escritura pública da concesión demanial.

3. As concesións outórganse por tempo determinado. O seu prazo máximo de duración, incluídas as prórrogas, non pode exceder os setenta e cinco anos, agás que se estableza outro menor nas normas especiais que resulten aplicables.

4. As concesións demaniais poden ser gratuítas, outorgarse con contraprestación ou con condicións ou estar suxeitas á taxa por utilización privativa ou aproveitamento especial de bens de dominio público regulada na normativa autonómica en materia de taxas.

Serán gratuítas as concesións cando a utilización privativa ou o aproveitamento especial de bens de dominio público non leve aparellada unha utilidade económica para o concesionario ou, aínda existindo esa utilidade, a utilización ou o aproveitamento supoña condicións ou contraprestacións para o beneficiario que anulen ou fagan irrelevante aquela.

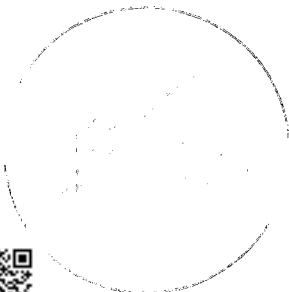

XUNTA
DE GALICIA

Artigo 47. Prohibicións para ser titular de autorizacións e concesións demaniais

1. En ningún caso poderán ser titulares de autorizacións e concesións sobre bens e dereitos demaniais as persoas nas que conorra algunha das prohibicións de contratar reguladas na normativa de contratación pública.
2. Cando, posteriormente ao outorgamento da autorización ou concesión, a persoa titular incorra nalgunha das prohibicións de contratación, producirase a extinción daquela.

Artigo 48. *Competencia*

1. A competencia para o outorgamento de autorizacións e concesións sobre bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia que non veña especificamente determinada por unha norma con rango de lei corresponde á persoa titular da consellería á que se atopen adscritos, ou ben ao órgano unipersonal de goberno da entidade pública instrumental titular ou á que se atopen adscritos os bens ou dereitos.

2. Cando a autorización ou concesión pretenda outorgarse sobre espazos comúns en inmobles adscritos a diferentes consellerías ou entidades públicas instrumentais, a competencia corresponderá á consellería ou entidade pública instrumental que se encargue da xestión dos elementos comúns do inmovible. De non estar atribuída, corresponderá á consellería ou entidade pública instrumental que teña maior porcentaxe de ocupación no ben e, de ser a mesma, a calquera das consellerías ou entidades públicas instrumentais que dispoñan da adscrición, sempre e cando exista informe favorable do resto das consellerías ou entidades públicas instrumentais.

Artigo 49. Procedemento para o outorgamento de autorizacións e concesións en réxime de concorrència

1. O procedemento para o outorgamento de autorizacións e concesións en réxime de concorrència iniciárase de oficio, por propia iniciativa ou por petición de terceira persoa.
2. A consellería que teña adscrito o ben ou dereito deberá xustificar a conveniencia da autorización ou concesión no marco dos fins públicos que lle competen.
3. Unha vez incoado o procedemento e elaborado o prego de condicións, someterase o expediente a informe previo e vinculante da consellería competente en materia de patrimonio, que versará sobre a procedencia, oportunidade e necesidade do ben ou dereito, podendo establecer requisitos ou condicións co obxecto de velar polo patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia.
4. O prego de condicións someterase a informe da Asesoría Xurídica, realizándose posteriormente a convocatoria, que deberá ser aprobada polo órgano competente e publicarse no Diario Oficial de Galicia e na páxina web da consellería ou entidade pública instrumental, sen prexuízo da posibilidade de usar outros medios adicionais de difusión. As persoas interesadas disporán dun prazo de trinta días naturais dende a publicación no Diario Oficial de Galicia para presentar as correspondentes peticións.
5. Para decidir sobre o outorgamento da concesión ou autorización, atenderase ao maior interese e utilidade pública das utilizacións ou aproveitamentos solicitados, que se valorarán en función dos criterios especificados no prego de condicións.
6. Supletoriamente aplicarase o procedemento previsto para a venda por concurso público.

Artigo 50. Procedemento para o outorgamento directo de autorizacións e concesións

1. O procedemento para o outorgamento directo de autorizacións e concesións iníciase de oficio, a petición de persoa interesada. A tramitación do procedemento corresponderá á consellería ou entidade pública instrumental que dispoña da adscrición do ben ou dereito, á que deberán remitirse as peticións de autorización ou concesión.

2. As peticións deberán indicar o ben ou dereito de que se trate e acompañaranse da seguinte documentación:

a) Memoria detallada dos fins aos que se pretende dedicar o ben ou dereito.

b) Xustificación de que se conta cos medios necesarios para o seu cumprimento.

c) Acreditación da personalidade e capacidade de quen formula a petición.

Recibida esta documentación, procederase ao seu exame e comprobación, requirindo a súa subsanación se estivese incompleta ou non se axustara aos requisitos sinalados.

3. Non se incoará o procedemento cando a petición realizada por persoa interesada resulte contraria ao ordenamento xurídico, non se dean os supostos de outorgamento directo, o ben ou dereito sexa preciso para as actividades propias, exista algún tipo de previsión de actuación futura ou, en xeral, non se considere procedente tramitar a autorización ou concesión.

4. Unha vez incoado o procedemento, no que deberá xustificarse a conveniencia da autorización ou concesión no marco dos fins públicos que lle competen, elaborárase unha proposta de resolución que se someterá a informe previo e vinculante da consellería competente en materia de patrimonio, que versará sobre a procedencia e necesidade do ben ou dereito, podendo establecer requisitos ou condicións co obxecto de velar polo patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia.

A petición de informe deberá ir acompañada da memoria xustificativa sobre a procedencia da autorización ou concesión e do prazo proposto, dunha reportaxe fotográfica sobre a situación do ben previo á posible ocupación e, nos casos de concesión, do borrador do documento administrativo.

5. A Asesoría Xurídica deberá informar as propostas de autorización ou concesión, examinando especialmente a conformidade a dereito da adxudicación directa e, de ser o caso, do seu carácter gratuíto.

6. As autorizacións ou concesións outorgadas publicaranse na páxina web da consellería competente ou da entidade pública instrumental.

Artigo 51. *Condicións das autorizacións e concesións*

1. A persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio poderá, mediante orde, aprobar condicións xerais para o outorgamento de categorías determinadas de autorizacións e concesións sobre bens e dereitos do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, que serán publicadas no Diario Oficial de Galicia.

De non terse regulado condicións xerais, as autorizacións e concesións demaniais deben axustarse ás condicións que aprobe a persoa titular da consellería á que se encontren adscritos os bens ou dereitos, ou o órgano unipersonal de goberno da entidade pública instrumental titular ou á que se atopen adscritos estes, logo do informe favorable da consellería competente en materia de patrimonio, que será igualmente preceptivo e vinculante cando se pretenda establecer excepcións ás condicións aprobadas con carácter xeral por ela.

2. Sen prexuízo dos demais extremos que poidan incluír as condicións xerais ou particulares, o acordo de autorización ou concesión de bens e dereitos demaniais incluírá, como mínimo, o seguinte:

- a) Beneficiario, indicando o seu documento nacional de identidade ou documentación identificativa equivalente expedida por unha autoridade governamental.
- b) Obxecto da autorización ou concesión e límites aos que se estenderá. Deberá incorporarse a referencia catastral cando a natureza do ben ou dereito o permita.
- c) O prazo e o réxime de prórrogas.
- d) A finalidade concreta para a que se outorga e o réxime de uso do ben ou dereito.
- e) Dereitos e obrigas dos beneficiarios da autorización ou concesión e, en especial, a obriga de manter en bo estado de conservación o dominio público utilizado.
- f) O réxime económico ao que queda suxeito a autorización ou concesión, de ser o seu caso.

g) A asunción dos gastos de conservación e mantemento, impostos, taxas e demais tributos, así como o compromiso de utilizar o ben segundo a súa natureza e de entregalo no estado en que se recibe.

h) O compromiso de previa obtención a súa conta de cantas licenzas e permisos requira o uso do ben ou a actividade a realizar sobre o mesmo.

i) A asunción da responsabilidade derivada da ocupación, con mención, no seu caso, da obrigatoriedade de formalizar a oportuna póliza de seguro, aval bancario, ou outra garantía suficiente. O cobro dos gastos xerados, cando excedese da garantía prestada, poderá facerse efectivo pola vía de constrinximento.

j) A reserva por parte da consellería ou entidade pública instrumental que outorga a autorización ou concesión da facultade de inspeccionar o ben, para garantir que é usado nos termos previstos.

k) Posibilidades de transmisión ou subrogación que, en todo caso, requirirá a previa autorización da consellería ou entidade pública instrumental.

l) As causas de extinción.

m) A obriga do beneficiario de abandonar e deixar libres e a disposición da Administración xeral da Comunidade Autónoma, os bens obxecto de utilización, así como o recoñecemento da potestade para acordar e executar o lanzamento.

n) As sancións por incumprimento das obrigas contraídas.

3. As autorizacións incluírán a posibilidade de revogación unilateral, sen dereito a indemnizacións, por razóns de interese público nos supostos previstos nesta lei. As concesións incorporarán a posibilidade de rescate e, de ser o caso, de realizar obras e instalacións fixas, previa autorización da consellería ou entidade pública instrumental.

4. As condicións para o outorgamento de autorizacións e concesións poderán contemplar a imposición á persoa titular de obrigas accesorias, cando así se considere necesario por razóns de interese público.

Artigo 52. Efectos e comunicación dos títulos outorgados

1. As autorizacións xurdirán efectos dende a notificación do seu outorgamento aos peticionarios, mentres que as concesións terán efectos dende a data de formalización en documento administrativo.
2. No ámbito da Administración xeral, a consellería que outorgou o correspondente título, deberá remitir ao órgano directivo competente en materia de patrimonio a resolución de outorgamento das autorizacións ou o documento administrativo no que se formalice a concesión demanial.
3. Anualmente cada consellería informará á consellería competente en materia de patrimonio sobre o estado das concesións ou autorizacións en vigor e, particularmente, do cumprimento da súa finalidade.

Artigo 53. Dereitos reais sobre obras en dominio público

1. A persoa titular dunha concesión dispón dun dereito real sobre as obras, construcións e instalacións fixas que constrúese para o exercicio da actividade autorizada polo título da concesión.
2. Este título outorga ao seu titular, durante o prazo de validez da concesión e dentro dos límites establecidos na lei, os dereitos e obrigas do propietario.

Artigo 54. *Transmisión de dereitos reais*

1. Os dereitos sobre as obras, construcións e instalacións de carácter inmobiliario a que se refire o artigo precedente só poden ser cedidos ou transmitidos mediante negocios xurídicos entre vivos ou por causa de morte ou mediante a fusión, absorción ou escisión de sociedades, polo prazo de duración da concesión, a persoas que contén coa previa conformidade da autoridade competente para outorgala.

2. Os dereitos sobre as obras, construcións e instalacións só poderán ser hipotecados como garantía dos préstamos contraídos pola persoa titular da concesión para financiar a realización, modificación ou ampliación das obras, construcións e instalacións de carácter fixo situadas sobre a dependencia demanial ocupada.

En todo caso, para constituír a hipoteca será necesaria a previa autorización da autoridade competente para o outorgamento da concesión.

Se na escritura de constitución da hipoteca non constase esta autorización, o rexistrador da propiedade denegará a inscrición.

As hipotecas constituídas sobre ditos bens e dereitos se extinguen coa extinción do prazo da concesión.

Artigo 55. *Extinción das autorizacións e concesións demaniais*

1. As autorizacións e concesións demaniais extínguense polas seguintes causas:

- a) Incumprimento do fin que motivou o outorgamento da autorización ou concesión.
- b) Morte ou incapacidade sobrevida da persoa titular da autorización ou concesionario individual, ou extinción da personalidade xurídica.
- c) Falta de autorización previa nos supostos de transmisión ou modificación, por fusión, absorción ou escisión, da personalidade xurídica do usuario ou concesionario.
- d) Caducidade por vencemento do prazo.
- e) Rescate da concesión, logo da indemnización ou revogación unilateral da autorización.
- f) Renuncia do titular.
- g) Falta de pagamento da taxa ou calquera outro incumprimento grave das obrigas do titular, declarado polo órgano que outorgou a autorización ou concesión.
- h) Desaparición do ben ou esgotamento do aproveitamento.
- i) Desafectación do ben, caso no que se procederá á liquidación da autorización ou concesión consonte o previsto nesta lei.
- j) Mutuo acordo.
- k) Calquera outra causa prevista nas condicións xerais ou particulares.

2. A extinción dos títulos outorgados deberá comunicarse ao órgano directivo competente en materia de patrimonio.

Artigo 56. *Rescate das concesións*

1. As concesións de dominio público poderán ser obxecto de rescate por parte das consellerías ou entidades públicas instrumentais outorgantes da concesión, exclusivamente por razóns de interese público, logo de informe da consellería competente en materia de patrimonio.

2. O rescate implicará o outorgamento dunha indemnización ao concesionario polas seguintes contías:

a) O valor das obras non amortizadas realizadas polo concesionario, sempre e cando foran previamente autorizadas pola consellería ou entidade pública instrumental outorgante da concesión.

Non será obxecto de indemnización a parte das obras realizadas polo concesionario con achegas públicas.

b) A perda de beneficios imputables ao rescate durante o período de concesión restante, cun máximo de tres anualidades. Para elo computarase o beneficio medio anual das actividades ordinarias realizadas no inmovible obxecto de concesión nos catro exercicios anteriores, ou nos dous últimos exercicios se fora máis favorable para o concesionario.

3. Incoado o expediente pola consellería ou entidade outorgante, someterase a informe da Asesoría Xurídica e da Intervención.

A petición de informe deberá ir acompañada dunha memoria xustificativa das razóns de interese público que motivan o rescate e, de ser o caso, dos documentos contables procedentes.

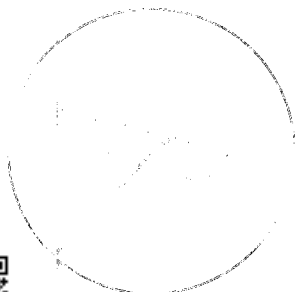
4. Os dereitos das persoas acreedoras hipotecarias cuxa garantía apareza inscrita no Rexistro da Propiedade na data na que se produza o rescate, serán tidos en conta para determinar a contía e os receptores da indemnización.

Artigo 57. Destino das obras construídas polos concesionarios á extinción do título

1. Cando se extinga a concesión, as obras, construcións e instalacións fixas existentes sobre o ben demanial deben ser demolidas pola persoa titular da concesión ou, por execución subsidiaria, pola administración a custa do concesionario, a menos que o seu mantemento fose previsto expresamente no título concesional ou que a autoridade competente para outorgar a concesión así o decida.
2. Os concesionarios deberán remitir a documentación técnica e xurídica das construcións realizadas. De ser o caso, serán adquiridas gratuitamente e libre de cargas e gravames pola administración titular do ben.
3. As persoas acreedoras hipotecarias serán notificadas da apertura dos expedientes que se sigan para extinguir a concesión por incumprimento das súas cláusulas ou condicións, para que poidan comparecer en defensa dos seus dereitos e, de ser o caso, propoñan un terceiro que poida substituír ao concesionario que veña incumprindo as cláusulas da concesión.

Artigo 58. Liquidación de autorizacións e concesións demaniais sobre bens ou dereitos desafectados

1. Á proposta de desafectación de bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia sobre os que existan autorizacións ou concesións debe xuntarse a oportuna memoria xustificativa da conveniencia ou necesidade da supresión do carácter de dominio público do ben ou dereito e dos termos, condicións e consecuencias desta supresión sobre as autorizacións ou concesións implicadas.
2. As autorizacións e concesións demaniais existentes sobre bens e dereitos desafectados extinguiranse consonte as seguintes regras:
 - a) Declararase a caducidade daquelas nas que se cumprise o prazo para o seu gozo ou respecto das cales a administración reservase para si a facultade de libre rescate sen sinalamento de prazo.
 - b) Respecto das restantes, irase ditando a súa caducidade a medida que venzan os prazos establecidos nos correspondentes acordos.
3. Mentres non se proceda á súa extinción, manteranse con idéntico contido as relacións xurídicas derivadas destas autorizacións e concesións, rexéndose polo dereito privado.
4. Cando os bens ou dereitos desafectados pertencen ao patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, corresponde á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio declarar a caducidade das relacións xurídicas derivadas das autorizacións e concesións outorgadas cando os bens fosen de dominio público. Neste caso, corresponde a esta mesma consellería esixir os dereitos e cumprir as obrigas que deriven destas relacións xurídicas, mentres manteñan a súa vixencia.
5. A persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio pode acordar a expropiación dos dereitos se considera que o seu mantemento durante o termo da súa vixencia legal prexudica o ulterior destino dos bens ou os fai desmerecer considerablemente para efectos do seu alleamento.

Artigo 59. *Dereito de adquisición preferente*

1. Cando se acorde a venda de bens ou dereitos patrimoniais, os titulares de dereitos vixentes sobre eles que resulten de concesións outorgadas cando os bens ou dereitos tiñan a condición de demaniais, teñen dereito preferente á súa adquisición. A adquisición concretarase no ben ou dereito, ou na parte deste, obxecto da concesión, sempre que sexa susceptible de alleamento.
2. Este dereito pode ser exercido dentro dos vinte días naturais seguintes a aquel no que se lles notifiquen en forma que faga fe a decisión de vender o ben ou dereito, o prezo e as demais condicións esenciais da transmisión. No caso de falta de notificación, ou se a venda se efectúa en condicións distintas das notificadas, o dereito poderase exercer dentro dos trinta días naturais seguintes a aquel no que se inscriba o alleamento no Rexistro da Propiedade.
3. O dereito de adquisición preferente non xurdirá no caso de cesión gratuíta do ben ou dereito, por calquera negocio xurídico. Neste suposto, os que reciban os bens ou dereitos sobre os que recaian os dereitos establecidos a favor de beneficiarios de autorizacións ou concesións poderán liberalos, ao seu cargo, nos mesmos termos que a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia. Se se produce a reversión dos bens ou dereitos cedidos, os cesionarios non terán ningún dereito por razón das indemnizacións satisfeitas con motivo daquela liberación.

TÍTULO II **Xestión Patrimonial**

CAPÍTULO I **Réxime xurídico dos negocios patrimoniais**

Artigo 60. Modos de adquirir e contratos privados

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais poderán adquirir bens e dereitos por calquera dos modos previstos no Código civil, así como nas demais normas do ordenamento xurídico.
2. Os contratos que se formalicen ao abeiro deste título terán a consideración de contratos privados.

Artigo 61. *Liberdade de pactos e perfección do contrato*

1. Os contratos, convenios e demais negocios xurídicos sobre os bens e dereitos patrimoniais están suxeitos ao principio de liberdade de pactos.

2. Para a consecución do interese público, a administración pode concertar os negocios xurídicos previstos neste título, así como aqueloutros que entenda conveniente, ademais de estipular as cláusulas e condicións precisas, sempre que todos eles non sexan contrarios ao ordenamento xurídico ou aos principios de boa administración.

En particular, os negocios xurídicos dirixidos á adquisición, explotación, venda, cesión ou permuta de bens ou dereitos patrimoniais poderán conter a realización polas partes de prestacións accesorias relativas aos bens ou dereitos obxecto dos mesmos, ou a outros integrados no patrimonio da Administración contratante, sempre que o cumprimento de tales obrigas se encontre suficientemente garantido. Estes negocios complexos tramitaranse en expediente único, e se rexerán polas normas correspondentes ao negocio xurídico patrimonial que constitúa o seu obxecto principal.

3. Ninguén pode, sen título que o autorice, ocupar bens de natureza patrimonial da Comunidade Autónoma de Galicia.

Artigo 62. *Capacidade*

1. Os negocios xurídicos que teñan por obxecto a adquisición ou alleamento de bens e dereitos, só poderán concertarse con persoas físicas ou xurídicas que gocen de capacidade para contratar, de acordo co previsto no Código civil.
2. As persoas estranxeiras estarán sometidas ao disposto na normativa reguladora do réxime de inversións estranxeiras.
3. As persoas interesadas no procedemento poderán actuar por medio de representante, debendo acreditarse tal representación por calquera medio válido en dereito que deixe constancia fidedigna. Para estes efectos, entenderase acreditada a representación realizada mediante apoderamento apud acta efectuada por comparecencia persoal ou comparecencia electrónica na correspondente sede electrónica da Comunidade Autónoma, ou a través da acreditación da súa inscrición no Rexistro Electrónico Xeral de Apoderamentos de Galicia.

Artigo 63. *Formalización*

1. Agás o disposto no parágrafo seguinte e no punto 2 deste artigo, os negocios xurídicos de adquisición ou alleamento de bens inmobles e dereitos sobre eles formalizaranse en escritura pública.

Os arrendamentos e demais negocios xurídicos de explotación de inmobles formalizaranse en documento administrativo. Cando sexan susceptibles de inscrición no Rexistro da Propiedade formalizaranse en escritura pública cando vaian ser inscritos naquel. Os gastos xerados serán de conta da parte que solicite a formalización.

2. As cesións gratuítas de bens inmobles ou dereitos sobre eles, cando o cesionario sexa outra administración pública, entidade vinculada ou dependente, así como as vendas de inmobles rústicos cuxo prezo sexa inferior a 1.000 euros, formalizaranse en documento administrativo, que será título suficiente para a súa inscrición no Rexistro da Propiedade.

3. Corresponde á persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio, ou ao funcionario en quen delegue, a formalización dos contratos e demais negocios xurídicos sobre bens e dereitos da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia aos que se refire esta lei.

Corresponde ao órgano unipersoal de goberno da entidade pública instrumental, ou a persoal da entidade en quen delegue, a formalización dos contratos e demais negocios xurídicos sobre os seus bens e dereitos.

4. Os actos de formalización que se requiran nas adquisicións derivadas do exercicio da potestade expropiatoria e do dereito de reversión dos expropiados, serán efectuados pola consellería que os inste.

5. O arancel notarial que deba satisfacer a administración pública pola formalización dos negocios patrimoniais reducirase na porcentaxe prevista na normativa arancelaria notarial.

Artigo 64. *Taxacións periciais e informes técnicos*

1. Os expedientes que se tramiten co obxecto de celebrar os negocios xurídicos regulados neste título, deberán incorporar unha taxación ou informe técnico, agás nos supostos excepciónados expresamente nesta lei.

2. As taxacións, informes técnicos e demais actuacións periciais deben explicitar os parámetros nos que se fundamentan, e serán efectuadas por persoal técnico dependente da consellería ou entidade que administre os bens ou dereitos ou que solicite a súa adquisición ou arrendamento, ou por técnicos facultativos da consellería competente en materia de patrimonio.

Estas actuacións pódense igualmente encargar a sociedades de taxación debidamente inscritas no Rexistro de Sociedades de Taxación do Banco de España e empresas legalmente habilitadas, con suxeición ao establecido na lexislación de contratos do sector público. As taxacións dos bens mobles poderán ser realizadas por profesionais especializados na materia.

3. Para os efectos da presente lei, as taxacións, valoracións e informes técnicos realizados de conformidade co parágrafo anterior, deberán ser aprobados, cando recaian sobre inmoables, pola consellería competente en materia de patrimonio; tratándose de mobles, pola consellería que os teña adscritos; e no caso de entidades públicas instrumentais, polo órgano competente para concluír o negocio correspondente.

Igualmente deberase aprobar a taxación cando nun expediente constaren valoracións discrepantes, atendendo ao maior axuste do valor do ben ao valor de mercado.

4. As taxacións teñen un prazo de validez de dous anos, contados dende a súa emisión ou aprobación segundo corresponda, agás nos supostos excepcionais nos que a duración do procedemento administrativo no que deban producir efectos teña unha duración superior, nos que o prazo de validez das taxacións se prorrogará ata a finalización do procedemento.

5. Para a taxación dun ben inmoible ou dereito verificaranse sobre o terreo as súas características e partírase de testemuñas representativas do mercado inmobiliario e, de existir, do resultado dos procedementos de poxa tramitados ao abeiro desta lei, atendendo ás características intrínsecas do ben, con dedución no seu caso, das cargas ou gravames que lles afecten.

Cando as características do ben ou dereito obxecto de taxación impidan a súa valoración de conformidade co parágrafo anterior, atenderase ás súas condicións especiais podendo utilizarse métodos de valoración tributario, contable, catastral ou os propios da lexislación urbanística ou de expropiación. A estes efectos, a taxación poderá ter en conta a utilidade do ben para o comprador.

De tramitarse conxuntamente a venda, polo procedemento de poxa pública, dun número significativo de bens inmobles de natureza rústica, non será precisa a verificación sobre o terreo das súas características, sempre e cando a persoa que realice a taxación considere que cos datos existentes no expediente existen elementos suficientes para realizar esta, podendo tomarse como referencia o valor catastral, e sempre que non teñan variado as circunstancias urbanísticas aplicables a tales bens.

6. De forma motivada, a persoa titular do centro directivo competente en materia de patrimonio poderá modificar a taxación cando esta non xustifique adecuadamente a valoración dalgúns elementos determinantes, cando razóns de especial idoneidade do inmovle lle outorguen un valor para a Administración distinto do valor de mercado, ou cando concorran feitos ou circunstancias non apreciados na taxación.

CAPÍTULO II

Adquisicións a título oneroso

Sección 1.ª Disposicións xerais

Artigo 65. Órganos competentes para a adquisición de inmobles ou dereitos sobre eles

1. Na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia a competencia para adquirir a título oneroso bens inmobles e dereitos sobre eles corresponde, mediante orde, á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio.

Esta competencia pode exercela por propia iniciativa, cando o coide conveniente para atender as necesidades que existan, ou por petición da consellería interesada, xustificada mediante a memoria correspondente.

A realización das solicitudes de adquisición onerosa dirixidas a terceiros será competencia do órgano directivo competente en materia de patrimonio.

2. A adquisición de inmobles ou dereitos sobre eles polas entidades públicas instrumentais será efectuada polos órganos superiores colexiados de goberno, logo do informe favorable do órgano directivo competente en materia de patrimonio, sobre a procedencia, oportunidade e características esenciais do negocio xurídico pretendido, no marco dos criterios xerais de xestión integral do patrimonio, de conformidade co disposto no artigo 70. Non se precisará este informe cando os bens e dereitos sexan adquiridos co propósito de devolvelos ao tráfico xurídico patrimonial de acordo cos seus fins peculiares, incluídas as adxudicacións asociadas a procedementos de execución por impagos ou a procedementos concursais.

Cando o importe da adquisición de inmobles ou dereitos sobre eles sexa inferior a 40.000 euros, a competencia corresponderá ao órgano unipersoal de goberno.

3. Cando o importe da adquisición do ben ou dereito individualizado sexa superior a 3.000.000 euros ou cando estea situado no estranxeiro, requirirase autorización do Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio ou da consellería á que se atope adscrita a entidade pública instrumental que pretenda a adquisición.

Artigo 66. *Finalidade e obxecto*

1. A consellería competente en materia de patrimonio e as entidades públicas instrumentais poderán adquirir bens inmobles ou dereitos sobre eles para destinalos ás necesidades propias da Administración xeral ou de cada entidade pública instrumental en particular.

Non procederá a adquisición de bens inmobles ou dereitos sobre eles co único obxecto de entregalos gratuitamente a terceiros, en uso ou en propiedade.

2. As adquisicións de bens e dereitos a título oneroso efectuaranse libres de toda carga, gravame ou afectación, agás fosen compatibles cos fins determinantes da súa adquisición. As cargas hipotecarias nunca se considerarán compatibles con tales fins.

3. Poderán adquirirse polos procedementos previstos para as adquisicións onerosas, inmobles futuros ou dereitos sobre eles, sempre que estean determinados ou sexan susceptibles de determinación no momento de acordarse a adquisición, nas condicións específicas que se fixen. Será preciso en todo caso que quen ofrece o ben ou dereito futuro garanta suficientemente o cumprimento das súas obrigas por calquera modo admitido en dereito, e deberán establecerse os requisitos que aseguren os termos e o bo fin da operación acordada.

4. A adquisición poderá realizarse con pago en parte en especie, sempre que o valor do ben entregado non supere o 50% do prezo total de compra.

5. Poderán concertarse negocios xurídicos que teñan por obxecto a constitución dun dereito de adquisición sobre bens inmobles ou dereitos sobre eles. O expediente de gasto tramitarase unicamente polo importe correspondente á prima que, no seu caso, se pactase para conceder a opción.

6. O importe da adquisición poderá ser obxecto de aprazamento, con suxeición aos trámites previstos na normativa aplicable en materia económico-financeira.

7. Os gastos derivados da adquisición serán satisfeitos polas partes conforme á normativa vixente agás pacto en contrario. Dita circunstancia deberá poñerse en coñecemento do vendedor con anterioridade á adopción do acordo de adquisición.

8. O acordo de adquisición notificarase á persoa adxudicataria, debendo

XUNTA
DE GALICIA

achegarse no ámbito da Administración xeral, de ser o caso, unha copia da notificación á consellería interesada, para a tramitación dos documentos necesarios para o pago do prezo. Este realizarase no momento da formalización da escritura pública, sen prexuízo das peculiaridades do pagamento aprazado.

As garantías previas que sexa preciso constituír para poder presentar solicitudes de adquisición corresponderán á consellería interesada na adquisición.

Artigo 67. Principios xerais do procedemento

1. A adquisición de bens inmoables ou dereitos sobre eles deberá garantir o respecto aos principios de igualdade, publicidade e concorrencia, agás nos seguintes supostos, nos que se pode acudir á adquisición directa:

a) Peculiaridades ou singularidades do ben, que se xustificarán expresamente no expediente de adquisición. En todo caso, serán considerados como singulares os bens de interese cultural e os catalogados polo seu valor cultural, así como os inmoables que estean arrendados consonte á lexislación de patrimonio pola Administración xeral ou polas súas entidades públicas instrumentais.

Aos efectos do disposto neste apartado, tamén poderán ser obxecto de contratación directa os inmoables sobre os que unha sociedade ou fundación do sector público autonómico teña subscrito un contrato vixente de arrendamento, sempre e cando quedaran garantidos naquel procedemento de contratación os principios de igualdade, publicidade e concorrencia.

b) Especial idoneidade do ben.

c) Cando o vendedor sexa outra administración pública ou, en xeral, calquera persoa xurídica de dereito público ou privado pertencente ao sector público.

d) Cando fora declarado deserto o procedemento promovido con publicidade para a adquisición, e sempre que non se modifiquen as condicións orixinais do contrato, agás o prezo e a superficie, que poderán alterarse nun 10%, e non tivese transcorrido o prazo dun ano a contar dende a adopción do correspondente acordo.

e) Cando a adquisición se efectúe en virtude do exercicio dun dereito de adquisición preferente.

f) Cando a adquisición se efectúe no estranxeiro.

g) Cando o valor de taxación do ben ou dereito sexa inferior a 40.000 euros.

2. Nos casos de adquisición previstos nas letras c) e g) recadarase un mínimo de tres ofertas, sempre que as circunstancias o permitan.

3. A adquisición directa de bens e dereitos a título oneroso requirirá que estes sexan susceptibles de inscrición no Rexistro da Propiedade, establecéndose como condición resolutoria do negocio xurídico a imposibilidade da súa inscrición. Nos demais supostos, suxeitos aos principios de igualdade, publicidade e concorrencia, requirirase que o inmovible transmitido se atope correcta e previamente inscrito no Rexistro da Propiedade.

Excepcionalmente, poderanse adquirir predios rústicos sen necesidade de cumprir os requisitos previstos neste punto, xustificándose motivadamente no expediente.

Artigo 68. *Adquisición de edificios en construción*

A adquisición de inmobles en construción pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polas súas entidades públicas instrumentais, coa obriga do vendedor de finalizar as obras de construción conforme ao proxecto técnico aprobado pola consellería competente en materia de patrimonio ou, se é o caso, pola entidade pública instrumental, pode acordarse excepcionalmente por causas debidamente xustificadas e sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- a) O valor do solo e da parte do edificio xa edificada debe ser superior ao da porción pendente de construción.
- b) A adquisición debe acordarse por un prezo determinado ou determinable segundo parámetros certos, sen que en ningún caso poida ser superior aos prezos de mercado. Nel especificarase o valor do solo e da parte do edificio xa edificada, así como o da porción pendente de construción.
- c) No momento do asinamento da escritura pública de adquisición, sen prexuízo dos aprazamentos que se poidan concertar, só se pode aboar o importe correspondente ao solo e á obra realizada, segundo certificación dos servizos técnicos correspondentes.
- d) O resto do prezo pódese aboar no momento da entrega do inmovle ou contra as correspondentes certificacións de obra conformadas polos servizos técnicos.
- e) O prazo previsto para a súa terminación e entrega á administración adquirente non poderá exceder os dous anos, agás que o Consello da Xunta autorice un prazo superior.
- f) O vendedor debe garantir suficientemente a entrega do edificio terminado no prazo e condicións pactados.
- g) O adquirente debe establecer os mecanismos necesarios para asegurar que o inmovle se axusta ás condicións estipuladas.

Artigo 69. Adquisición por redución de fondos propios

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais poden adquirir bens e dereitos por redución de capital de sociedades ou de fondos propios de entidades públicas instrumentais.
2. A adquisición autorizarase por acordo do Consello da Xunta, a proposta da consellería competente en materia de patrimonio, cando a contrapartida á adquisición consista na redución de fondos propios da entidade.

Artigo 70. Adquisicións por entidades públicas instrumentais

1. A adquisición de bens inmobles ou dereitos sobre eles por parte das entidades públicas instrumentais requirirá informe favorable do órgano directivo competente en materia de patrimonio, previamente á adopción do acordo de adquisición directa ou á licitación da adquisición, coas excepcións reguladas no artigo 65.2.

2. As entidades públicas instrumentais deberán achegar unha copia do prego de condicións, de tramitarse o procedemento con publicidade e concorrência e, en todo caso, a seguinte documentación e datos:

- a) Memoria xustificativa da adquisición na que conste a súa finalidade e prezo.
- b) Descrición das características do inmovble ou dereito que se pretende adquirir, incluíndo no seu caso as especificacións técnicas, urbanísticas e de localización.
- c) Número de persoas que ocuparán o inmovble e, de ser o caso, situación actual.

Artigo 71. *Desestimento.*

Unha vez iniciado un expediente de adquisición, a persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, mediante orde, ou o órgano unipersoal de goberno das entidades públicas instrumentais, poderán motivadamente desistir da compra en calquera momento previo á adopción do correspondente acordo por razóns de interese público, sen que a instrución do expediente xere dereito algún para os que optaron ao contrato.

Sección 2.ª Adquisición con publicidade e concorrência

Artigo 72. Expediente

1. O órgano directivo competente en materia de patrimonio ou os órganos superiores colexiados de goberno das entidades públicas instrumentais poderán acordar de oficio, por propia iniciativa, o inicio do expediente de adquisición dun ben inmovible ou dereito sobre el.

De iniciarse o expediente a instancia dunha consellería interesada, deberá elaborarse unha memoria co seguinte contido:

- a) Fins aos que se pretende destinar o inmovible, necesidades e conveniencia da adquisición.
- b) Concello ou ámbito territorial onde se pretende adquirir e, de ser o caso, zona preferente de situación debidamente xustificada.
- c) De ser o caso, número de persoas que van desenvolver as tarefas no inmovible.
- d) Superficies mínimas e máximas requiridas, así como outras características técnicas relevantes. Deberá especificarse o orzamento máximo co que se conta para asumir as obras de adaptación do inmovible ás necesidades administrativas.
- e) Prezo máximo, impostos incluídos, da adquisición.

As características técnicas e a zona de busca non poderán ser de tal índole que limiten a concorrência da licitación.

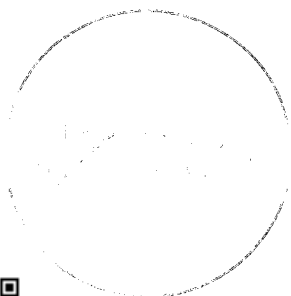
2. O órgano directivo competente en materia de patrimonio ou a entidade pública instrumental elaborará un informe relativo ás características técnicas esixidas e ao prezo máximo de adquisición, no que deberá quedar acreditado que é acorde aos prezos de mercado da zona onde se pretende adquirir.

3. No procedemento de adquisición incorporárase ao expediente un prego de condicións que deberá conter, como mínimo, o seguinte:

- a) Descrición do obxecto da adquisición, coas características que debe reunir o inmovible, incluíndo no seu caso as especificacións técnicas, urbanísticas e de situación.

- b) Finalidade da adquisición.
 - c) Prezo máximo, impostos incluídos, forma de pago e gastos da adquisición.
 - d) Modelo de presentación de ofertas e modo no que se desenvolverá o procedemento.
 - e) Necesidade de que o inmovible se atope inscrito no Rexistro da Propiedade, agás que se pretendan predios rústicos.
 - f) A asunción dos custos de publicación do anuncio no xornal pola persoa adxudicataria, de ser o caso.
 - g) Lugar de presentación das propostas, que poderá ser un rexistro administrativo en concreto, ou ben, por calquera dos medios previstos na Lei de procedemento administrativo común.
 - h) Calquera outros requisitos adicionais que se esixan a quen venda o ben ou dereito, en atención ao obxecto do procedemento.
4. Igualmente, achegarse ao expediente o certificado de existencia de crédito orzamentario adecuado e suficiente polo importe máximo da adquisición, de non ter sido incorporado previamente. Este certificado será achegado pola consellería solicitante da adquisición, de tramitarse o expediente a instancia desta.
5. Os pregos e o expediente serán sometidos a informe da Asesoría Xurídica e da Intervención, previamente á aprobación da adquisición.
6. A aprobación do expediente de adquisición será acordada pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio. No caso de entidades públicas instrumentais corresponderá ao seu órgano unipersoal de goberno.

Artigo 73. *Convocatoria*

1. Una vez completado o expediente procederase, polo órgano directivo competente en materia de patrimonio ou pola entidade pública instrumental, a realizar a convocatoria da licitación mediante a publicación gratuíta dun anuncio no Diario Oficial de Galicia e na páxina web da consellería competente en materia de patrimonio ou das entidades públicas instrumentais, sen prexuízo dos demais medios de publicidade que puideran utilizarse.

2. O anuncio da convocatoria sinalará:

a) O lugar, día e hora de realización do acto público de apertura de ofertas.

b) Descrición completa das características que debe reunir o inmovible que se pretende adquirir.

c) Prezo máximo, impostos incluídos.

d) Finalidade da adquisición.

e) Lugar de consulta ou modo de acceso ao prego de condicións que en todo caso incluírá a páxina web.

f) Prazo de presentación da documentación, que poderá ser libremente fixado polo órgano directivo competente en materia de patrimonio ou pola entidade pública instrumental cun máximo de trinta días naturais, lugar e medios de presentación.

3. Unha vez publicada a convocatoria poderase desistir da compra anunciándose no Diario Oficial de Galicia, de acordo co sinalado no artigo 71.

4. De outorgarse o prazo de subsanación previsto no artigo 76.4 modificarase o lugar, día e hora de realización do acto público de apertura de ofertas mediante un anuncio na correspondente páxina web.

Artigo 74. Presentación de documentación

1. As proposicións deberán axustarse ao previsto no prego de condicións. A presentación suporá a aceptación incondicionada da totalidade das cláusulas ou condicións do prego.

2. As proposicións serán secretas, arbitrándose os medios que garantan tal carácter ata o momento da apertura das propostas.

3. A presentación realizarase na forma establecida no prego de condicións, podendo ser por escrito ou en formato electrónico.

A documentación presentarase en dous sobres ou arquivos electrónicos. O primeiro conterá unha declaración responsable da persoa asinante respecto a ostentación de capacidade, de ser o caso, facultades representativas da sociedade que presenta a oferta, así como da existencia de cargas ou gravames que afecten ao ben que se ofrece.

O segundo sobre incluírá a documentación técnica e a documentación xurídica, que conterá os datos catastrais e rexistrais e a xustificación da titularidade do ben ou dereito que se ofrece, así como o prezo polo que se formula a oferta, indicando o imposto que grava a transmisión.

Artigo 75. Admisibilidade de variantes e ofertas con valores anormais

1. Cada oferente poderá presentar máis dunha proposición sempre e cando sexan de inmobles distintos, debendo axustarse ás especificacións contidas no prego.
2. Non se tomarán en consideración as variantes ou alternativas que ofrezan os licitadores.
3. Serán admisibles ofertas con valores anormais ou desproporcionados. Entenderase por ofertas con valores anormais ou desproporcionados aquelas que sexan inferiores ao prezo de mercado.

Artigo 76. *Mesa de contratación*

1. Dentro dos dez días hábiles seguintes á conclusión do prazo fixado para a presentación de proposicións, constituirase a mesa de valoración das ofertas.
2. A mesa estará constituída como mínimo por un presidente, unha persoa representante da Asesoría Xurídica e da Intervención, outra representante da consellería ou entidade interesada na adquisición designada por ela, e un secretario tamén con voz e voto. As persoas que actúen como presidente e secretario serán designadas pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou pola persoa titular do órgano unipersoal de goberno entidade pública instrumental entre funcionarios do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou persoal da entidade pública instrumental.
3. Se a presentación de ofertas é por escrito, previamente a este acto, o secretario da mesa deberá solicitar do rexistro un certificado acreditativo das ofertas recibidas durante o prazo outorgado.
4. A mesa procederá a examinar a documentación recollida no primeiro sobre e se apreciara a existencia de erros subsanables o notificará ás persoas interesadas para que nun prazo máximo de tres días hábiles procedan á subsanación. Transcorrido este prazo a mesa determinará que licitantes quedan admitidos. De non requirirse subsanación poderá realizarse o acto regulado no artigo seguinte.

Artigo 77. *Apertura de propostas*

1. No lugar e hora sinalados no anuncio e en acto público, procederase á lectura da lista de licitadores admitidos, realizándose a apertura dos sobres ou arquivos que conteñan as propostas, podendo rexeitarse no momento aquelas que se aparten substancialmente do modelo, comporten erro manifesto, as que non reúnan as características esixidas, as que non realicen unha oferta económica definitiva e determinada ou superen o prezo máximo establecido e as sometidas a condición.

2. Deberá publicarse na páxina web da consellería competente en materia de patrimonio ou da entidade pública instrumental o nome das persoas admitidas e excluídas, con indicación para os admitidos da dirección do inmovible ofertado e do seu importe económico.

Artigo 78. Informe técnico e proposta de adxudicación

1. A mesa deberá solicitar un informe técnico para a análise das ofertas admitidas, previa inspección dos bens ofertados, podendo realizarse en compañía de persoal propio da consellería ou da entidade pública instrumental interesada na adquisición.
 2. O informe comezará coa comprobación do cumprimento na realidade das características técnicas esixidas no prego. De non cumprirse algún destes requisitos, propoñerase á mesa a exclusión da oferta afectada por motivos técnicos.
 3. As ofertas que superen a comprobación prevista no punto anterior, analizaranse atendendo ao prezo e as características técnicas incluída a eficiencia enerxética. Con base nestes criterios, o informe concluirá cunha relación motivada por orde decrecente.
 4. Unha vez elaborado o informe técnico, reunirase a mesa, que propondrá a adxudicación á oferta máis vantaxosa levantando a acta correspondente, sen que esta proposta cree ningún dereito a favor da posible persoa adxudicataria.
- A mesa procederá a requirir á persoa proposta para a adxudicación para que achegue os documentos acreditativos da capacidade e, no seu caso, representación. No caso de que no prazo outorgado ao efecto o candidato proposto como persoa adxudicataria non presente a documentación requirida, efectuarase proposta de adxudicación a favor do seguinte candidato, outorgándolle o correspondente prazo para achegar a documentación citada neste parágrafo.
5. O informe que sirva de base á adxudicación, así como as actas das reunións da mesa deberán publicarse na páxina web da consellería competente en materia de patrimonio ou da entidade pública instrumental correspondente.

Artigo 79. *Adxudicación*

1. A proposta da mesa remitirase á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio ou ao órgano competente da entidade pública instrumental, sen necesidade de ningún informe previo, para a adopción do correspondente acordo de adquisición. Este poderá apartarse da proposta de adxudicación ou declarar deserto o procedemento de forma motivada.
2. O acordo de adquisición publicarase na páxina web da consellería competente en materia de patrimonio ou da entidade pública instrumental.

Sección 3.ª Adquisición directa

Artigo 80. Procedemento

1. No ámbito da Administración xeral, a consellería competente en materia de patrimonio poderá acordar a adquisición directa dun ben inmovible ou dereito sobre el, por calquera das causas previstas no artigo 67.

A adquisición tamén poderá producirse por petición dunha consellería interesada, xuntando unha memoria que deberá conter o seguinte:

a) Fins aos que se pretende destinar o inmovible, necesidade ou conveniencia da adquisición e causas polas que se acude ao procedemento de adquisición directa.

b) De ser o caso, número de persoas que desenvolverán tarefas no mesmo.

c) Referencia catastral do inmovible, cando a natureza do ben ou dereito o permita.

d) Custos que implica a posta en funcionamento das dependencias.

2. Previamente ao inicio dun expediente de adquisición directa, o órgano directivo competente en materia de patrimonio, no caso de que a adquisición sexa por iniciativa propia, as consellerías interesadas na adquisición ou as entidades públicas instrumentais, deberán realizar un estudo do mercado inmobiliario, centrado nas alternativas de inmovibles e a análise dos prezos, co obxecto de avaliar a inexistencia doutros inmovibles susceptibles de compra en condicións máis óptimas.

3. O acordo de incoación do expediente de adquisición directa corresponderá de oficio á persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio quen deberá, de ser o caso, avaliar a pertinencia da adquisición proposta, ou ao órgano superior colexiado de goberno das entidades públicas instrumentais.

4. Ao expediente deberá incorporarse a seguinte documentación:

a) A oferta de venda con expresión do prezo e das demais condicións da compra.

b) Acreditación da personalidade e capacidade do vendedor.

c) A identificativa do inmovible ou dereito, tanto técnica como xurídica, e a xustificativa da súa titularidade, incluíndo no seu caso os datos catastrais e rexistrals.

d) Certificado de existencia de crédito orzamentario adecuado e suficiente.

5. En todo caso, deberá incorporarse un informe de taxación no que se analizarán especialmente as obras que sexan necesarias para adaptar o inmovible ás necesidades administrativas, e no que deberá quedar acreditado que o prezo é acorde aos prezos de mercado da zona onde se pretende adquirir.

6. Iniciado o expediente e reunida toda a documentación prevista neste artigo, elaborárase unha proposta de resolución que será sometida a informe da Asesoría Xurídica e da Intervención.

O informe da Asesoría Xurídica deberá analizar especialmente o cumprimento das causas de adquisición directa previstas nesta lei.

7. O órgano competente resolverá o expediente acordando a compra do ben inmovible ou dereito sobre el ou desistindo da mesma de conformidade co disposto no artigo 71.

8. Cando se pretenda adquirir un ben inmovible a unha administración pública sometida a un procedemento que requira a constitución previa dunha determinada garantía, o expediente de compra tramitarase con anterioridade a esta constitución.

O acordo de compra estará sometido a unha condición suspensiva mentres non se adopte a resolución de venda pola outra administración pública. Adoptada a resolución de venda, poderanse tramitar os documentos contables para o pago definitivo.

*Sección 4.ª Adquisición de bens e dereitos mediante a participación en
procedementos de licitación*

Artigo 81. Procedemento

1. A consellería competente en materia de patrimonio e as entidades públicas instrumentais poderán adquirir bens inmobles ou dereitos sobre eles mediante a participación en procedementos de licitación, calquera que sexa a forma ou o medio en que se celebren, incluída a licitación por medios electrónicos. Quedan excluídos desta regulamentación as licitacións xudiciais ou as promovidas no ámbito concursal.

2. O expediente tramitarase de conformidade co previsto no artigo 80 e a participación neste procedemento deberá ser autorizada polo órgano competente para a adquisición, con indicación das condicións ás que debe suxeitarse a persoa representante designada, nas que se deberá incluír en todo caso o prezo máximo ao que se poden realizar propostas.

3. No ámbito da Administración xeral corresponderá esta representación á persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou funcionario do mesmo en quen delegue. Nas entidades públicas instrumentais corresponderalle ao órgano unipersoal de goberno ou persoal da entidade en quen delegue.

4. Concluída a licitación, o órgano directivo competente en materia de patrimonio ou a entidade pública instrumental, elaborará un informe sobre o desenvolvemento e resultado do procedemento, así como sobre o cumprimento das condicións fixadas na autorización.

Cando as normas reguladoras da poxa permitan desistir da adquisición, propoñerase ao órgano competente a súa ratificación, previo informe da Intervención.

Sección 5.ª Adquisición de bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal

Artigo 82. Adquisición de bens mobles

A adquisición de bens mobles pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polas súas entidades públicas instrumentais réxese pola lexislación de contratos do sector público.

Artigo 83. Adquisición de dereitos de propiedade incorporal

1. A adquisición de dereitos de propiedade incorporal será acordada pola consellería ou entidade pública instrumental competente por razón da materia, logo do informe favorable da consellería competente en materia de patrimonio.
2. En canto non sexa incompatible coa natureza destes dereitos, é aplicable a estas adquisicións o establecido nesta lei para a adquisición de bens inmobles e dereitos sobre eles.
3. Cando a adquisición de dereitos de propiedade incorporal teña lugar en virtude de contratos administrativos, aplicarase o disposto na lexislación de contratos do sector público. A adquisición destes dereitos por medio de convenios de colaboración axustarase ás súas normas especiais e ao establecido nos propios convenios.

CAPÍTULO III

Adquisicións a título gratuito

Sección 1.ª Adquisición gratuita

Artigo 84. Disposicións xerais

1. As disposicións a título gratuito realizadas a favor de Galicia ou dalgún dos órganos da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia entenderanse referidas a esta última. Neste caso respectarase a vontade do dispoñente, destinándose os bens ou dereitos a servizos propios dese órgano, sempre que isto fora posible e sen prexuízo das condicións ou cargas modais ás que puidera estar supeditada a disposición.

As disposicións por causa de morte a favor de órganos ou entidades da Comunidade Autónoma de Galicia que teñan desaparecido á data na que se abra a sucesión, entenderanse feitas a favor dos que, dentro do ámbito autonómico galego, asuman as súas funcións e, na súa falta, a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

A sucesión legal hereditaria a favor da Comunidade Autónoma regúlase polo réxime especial do Título III.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma ou as súas entidades públicas instrumentais non poderán aceptar aquelas transmisións gratuítas vinculadas a un fin que non poidan cumprir por carecer de competencias na materia.

3. A Administración xeral da Comunidade Autónoma e as súas entidades públicas instrumentais só poden aceptar as herdanzas testadas, os legados, as doazóns e as demais transmisións gratuítas que supoñan gastos ou estean sometidos a algunha condición ou modo onerosos, se o valor do gravame imposto non excede o valor do que se adquire, segundo taxación pericial realizada consonte ás normas do artigo 64. Non se considerarán condicións ou modos onerosos os investimentos que se teñan que realizar para dar ao ben o destino de uso xeral ou de servizo público que fixe o transmitinte.

4. A aceptación das herdanzas entenderase feita sempre a beneficio de inventario.

5. Se se adquiren os bens ou dereitos baixo condición ou modo da súa afectación permanente a determinados destinos, entenderase cumprida e consumada se durante trinta anos serviron a eles, aínda que logo deixen de estar por circunstancias sobrevidas de interese público. Este prazo comezará a contarse dende o momento da transmisión gratuíta.

6. Os que, por razón do seu cargo ou emprego público, teñan noticia da existencia de disposición testamentaria ou oferta de doazón a favor da Comunidade Autónoma de Galicia, teñen a obriga de poñelo en coñecemento da consellería competente en materia de patrimonio.

7. A utilización gratuíta de bens inmobles, outorgada expresamente en concepto de precario, non requirirá a adopción de acordo de aceptación. Unha vez comprobada a documentación prevista no artigo 86, o órgano directivo competente en materia de patrimonio ou a entidade pública instrumental autorizará a toma de posesión do ben.

Artigo 85. *Competencia*

1. No ámbito da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, corresponderá á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio aceptar, mediante orde, calquera proposta que implique a adquisición a título gratuito de bens inmobles e dereitos sobre eles, así como outros bens e dereitos accesorios a esta operación.

As solicitudes de cesión ou doazón a terceiros realizaranse por calquera consellería. Non obstante, as solicitudes deberán realizarse pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio cando a adquisición do ben inmovible ou dereito non necesite da posterior adopción do acordo de aceptación e da formalización en documento administrativo.

2. Corresponde á persoa titular da consellería competente por razón da materia aceptar, mediante orde, calquera proposta que implique a adquisición a título gratuito de dereitos de propiedade incorporal ou de bens mobles e dereitos sobre eles, no ámbito da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

Cando a persoa transmitente non sinalase ningún tipo de finalidade dos bens mobles, serán aceptados pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio.

3. Son competentes para aceptar as disposicións a título gratuito a favor das entidades públicas instrumentais, os órganos unipersoais de goberno.

4. Se a doazón, herdanza, legado ou calquera outro tipo de disposición a título gratuito, tivese por obxecto exclusivamente diñeiro regularase pola lexislación específica e, en defecto de norma, pola presente lei.

No ámbito da Administración xeral, cando exista vinculación de destino corresponde acordar a aceptación á persoa titular da consellería competente por razón da materia e, no seu defecto, ao órgano directivo competente en materia de Tesouro, sen prexuízo do disposto no artigo seguinte.

Artigo 86. *Procedemento*

1. A tramitación do procedemento de adquisición a título gratuito de bens inmobles e dereitos sobre eles no ámbito da Administración xeral, corresponderá ao órgano directivo competente en materia de patrimonio, ao que deberán dirixirse as correspondentes propostas, agás no suposto previsto no punto 2 deste artigo.

Cando a transmisión gratuita se efectúe para un fin concreto, solicitarase informe á consellería competente por razón da materia en atención ao destino previsto, co obxecto de que confirme o seu interese na adquisición e o cumprimento dos fins sinalados.

Corresponderá ao órgano directivo competente en materia de patrimonio avaliar a procedencia de aceptar a transmisión gratuita de bens inmobles ou dereitos sobre eles, en función da documentación e informes indicados, previo análise das condicións impostas polo transmitinte e, no seu caso, do gravame que comporte.

2. No ámbito da Administración xeral, a tramitación dos expedientes de adquisición gratuita dos bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal, corresponderá aos órganos directivos das consellerías competentes por razón da materia, de conformidade co disposto no seu decreto de estrutura.

3. Ao expediente de adquisición gratuita deberán incorporarse os seguintes documentos:

a) Proposta de transmisión gratuita coas condicións impostas.

b) Acreditación da personalidade e capacidade do transmitinte.

c) Acreditación da titularidade, de conformidade coa normativa civil, con expresión das cargas e gravames que lles afectan.

d) Valoración económica que poderá ser determinada polo órgano transmitinte no caso de tratarse dunha Administración pública ou realizada de conformidade co artigo 64.

e) Na transmisión de bens mobles, unha relación detallada acompañada dunha fotografía.

4. No caso de herdanzas testadas, o expediente será tramitado e resolto pola consellería competente en materia de patrimonio, agás cando se comprobe que a herdanza está composta integramente por bens mobles ou diñeiro. Neste caso, remitirase o expediente ao órgano competente, de conformidade co previsto artigo anterior.

Deberá incorporarse ao expediente o certificado de defunción, o certificado de actos de últimas vontades e o testamento.

5. A resolución de aceptación deberá notificarse ao transmitinte, previamente á formalización da cesión, de ser o caso.

6. As cesións urbanísticas tramitaranse conforme á normativa específica.

Artigo 87. Reversións e retrocesións

1. Poderá proceder a reversión dos bens e dereitos adquiridos gratuitamente baixo condición ou modo de destino a un fin determinado cando, non tendo transcorrido o prazo fixado no acordo de cesión ou, en todo caso, o sinalado no artigo 84.5, se incumpraran as condicións ou modos impostos.
2. Poderase acordar a retrocesión de bens e dereitos adscritos cando se incumpran as condicións da adscrición.

Artigo 88. *Competencia e procedemento*

1. As reversións de bens e dereitos adquiridos a título gratuito apreciaranse, cando se producise o feito que xera a reversión, polos órganos que resulten competentes para a súa adquisición. De tratarse de bens e dereitos transferidos, a súa entrega deberá ser autorizada polo Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio.

As retrocesións de bens e dereitos adscritos á Comunidade autónoma acordaraas o Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio.

O recoñecemento da reversión ou retrocesión leva implícita a desafectación do ben ou dereito, no caso de que tivese a condición de dominio público.

2. O expediente de retrocesión e a apreciación da reversión cando corresponda á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, tramitarase polo órgano directivo competente nesta materia, que solicitará informe á consellería ou entidade pública instrumental correspondente en atención ao destino para o que se efectuou a transmisión, co fin de verificar o incumprimento alegado e propoñer no seu caso a procedencia da entrega do ben afectado.

O informe da consellería ou entidade pública instrumental deberá aclarar o estado de ocupación do ben, identificando, de ser o caso, o terceiro ocupante e o seu título.

3. Recoñecida a reversión ou a retrocesión procederase, de ser o caso, a subscribir unha acta entre a persoa interesada e a persoa representante da consellería ou entidade pública instrumental que corresponda. A instancia da persoa interesada poderase elevar a escritura pública.

Sección 2.ª Adquisición por atribución da lei

Artigo 89. Saldos e depósitos abandonados

1. Corresponden á Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia os valores, diñeiro e demais bens mobles depositados na Caixa Xeral de Depósitos e en entidades de crédito, sociedades ou axencias de valores ou calquera outras entidades financeiras, establecidas en Galicia así como os saldos de contas correntes, libretas de aforro ou outros instrumentos similares abertos nestes establecementos, respecto dos cales non se practicou ningunha xestión polas persoas interesadas que implique o exercicio do seu dereito de propiedade no prazo de vinte anos.
2. O efectivo e os saldos das contas e libretas aos que se refire o punto anterior serán xestionados polo centro directivo competente en materia de Tesouro.
3. A xestión, administración e explotación dos restantes bens que se atopen na situación prevista no punto 1 deste artigo corresponderá ao centro directivo competente en materia de patrimonio, que poderá allealos polo procedemento que, en función da natureza do ben ou dereito, estime máis adecuado, logo da xustificación razoada no respectivo expediente.
4. As entidades depositarias estarán obrigadas a comunicar á consellería competente en materia de tesouro a existencia de tales depósitos e saldos na forma que se determine mediante orde pola persoa titular desa consellería.

CAPÍTULO IV

Adquisicións por exercicio de potestades públicas

Artigo 90. *Adquisicións derivadas do exercicio da potestade expropiatoria*

1. As adquisicións que se produzan no exercicio da potestade expropiatoria rexeranse pola súa normativa específica. En defecto de norma específica a competencia para o exercicio da potestade expropiatoria corresponderá á persoa titular da consellería competente por razón da materia. Cando a finalidade da expropiación sexa destinar os bens e dereitos a edificio administrativo, a competencia corresponderá á consellería competente en materia de patrimonio.

2. Corresponderá á consellería competente por razón da materia acordar e formalizar as entregas de bens inmoables e dereitos sobre eles de titularidade da Administración xeral, como pago en especie do xustoprezo, previo informe favorable da consellería competente en materia de patrimonio. De tratarse de inmoables ou dereitos demaniais, o acordo de desafectación levará implícito o informe favorable.

Os documentos nos que se formalice a entrega deberán remitirse á consellería competente en materia de patrimonio para a súa constancia no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma.

3. O ofrecemento e a tramitación dos dereitos de reversión e, se é o caso, a formalización destes serán efectuados pola consellería que tramitase a expropiación, aínda que aqueles fosen adscritos con posterioridade a outra distinta. Para estes efectos, esta comunicará á consellería que tramitase a expropiación o acaecemento do suposto que dea orixe ao dereito de reversión. O recoñecemento do dereito de reversión leva implícita a desafectación do ben ou dereito a que se refira. Non obstante, ata que se proceda á execución do acordo, corresponde á consellería ou entidade pública instrumental á que estea adscrito o ben ou dereito obxecto da reversión prover o necesario para a súa defensa e conservación.

Artigo 91. Cambios de destino derivados de procedementos de expropiación

1. Cando a Administración xeral da Comunidade Autónoma pretenda realizar actuacións que impliquen o exercicio da potestade expropiatoria e figure na relación de bens e dereitos afectados algún que sexa da súa titularidade ou das entidades públicas instrumentais, a consellería ou entidade pública instrumental que tramite o expediente notificarao á consellería competente en materia de patrimonio, que formulará consulta á consellería ou entidade pública instrumental que tivese adscrito o ben ou dereito, co fin de determinar a viabilidade do cambio de destino.

2. De ser procedente, o cambio tramitarase mediante un procedemento de afectación, adscrición, mutación ou incorporación ao patrimonio, a favor da consellería que estea exercendo a potestade expropiatoria, ou da entidade pública instrumental beneficiaria da expropiación.

Artigo 92. Adquisicións derivadas de adxudicacións acordadas en procedementos de execución

1. A adxudicación de bens ou dereitos en procedementos de execución a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, requirirá autorización expresa do órgano directivo competente en materia de patrimonio.

2. Nos procedementos administrativos ou xudiciais de execución dos que se poidan seguir adxudicacións de bens e dereitos a favor da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a Asesoría Xurídica ou o órgano instrutor do procedemento poñerá inmediatamente en coñecemento da consellería competente en materia de patrimonio a apertura dos prazos para pedir a adxudicación dos bens embargados, co fin de que o referido órgano acorde o que proceda sobre a oportunidade de solicitar esta adxudicación.

CAPÍTULO V

Arrendamento de inmuebles

Artigo 93. *Obxecto*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades públicas instrumentais só poderán arrendar os bens inmuebles que precisen para o cumprimento dos seus fins, a través do procedemento e cos requisitos establecidos para a adquisición onerosa, coas peculiaridades previstas neste capítulo.

2. Os arrendamentos que subscriban a Administración xeral ou as entidades públicas instrumentais non poderán incluír cláusulas indemnizatorias derivadas da falta de entrega do inmovible á finalización do contrato, agás que se estableza con carácter preceptivo na lexislación de arrendamentos.

Os contratos pactados cunha duración superior aos cinco anos deberán incluír cláusulas que permitan a resolución anticipada, sen necesidade do aboamento total da renda pactada.

Artigo 94. *Competencia*

1. Corresponde á persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio arrendar os bens inmobles que precise a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia por petición, de ser o caso, da consellería interesada, así como acordar a súa resolución, novación e prórroga. Non se necesitará a adopción dunha resolución expresa de prórroga cando esta figure expresamente no contrato e opere automaticamente, ou nos supostos de tácita recondución regulados no Código civil.

Será competente para arrendar, resolver, novar ou prorrogar contratos que afecten a inmobles situados no estranxeiro e que precise a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a consellería ou órgano superior competente en materia de relacións exteriores, previo informe da consellería competente en materia de patrimonio.

2. Nas entidades públicas instrumentais a competencia corresponderá ao órgano unipersoal de goberno, logo do informe favorable da consellería competente en materia de patrimonio sobre a procedencia, oportunidade e características esenciais do negocio xurídico pretendido, no marco dos criterios xerais de xestión integral do patrimonio. A petición de informe deberá ir acompañada da seguinte documentación:

- a) Memoria xustificativa.
- b) Prego de condicións da contratación, de tramitarse o procedemento con publicidade e concorrência.
- c) Renda a pagar e prazo do contrato.
- d) Descricións das características do inmovible pretendido, incluíndo no seu caso as especificacións técnicas, urbanísticas e de localización.
- e) Número de persoas que ocuparán o inmovible e, de ser o caso, situación actual.

No caso de resolución anticipada do contrato, o informe limitarase a analizar a necesidade do inmovible para outros órganos da Administración xeral ou para algunha entidade pública instrumental.

XUNTA
DE GALICIA

3. A concertación dun alugamento por importe superior a 40.000 euros mensuais, impostos incluídos, requirirá autorización do Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio ou da consellería á que se atope adscrita a entidade pública instrumental que pretenda o alugamento.

Artigo 95. *Procedemento*

1. O arrendamento de bens inmobles deberá garantir o respecto aos principios de igualdade, publicidade e concorrência, agás nos seguintes supostos, nos que se pode concertar de modo directo:

a) Peculiaridades ou singularidades do ben, que se xustificarán expresamente no expediente.

b) Especial idoneidade do ben.

c) Urxencia da contratación resultante de acontecementos imprevisibles.

d) Cando o arrendador sexa outra administración pública ou, en xeral, calquera persoa xurídica de dereito público ou privado pertencente ao sector público.

e) Cando fora declarado deserto o procedemento promovido con publicidade para o arrendamento, e sempre que non se modifiquen as condicións orixinais do contrato, agás o prezo e a superficie, que poderán alterarse nun 10%, e non tivese transcorrido o prazo dun ano a contar dende a adopción do correspondente acordo.

f) Cando o inmovible se sitúe no estranxeiro.

g) Cando a renda mensual do arrendamento non sexa superior a 2.000 euros e a duración non exceda de un ano.

h) A necesidade de acometer obras que requiran o traslado temporal do persoal a outras dependencias, sempre e cando quede acreditado que non se dispón doutro espazo sobre o que se teña titularidade xurídica.

2. Cando se contrate un arrendamento dun inmovible de conformidade coas alíneas d), f), g) e h) recadarase, de ser posible, un mínimo de tres ofertas.

3. Unha vez formalizado un contrato de arrendamento, a consellería competente en materia de patrimonio ou as entidades públicas instrumentais poderán concertar unha ou varias prórrogas, nos termos establecidos pola lexislación de arrendamentos. Cando finalice o prazo dun contrato, por razóns debidamente xustificadas no expediente, poderase formalizar un novo contrato de arrendamento sobre o mesmo inmovible en base ás peculiaridades do ben.

4. Cando se concerte o arrendamento do inmovible directamente por razón da contía, a tramitación do expediente só requirirá a aprobación do gasto e a incorporación a este do informe de taxación e do contrato, podendo adxudicarse directamente a calquera persoa física ou xurídica con capacidade de obrar.

O órgano directivo competente en materia de patrimonio ou a entidade pública instrumental, previamente á formalización do contrato, deberán comprobar a titularidade do ben.

A contratación prevista neste punto e a necesidade que ven a cubrir terán un carácter eminentemente temporal. Unha vez rematado o prazo pactado, non será posible a formalización dun novo contrato de arrendamento para solventar as necesidades previstas orixinariamente.

5. Para a contratación dun arrendamento non será necesario incorporar ao expediente a documentación acreditativa da inscrición rexistral.

6. A Asesoría Xurídica informará os pregos de condicións nos expedientes de arrendamento tramitados mediante publicidade e concorrência, así como os expedientes de contratación directa, nos que deberá examinar especialmente o cumprimento dos casos previstos no punto 1 deste artigo e a conformidade da parte dispositiva do contrato á lexislación de arrendamentos.

Non se requirirá este informe nos casos previstos no punto 3 do presente artigo sempre e cando, para os novos contratos, se utilicen cláusulas tipo previamente visadas pola Asesoría Xurídica.

7. Nas contratacións de arrendamentos de bens inmovibles, poderán adquirirse compromisos de gastos para exercicios posteriores aínda que a execución do contrato non se inicie no exercicio corrente, mediante a tramitación anticipada prevista na lexislación de contratos do sector público.

Artigo 96. *Melloras*

1. Nos procedementos tramitados con publicidade e concorrência, poderanse tomar en consideración as melloras que ofrezan os licitadores, sempre que o prego de condicións prevea esta posibilidade. Estas melloras poderán consistir nun período de carencia no pago da renda mensual ou no compromiso de realización, sen custo, das obras de adaptación precisas para as necesidades administrativas.

As consellerías interesadas no arrendamento poderán achegar unha memoria detallada das obras que podería realizar o arrendador con anterioridade á ocupación do inmovible.

Non poderán incluírse no prego melloras cuxa execución dependa dunha obra previa a realizar pola consellería ou entidade pública instrumental.

2. De admitirse melloras consistentes en obras, o prego de condicións establecerá o prazo máximo da súa execución e recollerá a documentación que deberá achegar o licitador que, en todo caso, incluírá o prazo de execución e un orzamento. De exceder do prazo máximo rexeitarase a mellora presentada e analizarase a proposta de arrendamento sen a mesma.

3. O persoal técnico que inspeccione os inmobles ofertados, de conformidade co artigo 78, deberá analizar as propostas incluíndo as melloras presentadas. As melloras non serán tidas en conta nos seguintes supostos:

a) Cando non se correspondan coas obras de adaptación precisas para as necesidades administrativas establecidas no prego de condicións.

b) Cando as obras de mellora propostas non cumpran coa normativa vixente.

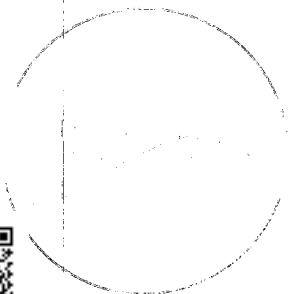
c) A inviabilidade de execución das obras de mellora no prazo sinalado.

4. Adxudicado o arrendamento a unha proposta que inclúa obras de mellora, formalizarase o contrato coa inclusión dunha condición suspensiva relativa á correcta execución das obras en tempo e forma.

5. Á recepción das obras a súa terminación concorrerá a persoa adxudicataria, xunto cunha persoa representante da consellería interesada e o técnico mencionado no artigo 78. Se as obras se executaron de conformidade co

previsto, daranse por recibidas, levantándose acta e comezando entón os efectos xurídicos e económicos do contrato.

Artigo 97. *Taxación*

1. Ao expediente de arrendamento deberá incorporarse un informe de taxación coas peculiaridades previstas neste artigo.

2. Nos supostos de novación por redución da renda pactada, formalización dunha prórroga expresa ou dun novo contrato sobre dependencias ocupadas en réxime de arrendamento, o informe de taxación poderá limitarse á mera ratificación da renda.

3. Nos casos previstos no artigo 95.3, o informe de taxación ponderará o custo que implique, no seu caso, o traslado das dependencias a outro inmovible.

A tal efecto, no ámbito da Administración xeral, as consellerías ocupantes deberán achegar ao órgano directivo competente en materia de patrimonio unha memoria económica cos custos que implica o traslado.

4. O informe de taxación non será necesario nos casos de novacións de contrato que non impliquen alteración da renda ou da superficie.

Artigo 98. *Utilización do ben arrendado*

1. Os contratos de arrendamento que formalicen a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades públicas instrumentais concertaranse con expresa mención de que o inmovible arrendado poderá ser utilizado por calquera órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das súas entidades públicas instrumentais.
2. No ámbito da Administración xeral a consellería competente en materia de patrimonio determinará, mediante resolución, o órgano ou a entidade á que se adscribe o inmovible arrendado, especificando os dereitos e obrigas que debe asumir, agás nos inmovibles situados no estranxeiro.
3. Cando a consellería competente en materia de patrimonio teña coñecemento da existencia dalgún inmovible arrendado que non se estea dedicando á finalidade para o que foi adscrito, poderá tramitar a súa desadscrición e destinar o inmovible a outros fins ou, de ser procedente, resolver o contrato.

Artigo 99. *Finalización do contrato*

1. Cando a consellería ou entidade pública instrumental que ocupe un inmovble arrendado prevea deixalo libre con anterioridade ao prazo pactado, comunicarllo á consellería competente en materia de patrimonio cunha antelación mínima de tres meses á data prevista para o desaloxo.

2. De consideralo procedente, a consellería competente en materia de patrimonio dará traslado da dita comunicación ás diferentes consellerías ou entidades públicas instrumentais, que poderán solicitar a posta á disposición do inmovble. A persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio resolverá a adscrición que proceda.

3. O acordo polo que se autoriza a resolución anticipada dun contrato de arrendamento con base a unha cláusula preestablecida, requirirá o previo informe da Intervención, á que se deberá remitir os preavisos ou notificacións efectuados ao arrendador.

A resolución anticipada dun contrato de arrendamento sen que estea amparada nunha cláusula do contrato, requirirá o previo informe da Asesoría Xurídica e da Intervención.

4. No caso de que se desista de continuar no inmovble, o órgano directivo competente en materia de patrimonio, no ámbito da Administración xeral, será o encargado de realizar as notificacións ou preavisos que correspondan, así como de organizar a entrega de chaves aos arrendadores.

As consellerías ocupantes son as responsables de dar de baixa os contratos de subministración subscritos para dar mantemento ao inmovble arrendado, así como de realizar as reparacións precisas para deixar o inmovble en condicións óptimas de ser entregado.

CAPÍTULO VI

Venda de bens e dereitos

Sección 1.ª Disposicións xerais

Artigo 100. Bens e dereitos susceptibles de venda

1. Os bens e dereitos patrimoniais da Comunidade Autónoma de Galicia que non sexan necesarios para o exercicio das competencias e funcións propias da Administración xeral ou das súas entidades públicas instrumentais, poden ser vendidos conforme ás normas establecidas neste capítulo.
2. Non obstante, pódese acordar a venda de bens do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia con reserva do uso temporal destes cando, por razóns excepcionais debidamente xustificadas, resulte conveniente para o interese público. Esta utilización temporal pódese instrumentar a través da formalización de contratos de arrendamento ou calquera outro que habilite para o uso dos bens alleados, simultáneos ao negocio de venda e sometidos ás mesmas normas de competencia e procedemento que este.

Artigo 101. *Imposición de condicións, cargas e gravames*

1. Non se poden impoñer cargas ou gravames sobre os bens ou dereitos patrimoniais da Comunidade Autónoma de Galicia senón cos requisitos esixidos para a súa venda.
2. Poderán establecerse cláusulas de reparto de plusvalías, cando concorran circunstancias que determinen unha posible alteración do valor do ben ou dereito obxecto de venda nun prazo determinado ou polo cumprimento de determinadas condicións.
3. Poderá admitirse a entrega de outros bens ou dereitos en pago de parte do prezo de venda, valorados de conformidade co artigo 64, sen prexuízo do disposto para as permutas.

XUNTA
DE GALICIA

Artigo 102. *Trámites previos*

Sen prexuízo da inscrición no Rexistro da Propiedade, da súa depuración física e xurídica e do deslindamento se fose necesario, os bens inmobles e dereitos reais poderán ser obxecto de venda sen suxeición a estes requisitos, sempre que estas circunstancias se poñan en coñecemento do adquirinte e sexan expresamente aceptadas por este.

Artigo 103. *Formas de venda*

1. A forma ordinaria de venda de bens inmobles ou dereitos sobre eles do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia é a poxa pública. Pódese acordar a venda de bens inmobles ou dereitos por concurso cando aqueles, pola súa situación, natureza ou características, sexan adecuados para atender as directrices derivadas das políticas públicas e, en particular, da política de vivenda.

2. Pódese acordar a venda de bens inmobles ou dereitos por adxudicación directa nos seguintes supostos:

a) Cando o adquirente sexa outra administración pública ou, en xeral, calquera persoa xurídica de dereito público ou privado pertencente ao sector público.

b) Cando o adquirente sexa unha entidade sen ánimo de lucro, declarada de utilidade pública.

c) Cando o inmovible resulte necesario para dar cumprimento a unha función de servizo público ou á realización dun fin de interese xeral ou socioeconómico por persoa distinta das previstas nos apartados anteriores.

d) Cando sexa declarada deserta a poxa promovida para o alleamento ou esta non chegara a executarse como consecuencia do incumprimento das súas obrigas por parte da persoa adxudicataria, sempre que non transcorrese máis dun ano dende a súa formalización. Neste caso, o prezo non poderá ser inferior ao anunciado ou ao de adxudicación, sen que se poidan modificar as demais condicións de venda.

e) Cando se trate de solares inedificables ou predios rústicos que non cheguen á unidade mínima de cultivo, e a venda se efectúe a un propietario estremeiro. Cando concorran varias persoas interesadas con igual dereito, resolverase a favor da mellor ofertante, sen prexuízo do posterior dereito de retracto regulado no Código civil. En caso de acordo, a venda poderá efectuarse a prorrata entre eles.

f) Cando a venda se efectúe a favor de quen posúa un dereito de adquisición preferente recoñecido por disposición legal.

g) Cando por razóns excepcionais se considere conveniente efectuar a venda a favor do ocupante do inmovible e a orixe desta ocupación non estea nun acto contrario ao ordenamento xurídico.

Entenderase que se dan as condicións de aplicación do alleamento directo por ocupación, podendo venderse un ben inmovible na súa totalidade, nos supostos en que se cumpran os requisitos da accesión invertida.

h) Cando o valor de taxación do ben non exceda os 6.000 euros e se tivese efectuado unha notificación informando do expediente aos propietarios colindantes catastrais.

3. A venda de bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal terá lugar ordinariamente mediante poxa pública, sen prexuízo do disposto nesta lei e na lexislación de contratos do sector público para os supostos de pagamento en especie. Poderá acordarse a venda por adxudicación directa nos supostos previstos neste artigo que pola súa propia natureza poidan ser de aplicación.

Artigo 104. *Órganos competentes*

1. O órgano competente para vender os bens inmobles ou dereitos sobre eles pertencentes á Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia é a persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, mediante orde.

2. A competencia para vender os bens mobles e os dereitos de propiedade incorporal de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia corresponde á persoa titular da consellería que os teña adscritos ou competente por razón da materia. De estar adscritos ás entidades públicas instrumentais a competencia corresponderá á persoa titular da consellería que previamente os tivese adscritos, a instancia destas.

A venda de dereitos de propiedade incorporal acordarase logo do informe favorable da consellería competente en materia de patrimonio.

3. Son competentes para acordar a venda dos bens e dereitos pertencentes ás entidades públicas instrumentais, os órganos superiores colexiados de goberno, sen prexuízo do disposto no artigo 22. Cando o seu valor sexa inferior a 40.000 euros, a competencia corresponderá ao órgano unipersoal de goberno.

4. Nos supostos previstos nos puntos anteriores, cando o valor do ben ou dereito, segundo taxación, exceda os 3.000.000 de euros, a venda debe ser autorizada polo Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio ou da consellería que os teña adscritos ou competente por razón da materia.

Artigo 105. *Incoación*

1. O procedemento de venda de bens inmobles ou dereitos reais iniciárase de oficio coa adopción do acordo de incoación pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou, no caso de bens mobles ou dereitos de propiedade incorporal, pola persoa titular do órgano directivo que corresponda da consellería competente ou que os teña adscritos.

Nas entidades públicas instrumentais, iniciárase de oficio polos órganos superiores colexiados de goberno, agás no caso de bens mobles ou dereitos de propiedade incorporal, en que corresponderá ao órgano unipersoal de goberno, sen prexuízo da previa comunicación regulada nos artigos 22 e seguintes.

2. No acordo de incoación do procedemento, determinarase motivadamente a forma de venda seleccionada, agás na poxa. Ademais, xustificarase debidamente que o ben ou dereito non é necesario para o uso xeral ou o servizo público, recollendo unha descrición e o valor de taxación.

3. Nos supostos de venda directa, non procederá a incoación do procedemento cando as propostas recibidas resulten contrarias á regulación contida no ordenamento xurídico, non se cumpran as condicións previstas no punto anterior ou, en xeral, non se considere oportuna a súa tramitación.

Artigo 106. *Garantía*

1. A participación en procedementos de venda requirirá a constitución dunha garantía polo importe que se determine no prego de condicións, que poderá ser de ata o 25% do tipo de licitación.
2. Nos casos de venda directa, o importe da garantía será equivalente ao 25% do prezo de taxación do ben ou dereito, agás nas vendas con pago aprazado reguladas no artigo 109. Non se requirirá a constitución de garantía cando o valor do ben non exceda de 600 euros.
3. Sen prexuízo do disposto no artigo 113 .2.c), a garantía constituirase en efectivo na Caixa Xeral de Depósitos e, en ningún caso, outorgará dereito algún á adquisición. Dito depósito devolverase a quen non teñan resultado adxudicatario, se a venda se realiza por poxa ou concurso ou á persoa interesada nunha venda directa, se a mesma non chega a efectuarse, agás que se causara algún tipo de quebrantamento á Administración da Comunidade Autónoma.
4. En todo caso, unha vez finalizado o procedemento, a garantía constituída polo adxudicatario formará parte do prezo da compravenda.

Artigo 107. *Prego de condicións*

1. A venda mediante poxa ou concurso rexerase por un prego de condicións. A estes efectos, a persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio poderá aprobar, previo informe da Asesoría Xurídica, pregos xerais que rexerán cada forma de venda.
2. Os pregos de condicións particulares que deben rexer cada procedemento de venda, elaboraranse polo órgano directivo competente en materia de patrimonio, pola consellería competente por razón da materia ou pola entidade pública instrumental, segundo o caso, e serán informados pola Asesoría Xurídica cando inclúan cláusulas ou requisitos adicionais non contemplados no prego xeral.
3. Nos pregos recolleranse necesariamente os seguintes extremos:
 - a) Descrición física e xurídica do ben ou dereito obxecto de venda con inclusión, no seu caso, dos datos rexistrals e catastrais e, de concorrer, con expresa mención da súa natureza litixiosa.
 - b) Taxación do ben ou dereito, que determinará o tipo de licitación inicial.
 - c) Tramo mínimo da oferta nos casos de poxa.
 - d) Forma de venda, modo de presentación de ofertas e xeito en que se desenvolverá a licitación.
 - e) Forma de constitución da garantía e do pagamento do prezo.
 - f) No caso de bens mobles, a obrigatoriedade de que o comprador retire os bens das instalacións onde se atopen, no prazo de dez días hábiles a partir do seguinte ao abono do prezo restante.
 - g) Demais condicións particulares da venda.

Artigo 108. *Pago e formalización*

1. A resolución do procedemento de venda notificarase a quen resulte finalmente adquirente, que deberá completar o pago do prezo no prazo de vinte días naturais dende a súa recepción, agás que por razóns motivadas se estableza outro período distinto e sen prexuízo do disposto no artigo seguinte.

2. Os gastos derivados da transmisión serán de conta do adquirente, agás que se sinalara outra cousa no prego correspondente e, no caso das vendas directas, na orde de adxudicación. Os tributos serán aplicados conforme á súa normativa.

Os gastos de anuncios recaerán no adquirente, debendo abonarse con anterioridade á formalización do contrato de compravenda.

3. A venda de bens inmobles e dereitos sobre eles outorgaranse en escritura pública, agás o suposto regulado no artigo 63.2.

A venda de bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal formalizarase en documento administrativo, podendo elevarse a escritura pública a instancia dunha das partes. No momento da formalización procederase á entrega e recepción dos bens.

4. Para o caso de venda de parcelas resultantes dunha segregación ou parcelación poderase tramitar o expediente formalizando en documento único, mediante escritura pública, a segregación e venda correspondente.

Artigo 109. *Pagamento aprazado do prezo de venda*

1. O órgano competente para a venda dos bens ou dereitos pode admitir o pagamento aprazado do prezo de venda, por un período non superior a dez anos.

2. Dito aprazamento suxeitarase ás seguintes regras:

a) A garantía será equivalente ao 25% da contía a pagar na primeira anualidade.

b) Unha vez realizado o primeiro pagamento, os seguintes efectuaranse con periodicidade mensual ou anual, en función do que se estableza na resolución de venda. Os pagos deberán realizarse no prazo de vinte días naturais, tomando como referencia a efectos de cómputo o día e mes de sinatura da mencionada resolución.

O xuro a devengar non será inferior ao legal do diñeiro e calcularase por días naturais atendendo á data de referencia.

c) As cantidades pendentes de pago quedarán garantidas mediante condición resolutoria explícita, ou ben mediante hipoteca, aval bancario, seguro de caución ou outra garantía suficiente usual no mercado.

No caso de pagos anuais, unha vez formalizada a escritura pública de compravenda, comunicarse ao comprador con anterioridade a cada pago, aos simples efectos informativos, a contía que deberá abonar nesa anualidade.

3. O comprador poderá en calquera momento realizar amortizacións parciais da débeda, recalculándose os xuros sobre o capital pendente. Poderase ademais, en calquera momento, liquidar a totalidade da débeda, aplicándose os xuros ata esa data.

4. No caso de establecerse a condición resolutoria prevista no punto 2, deberá facerse constar expresamente na escritura pública de compravenda e inscribirse no Rexistro da Propiedade, para o que deberá establecerse como obriga na resolución administrativa que acorde a venda.

Artigo 110. *Venda de bens e dereitos litixiosos*

1. Pódense vender bens ou dereitos litixiosos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, sempre que se observen os seguintes requisitos:

a) No caso de venda en poxa pública, no prego de bases farase mención expresa e detallada do obxecto, partes e referencia do litixio concreto que afecta o ben ou dereito e deberase prever a plena asunción, por quen resulte adxudicatario, dos riscos e consecuencias que deriven do litixio.

b) Nos supostos legalmente previstos de venda por adxudicación directa, deberá constar no expediente documentación acreditativa de que o adquirente coñece o obxecto e o alcance do litixio e de que coñece e asume as consecuencias e os riscos derivados del.

En ambos os dous casos, a asunción polo adquirente das consecuencias e dos riscos derivados do litixio figurará necesariamente na escritura pública en que se formalice o alleamento.

2. Se o litixio se suscita unha vez iniciado o procedemento de venda e este se encontra nunha fase na que non é posible o cumprimento do establecido no punto anterior, retrotraeranse as actuacións ata a fase que permita o seu cumprimento.

3. O ben ou dereito considerarase litixioso dende que o órgano competente para a venda teña constancia formal do exercicio, ante o órgano xurisdiccional que proceda, da acción correspondente e do seu contido.

4. O órgano competente poderá en calquera momento acordar a suspensión do procedemento, cando se estime conveniente para os intereses públicos.

Artigo 111. *Desestimento*

Antes do acordo de adxudicación, a persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, a persoa titular da consellería que dispoña da adscrición do ben moble ou dereito de propiedade incorporal ou competente por razón da materia, ou o órgano superior colexiado de goberno das entidades públicas instrumentais, poderán acordar a improcedencia da venda, logo de informe da Asesoría Xurídica e sempre que se considere prexudicial para o interese público a adxudicación nas condicións propostas ou se, por razóns sobrevidas, se considerase necesario o ben para o cumprimento dos fins públicos, sen que a instrución do expediente, a celebración da poxa ou a valoración das propostas presentadas xere dereito algún para os que optaron a súa compra.

O desestimento da venda mediante poxa pública ou concurso, deberá anunciarse no Diario Oficial de Galicia e na páxina web, cando o anuncio fora obxecto de publicación.

*Sección 2.ª Procedemento de venda de bens inmobles ou dereitos sobre eles en
poxa pública*

Artigo 112. Expediente

1. Unha vez incoado o procedemento de venda e elaborado o prego de condicións, someterase o expediente a informe da Intervención cando o valor do ben ou dereito supere 1.000.000 euros.

Informado o expediente, a persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou o órgano unipersoal de goberno das entidades públicas instrumentais acordará a venda do ben ou dereito polo procedemento de poxa pública, podendo determinar a realización dunha única poxa ou de poxas sucesivas nos termos establecidos no artigo 115.

A venda realizarase por bens individualizados ou mediante lotes, sen necesidade de xustificar a opción elixida.

2. Acordada a venda, realizarase a convocatoria da poxa, que se publicará gratuitamente no Diario Oficial de Galicia e na correspondente páxina web, sen prexuízo da utilización doutros medios de publicidade. A convocatoria deberá realizarse cunha antelación mínima de quince días naturais á data de celebración.

3. No anuncio da convocatoria sinalarase:

- a) Órgano ou entidade que realiza a poxa.
- b) O lugar, día e hora da súa realización.
- c) A descrición do ben ou dereito, ou do lote de bens ou dereitos que van ser obxecto de venda.
- d) O tipo da poxa.
- e) O lugar de consulta ou modo de acceso ao prego de condicións.

No suposto de que se admitira a presentación de ofertas en sobre pechado, sinalarase ademais na convocatoria o prazo durante o cal as persoas interesadas poderán presentar a documentación requirida.

4. O tipo da poxa será fixado polo órgano competente para a incoación e tramitación do procedemento, de acordo coa taxación realizada consonte ás normas do artigo 64.

Artigo 113. *Desenvolvemento*

1. A poxa realizarase sempre á alza, en acto público por posturas a viva voz, por presentación de ofertas en sobre pechado, ou mediante poxa electrónica.

A poxa mediante procedementos electrónicos, informáticos ou telemáticos, seguirá o procedemento que se acorde no prego de condicións, no marco do disposto na presente sección. Deberá establecerse un período de tempo non superior a trinta días naturais para a recepción das posturas electrónicas.

2. O acto de poxa con posturas a viva voz levarase a cabo nos seguintes termos:

a) Na data e sitio sinalados, constituirase a mesa perante a cal terá lugar a poxa, que estará formada e constituída polos membros sinalados no artigo 76.2.

b) Poderán participar na licitación as persoas físicas ou xurídicas que cumpran as condicións previstas no artigo 62.

c) A persoa titular da presidencia da mesa declarará aberta a poxa, comunicándollo así ao público asistente, e darase unha breve explicación do seu desenvolvemento.

A continuación, as persoas interesadas en participar na poxa deberán acreditar a súa personalidade, capacidade e, de ser o caso, representación, mediante a exhibición dos documentos sinalados no prego, recibíndose os resgardos dos depósitos previamente constituídos para a licitación e as consignacións que nese momento se fagan, en metálico ou cheque bancario. Non se outorgará prazo para subsanar as deficiencias advertidas.

d) Unha vez cumprido o requisito anterior, abrírase o prazo para a formulación das poxas, admitíndose as posturas que gradualmente vaian mellorando o tipo de saída e cumpran co tramo mínimo fixado no prego, ata que se deixe de facer proposicións, rematando a poxa a favor do licitador que efectúe a máis alta delas para cada un dos bens ou lotes ofertados.

3. No caso de que así o contemple o prego, poderán admitirse posturas en sobre pechado, no que se incluírán os documentos acreditativos da personalidade e representación, así como da constitución da garantía e, en sobre aparte, a oferta económica. Antes de iniciar a licitación, procederase á

XUNTA
DE GALICIA

apertura do primeiro sobre, co fin de determinar que licitadores poden concorrer á poxa. O presidente da mesa advertirá aos licitadores da existencia de poxas en sobre pechado.

Comezará o acto coa apertura dos sobres que conteñen a oferta económica, continuando coas ofertas presenciais. Declararase mellor postor ao licitador que teña feito a postura máis elevada, incluídas as contidas nos sobres.

Artigo 114. *Adxudicación*

1. Do resultado da poxa celebrada levantarase acta, que será asinada polos membros da mesa e polo mellor postor, se estivese presente. De conformidade co disposto no punto 4 do presente artigo, tamén se identificará á persoa que presentou a segunda oferta máis vantaxosa.
2. O órgano competente acordará a venda ou a súa improcedencia, se considerase prexudicial para o interese público a adxudicación nas condicións propostas ou se, por circunstancias sobrevidas, considerase necesario o ben para o cumprimento de fins públicos, sen que a instrución do expediente, a celebración da poxa ou a valoración das propostas presentadas xeren dereito algún para quenes optaron a súa compra.
3. A adxudicación dos procedementos de venda mediante poxa pública ou a declaración de deserto publicarase na páxina web da consellería competente en materia de patrimonio ou da entidade pública instrumental.
4. Se a persoa adxudicataria renunciase á adquisición ou non atendese ás obrigas que lle corresponden, perderá o depósito constituído en concepto de garantía, sen prexuízo da reclamación polas eventuais perdas que se tivesen ocasionado ao patrimonio autonómico. En ambos supostos, poderá procederse á adxudicación ao segundo mellor postor da poxa ou declarala deserta.

De ser o caso, notificado o segundo mellor postor, de continuar interesado na adquisición, deberá presentar a garantía esixida no prego de condicións sobre o tipo de licitación, e o expediente someterase a informe de Intervención.

Artigo 115. *Poxas sucesivas*

1. Se resultara deserta a primeira poxa, poderá desistirse de continuar co proceso de venda ou acordar a celebración no mesmo acto ou en actos diferentes dunha segunda e incluso dunha terceira poxa, a realizar na data en que se anuncie, sendo o tipo de licitación o da poxa inmediata anterior, que poderá reducirse ata nun 20% en cada nova poxa.
2. Na poxa electrónica e en sobre pechado do artigo 118, as poxas sucesivas deberán realizarse en distinto acto.

Artigo 116. *Cuarta poxa*

1. Se a terceira poxa resultara deserta, a persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio ou o órgano unipersoal de goberno da entidade pública instrumental, poderá acordar a celebración dunha cuarta poxa, procedemento que se iniciará coa publicación no Diario Oficial de Galicia e demais medios de difusión que se consideren pertinentes, do anuncio da apertura dun prazo máximo de trinta días naturais para a presentación por escrito de proposicións económicas vinculantes de compra, servindo a mellor delas para concretar o tipo de licitación para esta poxa.

2. O anuncio deberá sinalar:

- a) Órgano ao que deben dirixirse as propostas, forma e lugar de presentación.
- b) A descrición do ben ou dereito, ou do lote de bens ou dereitos que van ser obxecto de venda.
- c) O carácter vinculante da oferta para o caso de constituír a mellor postura da poxa.
- d) O importe da oferta mínima admisible e da garantía esixida.

A oferta mínima, no seu caso, non será inferior ao 25% do valor catastral. Non obstante, motivadamente, para os bens mobles e inmoables de natureza rústica, así como cando se trate do alleamento dos dereitos hereditarios do artigo 162.4, poderá non establecerse unha oferta mínima nin esixirse garantía.

3. Transcorrido o prazo de presentación, comprobaranse as propostas recibidas, inadmitindo as propostas realizadas fora de prazo, as que non acaden a oferta mínima admisible, as que non acheguen a garantía correspondente de ser esixida, e aquelas que contivesen defectos substanciais. No caso de deficiencias subsanables, outorgarase prazo de cinco días naturais para a súa emenda.

4. Logo de informe de Intervención, anunciarase conforme ao artigo 112.2 a convocatoria de cuarta poxa tomando como tipo de licitación inicial o importe da mellor das ofertas presentadas e admitidas.

Para o suposto de empate no importe das mellores propostas, prevalecerá a de data de entrada anterior nalgún dos rexistros sinalados no anuncio, aos

efectos de determinar a proposta económica que terá efectos no acto de celebración da poxa pública.

En todo caso, as garantías constituídas na Caixa Xeral de Depósitos para a presentación de propostas, servirán para a participación no acto de cuarta poxa, debéndose completar, de ser o caso, ata o importe da garantía necesaria en función do tipo de licitación finalmente establecido na convocatoria. As persoas proponentes non interesadas en participar na poxa, poderán solicitar a devolución da súa garantía.

5. A proposición que sirva de tipo de licitación producirá plenos efectos vinculantes aínda que o ofertante non compareza no acto de celebración da poxa. No caso de que fose declarada a mellor oferta por falta doutras posturas e o ben ou dereito lle fose adxudicado, perderá a garantía, de ter sido constituída, se non efectuase o pagamento total do prezo dentro do prazo establecido.

Artigo 117. Tramitación simplificada con acumulación de poxas

1. Excepcionalmente, por razóns debidamente xustificadas, o órgano competente para a venda poderá acordar realizar en único acto primeira, segunda, terceira e cuarta poxas ou autorizar á mesa de contratación acordar a posible realización dunha cuarta poxa tras quedar desertas as sucesivas tres primeiras poxas.
2. No suposto de que neste procedemento simplificado non se tivese prefixado polo órgano competente o tipo de licitación para a cuarta poxa, autorizada a mesa para a súa celebración, ésta determinará o seu importe e o da garantía esixible, no seu caso, de conformidade co previsto no parágrafo final do punto 2 do artigo anterior.

Artigo 118. *Poxa con proposición económica en sobre pechado*

1. As poxas con posibilidade de presentación de propostas económicas en sobre pechado regúlanse polos artigos 112 e 113 coas particularidades recollidas no presente artigo.

2. Na convocatoria da poxa sinalarase expresamente a modalidade seleccionada, con indicación do prazo durante o cal as persoas interesadas poderán presentar as posturas para a poxa, o rexistro ante o que poderá presentarse ou os medios telemáticos admitidos.

3. No prego de condicións sinalaranse os documentos que terán que presentar en sobre pechado e que incluírán os que acrediten a personalidade, capacidade e, no seu caso, representación do licitador, así como a constitución da garantía esixida. Dentro de dito sobre incluírase nun sobre pechado independente a oferta económica sobre os bens ou lotes que sexan obxecto de poxa.

4. Nos cinco días hábiles seguintes á conclusión do prazo de admisión das posturas, constituirase a mesa, que examinará a documentación recollida no primeiro sobre, excluindo da poxa aos licitadores que non teñan presentado a documentación requirida. De existir erros subsanables, outorgarase ás persoas interesadas un prazo que non excederá de cinco días naturais para que procedan á corrección.

A continuación, terminada a fase de cualificación de documentos, no lugar e hora sinalados no anuncio e en acto público, procederase á lectura da lista de licitadores finalmente admitidos e realizarase a apertura dos sobres que conteñan as propostas económicas, á vista do cal a mesa declarará mellor rematante ao licitador que teña formulado a oferta máis elevada.

5. Se existira un empate entre as mellores ofertas decidírase no acto, se estivese algún dos licitadores presentes, abríndose unha poxa a alza e adxudicándose provisionalmente o ben ao que presentara unha oferta económica máis elevada. Se ningún dos licitadores empatados estivese presente, a adxudicación recaerá sobre o que primeiro tivese presentado a oferta, para o cal atenderase á data de entrada nalgún dos rexistros sinalados na convocatoria.

Sección 3.ª Procedemento de venda de bens inmobles ou dereitos sobre eles por concurso

Artigo 119. Criterios aplicables

1. Na venda de bens inmobles ou dereitos sobre eles por concurso, a adxudicación recaerá na proposición que no seu conxunto resulte máis vantaxosa, atendendo aos criterios que se teñan fixado nos correspondentes pregos, que serán adicionais ao prezo de venda.

Os criterios que determinen a venda por concurso atenderán ás correspondentes políticas públicas. A estes efectos, poderanse incorporar consideracións relativas á promoción económica, á continuidade da actividade e o emprego, á promoción de vivendas sometidas a algún réxime de protección pública, as características especiais de ditas vivendas en atención a súa tipoloxía ou destinatarios, as condicións medioambientais ou de protección do paisaxe urbano, rural ou natural, a difusión de valores culturais, a mellora das condicións sociais ou de accesibilidade, a xeración de equipamentos públicos, e en xeral, calquera dos criterios que resulten adecuados ás políticas públicas e impliquen, no seu cumprimento, coadxuvar á súa execución. Así mesmo atenderase ao destino fixado para o ben ou dereito e ao modo previsto para o seu cumprimento, e ás condicións que permitan unha mellor satisfacción dos intereses públicos. A súa vez, os criterios de admisión dos licitadores atenderán ás condicións de solvencia económica ou de dedicación profesional que se estimen necesarias para o correcto cumprimento e satisfacción dos fins perseguidos polo concurso.

Na determinación dos criterios de adxudicación darase preponderancia a aqueles que fagan referencia a características que poidan valorarse mediante cifras ou porcentaxes obtidos a través da mera aplicación das fórmulas establecidas no prego de condicións.

En todo caso, ditos criterios non poderán determinar a venda dun ben ou dereito por un prezo inferior ao de taxación, agás nos supostos de venda de parcelas establecidos na disposición adicional décimo terceira.

2. O concurso poderá realizarse con prezo fixo, cando a venda teña por obxecto bens ou dereitos sobre os mesmos cuxo valor veña determinado ou limitado por unha norma legal, ou cun prezo mínimo que poderá ser superado e que se considerará xunto cos restantes criterios de venda.

3. As consellerías, en atención ao seu ámbito de competencia e ao fin perseguido, poderán propoñer ao órgano competente para a venda, o alleamento por concurso dun determinado ben ou de determinadas categorías de bens, debendo xustificar dita proposta e achegar, no seu caso, os criterios preferentes de adxudicación.
4. A venda de bens ou dereitos mediante concurso poderá efectuarse por procedemento aberto ou restrinxido.
5. Cada licitador poderá presentar unha única proposición, que implicará a aceptación das cláusulas contidas nos pregos reguladores.
6. Poderán recollerse no prego de condicións particulares requisitos adicionais que se esixan ao adquirente, en atención ao ben ou dereito e aos fins públicos perseguidos.

Artigo 120. *Prego de condicións*

Os pregos de condicións que teñan que rexer cada concurso incluírán, ademais das mencións sinaladas no artigo 107, as seguintes:

- a) Tipo de procedemento, aberto ou restrinxido
- b) Os criterios para a admisión de licitadores e para a adxudicación do concurso e a súa ponderación, podendo concretar a fase de valoración en que operarán tales criterios e, no seu caso, o umbral mínimo de puntuación esixido.
- c) Indicación expresa, de ser o caso, da autorización de variantes ou alternativas, con expresión dos seus requisitos, límites e aspectos sobre os que son admitidas.
- d) Garantías que deben constituírse para o adecuado cumprimento das obrigas e formas ou modalidades que poidan adoptar.
- e) Dereitos e obrigas específicas das partes.
- f) Causas especiais de resolución do negocio.
- g) Documentación preceptiva e modo de presentación.

Artigo 121. *Procedemento aberto.*

No procedemento aberto, a documentación presentarase nun sobre pechado, dirixido ao órgano que se determine no prego de condicións, que deberá incluír a documentación acreditativa da personalidade, capacidade e representación, no seu caso, do licitador e a que acredite a súa solvencia, así como a declaración de non atoparse en ningunha situación de incompatibilidade segundo a normativa específica aplicable e o documento acreditativo da constitución da garantía.

Dentro de dito sobre incluírase nun sobre pechado independente a proposición do licitador, que abarcará a totalidade dos aspectos do concurso, incluído o prezo ofertado.

Artigo 122. *Convocatoria*

1. Unha vez incoado o procedemento de venda e elaborado o prego de condicións particulares, procederase á convocatoria do concurso na forma sinalada no artigo 112.

2. Na convocatoria recollerase:

- a) O lugar, día e hora de celebración do acto público de apertura de ofertas.
- b) A descrición do ben ou dereito, ou do lote de bens ou dereitos que van ser obxecto de venda.
- c) O lugar de consulta ou modo de acceso ao prego de condicións.
- d) Modalidade seleccionada, con indicación do prazo durante o cal as persoas interesadas poderán presentar a documentación, o rexistro ante o que poderán presentarse ou os medios telemáticos admitidos e as condicións que deberán observarse se a presentación se realizase por correo certificado.

Artigo 123. Mesa de licitación e selección de licitadores

1. Dentro dos cinco días hábiles seguintes á conclusión do prazo fixado para a presentación de proposicións, constituirase a mesa de licitación cos membros previstos no artigo 76.2, agás no suposto previsto no punto 3 do artigo 119 en que tamén formará parte da mesa unha persoa representante da consellería que propuxese a venda.

2. A mesa procederá a examinar a documentación recollida no primeiro sobre, e se apreciara a existencia de erros subsanables, notificarao ás persoas interesadas para que nun prazo máximo de tres días hábiles procedan á dita subsanación. Transcorrido este prazo, a mesa determinará que licitadores se axustan aos criterios de selección sinalados no prego.

Artigo 124. Apertura de proposicións e adxudicación

1. No lugar e hora sinalados no anuncio e en acto público, procederase á lectura da lista de licitadores admitidos e procederase á apertura dos sobres que conteñan as propostas ao concurso, podendo rexeitarse no momento aquelas que non gardasen concordancia coa documentación examinada e admitida, que se apartasen substancialmente do modelo ou comportasen erro manifesto.

2. No prazo máximo de sesenta días naturais a contar dende a celebración de dito acto, a mesa analizará as propostas, atendendo aos criterios e ao procedemento fixado no prego, e poderá solicitar, antes de formular a proposta, cantos informes técnicos considere precisos e que se relacionen co obxecto do concurso. Determinada a oferta máis vantaxosa, elevarase proposta de adxudicación ao órgano competente.

Artigo 125. Renuncia ou incumprimento

1. Se a persoa proposta coma adxudicataria renunciase á adquisición, ou non atendese ás obrigas que lle corresponden, perderá o depósito constituído en concepto de garantía, sen prexuízo da indemnización das eventuais perdas que se tivesen orixinado.

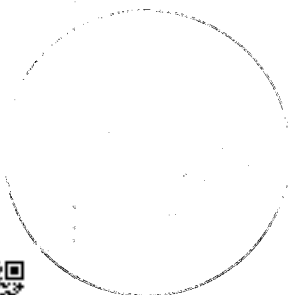
En ámbolos casos poderá procederse á adxudicación á segunda oferta máis vantaxosa ou á declaración motivada do concurso como deserto.

2. Corresponderá ao órgano competente para tramitar a venda adoptar as medidas oportunas para garantir o cumprimento polo adquirente dos compromisos adquiridos, atendendo ao previsto no prego de condicións, cuxo contido contractual incorporarase á resolución e á escritura de formalización da venda.

Artigo 126. *Procedemento restrinxido*

No procedemento restrinxido aplicaranse as normas previstas para o procedemento aberto, se ben a selección dos candidatos efectuarase nunha fase previa. A estes efectos recolleranse no prego de condicións os criterios de solvencia en base aos que serán elixidos os candidatos aos que se invitará a participar na venda, así como o número mínimo, e no seu caso máximo, de licitadores aos que se proxecta invitar.

Sección 4.ª Procedemento de venda directa de bens inmobles ou dereitos sobre eles

Artigo 127. Actuacións previas

1. As persoas interesadas que se atopen en calquera dos supostos previstos no artigo 103.2, poderán presentar propostas de compra sobre os bens e dereitos da Comunidade Autónoma.

Cando exista interese na venda e o órgano directivo competente en materia de patrimonio ou a entidade pública instrumental entendan que se cumpren as condicións para a incoación do expediente, informarase á persoa interesada das condicións de venda e a documentación a presentar.

2. O órgano directivo competente en materia de patrimonio ou as entidades públicas instrumentais poderán dirixirse ás persoas que se atopen en calquera dos supostos regulados no artigo 103.2 para informarlles das posibilidades de venda directa dos bens e dereitos da Comunidade Autónoma, sempre que teñan natureza patrimonial ou sexan susceptibles de desafectación.

Unha vez declarada deserta a adxudicación do procedemento de poxa pública dun ben ou dereito, poderase anunciar na páxina web da consellería competente ou da entidade pública instrumental a posibilidade de venda directa dentro dos prazos e requisitos establecidos no artigo 103.2.d).

3. As notificacións realizadas ao abeiro do presente artigo deberán indicar que estas e o cumprimento do previsto nelas, en ningún caso xerarán dereito algún sobre a venda.

Artigo 128. *Tramitación*

1. A persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou o órgano unipersoal de goberno das entidades públicas instrumentais proporá a venda a favor do petionario, previo informe favorable da Asesoría Xurídica e, cando o seu valor supere a contía de 50.000 euros, tamén o informe da Intervención.

2. Deberán incorporarse ao expediente os documentos acreditativos da personalidade e, no seu caso, representación do posible adquirente, acompañados da garantía prevista no artigo 106.

Artigo 129. *Concorrencia de adquirentes*

1. Mentres non se proceda á incoación do expediente de venda, poderán ser atendidas as propostas realizadas por calquera persoa que se atope dentro dos supostos de venda directa regulados no artigo 103.2.

2. De existir varias peticións e de terse incoado o expediente, o órgano directivo competente en materia de patrimonio ou a entidade pública instrumental solicitará informe á Asesoría Xurídica, que se limitará a comprobar a capacidade e representación dos peticionarios e o cumprimento das causas de venda directa.

Posteriormente, informarase aos peticionarios da existencia de máis dunha proposta de compra, indicando que a adxudicación recaerá a favor da mellor oferta económica, o prazo durante o cal poderán presentar as posturas e forma de presentación que, en todo caso, deberá ser en sobre pechado.

3. Nos dez días hábiles seguintes á conclusión do prazo de admisión das ofertas, constituirase unha mesa que se limitará a comprobar o valor económico ofertado.

4. A mesa estará formada por dous funcionarios do órgano directivo competente en materia de patrimonio designados polo seu titular, como presidente e secretario, con voz e voto, e tamén formará parte a Intervención.

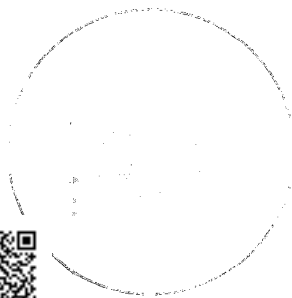
Nas adquisicións tramitadas polas entidades públicas instrumentais, o persoal da entidade actuará como presidente e secretario.

5. A este acto poderán asistir as persoas que presentaran proposicións económicas. No caso de que houberse algún defecto nas propostas recibidas, rexeitaranse sen posibilidade de subsanación.

Se existira un empate entre as mellores ofertas, decidirase no acto se estivese como mínimo unha das persoas interesadas presentes, abríndose unha poxa a alza no caso de acudir máis dunha e propoñéndose coma adxudicatario do ben á que presentara a oferta económica máis elevada. Se non se presenta ningunha persoa interesada ou non se realiza ningunha oferta superior, a adxudicación recaerá sobre a que primeiro tivese presentado a oferta, para o que se atenderá á data de entrada nalgún dos rexistros sinalados na convocatoria.

6. A mesa elevará a proposta de adxudicación ao órgano competente para resolver.

Sección 5.ª Procedemento de venda de bens mobles ou de dereitos de propiedade incorporal

Artigo 130. Venda de bens mobles ou dereitos de propiedade incorporal.

1. A venda de bens mobles ou dereitos de propiedade incorporal mediante poxa pública ou adxudicación directa, seguirá o procedemento previsto para os bens inmobles coas peculiaridades previstas nesta sección.

2. No ámbito da Administración xeral, a tramitación dos expedientes corresponderá aos órganos directivos das consellerías que dispoñan da adscrición dos bens ou dereitos ou as competentes por razón da materia, de conformidade co seu decreto de estrutura.

3. Os expedientes de venda en poxa pública someteranse a informe da Intervención cando o valor do ben ou dereito supere os 10.000 euros.

A mesa estará presidida pola persoa titular do órgano directivo que corresponda da consellería que dispoña da adscrición ou competente por razón da materia, ou funcionario desta en quen delegue. Tamén formarán parte da mesa un letrado da Asesoría Xurídica, unha persoa representante da Intervención e un funcionario daquel órgano directivo, designado pola persoa titular, que actuará como secretario con voz e voto.

Nas poxas das entidades públicas instrumentais, a mesa estará formada polos membros previstos no artigo 76.2.

4. A adxudicación da venda de bens mobles ou dereitos de propiedade incorporal implica a súa desafectación no caso de que tivesen natureza demanial.

Artigo 131. *Poxa pública á baixa*

1. Os bens mobles e os dereitos de propiedade incorporal poderán venderse en poxa pública á baixa, debendo anunciarse na convocatoria esta circunstancia.
2. Para participar na poxa deberá constituírse a garantía prevista no artigo 106 sobre o tipo de licitación inicial, e non será posible a presentación de ofertas en sobre pechado.
3. Unha vez cumpridos os requisitos previos previstos nesta lei, abrírase o prazo para a formulación das poxas, comezando polo tipo de licitación inicial, que se irá reducindo ante a ausencia de posturas en función do tramo de poxa previsto no prego de condicións, ata que calquera das persoas interesadas efectúe unha oferta económica.
4. Realizada a oferta económica non se admitirán máis propostas, rematando a poxa a favor deste licitador.
5. Excepcionalmente e por razóns debidamente xustificadas, poderase establecer un prezo mínimo chegado o cal, sen ofertas económicas, darase por rematado o acto de poxa. O prezo mínimo, que será libremente fixado polo órgano competente, indicárase no anuncio da convocatoria e no prego de condicións.
6. De resultar deserta a poxa pública á baixa, procederá a venda directa polo prezo mínimo establecido e, de non terse estipulado ningún, polo prezo equivalente ao 20% do tipo de licitación inicial.

CAPÍTULO VII

Explotación dos bens e dereitos patrimoniais

Artigo 132. *Órganos competentes*

1. A explotación dos bens e dereitos patrimoniais da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia que sexan susceptibles de aproveitamento rendible, será acordada mediante orde pola persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, agás no suposto previsto no punto 3 deste artigo.
2. Os órganos unipersoais de goberno das entidades públicas instrumentais determinarán a forma de explotación dos bens e dereitos patrimoniais que sexan propiedade destas.
3. Corresponde á persoa titular da consellería que dispoña da adscrición ou competente por razón da materia a explotación de bens mobles e das propiedades incorporais da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

Artigo 133. Formas de explotación dos bens ou dereitos patrimoniais

1. A explotación dos bens ou dereitos patrimoniais pode efectuala directamente a administración titular deles ou acordala a través de calquera negocio xurídico, típico ou atípico.

2. O procedemento ordinario de adxudicación dos contratos para a explotación dos bens e dereitos patrimoniais será a poxa pública. Cando os bens ou dereitos, pola súa situación, natureza ou características, sexan adecuados para atender as directrices derivadas das políticas públicas poderán adxudicarse mediante concurso público.

Procederá a adxudicación directa polas peculiaridades do ben, a limitación da demanda, a singularidade da operación e a condición de administración pública ou persoa xurídica de dereito público ou privado pertencente ao sector público do adxudicatario. Tamén poderá tramitarse o expediente de forma directa cando o importe mensual do contrato non supere os 100 euros ou o seu prazo de duración sexa inferior a catro meses.

3. Os contratos para a explotación dos bens ou dereitos patrimoniais non poden ter unha duración superior a vinte anos, incluídas as prórrogas.

4. Serán de aplicación á explotación dos bens e dereitos patrimoniais o réxime de garantías previsto no artigo 106.

5. Poderán concertarse contratos de arrendamento con opción de compra sobre inmobles do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia con suxeición ás mesmas normas de competencia e procedemento aplicables ás vendas. Ademais de polas causas previstas neste artigo, procederá a adxudicación directa cando a propiedade consista nunha cota indivisa sobre un inmovible e exista unanimidade entre todos os copropietarios na figura do arrendatario.

6. A atribución do uso de bens ou dereitos patrimoniais por prazo inferior a trinta días naturais ou para a organización de conferencias, seminarios, presentacións ou outros eventos, non estarán suxeitas ás limitacións e requisitos deste capítulo. O órgano competente fixará tanto as condicións da utilización como a contraprestación que deberá, se é o caso, satisfacer o solicitante.

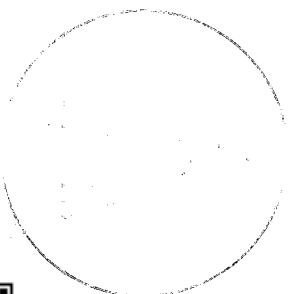
7. A subrogación dun terceiro nos dereitos e obrigas do adxudicatario require a autorización expresa do órgano competente para adxudicar o contrato. O

XUNTA
DE GALICIA

suxeito que se subroga debe reunir os mesmos requisitos que se lle esixiron ao adxudicatario para contratar. Exceptúanse da aplicación destas normas os supostos de subrogación forzosa legalmente previstos.

Artigo 134. Explotación directa de bens ou dereitos patrimoniais mediante entidade pública instrumental ou sociedade mercantil

1. A explotación directa dos bens ou dereitos patrimoniais propiedade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia pódese encomendar a unha consellería en concreto, a unha entidade pública instrumental ou a unha sociedade mercantil de capital pertencente integramente á Administración xeral da Comunidade Autónoma ou ás súas entidades públicas instrumentais.

2. O órgano competente para acordar a posta en explotación dos bens ou dereitos fixará as condicións desta e adoptará as medidas conducentes á entrega do ben á entidade ou sociedade á que se encomende a súa explotación, así como as de vixilancia do exacto cumprimento das condicións impostas.

Artigo 135. Procedemento de adxudicación directa de contratos de explotación de bens ou dereitos patrimoniais

1. O acordo de incoación do expediente corresponderá de oficio á persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou, segundo a natureza do ben, á persoa titular do órgano directivo que corresponda da consellería de adscrición ou competente por razón da materia, ou ao órgano unipersoal de goberno das entidades públicas instrumentais.

2. Deberá incorporarse ao expediente unha memoria que xustifique os motivos que aconsellan a explotación, así como as causas polas que se acude á adxudicación directa, identificando o ben ou dereito e acreditando a súa natureza patrimonial.

A esta unirase a petición de explotación formulada pola persoa interesada, xunto coa documentación relativa á personalidade e capacidade e a acreditativa da constitución da garantía.

3. A proposta de resolución coas condicións de explotación someterase a informe da Asesoría Xurídica e cando o importe do pago anual exceda de 12.000 euros, tamén o informe da Intervención.

Artigo 136. Procedemento de adxudicación de contratos de explotación de bens ou dereitos patrimoniais mediante poxa ou concurso público

1. No procedemento de adxudicación da explotación de bens e dereitos mediante poxa ou concurso público, deberá achegarse ao expediente un prego de condicións.
2. O prego de condicións someterase a informe da Asesoría Xurídica e a proposta de explotación cando o importe do pago anual exceda de 12.000 euros, a informe da Intervención.
3. As normas da Sección 2ª e 3ª do Capítulo VI deste título aplicaranse supletoriamente.

CAPÍTULO VIII

Permuta de bens e dereitos

Artigo 137. *Requisitos e procedemento para a permuta de bens e dereitos*

1. Os bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia poden ser permutados cando por razóns debidamente xustificadas no expediente resulte conveniente para o interese público e a diferenza de valor entre os bens ou dereitos que se trate de permutar, segundo taxación, non sexa superior ao 50% dos que o teñan maior.

Se a diferenza fora maior, o expediente tramitarase como adquisición ou venda segundo o caso, con pagamento de parte do prezo en especie.

2. A permuta pode ter por obxecto bens futuros sempre que sexan determinables. Será preciso en todo caso que quen ofrezca o ben garanta suficientemente o cumprimento das súas obrigas por calquera modo admitido en dereito, e deberán establecerse os requisitos que aseguren os termos e o bo fin da operación pretendida.

3. As normas reguladoras da venda de bens ou dereitos serán aplicables á permuta, que sempre se tramitará polo procedemento de adxudicación directa.

Nos supostos en que a valoración dos bens ou dereitos non sexa equivalente e a operación xere un gasto para a Administración xeral da Comunidade Autónoma, deberá incorporarse ao expediente un certificado de existencia de crédito.

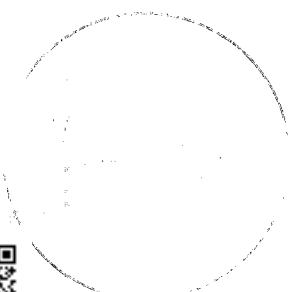
4. A diferenza de valor entre os bens e dereitos que se vaian permutar pode ser aboada en metálico ou mediante a entrega doutros bens ou dereitos de natureza distinta.

5. A permuta de bens inmoables ou dereitos formalizarase en escritura pública. Os gastos derivados da mesma serán satisfeitos polas partes conforme á normativa vixente, agás que a permuta se realice a instancia dun terceiro, en cuxo caso será este o obrigado ao pago.

6. No expediente deberá incorporarse unha taxación, que deberá realizar un análise conxunto de ambos bens ou dereitos.

7. O acordo de permuta levará implícita a desafectación do ben ou dereito, no caso de que non estivese previamente desafectado.

CAPÍTULO IX

Cesión gratuíta de bens e dereitos

Sección 1.ª Bens inmobles e dereitos sobre eles

Artigo 138. Suxeitos e contido da cesión de bens inmobles e dereitos sobre eles

1. Os bens inmobles e dereitos sobre eles de natureza patrimonial da Comunidade Autónoma de Galicia poden ser cedidos gratuitamente con carácter personalísimo para a realización de fins de utilidade pública ou interese social a outras administracións públicas, as súas entidades públicas instrumentais, fundacións públicas e a entidades sen ánimo de lucro, sempre que a súa afectación ou explotación non se xulgue previsible.

2. As entidades públicas instrumentais só poden ceder gratuitamente os bens ou dereitos da súa propiedade cando non se considere procedente a súa incorporación ao patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma.

3. A cesión pode ter por obxecto a propiedade do ben ou dereito, o seu usufruto ou só o seu uso. En todos os casos, a cesión comporta para o cesionario a obriga de destinar os bens ao fin expresado no correspondente acordo.

4. Cando a cesión teña por obxecto a propiedade, só poderán ser cesionarios o Estado ou as entidades locais, as súas entidades públicas instrumentais e as fundacións públicas. Os bens inmobles e dereitos da Administración xeral poderán ser cedidos en propiedade a favor de calquera entidade pública instrumental do sector público autonómico.

A cesión de uso a entidades sen ánimo de lucro poderá realizarse directamente por un prazo máximo dun ano prorrogable por outro. As cesións por un período de tempo superior, tramitaranse por concurso público, de conformidade co disposto no artigo 140, sen que o prazo, incluídas as prórrogas, poida superar os vinte anos.

5. A resolución que acorde a cesión do usufruto ou do uso deberá incluír o seguinte:

a) Réxime de uso do ben ou dereito.

b) Réxime de distribución de gastos.

c) Prazo de duración.

d) Causas de resolución. Nas cesións realizadas a favor de administracións públicas recollerase a posibilidade de revogación unilateral da cesión de uso, sen dereito a indemnización, por razóns de interese público debidamente apreciadas polo órgano cedente, cando estas prevexan na súa lexislación esta posibilidade para os seus propios bens.

6. Poderán ser obxecto de cesión os bens non regularizados física ou xuridicamente, sempre que estas circunstancias se poñan en coñecemento do cesionario e este asuma a obriga de realizar as actuacións necesarias para a súa regularización, incluída a inscrición no Rexistro da Propiedade.

7. Por razóns excepcionais de interese público poderase acordar a cesión de bens e dereitos da Comunidade Autónoma con reserva de uso temporal a título gratuito.

Artigo 139. *Procedemento e competencia*

1. As peticións de cesión gratuíta de bens inmobles ou dereitos sobre eles do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia dirixiranse á consellería competente en materia de patrimonio, se se trata de bens ou dereitos da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, e á entidade pública instrumental, se se trata de bens ou dereitos desta.

2. A petición indicará o ben ou dereito cuxa cesión se solicita e o fin ou fins a que se destinará, así como que se conta cos medios necesarios para o cumprimento dos fins previstos. Deberá ir acompañada da documentación acreditativa de que non existen débedas pendentes coa Administración autonómica e, agás que se tratara dunha administración pública, da relativa á personalidade, capacidade e no seu caso representación.

3. O procedemento de cesión iniciárase de oficio coa adopción do acordo de incoación pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou, no ámbito das entidades públicas instrumentais, polos órganos unipersoais de goberno.

4. Non procederá a incoación do procedemento cando as propostas recibidas resulten contrarias á regulación contida no ordenamento xurídico, non se cumpran as condicións previstas no artigo 138 ou, en xeral, non se considere oportuno a súa tramitación.

5. Ao expediente incorporárase un certificado do valor do ben ou dereito do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu defecto un informe de taxación, así como unha memoria na que se analizará a conveniencia da cesión e a adecuación do fin proposto á natureza do ben ou dereito.

6. No ámbito da Administración xeral, corresponderá ao órgano directivo competente en materia de patrimonio propoñer a cesión ao órgano competente, previo informe da Asesoría Xurídica.

7. A cesión será acordada polo órgano competente para a súa venda, que poderá desistir da cesión en calquera momento previo á adopción deste acordo.

XUNTA
DE GALICIA

8. Nos casos de cesións obrigatorias estipuladas na normativa urbanística, a cesión non estará suxeita ás limitacións nin aos requisitos procedimentais regulados neste artigo, podendo ser acordada directamente.

Artigo 140. *Concurso público*

1. O procedemento iniciárase de oficio, por propia iniciativa ou por petición da entidade sen ánimo de lucro.
2. O procedemento regulado neste artigo poderá tramitarse cando a petición inicial de cesión de uso por parte de entidades sen ánimo de lucro supere o prazo de dous anos ou continúen interesadas na cesión unha vez rematado o prazo outorgado de un ano prorrogable por outro.
3. Unha vez incoado o procedemento e elaborado o prego de condicións, someterase a informe da Asesoría Xurídica, realizándose posteriormente a convocatoria, que deberá ser aprobada polo órgano competente. Publicarase gratuitamente no Diario Oficial de Galicia e na páxina web da consellería ou entidade pública instrumental. As persoas interesadas disporán dun prazo de trinta días naturais dende a publicación no Diario Oficial de Galicia para presentar as correspondentes peticións.
4. Para decidir sobre o outorgamento da cesión, atenderase á maior utilidade pública ou interese social, que se valorarán en función dos criterios especificados no prego de condicións.
5. Supletoriamente aplicaranse as normas do procedemento previsto para a venda por concurso público.
6. De tramitarse concurso público sobre un inmovble obxecto de previa cesión a unha entidade sen ánimo de lucro, será requisito necesario o anterior desaloxo.

Artigo 141. *Formalización e inscrición*

1. A cesión outorgarase en escritura pública, agás que o cesionario sexa unha administración pública, en cuxo caso formalizárase en documento administrativo, podendo calquera das administracións públicas intervenientes solicitar a súa formalización notarial.

2. Con anterioridade á formalización da cesión deberá constar a súa aceptación, que deberá ser pura e simple, sen condicionamento de ningún tipo.

3. Na escritura pública ou documento administrativo farase constar que o cesionario deberá inscribir no Rexistro da Propiedade e no Catastro Inmobiliario o ben ou dereito, debendo comunicar a práctica do asento ao órgano directivo competente en materia de patrimonio ou á entidade pública instrumental.

En caso de incumprimento, o cesionario asumirá a obriga de reintegrar a cantidade económica en que fose valorado o ben ou dereito ao tempo da súa cesión, máis os xuros legais dende aquela data. En todo caso, o cesionario non terá dereito ao reembolso de ningún dos custos que puidese ter afrontado.

4. Os cesionarios faranse cargo das débedas ou obrigas pendentes dos bens ou dereitos cedidos, mesmo daquelas que fosen descoñecidas, así como dos custos derivados da transmisión, incluídos os tributarios e os da entrega, ben pola súa asunción directa ou por reembolso.

Artigo 142. Vinculación ao fin dos bens ou dereitos cedidos

1. Os bens e dereitos obxecto da cesión só se poden destinar aos fins que a xustifican, e na forma e coas condicións que se establezan no correspondente acordo.

De acordo coa normativa aplicable, na inscrición rexistral que se practique deberán constar expresamente as mencións a este fin e calquera outra condición e carga que leve aparellada a cesión. Todo acto do cesionario que se refira ou afecte a estes bens ou dereitos deberá facer referencia á condición de destino á que se atopan suxeitos.

2. Corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio e, se é o caso, ao órgano unipersoal de goberno da entidade pública instrumental, verificar a aplicación dos bens e dereitos ao fin para o que foron cedidos, podendo adoptar para isto cantas medidas sexan necesarias.

3. Para estes efectos, e sen prexuízo doutros sistemas de control que se poidan arbitrar, os cesionarios deben remitir cada tres anos á consellería competente en materia de patrimonio ou á entidade pública cedente a documentación que acredite o destino dos bens.

Artigo 143. *Cambio de destino*

Outorgada unha cesión gratuíta o cesionario poderá solicitar o cambio de destino, agás nos supostos outorgados mediante concurso público. A modificación observará os mesmos trámites e requisitos previstos para a cesión.

Artigo 144. *Resolución*

1. Se os bens cedidos non se aplican ao fin sinalado dentro do prazo inicialmente fixado no acordo ou deixan de estalo con posterioridade, se descoidan ou utilizan con grave quebrantamento ou se incumpren as condicións do acordo, considerarase resolta a cesión e os bens reverterán á administración ou entidade cedente.
2. Serán por conta do cesionario o detrimento ou o deterioro sufridos polos bens cedidos, sen que sexan indemnizables os gastos nos que incorra para cumprir as cargas ou condicións impostas.
3. A resolución da cesión será declarada polo órgano competente para o seu outorgamento, previa audiencia ao cesionario para que formule as alegacións procedentes, agás que existan documentos que acrediten con claridade o cumprimento do disposto no punto 1 deste artigo.
4. Na resolución que declare a extinción da cesión determinarase, se é o caso, a indemnización polo deterioro que sufrisen os bens, logo da determinación da súa contía mediante taxación pericial, sen prexuízo do disposto no artigo 232.2.h).
5. Se a reversión non fora posible física ou xuridicamente, substituirase pola esixencia, na correspondente resolución, dunha indemnización equivalente ao valor do ben cedido segundo taxación pericial, sen prexuízo da reclamación doutras cantidades polos quebrantamentos producidos.
6. Consonte ao establecido pola lexislación xeral de patrimonio das administracións públicas, a resolución pola que se declare a extinción da cesión e a reversión do ben ou dereito será título suficiente para a súa inscrición no Rexistro da Propiedade ou nos rexistros que procedan.

Sección 2.ª Bens mobles e dereitos de propiedade incorporal

Artigo 145. Cesión de bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal

1. A cesión de bens mobles e de dereitos de propiedade incorporal rexerase polas normas da cesión de bens inmobles, coas particularidades previstas neste artigo.

2. As cesións poderán realizarse, en propiedade ou en uso, a calquera das persoas contempladas no artigo 138.1.

As cesións de vehículos a terceiros só poderán ter por obxecto a transmisión da propiedade, agás que non se dispoña da mesma. O órgano competente para a cesión tramitará a correspondente baixa en tráfico conforme ao disposto na lexislación específica.

3. A cesión é competencia da persoa titular da consellería que teña a adscrición do ben ou dereito e, de ter natureza patrimonial, á persoa titular da consellería competente por razón da materia, ou ao órgano unipersoal de goberno da entidade pública instrumental ao que pertencen, sen prexuízo do disposto no artigo 22.

A competencia para ceder bens e dereitos da Administración xeral adscritos ás entidades públicas instrumentais corresponde á persoa titular da consellería que previamente os tivese adscritos. Neste suposto será preceptivo o informe da entidade pública instrumental.

O procedemento iniciárase de oficio coa adopción do acordo de incoación pola persoa titular da consellería competente ou, no ámbito das entidades públicas instrumentais, polos órganos unipersoais de goberno.

4. Os bens mobles perecedoiros e aqueles de valor inferior a 1.000 euros poderán ser obxecto de cesión gratuíta sen necesidade de informe da Asesoría Xurídica.

5. O acordo de cesión de bens mobles implica a súa desafectación, no caso de que tivesen natureza demanial.

6. A cesión formalízase en documento administrativo, agás que pola índole do asunto o órgano competente ou o cesionario soliciten a formalización dunha escritura pública.

No documento administrativo ou na escritura pública farase constar, cando sexa obrigatorio, que o cesionario deberá inscribir nos rexistros públicos correspondentes o cambio de titularidade do ben ou dereito, sen que a cesión xurda efecto en tanto non se cumpra este requisito, para o que o cesionario deberá comunicar ao órgano cedente a práctica do asento.

7. Corresponde ao órgano competente para acordar a cesión, verificar a aplicación dos bens e dereitos ao fin para o que foron cedidos, podendo adoptar para isto cantas medidas sexan necesarias.

Cando os bens e dereitos fosen destinados ao fin previsto durante un prazo de catro anos, entenderase cumprido o modo, agás que outra cousa estea establecida no pertinente acordo.

Sección 3.ª Renuncia de dereitos

Artigo 146. Renuncia ou abdicación de dereitos

A renuncia ou abdicación de dereitos sobre bens de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das súas entidades públicas instrumentais deberá ser aprobada polo Consello da Xunta a proposta da consellería competente en materia de patrimonio ou da consellería de adscrición da entidade pública instrumental, coas excepcións previstas nesta lei.

No caso das entidades públicas instrumentais, o expediente deberá ser informado previamente polo órgano directivo competente en materia de patrimonio, no marco do disposto no artigo 22.

TÍTULO III
**Réxime especial da sucesión legal hereditaria a favor da Comunidade
Autónoma de Galicia**

CAPÍTULO I
Disposición xeral

Artigo 147. Obxecto e competencia

1. A sucesión legal hereditaria deferida a favor da Comunidade Autónoma réxese pola Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia e o seu réxime administrativo pola presente lei e a normativa de aplicación xeral e básica sobre patrimonio das Administracións públicas en materia de sucesión *ab intestato* ou intestada.

2. A tramitación e resolución do procedemento administrativo para a declaración da Comunidade Autónoma de Galicia como herdeira *ab intestato*, así como as posteriores actuacións de administración, xestión e liquidación da herdanza, corresponde á consellería competente en materia de patrimonio, agás as reservas establecidas a favor do Consello da Xunta.

O reparto do cadal distribuíble da herdanza corresponderá ás consellerías competentes en materia de asistencia social e de cultura.

CAPÍTULO II
**Procedemento para a declaración da Comunidade Autónoma como
herdeira *ab intestato***

Artigo 148. *Iniciación de oficio*

O procedemento para a declaración da Comunidade Autónoma como herdeira *ab intestato* iniciárase de oficio, por acordo da persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio, adoptado por propia iniciativa, por comunicación doutros órganos ou das persoas que legalmente así veñen obrigadas, por denuncia ou como consecuencia da colaboración cidadán.

Artigo 149. *Deber de comunicación*

1. Sen prexuízo doutros supostos en que así expresamente se dispoña, como no caso de intervención xudicial da herdanza ou de expedientes notariais de declaración de herdeiros, as persoas con cargo ou emprego público que teñan noticia da existencia dunha expectativa de dereito a suceder da Comunidade Autónoma por ausencia doutros herdeiros chamados á sucesión, teñen a obriga de poñelo en coñecemento da consellería competente en materia de patrimonio.

Igual obriga corresponde aos propietarios, arrendadores e responsables da vivenda, centro ou residencia no que finase a persoa causante, ás persoas que convivisen formal ou materialmente con ela ao tempo do seu falecemento ou ás que posúan os seus bens, así como, en xeral, ao seu administrador, asesor, representante legal ou mandatario de calquera tipo.

2. A comunicación incluírá ao menos os seguintes datos: nome da persoa falecida, data e lugar de defunción, motivos que fan presumir a procedencia de sucesión *ab intestato* a favor da Comunidade Autónoma de Galicia.

3. O incumprimento da obriga de comunicar constitúe infracción administrativa nos termos desta lei.

Entenderase incumprida esta obriga se no prazo de trinta días naturais desde que se tivo coñecemento do posible dereito a suceder da Comunidade Autónoma, non se procedese á súa efectiva comunicación.

Artigo 150. *Denuncia*

1. Á persoa que, non estando obrigada a comunicar, dea primeiro coñecemento denunciando a presunta existencia dun dereito da Comunidade Autónoma de Galicia a suceder *ab intestato*, de ser declarada herdeira a Administración autonómica e liquidada a herdanza, recoñeceráselle o dereito a percibir un premio nos termos sinalados neste título.

Por primeiro coñecemento entenderase que, ao tempo da presentación da denuncia, a Administración autonómica non tivese aínda noticia da súa expectativa a suceder, por comunicación ou denuncia anterior. De ter coñecemento previo, o órgano directivo competente en materia de patrimonio inadmitirá a denuncia, notificándolle tal resolución ao seu presentador.

Se a denuncia tivese que ser subsanada, manterase como data de presentación a inicial, se a emenda se realiza no prazo outorgado ao efecto e a denuncia reunise así todos os requisitos necesarios para a súa admisión.

2. O escrito de denuncia, que deberá formularse expresamente como tal para non ser considerado unha simple comunicación consecuencia da colaboración cidadán, dirixirase á consellería competente en materia de patrimonio e presentarase nun rexistro propio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das súas entidades públicas instrumentais. No caso de se presentar noutro rexistro público ou por outro medio legalmente admitido, precisarase obter a confirmación da recepción da denuncia para alegar a súa eficacia, sen prexuízo do establecido no punto 4 deste artigo.

O escrito incluírá os seguintes datos e declaracións:

a) Nome e apelidos da persoa denunciante, profesión, enderezo e, se dispón deles, número de teléfono, correo electrónico ou calquera outro medio de contacto. No seu caso, identificación da relación que lle unía coa persoa causante.

b) Nome e apelidos da persoa causante, data e lugar de nacemento e falecemento e, se o coñecese, número do documento nacional de identidade, municipio no que estaba empadroado e lugar de residencia habitual. Identificaranse, ademais, o cónxuxe ou parella asimilada, os ascendentes e descendentes da persoa finada, e os familiares colaterais ata o 4º grao de parentesco.

c) Declaración responsable de non ostentar cargo ou emprego público, nin a condición de propietario, arrendador ou responsable da vivenda, centro ou residencia na que finase a persoa causante, nin ter convivido con ela ou posuír os seus bens, nin sido o seu administrador, asesor, representante legal ou mandatario de ningún tipo ao tempo do seu falecemento.

d) Declaración responsable de que non lle constan herdeiros por testamento nin legais da persoa causante e compromiso de así testemuñalo persoalmente se fose requirido ao efecto. No seu caso, identificación doutras persoas que igualmente poidan atestar.

e) Relación dos bens, dereitos e obrigas que poidan constituír a herdanza, indicando a súa localización, situación xurídica, identificación catastral e rexistral, título de adquisición, estado de conservación e demais datos significativos. De estaren ou teren estado en administración, custodia, explotación, uso ou posesión por terceiros, informarse do seu nome, enderezo e teléfono. Tamén se identificarán os debedores e acredores coñecidos.

f) Calquera outro dato relevante relacionado coa situación patrimonial da herdanza xacente.

A relación de bens, dereitos e obrigas resultará, no seu caso, determinante para o cálculo da contía do premio a percibir pola persoa denunciante. Neste sentido, os bens e dereitos da herdanza deberán de vir suficientemente identificados, física e xuridicamente, de xeito que permita a súa individualización, so pena de ser excluídos da relación de referencia.

3. Xunto co escrito de denuncia deberá achegarse a seguinte documentación:

a) Copia do documento nacional de identidade da persoa denunciante ou documentación identificativa equivalente expedida por unha autoridade gubernamental, e certificación orixinal do seu empadramento ao tempo do falecemento da persoa causante pola que se formula a denuncia.

b) Certificación literal orixinal da defunción da persoa causante.

c) Certificado orixinal de actos de derradeira vontade.

d) Para o caso de que a persoa causante tivese outorgado testamento ou lle sobrevivisen persoas con dereito a herdar, documentación que acredite a

ineficacia do testamento, a apartación, renuncia, indignidade ou desheredación dos herdeiros voluntarios e legais, segundo procedese, ou de calquera outro acto ou suceso que teña significado a perda dos dereitos hereditarios.

e) Certificado orixinal do Rexistro da Propiedade, Rexistro Mercantil, Rexistro de Bens Mobles, informe completo da Dirección Xeral de Tráfico ou de calquera outro rexistro de acceso público no que figuren anotados bens, dereitos ou obrigas da persoa causante.

A falta de aportación desta documentación cando os bens ou dereitos estivesen inscritos, determinará a exclusión correspondente na relación de bens e dereitos da denuncia.

f) Todos os documentos da persoa finada que estivesen en poder da persoa denunciante que puidesen resultar de interese para a determinación da sucesión ou da herdanza: documento nacional de identidade, pasaporte, libro de familia, certificados, expedientes administrativos ou xudiciais, declaracións tributarias, cartillas bancarias, títulos mercantís, contratos de seguro, financeiros, testamentos, partillas, escrituras públicas ou privadas de calquera tipo, etc.

4. Da recepción do escrito de denuncia, a unidade administrativa tramitadora acusará recibo ao seu presentador en prazo non superior a vinte días naturais. Caso de non recibir a confirmación, a persoa denunciante deberá presentar perante a consellería competente en materia de patrimonio o recibo ou copia da denuncia que acredite o rexistro e data da súa presentación.

5. Se a denuncia non reunise os requisitos para presumir a súa procedencia, requirirase da persoa presentadora a súa subsanación en prazo non superior a vinte días naturais, con indicación de que se así non o fixese, automaticamente e sen máis trámite, por transcurso do prazo outorgado, producirá os efectos de dala por desistida da denuncia, considerándose o escrito presentado como unha simple comunicación sen dereito a gratificación.

Entre os requisitos anteriores serán indispensables: a identificación da parella e dos familiares da persoa causante, as declaracións responsables esixidas á persoa denunciante e os documentos a), b), c) e d) do punto 3 deste artigo.

6. Neste procedemento, a admisión a trámite da denuncia confire á persoa presentadora a condición de interesado.

Artigo 151. *Premio*

1. O premio por denuncia consistirá no dereito a percibir o 10% da parte que proporcionalmente corresponda do remanente hereditario obtido, respecto dos bens e dereitos relacionados na denuncia e que se inclúan na conta xeral de liquidación.

Non obstante, igual porcentaxe e proporción tamén corresponderá sobre os bens e dereitos exceptuados de alleamento segundo o artigo 163, agás o fosen por terse acordado a abdicación da súa titularidade.

No caso de venda dos dereitos hereditarios, o cálculo do premio efectuarase sobre a porcentaxe que representen os bens ou dereitos relacionados na denuncia sobre o total da herdanza, sen prexuízo das exclusións, compensacións e deducións pertinentes.

Non se tomarán en conta para o cálculo do premio os bens e dereitos engadidos á relación en ampliación da denuncia orixinaria.

2. Só se recoñecerá un único dereito a premio por sucesión e denuncia, e só será esixible unha vez tivese gañado firmeza e fose inatacable o acordo de aprobación da conta xeral de liquidación, logo da súa notificación, publicación e resolución dos recursos administrativos ou procedementos xudiciais aos que puidese ter dado lugar.

Perderá a persoa denunciante o seu dereito a percibir o premio se ao tempo establecido no artigo 166 para o seu aboamento, non se atopase ao corrente no cumprimento das súas obrigas tributarias ou coa Seguridade Social, así como cando fose sancionada por infracción grave ou moi grave contra o patrimonio da Comunidade Autónoma e non concorrese o suposto de exención do artigo 235.1.

Este premio será incompatible con calquera outra gratificación, en particular, co premio por denuncia do procedemento de investigación patrimonial a favor da Comunidade Autónoma regulado nesta lei.

3. Sen prexuízo da cumprimentación formal da denuncia, non se recoñecerá o dereito a premio cando ao tempo da súa presentación non se cumprisen as condicións necesarias para a sucesión a favor da Comunidade Autónoma, aínda que despois sobreveña a situación de herdar.

4. A persoa denunciante tampouco terá dereito a premio nos seguintes supostos:

a) Se tivese feito uso, explotación ou disposición irregular sobre o patrimonio da persoa causante, omitise maliciosamente información relevante, ofrecese datos manifestamente erróneos ou achegase documentos falsos, así como cando se negara a colaborar neste procedemento.

b) Cando, con dereito a suceder, fose apartada da herdanza por pacto ou desherdada, estivese afectada por causa de indignidade, tivese renunciado á sucesión ou perdese o seu dereito por calquera outra causa.

c) Se fose designada no testamento legataria, testamenteira, contadora-partidora, administradora da herdanza ou mandataria de calquera clase dos bens e dereitos da persoa causante.

d) Cando fose cesionaria de bens ou dereitos da persoa causante, estivese en comunidade de bens ou dereitos ou posuise dereitos de crédito contra a herdanza.

e) Se fose ou tivese sido administradora, asesora, representante legal ou mandataria de calquera tipo dalgunha das persoas enumeradas nas letras precedentes.

As condutas da letra a) poderán constituír infracción administrativa nos termos desta lei, sen prexuízo da súa responsabilidade civil e penal.

Artigo 152. *Actuacións previas: informe preliminar*

1. Con anterioridade á adopción do acordo de incoación do procedemento administrativo para a declaración da Comunidade Autónoma como herdeira *ab intestato*, o órgano directivo competente en materia de patrimonio realizará as actuacións previas precisas para a emisión dun informe preliminar sobre a procedencia da sucesión, no que consten ao menos os seguintes datos coñecidos:

- a) Data e lugar de nacemento e falecemento da persoa causante.
- b) Lugar de empadramento e de residencia habitual.
- c) Número do seu documento nacional de identidade.
- d) A súa veciñanza civil galega.
- e) A presunta ausencia doutros herdeiros con dereito a suceder preferente ao da Administración autonómica.
- f) Bens, dereitos e obrigas da herdanza detectados.

Para a obtención dos anteriores datos, entre outras actuacións, acadaranse os certificados de defunción, empadramento e convivencia pertinentes e, en especial, para a correcta identificación da persoa causante e a comprobación da falta doutros herdeiros, solicitarase a colaboración da Policía Autonómica de Galicia ou de calquera outro corpo policial que se estime competente e, no seu caso, das embaixadas, consulados ou doutros órganos de representación no exterior. Estes informes de colaboración identificarán as súas fontes de información e expresarán separadamente os datos obtidos de cada unha delas.

Así mesmo solicitarase, da Axencia Tributaria de Galicia información sobre a presentación do imposto de sucesións e demais tributos autonómicos relativos á persoa causante, e do Ministerio de Xustiza, ademáis do certificado de derradeiras vontades, certificado de cobertura por contratos de seguros e de tramitación de acta notarial de declaración de herdeiros.

2. No informe preliminar proporase a improcedencia da incoación do procedemento, cando se considere que non concorren os presupostos para a sucesión, por ter constancia certa de persoas con mellor dereito a herdar, así como cando non se obtivesen datos sobre a existencia de bens ou dereitos na

herdanza ou se apreciase circunstancias que fixesen considerar a posibilidade da súa repudiación.

3. Cando a proposta de improcedencia fose ratificada pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio, de mediar denuncia, acordárase a súa inadmisión, que será notificada ao seu presentador, sen prexuízo do disposto no punto 5 deste artigo.

Se a improcedencia da incoación estivese motivada na existencia de herdeiros con mellor dereito, darase comunicación aos órganos tributarios correspondentes aos efectos da liquidación dos impostos derivados da sucesión, así como, cando corresponda, ao órgano xudicial ou notario do que partise a comunicación do *ab intestato*.

4. Do seu dereito preferente a suceder informárase aos herdeiros dos que conste enderezo no expediente e non fosen sabedores de tal circunstancia.

5. Se se considerase que a sucesión procede a favor da Administración xeral do Estado ou doutra Comunidade Autónoma, daráselles traslado do informe e da documentación que o fundamenta, incluíndo o escrito de denuncia ou comunicación que motivaron as actuacións, informándose aos interesados comparecidos, no seu caso, da remisión do expediente.

6. A documentación e efectos da persoa causante incorporados ao expediente serán entregados aos herdeiros preferentes identificados se acreditasen a aceptación da herdanza ou á Administración á que se trasládase o expediente. Noutro caso serán devoltos a quen os tivese aportado ao procedemento.

7. A través da unidade administrativa tramitadora, cando así o autoricen expresamente e no seu interese propio, poderanse intercambiar datos persoais entre os afectados particulares na sucesión.

Artigo 153. *Incoación do procedemento, publicación e alegacións*

1. A resolución pola que se acorde a incoación do procedemento publicarase gratuitamente, no Boletín Oficial do Estado, conforme á lexislación sobre patrimonio das administracións públicas, no Diario Oficial de Galicia e na páxina web da consellería competente en materia de patrimonio.

Así mesmo, a resolución será remitida, para a súa exposición pública por prazo non inferior a trinta días naturais nos seus taboleiros de anuncios, aos concellos correspondentes ao derradeiro domicilio da persoa causante e, se fosen distintos, tamén no do seu lugar de nacemento, falecemento e de residencia habitual se se coñecese.

Aos efectos anteriores, entenderase por derradeiro domicilio da persoa causante o do seu empadramento ao tempo da súa defunción, e por residencia habitual a definida no artigo 168.1.

Da publicación nos diarios oficiais deixarase constancia no expediente, así como da certificación municipal na que conste a data e prazo de exposición da resolución nos taboleiros de anuncios do concellos.

2. Publicada a resolución de inicio, calquera persoa interesada poderá presentar, perante a consellería competente en materia de patrimonio, alegacións ou achegar documentos ou outros elementos de xuízo con anterioridade á resolución do procedemento, mención que se incluírá no corpo do acordo de incoación xunto co modo de presentación.

3. A incoación do procedemento notificarase á persoa denunciante e ao resto de interesados que consten no expediente dos que se coñeza o seu enderezo.

Artigo 154. *Instrución*

1. O órgano directivo competente en materia de patrimonio realizará as actuacións necesarias para determinar a procedencia da sucesión a favor da Comunidade Autónoma de Galicia e a concreción dos bens, dereitos e obrigas da herdanza.

2. Con base na expectativa a herdar da Comunidade Autónoma, solicitarase das autoridades e funcionarios, rexistros e demais arquivos públicos, información sobre a persoa causante, os seus bens, dereitos e obrigas, que remitirán xunto con calquera outro dato relevante relacionado coa súa sucesión e situación patrimonial.

Para a realización tanto das actuacións previas ao acordo de incoación do procedemento, como das comprobacións e concrecións posteriores, o órgano instrutor valerase das facultades e prerrogativas que a lexislación establece para a protección e defensa do patrimonio autonómico, en especial polo que afecta ás obrigas e deberes de colaboración e cooperación nesta materia.

3. De considerarse necesario para asegurar o patrimonio da persoa causante e para a mellor e adecuada tramitación do expediente, segundo o disposto na Lei de axuizamento civil, poderase solicitar a intervención xudicial do cadal hereditario ou, de terse xa acordado polo tribunal competente, comunicarlle a resolución de inicio do procedemento para acadar a administración dos bens da herdanza.

4. Cando da investigación patrimonial se deducise que bens da persoa causante se localizan nun municipio distinto ao do seu derradeiro domicilio, ao do seu lugar de nacemento, falecemento ou de residencia habitual, a resolución de inicio tamén será remitida para a súa exposición pública nese concello, nos termos do punto 1 do artigo anterior.

5. Para a mellor determinación física e xurídica de todos ou dalgúns dos bens e dereitos da herdanza, poderase acordar facer pública a súa relación mediante o seu anuncio gratuitamente no Diario Oficial de Galicia, na páxina web da consellería competente en materia de patrimonio ou no taboleiro de anuncios do concello no que se localicen, ao obxecto de que se formulen alegacións no prazo que se estableza.

6. Antes da declaración de herdeiros, solicitarase informe á Asesoría Xurídica da consellería competente en materia de patrimonio sobre a suficiencia das

actuacións practicadas para declarar á Comunidade Autónoma herdeira *ab intestato* da persoa causante.

Non constituirá causa impeditiva para a declaración de herdeiros a favor da Comunidade Autónoma de Galicia, que durante a tramitación do expediente se tivese coñecemento da posible existencia de herdeiros preferentes da persoa causante, sempre e cando estes non puidesen ser localizados ou identificados e non se presentaran alegacións no procedemento neste sentido. O anterior entenderase sen prexuízo do disposto no artigo 159.

Artigo 155. *Resolución do procedemento*

1. A resolución do procedemento, que corresponderá á persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio, será ditada e notificada aos interesados que tivesen comparecido no expediente no prazo máximo dun ano a contar desde a data de adopción do acordo de incoación, agás se tivese acordado excepcionalmente e de forma motivada a súa ampliación por un máximo de seis meses.

A resolución publicarase nos mesmos medios e expoñerase nos mesmos lugares nos que se tivese anunciado o acordo de incoación do procedemento e comunicarse, no seu caso, ao órgano xudicial que estivese coñecendo da intervención do cadal hereditario, coas consecuencias que sobre a administración da herdanza se puidesen derivar de conformidade coa Lei de axuizamento civil.

2. Acordarase o arquivo do procedemento se a sucesión non procedese a favor da Comunidade Autónoma de Galicia, cando non se constatase a existencia de bens ou dereitos na herdanza, cando se superase o prazo para a resolución do procedemento ou se considerase propoñer a repudiación da herdanza. A resolución de arquivo, ademais de notificarse e publicarse nos termos do punto anterior, comunicarase aos órganos afectados do artigo 152.3.

3. A resolución que acorde a declaración a favor da Comunidade Autónoma de Galicia, comprenderá ademais a adxudicación administrativa dos bens e dereitos da herdanza.

Se no transcurso do procedemento se acredítase que a persoa causante resulta á súa vez ser sucesora, a título universal ou particular, dunha terceira persoa, a resolución administrativa poderá tamén acordar a declaración e aceptación da correspondente herdanza ou legado, incluíndo estes bens e dereitos así adquiridos entre os da herdanza do causante.

A resolución poderá incluír a apertura dun trámite de información previa destinado a que, por aquelas institucións ou entidades posibles beneficiarias da herdanza nos termos do Capítulo IV deste título, se adianten peticións de cesión gratuíta sobre aqueles bens que consideren que poden destinar directamente aos fins de asistencia social ou cultural establecidos na Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia.

Sen prexuízo do prescrito no artigo 165 sobre a resolución da condición de denunciante e do dereito a premio xunto coa aprobación da conta xeral de liquidación da herdanza, se no transcurso deste procedemento declarativo se advertise a falta de requisitos para ter tal condición ou para que se poida recoñecer dereito a premio, resolverase ao efecto neste acto.

4. Os actos administrativos ditados neste procedemento poderán ser recorridos de acordo co establecido na normativa de aplicación xeral sobre patrimonio das Administracións públicas e, no seu defecto, sobre o procedemento administrativo común.

Artigo 156. *Repudiación da herdanza*

Por orde da persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio poderase repudiar a herdanza, de acordo coa información, indicios ou datos disponibles sobre ela, e tendo en conta, en particular, entre outros posibles factores, a renuncia dos herdeiros chamados con anterioridade, cando poida deducirse que o pasivo da herdanza supera ao seu activo patrimonial ou se estime que os custos previsibles de tramitación da sucesión e da administración, conservación e liquidación do haber hereditario, se estime que poidan chegar a exceder ou ser equivalentes ao seu valor; cando se observe a inadecuación dos bens, pola súa natureza, estado ou circunstancias, para o cumprimento dos fins establecidos na Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia ou para a súa posible venda; ou cando, en xeral, con base nos principios de eficacia, eficiencia e economía na xestión, se aprecie a concorrencia doutras circunstancias ou razóns que así o xustifiquen, apreciadas discrecionalmente.

O acordo de repudiación conlevará o arquivo do procedemento para a declaración da administración da comunidade autónoma como heredeiro *ab intestato*.

XUNTA
DE GALICIA

Artigo 157. *Aceptación da herdanza*

A declaración administrativa de herdeiros suporá a aceptación da herdanza a beneficio de inventario, por virtude desta lei e do disposto no artigo 268 da Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia.

Artigo 158. *Responsabilidades*

Os que, con base no seu dereito a deliberar, acaben provocando danos ou perdas na herdanza polo retraso na adopción da súa decisión, declarada finalmente herdeira a Comunidade Autónoma de Galicia, esixiránelles as responsabilidades derivadas do seu proceder.

Artigo 159. Aparición de herdeiros preferentes con posterioridade á declaración de herdeiros

1. Sen prexuízo do exercicio das accións xudiciais pertinentes polos que se consideren prexudicados nos seus dereitos sucesorios, se resultando firme a resolución de declaración da Comunidade Autónoma como herdeira legal *ab intestato* se constatará con posterioridade a existencia de herdeiros con dereito preferente, porque fosen descoñecidos ou a súa renuncia non fose válida, revogarase a declaración de herdeiros por resolución da persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio, desvinculando á Administración autonómica da herdanza.

Esta resolución será comunicada aos órganos tributarios correspondentes aos efectos da liquidación dos impostos derivados da sucesión e notificarase aos interesados no expediente e, en todo caso, á persoa denunciante, que decaerá no seu dereito a premio.

Do acordo da resolución informarase mediante anuncio nos mesmos medios e lugares nos que se tivese publicado e exposto a declaración a favor da Comunidade Autónoma.

Se se tivese tomado efectiva posesión dos bens e dereitos da herdanza, poranse a disposición dos herdeiros que a tivesen aceptado, na situación física e xurídica na que se atopen, sen que nada se lle poida reclamar á Administración autonómica.

2. Cando os herdeiros preferentes estivesen aínda en disposición da facultade de repudiar a herdanza, con base no principio de conservación dos actos administrativos, antes de acordar a resolución de revogación na que se recoñeza o seu mellor dereito a suceder, daráselles prazo de ata trinta días naturais para que manifesten a súa vontade de aceptar ou renunciar aos seus dereitos, sen prexuízo do oportuno uso de requirimento notarial se así máis conviñese. De non recibirse contestación en prazo ou de aceptarse a herdanza trala comunicación notarial ou administrativa, acordarase a resolución.

En todo caso, aínda que se produza a repudiación da herdanza, o denunciante perderá o seu dereito a premio de conformidade co artigo 151.3.

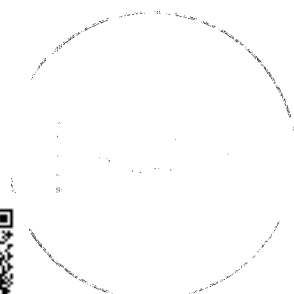
3. Como resarcimento polos custos administrativos e de xestión da herdanza aboarase á Administración, con cargo ao haber hereditario ou polos herdeiros aceptantes, unha cantidade equivalente a un 20% do activo patrimonial, cun

mínimo de 6.000 euros, así como, cando fose do caso, os gastos asumidos de conformidade co parágrafo segundo do punto 4 do artigo 161, que se aboarán xunto cos seus xuros legais.

A obriga de pagamento derivada do parágrafo anterior poderá facerse efectiva polo procedemento de execución forzosa mediante constrinximento sobre o patrimonio hereditario ou dos herdeiros, se procedese.

Polas cantidades derivadas da aplicación deste artigo, acordarase o seu ingreso no Tesouro da Comunidade Autónoma de Galicia.

CAPÍTULO III

Administración, xestión e liquidación da herdanza

Artigo 160. *Toma de posesión e tratamento dos bens e dereitos da herdanza*

1. Realizada a declaración administrativa de herdeiros, a Administración autonómica tomará posesión como titular dos bens e dereitos da herdanza e razón das súas obrigas, realizando o órgano directivo competente en materia de patrimonio, se fora necesario, as actuacións adicionais pertinentes para á súa completa e correcta identificación e a formación da súa relación detallada e valorada.

A estes efectos, se existise intervención xudicial da herdanza, solicitarase do tribunal que os custodie a entrega dos bens, documentos e demais pertenzas da persoa causante.

2. Se con posterioridade á adopción do acordo de declaración de herdeiros se detectasen novos bens ou dereitos pertencentes á herdanza, incorporaranse ao haber hereditario mediante a súa adxudicación por resolución da persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio.

3. Da relación de bens e dereitos da herdanza e do remanente hereditario da liquidación, excluíranse os de valor económico nulo, os de imposible identificación ou acreditación, e os mobles dos que o seu aproveitamento ou conservación resultaran antieconómicos, fosen obsoletos, perecedoiros, ou estivesen deteriorados, procurando a súa destrución ou entrega directa e sen máis trámite a administracións públicas, as súas entidades públicas instrumentais, fundacións públicas ou entidades sen ánimo de lucro.

4. Os bens e dereitos adquiridos por este título terán inicialmente carácter patrimonial con vinculación legal de destino, integrándose transitoriamente no patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma, reflectíndose en relación separada do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma, a expensas do que resulte da súa liquidación.

5. De acordo coa natureza e finalidade da sucesión *ab intestato* deferida a favor da Administración, así como cos principios de aceptación da herdanza a beneficio de inventario e de límite de asunción de obrigas, os bens e dereitos así adquiridos terán un tratamento independente do patrimonio ordinario da Administración xeral da Comunidade Autónoma evitándose, en todo caso, a súa confusión e afección.

De acordo co anterior, as actuacións de administración e liquidación da herdanza terán a consideración de operacións extraorxamentarias. Non obstante, se conforme ao disposto no artigo seguinte fose necesaria a realización de gastos presupostarios, compensaranse na conta xeral de liquidación da herdanza.

6. A herdanza considerarase en administración ata a firmeza da resolución que aprobe a conta xeral de liquidación nos termos do artigo 166. Ata ese momento, os gastos ocasionados pola administración dos bens e dereitos derivados da súa titularidade ou tenencia, como impostos, taxas, cotas de comunidades de propietarios e calquera outros semellantes, considerarase débedas e cargas da herdanza aos efectos previstos no artigo 1023 do Código civil.

Artigo 161. *Administración e xestión*

1. O órgano directivo competente en materia de patrimonio administrará os bens e dereitos herdados adoptando as medidas que estime máis adecuadas para a súa xestión, conservación e custodia, tendo en conta criterios de rendibilidade e menor custo.

De acordo co tratamento especial deste patrimonio, as actuacións de xestión ordinaria non precisarán de informes previos, sen prexuízo de solicitar asesoramento potestativo e do seu control ao tempo da presentación da conta xeral de liquidación.

En todo caso, serán consideradas actividades de xestión ordinaria, entre outras, as relativas á materialización de dereitos tales como o cobramento de indemnizacións por seguros, rescates de plans, liquidación de sociedades de ganancias, división e adxudicación de herdanzas, disolución de comunidades de bens en xeral, e demais operacións similares, así como as que afecten á satisfacción das obrigas que fosen recoñecidas expresamente pola persoa causante ou cando procedesen de procedementos administrativos ou xudiciais.

2. O órgano directivo competente en materia de patrimonio liquidará as obrigas herdadas, vixentes e non prescritas, ata o límite establecido polo principio de aceptación a beneficio de inventario. Neste sentido, tampouco se poderán asumir novas obrigas por riba do patrimonio neto da herdanza, agás resulte imprescindible por motivos de seguridade ou salubridade pública. Os posibles procedementos xudiciais ou administrativos de responsabilidade patrimonial derivados da sucesión, quedarán constreñidos no seu resultado e, en todo caso, na súa execución, por todos os conceptos, ao haber hereditario. Respectando os límites de gasto establecidos no parágrafo anterior, cando non sexa posible a atención da administración da herdanza con medios propios, poderanse contratar os servizos e asistencia externas que se xulguen necesarias.

Só se poderán recoñecer obrigas ou asumir custos que excedan da xestión ordinaria da herdanza, logo de informe da Asesoría Xurídica e da Intervención.

3. Respecto dos bens e dereitos da herdanza que sexa posible, promoverase a súa inscrición no Rexistro da Propiedade, a alta no Catastro Inmobiliario e demais rexistros pertinentes, a nome da Comunidade Autónoma de Galicia, facendo constar o modo de adquisición por sucesión intestada, a aceptación da herdanza a beneficio de inventario, o seu tratamento patrimonial

independente e extraorxamentario, e o límite de responsabilidade patrimonial establecido no punto 2 deste artigo e do punto 6 do artigo anterior.

A falta de inscrición nos rexistros públicos dos bens e dereitos da herdanza non será óbice para a tramitación dos procedementos para o seu alleamento.

4. Para a xestión de cada herdanza manterase activa algunha das contas bancarias que fose da persoa causante, podendo integrar nela ademais dos cartos, os rendementos e o resultado das liquidacións patrimoniais que se vaian practicando. Contra dita conta sufragaranse os gastos derivados do patrimonio hereditario e, no seu caso, o premio ao denunciante.

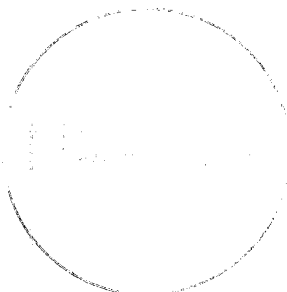
De non existir saldo suficiente na conta ou de non ser posible a súa utilización por outra causa, os custos poderán ser atendidos con créditos da consellería competente en materia de patrimonio, sen prexuízo da súa posterior compensación na conta da liquidación da herdanza. Excepcionalmente, poderanse atender gastos da herdanza coa partida orxamentaria establecida na disposición adicional vixésima terceira.

Cando a herdanza non dispoña de contas ou depósitos hábiles para a adecuada e eficiente realización dos referidos actos de xestión, imputación de ingresos e gastos, e non fose posible a utilización dalgunha das contas sobrantas saldadas doutras herdanzas intestadas, solicitarase do Tesouro a constitución dunha conta bancaria ó efecto.

Das contas, depósitos e demais efectos bancarios da herdanza darase comunicación ao Tesouro.

5. Os ingresos no Tesouro que se poidan producir con motivo das actividades de xestión e liquidación dos bens e dereitos da herdanza, terán a consideración de operacións extrapresupostarias ata a aprobación da conta xeral de liquidación e a firmeza da resolución aprobatoria.

6. Os bens e dereitos da herdanza poderán ser utilizados temporalmente ata a liquidación da herdanza para un uso ou servizo público.

Artigo 162. *Alleamento oneroso*

1. Constitúe principio xeral no tratamento do patrimonio hereditario adquirido por sucesión *ab intestato* ou intestada a súa realización e conversión en metálico, co obxecto de darlle o destino previsto na Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia.

2. Os bens e dereitos da herdanza, de calquera clase e valor sen prexuízo do disposto no artigo 160.3 e 163, serán vendidos pola consellería competente en materia de patrimonio sen necesidade de motivación adicional, seguíndose no resto do procedemento os trámites ordinarios establecidos nesta lei para o seu alleamento. No caso de acordarse a venda mediante poxa, seguirase o sistema de tramitación simplificada con acumulación do artigo 117.

Para o alleamento destes bens e dereitos non será precisa a súa previa depuración física e xurídica, sempre que estas circunstancias se poñan en coñecemento do adquirente e sexan aceptadas por este.

As accións, valores, participacións, cotas ou títulos análogos representativos de capital, así como as obrigacións, bonos ou títulos similares de débeda, que coticen en bolsa ou noutros mercados primarios ou secundarios organizados, serán realizados nos referidos mercados, sen necesidade de autorizacións ou informes previos, dando orde de venda directamente ás entidades financeiras depositarias ou xestoras.

Os títulos non cotizados en mercados organizados poderán allearse directamente pola consellería competente en materia de patrimonio, por calquera das causas previstas no artigo 182.4.

3. Ocasionalmente poderase acordar a permuta de bens ou dereitos da herdanza sempre que con dita operación se mellore a rendibilidade ou as opcións de venda, ou cando a permuta teña como finalidade adquirir un ben u dereito co obxecto de ser excepcionado de alleamento conforme aos criterios do artigo seguinte.

4. Igualmente, cando as circunstancias así o aconsellen, o alleamento poderá ter por obxecto a venda dos dereitos hereditarios. En tal suposto, o adquirente asumirá expresamente os dereitos, cargas e obrigas derivados dos dereitos adquiridos.

Para este caso poderá acudir directamente ao prescrito no artigo 116 sen necesidade de previas poxas.

5. Cumpridos os trámites preceptivos do alleamento, se este non resultase posible, os bens e dereitos non alleados excluíranse do remanente hereditario da herdanza acordándose, na orde aprobatoria da conta xeral de liquidación, a súa incorporación definitiva ao patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma, á súa libre disposición.

Artigo 163. Excepcións ao alleamento: exclusións do remanente hereditario e reparto

1. Por acordo do Consello da Xunta, atendidas as características dos bens e dereitos incluídos no cadal relictivo, poderanse excluír do remanente hereditario da liquidación, todos ou algúns deles.

2. Así mesmo, por orde da consellería competente en materia de patrimonio, poderase acordar a exclusión de bens ou dereitos da herdanza para a súa afectación demanial a un servizo público autonómico, ou para a súa cesión gratuíta en propiedade a favor daquelas institucións ou entidades posibles beneficiarias da herdanza nos termos do Capítulo IV deste título que tivesen presentado peticións no trámite de información previa aberto ao efecto, para destinalos directamente aos fins establecidos na Lei 2/2006, de 14 de xuño, de dereito civil de Galicia no ámbito territorial previsto. Se houberse varias peticións en concorrencia, discriminaranse atendendo aos criterios establecidos no artigo 170.

A abdicación da propiedade de bens ou dereitos da herdanza, por resultar antieconómicos, corresponderá á mesma consellería, comportando a consecuente exclusión do remanente hereditario.

3. Os beneficiarios destas exclusións faranse cargo das débedas ou obrigas pendentes dos bens ou dereitos adscritos ou cedidos, mesmo daquelas que fosen descoñecidas, así como dos custos derivados da adscrición ou transmisión, incluídos os tributarios e os da entrega, ben pola súa asunción directa ou por reembolso.

Excepcionalmente, tamén serán do seu cargo os gastos sinalados no punto 3 do artigo seguinte.

4. O acordo de cesión en propiedade de bens ou dereitos excluídos establecerá unha vinculación de destino mínima de trinta anos e determinará que, para o caso de incumprimento do fin ou doutra condición establecida, o beneficiario asumirá a obriga de reintegrar a cantidade económica en que fose valorado o ben ou dereito ao tempo da súa cesión, máis os xuros legais desde aquela data. En todo caso, o beneficiario infractor non terá dereito ao reembolso de ningún dos custos que puidese ter afrontado.

Se aínda non fose liquidada a herdanza, a cantidade reintegrada computarase como un ingreso na conta xeral de liquidación. No caso de que xa se tivese

ditado a orde aprobatoria da liquidación, se a cantidade reintegrada fora susceptible de ser considerada cadal distribuíble da herdanza, acordarase directamente o seu ingreso no Tesouro da Comunidade Autónoma de acordo co disposto no artigo 166, para o seu reparto polo procedemento establecido no Capítulo IV deste título.

5. As cantidades derivadas das obrigas de reembolso e reintegro, estipuladas nos puntos 3 e 4 deste artigo, poderanse facer efectivas polo procedemento de execución forzosa mediante constrinximento sobre o patrimonio dos beneficiarios da cesión en propiedade.

6. De ser procedente e, en todo caso no suposto do punto 3 do artigo seguinte, o acordo de exclusión e, se corresponde, o de adscrición ou cesión, aprobaranse xunto co da conta xeral de liquidación da herdanza. Neste suposto, se a exclusión debese ser adoptada por acordo do Consello da Xunta, tamén lle corresponderá a aprobación do resto dos acordos para a liquidación da herdanza.

Artigo 164. *Remanente hereditario e cadal distribuíble*

1. Realizadas as actuacións referidas nos artigos anteriores, formarase a conta xeral de liquidación da herdanza calculando o remanente hereditario obtido, estimándose, logo do desconto do importe correspondente ao dereito a premio, o cadal distribuíble.
2. Para calcular o remanente hereditario computaranse os ingresos obtidos na materialización ou alleamento dos bens e dereitos do haber hereditario, e imputaranse os gastos derivados da tramitación da sucesión, da administración, xestión e liquidación da herdanza, entre os que se incluírá unha dedución do 20% sobre o valor do activo patrimonial da herdanza cun mínimo de 6.000 euros, en concepto de custos administrativos indeterminados.
3. Se no remanente hereditario non existise liquidez suficiente para facer fronte aos gastos derivados da herdanza e ao premio, como consecuencia de excluír bens ou dereitos, os beneficiarios da exclusión deberán facer fronte aos referidos custos.

Neste caso, de se trataren de beneficiarios por cesión, seralles notificada a proposta de aprobación dos acordos de exclusión, cesión e liquidación para que, en prazo non superior a trinta días naturais, amosen a súa expresa conformidade e ingresen os custos da herdanza e do premio, advertindo de que en caso contrario daráselles por desistidos do seu interese, o que producirá efectos automaticamente e sen máis trámite por transcurso do prazo outorgado, procedendo a liquidación ordinaria do ben ou dereito.

Artigo 165. *Aprobación da conta xeral de liquidación*

1. O órgano directivo competente en materia de patrimonio, logo de informe da Intervención, presentará a conta xeral de liquidación para a súa aprobación por orde da persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, que comprenderá tamén, de ser o caso, o recoñecemento do dereito a premio e a estimación do cadal distribuíble da herdanza.

Se como consecuencia das operacións de liquidación non quedara remanente hereditario ou cadal distribuíble suficiente de acordo co parágrafo seguinte, presentarase proposta de conta xeral de liquidación sen saldo.

Non se incluírá cadal distribuíble na proposta se a súa estimación final fose inferior a 5.000 euros, por resultar antieconómico o reparto da herdanza tendo en conta os subseguintes custos administrativos a afrontar para a súa tramitación. Polos saldos que non acaden tal cantidade acordarase o seu ingreso no Tesouro da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. Estimada conforme a conta xeral de liquidación, a orde aprobatoria será publicada gratuitamente no Diario Oficial de Galicia e na páxina web da consellería, e notificada aos interesados no procedemento.

Artigo 166. *Ingreso no Tesouro do cadal distribuíble*

Firme a resolución pola que se aprobou a conta xeral de liquidación, tanto en vía administrativa como xudicial, aboarase o premio á persoa denunciante e o importe do cadal distribuíble da herdanza ingresarase no Tesouro, aplicándose a un concepto específico do orzamento de ingresos da Comunidade Autónoma de Galicia.

CAPÍTULO IV

Reparto da herdanza

Artigo 167. *Distribución*

Para dar ao cadal distribuíble da herdanza o destino establecido na Lei 2/2006, de 14 de xuño, de dereito civil de Galicia a través do seu reparto, o 70% do ingresado no Tesouro dedicarase a actuacións en materia de asistencia social e o 30 % restante a actividades culturais, agás que por acordo do Consello da Xunta se establezan outras porcentaxes.

Artigo 168. *Convocatoria*

1. O procedemento de reparto iniciarase de oficio, coa publicación gratuita da súa convocatoria no Diario Oficial de Galicia e na páxina web da consellería competente por razón da materia para que, segundo corresponda, as entidades con establecementos de asistencia social ou as institucións culturais ubicadas en Galicia que se consideren con dereito a participar no reparto da herdanza, presenten a súas solicitudes. A convocatoria tamén será remitida para a súa exposición pública, no taboleiro de anuncios do concello correspondente ao derradeiro lugar de residencia da persoa causante.

A estes efectos, entenderase por derradeiro lugar de residencia, aquel de Galicia no que a persoa causante vivira habitualmente con vontade de permanencia con anterioridade ó seu finamento, con independencia de que este acontecese ocasionalmente nun lugar de tránsito, nun centro, residencia ou establecemento similar de atención ou estadía, ou fóra da comunidade autónoma ou mesmo no estranxeiro.

O derradeiro lugar de residencia, municipio e comarca da persoa causante así determinado, expresarase na convocatoria de reparto da herdanza.

2. Consideraranse entidades ou institucións posibles beneficiarias da herdanza: as Administracións públicas territoriais, as súas entidades públicas instrumentais ou fundacións do sector público, as fundacións de interese galego debidamente inscritas no rexistro correspondente e as asociacións declaradas de utilidade pública inscritas no Rexistro de Asociacións da Comunidade Autónoma de Galicia.

Non poderán participar no reparto do cadal da herdanza os solicitantes que incorran nalguna das circunstancias que impiden acceder á condición de beneficiario de subvencións ou axudas públicas da Comunidade Autónoma de Galicia, debendo acreditar polos medios establecidos na lexislación sobre tal materia, o cumprimento dos requisitos necesarios para acceder á referida condición ao tempo de presentar a súa solicitude así como, no seu caso, no momento de ser declaradas beneficiarias da herdanza.

3. O recoñecemento do dereito a participar no reparto como beneficiario da herdanza, consistirá nunha achega dineraria a favor dos declarados beneficiarios, suxeita á xustificación e comprobación previa da execución do proxecto ou á realización da actividade asistencial ou cultural para a que se solicitou a participación.

No caso de obter a condición de beneficiarias as Administracións públicas territoriais, as súas entidades públicas instrumentais ou fundacións do sector público, poderán recibir a achega a xeito de anticipo, sen prexuízo da súa posterior xustificación e comprobación, e do seu reintegro en caso de incumprimento das condicións de adxudicación.

4. A condición de beneficiario terá carácter personalísimo e a achega non poderá destinarse a gastos administrativos, de persoal, contenciosos, financeiros, tributarios ou operativos, tales como pagamento de alugueres, material de oficina, subministracións e abastecementos, ou gastos similares. Non obstante o anterior, a achega poderá dedicarse a inversións e equipamentos maiores e será compatible con outras axudas públicas sen que, en ningún caso, a contía global poida superar o custo do proxecto ou actividade.

Artigo 169. *Solicitud de participación*

1. As solicitudes dirixiranse á consellería convocante e presentaranse nun rexistro propio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das súas entidades públicas instrumentais. Caso de se presentaren noutros rexistros públicos ou por outros medios legalmente admitidos, precisarase obter a confirmación da recepción da solicitude en prazo para alegar a súa eficacia.

2. A solicitude identificará a convocatoria do Diario Oficial de Galicia co que se corresponde, o proxecto ou actividade a desenvolver, o seu custo global e a achega que se solicita e, segundo proceda, lugar ou ámbito, prazo e cronoloxía de execución, autorizacións, permisos e requisitos legais pertinentes, número de persoas beneficiadas e condicións do acceso, medios persoais e recursos propios implicados, outras axudas concorrentes solicitadas ou xa aprobadas, e calquera outra información que se considere relevante.

As fundacións e asociacións solicitantes deberán acreditar a vixencia da súa condición de fundación de interese galego ou de asociación declarada de utilidade pública, a capacidade representativa do asinante, xuntar copia compulsada dos seus estatutos, memoria descritiva de actividades nas dúas anualidades precedentes, presentar as contas anuais aprobadas dos dous últimos exercicios, certificado de atoparse ao corrente no cumprimento das súas obrigas tributarias e coa Seguridade Social, acreditación de non estar incurso en causa que impida acceder a subvencións ou axudas públicas e, no seu caso, relación actualizada de asociados e memoria de cumprimento de proxectos e actividades desenvoltos nos últimos dous anos con axudas públicas.

3. Se a solicitude non reunira os requisitos indispensables para a súa tramitación, será inadmitida, agás que o defecto resulte subsanable, suposto no que se outorgará prazo para a súa reparación, con indicación de que se así non se fixese, daráselle ao solicitante por desistido, o que producirá efectos automaticamente e sen máis trámite por transcurso do prazo outorgado.

Con independencia do anterior, os solicitantes poderán ser requiridos para a ampliación de información ou a aportación de documentos adicionais cando así se considere necesario. A falta de cumprimentación en tempo e forma do requirimento, comportará o desestimento da solicitude cos mesmos efectos que se prescriben no parágrafo anterior.

XUNTA
DE GALICIA

4. Cando non se presentasen solicitudes válidas en tempo e forma, estas non acadasen a puntuación mínima esixida ou non fose posible formular proposta de reparto, ditarase resolución de arquivo do procedemento que será publicada no Diario Oficial de Galicia e na páxina web da consellería convocante. O crédito quedará a libre disposición da consellería.

Artigo 170. Valoración das solicitudes de participación

1. O procedemento para a determinación dos beneficiarios da herdanza de entre as solicitudes válidas admitidas, tramitarase en réxime de concorrência competitiva de acordo cos seguintes criterios de valoración:

a) Ámbito de actuación da actividade ou proxecto circunscrito ao derradeiro lugar de residencia da persoa causante, ao seu termo municipal ou comarca.

b) Avaliación técnica da actividade ou proxecto: custo, volume, prazo de execución, perduración, carácter innovador, factibilidade e demais subcriterios similares establecidos na convocatoria.

c) Incidencia social ou cultural do proxecto: número de persoas potencialmente beneficiarias, criterios de acceso, áreas de actuación sobre a marxinalidade, discapacidade, protección de maiores ou menores, violencia de xénero ou violencia sexual, prevención ou intervención sociosanitaria, promoción da cultura galega, da lectura ou das artes, conservación do patrimonio cultural e demais subcriterios similares establecidos na convocatoria.

d) Medios persoais e recursos propios implicados, creación de emprego e cofinanciación pública.

e) Condición de administración pública territorial, entidade pública instrumental ou de fundación do sector público.

2. De conformidade co disposto no artigo 269 da Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia, o criterio da letra a) será preferente sobre os demais, e dentro del, anteporase o de ámbito de actuación máis reducido, tendo en conta que, necesariamente, a actividade ou proxecto deberá desenvolverse en territorio da Comunidade Autónoma galega.

3. Aos criterios de valoración das letras b), c) e d), asignaráselles unha puntuación de ata cinco puntos. De concorrer o suposto da letra e), valorarase en cinco puntos.

Non se contemplarán actividades ou proxectos que non acaden un mínimo de puntos do baremo, puntuación básica que se establecerá na convocatoria de reparto.

XUNTA
DE GALICIA

4. O órgano administrativo ao que corresponda a valoración das solicitudes poderá requirir a asistencia doutros órganos da Administración para a emisión de seu informe.

Artigo 171. *Proposta de reparto*

1. Logo da emisión do informe de valoración das solicitudes, formularase proposta de reparto da herdanza, que será motivada e incluírá, ademais da distribución en achegas, as condicións de execución da actividade ou proxecto, o deber dos que resulten beneficiarios de subministrar información segundo as normas de transparencia e, de ser procedente, outras obrigas, tales como as relativas á difusión e publicidade da actuación e do seu financiamento.
2. Unha proposta provisional de reparto da herdanza poderá ser trasladada aos solicitantes, outorgando un prazo de quince días naturais para alegacións. En todo caso, tal notificación procederá se a proposta comportara a reformulación de solicitudes.
3. Con carácter previo á súa aprobación, a proposta de reparto seralles notificada aos beneficiarios propostos para a súa aceptación expresa.

A falta de aceptación no prazo que se lles outorgue, comportará a realización de nova proposta da que se deberán excluír aos beneficiarios non aceptantes.
4. A proposta de reparto non creará dereito a favor do beneficiario proposto.

Artigo 172. *Acordo de reparto*

1. Estimada conforme, a proposta de reparto aprobarase por orde da consellería convocante, que será publicada gratuitamente no Diario Oficial de Galicia e na súa páxina web, así como notificada aos solicitantes.
2. O prazo ordinario máximo para resolver o procedemento de reparto da herdanza e notificar a súa resolución será de catro meses, contados desde a data de publicación da convocatoria no Diario Oficial de Galicia. Transcorrido dito prazo sen terse ditado resolución expresa, os solicitantes poderán entender desestimadas as súas solicitudes.

Artigo 173. *Xestión do reparto*

1. A xustificación das condicións impostas e da consecución dos obxectivos da actividade ou proxecto polo beneficiario revestirá a forma de conta xustificativa, agás que se tivese disposto outra modalidade.

O beneficiario deberá presentar a súa xustificación no prazo que se determine no acordo de reparto.

2. A xustificación, no non previsto nesta lei, así como a comprobación, o control financeiro e pagamento, e, no seu caso, a nulidade, reintegro, infraccións e sancións administrativas, rexeranse pola lexislación en materia de subvencións de Galicia e a normativa xeral en materia de axudas públicas.

TÍTULO IV Patrimonio empresarial

Artigo 174. *Concepto*

Aos efectos previstos no presente título, formarán parte do patrimonio empresarial da Administración xeral da Comunidade Autónoma ou das súas entidades públicas instrumentais, as accións, títulos, valores, obrigacións, obrigacións convertibles en accións, dereitos de subscripción preferente, contratos financeiros de opción, contratos de permuta financeira, créditos participativos e outros susceptibles de ser negociados en mercados secundarios organizados que sexan representativos de dereitos da Administración xeral da Comunidade Autónoma e das súas entidades públicas instrumentais.

Tamén formarán parte do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia os fondos propios das entidades públicas empresariais, expresivos da aportación de capital da Administración xeral, que se rexistrarán na contabilidade patrimonial desta como o capital aportado para a constitución destas entidades. Estes fondos xeran a favor da Administración xeral dereitos de participación no reparto das ganancias da entidade e no patrimonio resultante da súa liquidación.

Artigo 175. Réxime patrimonial

1. As entidades públicas empresariais axustarán a xestión do seu patrimonio á presente lei. No non previsto nela, axustaranse ao dereito privado, agás en materia de bens demaniais, en que serán de aplicación as disposicións reguladoras destes bens.
2. As sociedades mercantís públicas autonómicas, así como as sociedades previstas no artigo 102.2 da Lei 16/2010, de 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, axustarán a xestión do seu patrimonio ao dereito privado, sen prexuízo das disposicións da presente lei que lles resulten expresamente de aplicación.

Artigo 176. Reestruturación do patrimonio empresarial da Comunidade Autónoma de Galicia

1. O Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio, pode acordar a incorporación de accións ou participacións sociais de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia a entidades públicas instrumentais ou ás sociedades mercantís públicas autonómicas. Igualmente, o Consello da Xunta pode acordar, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio e logo do informe favorable da consellería interesada, a incorporación de accións ou participacións sociais de titularidade das entidades públicas instrumentais ou das sociedades mercantís públicas autonómicas á Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

Estas operacións non están suxeitas ao procedemento de alleamento a título oneroso de títulos representativos do capital.

2. Para os efectos do disposto neste artigo, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades públicas instrumentais ou as sociedades mercantís públicas autonómicas adquirirán o pleno dominio das accións recibidas dende a adopción do acordo correspondente, cuxa copia será título acreditativo da nova titularidade, xa sexa para os efectos do cambio das anotacións en conta e en accións nominativas como para os efectos de calquera outra actuación administrativa, societaria e contable que sexa preciso realizar. As participacións accionariais recibidas rexistraranse na contabilidade do novo titular polo mesmo valor neto contable que tiñan no anterior titular na data do devandito acordo, sen prexuízo das correccións valorativas que procedan ao final do exercicio.

3. As operacións de cambio de titularidade e reordenación interna do patrimonio empresarial da Comunidade Autónoma de Galicia que se realicen en execución deste artigo non están suxeitas á lexislación do mercado de valores nin ao réxime de oferta pública de adquisición, e non dan lugar ao exercicio de dereitos de tenteo, retracto ou calquera outro dereito de adquisición preferente que estatutaria ou contractualmente poidan posuír sobre estas participacións outros accionistas das sociedades das que sexan transferidas as participacións ou, de ser o caso, terceiros a esas sociedades, nos mesmos termos previstos na lexislación xeral de patrimonio das administracións públicas para o sector público empresarial da Administración xeral do Estado.

XUNTA
DE GALICIA

4. A mera transferencia e reordenación de participacións societarias que se realice en aplicación desta norma non pode ser entendida como causa de modificación ou de resolución das relacións xurídicas que manteñan tales sociedades.

5. As transmisións patrimoniais, operacións societarias e actos derivados, directa ou indirectamente, da aplicación do disposto nos puntos anteriores, así como as achegas de fondos ou ampliacións de capital, están exentas de calquera tributo autonómico ou local. Igualmente, os aranceis dos notarios e rexistradores da propiedade e mercantís que interveñan nas transmisións, operacións e actos mencionados reduciranse na mesma contía establecida na lexislación xeral de patrimonio das administracións públicas para o patrimonio empresarial da Administración xeral do Estado.

Artigo 177. Achegas de bens e dereitos

1. O Consello da Xunta poderá acordar a achega, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio e por iniciativa da consellería ou entidade pública instrumental interesada, de bens e dereitos patrimoniais da Administración xeral da Comunidade Autónoma ou das entidades públicas instrumentais ás sociedades mercantís públicas autonómicas e ás entidades públicas empresariais.

2. Nestes casos, o informe de expertos independentes previsto na lexislación mercantil substituirase polo informe de taxación regulado no artigo 64.

XUNTA
DE GALICIA

Artigo 178. Utilización de bens do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia

A consellería competente en materia de patrimonio, por petición da sociedade interesada e logo do informe da consellería da que dependa, pode permitir a utilización polas sociedades mercantís públicas autonómicas, de bens e dereitos do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das súas entidades públicas instrumentais para o cumprimento dos fins e a xestión dos servizos públicos que teñan encomendados, por calquera dos medios previstos nesta lei.

XUNTA
DE GALICIA

Artigo 179. *Inventario patrimonial*

1. As sociedades mercantís públicas autonómicas formarán un inventario dos bens e dereitos dos que sexan titulares ou utilicen, procedendo á súa remisión á consellería competente en materia de patrimonio no primeiro trimestre de cada ano.

2. A consellería competente en materia de patrimonio pode ditar instrucións respecto da formación e actualización deste inventario.

Artigo 180. *Adquisición de títulos representativos do capital*

1. A adquisición pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia de accións, cotas ou partes alícuotas de sociedades, así como doutros títulos valores enumerados no artigo 174, corresponde ao Consello da Xunta, a proposta da consellería competente en materia de patrimonio, oída a consellería interesada por razón da materia.

2. A adquisición por unha entidade pública instrumental dos títulos regulados no artigo 174, autorizarase polo Consello da Xunta, a proposta da consellería competente en materia de patrimonio, oída a sociedade ou entidade pública instrumental interesada por razón da materia.

Corresponde acordar esta adquisición ao órgano superior colexiado de goberno da entidade pública instrumental.

3. O acordo de adquisición determinará os procedementos para fixar o importe da compra, segundo os métodos de valoración comunmente aceptados. Cando os títulos ou valores coticen nalgún mercado secundario organizado, o prezo de adquisición será o correspondente de mercado no momento e data da operación.

4. Non obstante, no suposto en que os servizos técnicos estimaran que o volume de negociación habitual dos títulos non garantira a adecuada formación dun prezo de mercado poderán propoñer, motivadamente, a adquisición e determinación do prezo dos mesmos por outro método legalmente admisible de adquisición ou valoración.

5. Cando a adquisición de títulos teña por finalidade obter a plena propiedade de inmobles ou de parte dos mesmos pola Administración xeral ou as entidades públicas instrumentais, a valoración destas participacións esixirá a realización da taxación dos bens inmobles de conformidade co artigo 64.

6. A formalización en nome da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia das adquisicións reguladas neste artigo corresponde á persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou persoa en quen delegue.

Artigo 181. *Exercicio de dereitos*

1. Corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio o exercicio dos dereitos que correspondan á Administración xeral como participe directa de empresas mercantís, teñan ou non a condición de sociedades mercantís autonómicas.
2. A consellería competente en materia de patrimonio ou, no seu caso, a entidade pública instrumental, poderá dar aos representantes do capital autonómico nos consellos de administración de ditas empresas as instrucións que considere oportunas para o adecuado exercicio dos dereitos inherentes á titularidade das accións ou participacións.
3. Os títulos ou resgardos de depósito correspondentes custodiaranse na consellería competente en materia de patrimonio.

Artigo 182. *Alleamento de títulos representativos do capital*

1. O alleamento de títulos representativos do capital, cotas ou partes alícuotas de sociedades corresponde ao Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio, logo da audiencia da consellería interesada por razón da materia.

2. O alleamento por unha entidade pública instrumental de títulos representativos do capital, cotas ou partes alícuotas de sociedades será autorizado polo Consello da Xunta, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio, logo da audiencia da entidade pública instrumental interesada por razón da materia.

Corresponde acordar este alleamento ao órgano superior colexiado de goberno das entidades públicas instrumentais.

3. O alleamento de valores representativos do capital de sociedades mercantís autonómicas que sexan de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das súas entidades públicas instrumentais poderase realizar en mercados secundarios organizados, ou fóra destes, de conformidade coa lexislación vixente e por medio de calquera acto ou negocio xurídico.

4. Cando os títulos ou valores coticen nalgún mercado secundario organizado, o prezo de alleamento será o prezo de cotización que estableza o mercado no momento e data da operación. Noutro caso, o órgano competente para o alleamento determinará a forma desta, que pode ser o concurso ou a poxa pública, agás que se acorde motivadamente a adxudicación directa, cando concorran algún dos seguintes supostos:

a) Existencia de limitacións estatutarias á libre transmisibilidade das accións, ou existencia de dereitos de adquisición preferente.

b) Cando o adquirente sexa calquera persoa xurídica de dereito público ou privado pertencente ao sector público.

c) Cando fose declarada deserta unha poxa ou esta resulte falida como consecuencia do incumprimento das súas obrigas por parte do adxudicatario. Neste caso a venda directa deberá efectuarse no prazo dun ano desde o desenvolvemento da poxa, e as súas condicións non poderán diferir das publicitadas para a poxa ou daquelas nas que se producise a adxudicación.

d) Cando a venda se realice a favor da propia sociedade ou doutro socio nos casos e coas condicións e requisitos establecidos na lexislación mercantil.

5. O alleamento de obrigas e títulos análogos efectuarase, no que non sexa incompatible coa natureza da operación, de conformidade co previsto nos puntos anteriores.

6. A formalización no nome da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia dos alleamentos regulados neste artigo corresponde á persoa titular do centro directivo competente en materia de patrimonio ou á persoa en quen delegue.

Artigo 183. *Administradores en sociedades mercantís*

1. As persoas representantes da Administración xeral nos órganos de goberno e administración das sociedades mercantís con participación pública autonómica serán designadas pola persoa titular do centro directivo competente en materia de patrimonio. No caso das sociedades mercantís públicas autonómicas, a persoa titular da consellería ou da presidencia da entidade de adscrición, propondrá o nomeamento de dúas terceiras partes dos administradores que correspondan á Administración autonómica.

2. A xunta xeral de accionistas impulsará a implantación de boas prácticas e normas de bo goberno na xestión das sociedades mercantís públicas autonómicas.

XUNTA
DE GALICIA

Artigo 184. *Publicidade da actividade societaria*

Sen prexuízo da publicidade legal a través do Rexistro Mercantil que, no seu caso, sexa obrigatoria, as sociedades reguladas no artigo 102.1 e 102.2 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, difundirán, a través da súa páxina web, toda a información relevante relativa a súa actividade empresarial que pola súa natureza non teña carácter reservado e, en particular, os seus estatutos ou normas de creación, os integrantes dos seus órganos de administración, dirección, xestión e control, os poderes e delegacións conferidos por estes, as contas anuais, os códigos de conduta ou guías de boas prácticas que deban observar e a identificación da parte da súa actividade vinculada a servizos de interese xeral.

TÍTULO V

Xestión e optimización na utilización dos edificios administrativos

CAPÍTULO I

Normas xerais

Artigo 185. *Edificios administrativos*

1. Terán a consideración de edificios administrativos os seguintes:

a) Os edificios e locais da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das súas entidades públicas instrumentais afectados a usos administrativos de carácter xeral, tanto se se trata de oficinas como de dependencias auxiliares destas.

b) Os destinados a outros servizos públicos que se determinen regulamentariamente.

c) Os edificios do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia que sexan susceptibles de ser destinados aos fins expresados nas alíneas anteriores, independentemente do uso ao que sexan dedicados.

2. Para os efectos previstos neste título, asimílanse aos edificios administrativos os terreos adquiridos pola Administración xeral da Comunidade Autónoma e as entidades públicas instrumentais para a construción de inmoables destinados a algún dos fins sinalados nas alíneas a) e b) anteriores.

CAPÍTULO II

Principios de xestión e competencias

Artigo 186. *Principios de xestión*

1. Na xestión dos edificios administrativos serán observados os principios de eficacia, eficiencia, racionalización e sustentabilidade, procurando a optimización dos investimentos e avaliando, en cada actuación, a incidencia ou o impacto que a súa implantación podería xerar no desenvolvemento urbano e na calidade dos servizos que se van prestar.
2. A planificación global e integrada dos programas de actuación destinados a satisfacer as necesidades de inmobles para usos administrativos e o establecemento de criterios xerais e uniformes de asignación e utilización de espazos corresponderán á consellería competente en materia de patrimonio.

Artigo 187. *Competencias*

1. Corresponderá á consellería competente en materia de patrimonio a construción e ampliación, a gran reparación ou rehabilitación de inmobles destinados a albergar edificios administrativos de uso compartido ou espazos adscritos a máis dunha consellería ou entidade pública instrumental, cando as ditas obras afecten á imaxe unificada do edificio, no referido ás súas características técnicas e construtivas.

2. A construción, reforma, reparación ou rehabilitación de edificios administrativos destinados a albergar os servizos centrais ou territoriais, calquera que sexa o seu ámbito, pertencentes a unha consellería ou entidade pública instrumental serán competencia do órgano que as promova.

Con carácter previo á aprobación do proxecto técnico no que se defina a actuación, este deberá ser informado favorablemente pola consellería competente en materia de patrimonio, co obxecto de garantir a aplicación dos principios xerais de xestión de inmobles, a uniforme aplicación de criterios xerais de planificación de espazos e usos administrativos e a imaxe unificada do edificio.

3. A realización de obras de reforma e reparación simple de espazos adscritos a unha consellería ou entidade pública instrumental, nun edificio administrativo de uso compartido, será da súa competencia, logo do informe favorable da consellería competente en materia de patrimonio.

4. A realización doutro tipo de obras tanto en edificios administrativos de uso compartido como nos de uso non compartido será competencia do órgano que as promove.

5. A contratación dos servizos xerais relativos ao mantemento, conservación e análogos correspondentes a edificios de uso compartido, así como servizos da mesma natureza destinados a edificios administrativos non compartidos, que presenten ou poidan implicar economías de escala corresponderá á consellería competente en materia de presidencia.

TÍTULO VI Relacións interadministrativas

CAPÍTULO I Convenios entre administracións públicas

Artigo 188. *Contido dos convenios*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades públicas instrumentais poden formalizar convenios con outras administracións públicas ou con persoas xurídicas de dereito público ou de dereito privado pertencentes ao sector público, co fin de ordenar as relacións de carácter patrimonial e urbanístico entre elas nun determinado ámbito ou de realizar actuacións comprendidas nesta lei en relación cos bens e dereitos dos seus respectivos patrimonios para un fin común.

Na celebración destes convenios respectaríanse as previsións sobre os convenios urbanísticos contidas na correspondente normativa urbanística da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. Os convenios patrimoniais poden conter cantas estipulacións se consideren necesarias ou convenientes para a ordenación das relacións patrimoniais entre as partes que interveñan, sempre que non sexan contrarias ao interese público, ao ordenamento xurídico ou aos principios da boa administración.

3. O prazo de duración dos convenios será determinado, podendo superar a duración dos catro anos se a natureza das figuras e negocios xurídicos patrimoniais que puideran recollerse no convenio así o require. No caso de non existir un límite máximo temporal na normativa específica de aplicación para tales figuras ou negocios xurídicos aplicarase o límite máximo dos catro anos, sen prexuízo da posibilidade de prórroga por un período de ata catro anos adicionais.

4. A formalización de calquera convenio patrimonial requirirá o informe previo da Asesoría Xurídica.

5. Os convenios patrimoniais de natureza declarativa non producirán efectos de carácter patrimonial en tanto non sexan tramitados os correspondentes procedementos que sexan esixibles consonte esta lei.

6. A formalización dun convenio patrimonial de natureza executiva requirirá a necesaria tramitación previa dos procedementos específicos previstos nesta lei para cada negocio xurídico patrimonial. Unha vez asinados, constituirán título suficiente para inscribir no Rexistro da Propiedade ou noutros rexistros as operacións previstas neles, consonte o establecido pola lexislación xeral do patrimonio das administracións públicas.

Artigo 189. *Competencia e procedemento*

1. No ámbito da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia será órgano competente para celebrar os convenios aos que se refire o artigo anterior, a persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, a proposta do órgano directivo competente en materia de patrimonio. Nas entidades públicas instrumentais esta competencia corresponderá aos órganos unipersoais de goberno, previa comunicación ao órgano directivo competente en materia de patrimonio.

2. As persoas titulares das diferentes consellerías e os órganos unipersoais de goberno das entidades públicas instrumentais poden formalizar convenios para a ordenación das facultades que lles correspondan sobre os bens e dereitos que teñan ou, por razón do fin, vaian ter adscritos organicamente, logo do informe favorable do órgano directivo competente en materia de patrimonio.

3. A subscrición de calquera convenio patrimonial requirirá a previa incorporación ao expediente dunha memoria xustificativa onde se analice a súa necesidade e oportunidade, impacto económico e cumprimento desta lei.

4. Os convenios patrimoniais de natureza executiva deberán ser autorizados polo Consello da Xunta, co informe previo da Asesoría Xurídica e da Intervención.

CAPÍTULO II

Réxime de xestión urbanística dos bens públicos

Artigo 190. *Comunicación de actuacións urbanísticas*

1. A aprobación inicial, a provisional e a definitiva dos instrumentos de planeamento urbanístico que afecten a bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia será notificada polo concello respectivo á consellería competente en materia de patrimonio.

Recibida esta comunicación, que deberá ir acompañada da documentación correspondente, o órgano directivo competente en materia de patrimonio poderá formular cantas alegacións estime conveniente.

2. Os prazos para formular alegacións ou interpoñer recursos, de ser o caso, comezarán a contarse desde a data da recepción destas comunicacións.

3. No caso de que se produza unha modificación de uso nos instrumentos de planeamento urbanístico que afecte bens e dereitos de titularidade da Comunidade Autónoma de Galicia fóra dos supostos previstos no punto 1, será preceptiva a notificación do dito feito á consellería competente en materia de patrimonio, co obxecto de que se formulen as alegacións que se estime conveniente.

Artigo 191. *Execución do planeamento*

1. As cesións e demais operacións patrimoniais sobre bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia que deriven da execución do planeamento réxense polo disposto na lexislación urbanística, con estrita aplicación do principio de equidistribución de beneficios e cargas. Son órganos competentes para acordalas os mesmos previstos nesta lei para a operación patrimonial de que se trate.
2. A incorporación de bens e dereitos demaniais da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das súas entidades públicas instrumentais a actuacións de execución do planeamento requerirá a desafectación deles.
3. A incorporación da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades públicas instrumentais a calquera sistema de actuación urbanística esixe adhesión expresa da consellería competente en materia de patrimonio ou da entidade pública instrumental. Corresponde a estes mesmos órganos a realización dos distintos actos que requira a participación nas devanditas actuacións de execución.

XUNTA
DE GALICIA

Artigo 192. Réxime urbanístico dos inmobles do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia

En ningún caso a cualificación que o planeamento urbanístico outorgue aos bens inmobles do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia determinará por si mesma a afectación ou desafectación deles ao dominio público.

TÍTULO VII

Protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia

CAPÍTULO I

Obrigas e deberes

Artigo 193. *Obriga de protección e defensa*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma e as súas entidades públicas instrumentais están obrigadas a protexer e defender o patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia por calquera dos medios previstos pola lexislación vixente e, en particular, investigando e inventariando os bens e dereitos que os integran, promovendo as anotacións e inscricións que procedan, exercendo as potestades administrativas orientadas á súa defensa e interpoñendo as accións xudiciais e realizando as actuacións administrativas que sexan pertinentes.

2. Toda persoa, física ou xurídica, pública ou privada, que teña ao seu cargo bens ou dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia está obrigada a velar pola súa custodia, conservación e defensa e, no seu caso, pola súa adecuada utilización e cumprimento dos fins para os que foron destinados, e será responsable dos danos, prexuízos e incumprimentos sobrevidos, pola súa perda, deterioración ou inadecuado uso ou destino.

Artigo 194. *Deber de colaboración*

1. As autoridades, os funcionarios e o persoal en xeral ao servizo de calquera administración pública de Galicia, e das súas entidades públicas instrumentais, están obrigados a colaborar na protección e defensa dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia. A tal efecto, deben facilitar aos órganos competentes en materia de patrimonio cantos datos, documentos ou informes lles sexan requiridos, poñer no seu coñecemento os feitos que poidan ser lesivos para a integridade física ou xurídica destes bens e dereitos, e prestar auxilio en cantos labores sexan precisos para a súa axeitada protección e defensa.

A consellería competente en materia de patrimonio poderá encargar circunstancialmente a realización de determinadas actuacións en favor do patrimonio autonómico a persoal do resto da Administración xeral da Comunidade Autónoma ou das súas entidades públicas instrumentais.

2. O persoal ao servizo doutras administracións públicas e das súas entidades, os notarios e rexistradores da propiedade, e os cidadáns en xeral, colaborarán na protección e defensa dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia nos termos que se establecen na lexislación xeral en materia de patrimonio das administracións públicas respecto da cooperación na defensa dos patrimonios públicos e, de ser o caso, na normativa sectorial de aplicación que así o impoña.

3. A Policía Autonómica de Galicia colaborará na protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma e prestará especialmente asistencia en materia de inspección, investigación e para a execución forzosa dos actos que se diten en defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma, sen prexuízo da cooperación do resto de Forzas e Corps de Seguridade.

4. A falta de colaboración en tempo ou en forma cando esta fose requirida, constituirá infracción administrativa nos termos desta lei, sen prexuízo da reclamación dos danos e perdas que de tal omisión se puidesen derivar. A estes efectos, nos supostos de requirimento de información, cando se sinalase expresamente un enderezo de remisión, o envío a outro diferente será considerado infracción sancionable por incumprimento.

CAPÍTULO II

Protección dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma*Sección 1.ª Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia***Artigo 195. Concepto**

1. O Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia é o instrumento de apoio á xestión patrimonial no que se deixa constancia de todos os bens e dereitos que integran o patrimonio da Comunidade Autónoma, incorporando os datos necesarios para á súa identificación e os que resulten precisos para reflectir a súa situación xurídica, as limitacións que poida ter a súa disposición e o destino ou uso ao que estean a ser dedicados.

O labor de inventario comprende a valoración dos bens e dereitos inventariados con arreglo ao disposto no artigo 64.

As operacións patrimoniais relativas aos bens e dereitos que deben formar parte do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma terán constancia na contabilidade pública de forma individual ou agregada, segundo dispoña a normativa contable.

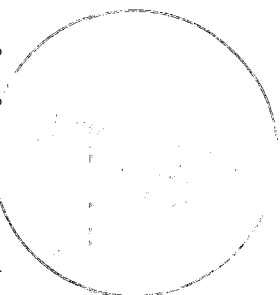
2. Quedan excluídos do inventario xeral os bens e dereitos que sexan adquiridos co propósito de devolvelos ao tráfico xurídico patrimonial de acordo cos seus fins peculiares ou para cumprir cos requisitos sobre provisións técnicas obrigatorias, así como os bens de natureza consumible de vida útil inferior a un ano. Tampouco serán obxecto de inventario aqueles bens mobles que teñan un valor unitario inferior ao límite que fixe a consellería competente en materia de patrimonio.

3. As accións e os títulos representativos do capital dos que sexa titular a Comunidade Autónoma en sociedades mercantís quedarán reflectidos na correspondente contabilidade patrimonial, de acordo cos principios e coas normas que lles sexan aplicables, e incluíranse nun inventario de carácter auxiliar que deberá estar coordinado co sistema de contabilidade patrimonial.

4. O Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia non ten a consideración de rexistro público e os datos reflectidos nel, así como os resultados da súa agregación ou explotación estatística, constitúen información de apoio para a xestión interna e a definición de políticas da

Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das súas entidades públicas instrumentais. Estes datos non producen efectos fronte a terceiros nin poden ser utilizados para facer valer dereitos fronte á Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou ás entidades públicas instrumentais.

Artigo 196. *Composición do inventario xeral de bens e dereitos*

1. O inventario xeral comprenderá a relación dos seguintes bens e dereitos:

- a) Os bens inmoables e dereitos reais de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma.
- b) Os dereitos de arrendamento e calquera outro de carácter persoal en virtude dos cales se lle atribúa á Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia o uso ou gozo de inmoables alleos.
- c) Os valores mobiliarios e os títulos representativos de accións e participacións no capital de sociedades mercantís ou de obrigas emitidas por estas de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.
- d) Os bens mobles e os dereitos de propiedade incorporal da Administración xeral da Comunidade Autónoma.
- e) Os bens e dereitos das entidades públicas instrumentais.

2. As relacións de cada un dos apartados anteriores configúranse como inventarios independentes que se integrarán no inventario xeral.

Artigo 197. *Competencias*

1. A formación e actualización do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia estará a cargo da consellería competente en materia de patrimonio. As consellerías e as entidades públicas instrumentais actuarán como órganos auxiliares, debendo manter actualizados os seus datos e remitirlos, para a súa inclusión, á consellería competente en materia de patrimonio. Tamén deberán colaborar neste labor os terceiros que, de acordo coas disposicións desta lei, poidan dispoñer dun título habilitante para o uso de bens públicos.

2. As normas relativas á elaboración, actualización e soporte do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia determinaranse pola consellería competente en materia de patrimonio mediante orde.

3. A consellería competente en materia de patrimonio levará directamente o inventario correspondente aos seguintes bens e dereitos da Comunidade Autónoma, xa sexan demaniais ou patrimoniais:

a) Os bens inmoables e dereitos reais de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

b) Os dereitos de arrendamento e calquera outro de carácter persoal en virtude dos cales se lle atribúa á Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia o uso ou gozo de inmoables alleos.

c) Os valores mobiliarios e os títulos representativos de accións e participacións no capital de sociedades mercantís ou de obrigas emitidas por estas.

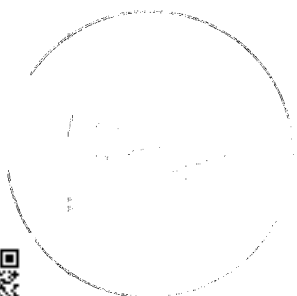
4. As consellerías levarán o inventario dos bens móbiles adscritos ou adquiridos por estas e dos dereitos de propiedade incorporea xerados pola súa actividade, ou dos que teñan encomendada a administración e xestión, sen prexuízo doutros rexistros, catálogos ou inventarios de bens e dereitos que estean obrigadas a levar en virtude de normas especiais.

5. Cada entidade pública instrumental debe formar e levar o inventario dos bens e dereitos da súa titularidade.

6. Os inventarios que, consonte o establecido nos puntos anteriores, deben formar e levar as consellerías e as entidades públicas instrumentais forman

parte do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia e garantírase a súa plena actualización e funcionamento integrado.

Artigo 198. *Custodia de títulos*

1. A custodia dos documentos, escrituras públicas e títulos que acrediten, representen ou materialicen bens e dereitos do patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a que fai referencia o punto 3 do artigo anterior, correspóndelle á consellería competente en materia de patrimonio. Non obstante, os soportes dos títulos derivados de procedementos de expropiación forzosa para obras de infraestruturas hidráulicas, de transporte e de estradas, ou de expedientes de reorganización da propiedade, custodiaranse na consellería que os promova, sen prexuízo do seu directo acceso pola consellería competente en materia de patrimonio para o desenvolvemento das actividades que lle son propias neste ámbito.

A custodia dos documentos, escrituras públicas e títulos que acrediten, representen ou materialicen bens mobles e dereitos de propiedade incorporal corresponderá a cada consellería competente por razón da materia, de conformidade co disposto no punto 4 do artigo anterior. No caso dos dereitos de propiedade incorporal, as consellerías deberán remitir unha copia á consellería competente en materia de patrimonio.

2. A custodia dos títulos relativos a bens e dereitos dos patrimonios das entidades públicas instrumentais correspóndelle a estas, debendo remitir copia á consellería competente en materia de patrimonio dos relativos aos seus bens inmobles, agás daqueles que, de acordo co disposto no artigo 195.2 queden excluídos do inventario.

Artigo 199. Valoración dos bens e dereitos inventariados

A valoración dos bens e dereitos inventariados e a súa actualización seguirá os criterios aplicados de acordo co Plan Xeral de Contabilidade Pública de Galicia e, en especial, aquelas normas valorativas que segundo o mesmo teñen carácter obrigatorio.

Artigo 200. Xestión patrimonial, contabilidade e inventario

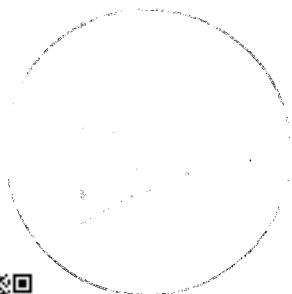
A consellería competente en materia de patrimonio coordinarase coas demais consellerías, entidades públicas instrumentais e a Intervención, encargada da contabilidade patrimonial, mediante as aplicacións informáticas precisas que permitan recoller simultaneamente no inventario xeral e na contabilidade patrimonial, as operacións patrimoniais relativas aos bens e dereitos que deben formar parte do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma, coa finalidade de que ditas operacións queden reflectidas na contabilidade pública, de forma individual ou agregada, segundo dispoña a normativa contable.

Artigo 201. *Relacións separadas de determinados bens e dereitos*

1. As consellerías e entidades públicas instrumentais levarán relacións separadas e independentes do inventario, dos bens e dereitos de calquera tipo adquiridos co propósito de devolvelos ao tráfico xurídico patrimonial de acordo cos seus fins peculiares, así como dos bens de natureza consumible de vida útil inferior a un ano.

2. Os bens e dereitos adquiridos como consecuencia da sucesión legal *ab intestato* a favor da Comunidade Autónoma, seguirán o réxime establecido no artigo 160.4.

Artigo 202. Acceso ao Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma por outras Administracións públicas

1. O acceso por outras Administracións públicas á información do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma, estará suxeito á normativa de protección de datos de carácter persoal e aos criterios de competencia, idoneidade e proporcionalidade, e someterase aos principios de cooperación e lealdade institucional.

2. A estes efectos, consideraranse criterios de acceso:

a) A disposición que atribúa á Administración pública solicitante a competencia correspondente.

b) A adecuación ou congruencia entre a información solicitada e a finalidade á que vaia a ser destinada no exercicio da competencia de que se trate.

c) A correspondencia entre o volume e extensión da información solicitada e a finalidade perseguida.

3. A consulta formularase polo órgano competente en materia de patrimonio da Administración solicitante, con determinación no seu caso do órgano ao que se destinará e da competencia para cuxo exercicio se solicita a información, e dirixirase ao órgano competente, de conformidade co disposto no artigo 197.

Artigo 203. Acceso aos datos de inventario por particulares

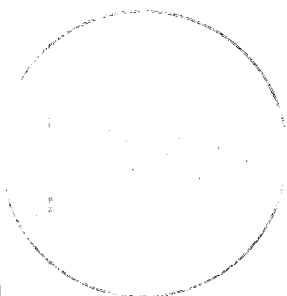
1. O acceso por particulares aos datos do inventario xeral de bens e dereitos aos que se refire esta lei, estará suxeito á normativa de protección de datos de carácter persoal e aos principios de oportunidade, idoneidade, racionalidade, proporcionalidade e seguridade.
2. As consultas dirixiranse ao órgano competente, de conformidade co disposto no artigo 197.
3. As consultas só poderán ter por obxecto datos numéricos ou estatísticos do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma, podendo non ser atendidas cando, a xuízo dos citados órganos ou entidades, non concorran os principios sinalados no punto 1.

Artigo 204. Control de inscrición no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma

1. Nos expedientes de contratación relativos a obras sobre inmobles nos que a Administración xeral da Comunidade Autónoma teña titularidades xurídicas que impliquen a súa incorporación ao patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, requirirase a emisión dun certificado do que se desprenda a dispoñibilidade do inmovle necesaria para a execución das obras. Os termos e o procedemento para a emisión deste certificado determinaranse mediante orde da consellería competente en materia de patrimonio.

2. Non se poderán outorgar os títulos de ocupación do dominio público a favor de terceiros regulados no Capítulo VI do Título I da presente lei, se os bens ou dereitos non se atopasen debidamente inscritos no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma.

Sección 2.ª Protección dos rexistros

Artigo 205. Inscripción nos rexistros públicos dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma

Os bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia susceptibles de inscrición, tanto demaniais como patrimoniais, inscribíranse ou anotaránse nos correspondentes rexistros públicos.

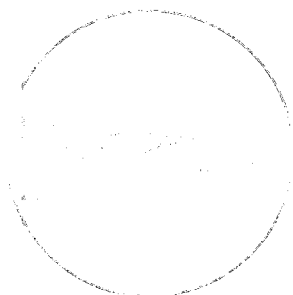
Artigo 206. Inscripción no Rexistro da Propiedade e no Catastro Inmobiliario

1. A inscrición no Rexistro da Propiedade e a incorporación ao rexistro administrativo do Catastro Inmobiliario dos bens e dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia, axustarase, respectivamente, ao establecido na lexislación hipotecaria e catastral, e na normativa en materia de patrimonio das Administracións públicas.

2. Corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio a promoción das inscricións ou, no seu caso, as modificacións ou cancelacións das altas, dos bens e dereitos de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma no Rexistro da Propiedade e no Catastro Inmobiliario. Non obstante, corresponderá a inscrición no Rexistro da Propiedade e no Catastro Inmobiliario, á consellería que adquirise para o patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma un ben ou dereito, no exercicio da potestade expropiatoria ou no desenvolvemento de procedementos de reorganización da propiedade, ou á consellería que, non cumprindo os anteriores criterios, fose competente para acordar a reversión dun ben ou dereito expropiado.

A consellería promovente remitirá unha certificación da inscrición rexistral e catastral ao órgano directivo competente en materia de patrimonio para a súa constancia no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma.

3. Os bens e dereitos de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma inscribíranse no Rexistro da Propiedade a nome da Comunidade Autónoma de Galicia.

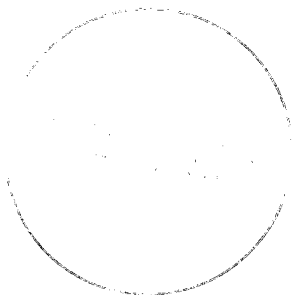

Artigo 207. *Certificación administrativa*

1. Mediante certificación administrativa poderanse inscribir no Rexistro da Propiedade os bens e dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia, e practicar as operacións rexistrais así autorizadas pola lexislación hipotecaria e pola normativa en materia de patrimonio das Administracións públicas.

2. A adopción de acordos declarativos e a consecuente emisión das certificacións administrativas co obxecto do seu acceso ao Rexistro da Propiedade, corresponde ao órgano directivo competente en materia de patrimonio.

Non obstante, cando a certificación administrativa resultara necesaria para a inscrición no Rexistro da Propiedade nos termos do parágrafo segundo do punto 2 do artigo anterior, será competente a persoa titular da consellería adquirente ou a persoa titular da consellería con competencias para acordar a reversión.

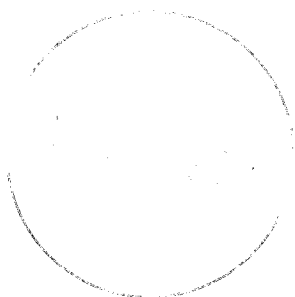
Artigo 208. Comunicaci3ns en materia do Rexistro da Propiedade

As comunicaci3ns que os rexistradores da propiedade deban efectuar en defensa do patrimonio da Comunidade Aut3noma de Galicia por inscrici3ns de excesos de cabida ou inmatriculaci3n de predios estremeiros, as3 como por calquera outro suposto recollido na lexislaci3n xeral de patrimonio das Administraci3ns p3blicas e na normativa hipotecaria, dirixiranse ao 3rgano directivo competente en materia de patrimonio ou, se correspondese, 3 entidade p3blica instrumental.

Artigo 209. *Inscricións noutros rexistros*

As inscricións e anotacións, altas e baixas noutros rexistros a nome da Comunidade Autónoma de Galicia corresponderán á consellería que adquirise o ben ou dereito para o patrimonio da Administración xeral da Comunidade Autónoma, sen prexuízo da remisión da certificación correspondente ao órgano directivo competente en materia de patrimonio.

Artigo 210. Inscripcións dos bens e dereitos das entidades públicas instrumentais

1. Os bens e dereitos de titularidade das entidades públicas instrumentais inscribíranse por estas ao seu propio nome.

As entidades públicas instrumentais deberán remitir unha certificación de cada inscrición, anotación ou alta no rexistro correspondente ao órgano directivo competente en materia de patrimonio.

2. A adopción de acordos declarativos e a emisión de certificacións administrativas co obxecto do seu acceso ao Rexistro da Propiedade corresponde ao órgano unipersoal de goberno de cada entidade pública instrumental.

Sección 3.ª Aseguramento

Artigo 211. Aseguramento

1. Os bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia estarán cubertos por póliza de aseguramento cando veña establecido legalmente, así como cando se considere conveniente polo seu valor histórico-artístico, económico ou doutra índole.
2. Os concesionarios, cesionarios, usufrutuarios e titulares en xeral de dereitos de uso ou aproveitamento sobre os bens ou dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia poderán ser obrigados a asegurar estes bens e dereitos de acordo co que se estableza no correspondente título habilitante.

CAPÍTULO III

Defensa dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma*Sección 1.ª Disposicións xerais**Artigo 212. Defensa dos bens e dereitos*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais presentarán as accións xudiciais e desenvolverán as actuacións administrativas que sexan pertinentes para a defensa dos seus patrimonios, e dispoñerán das seguintes facultades e prerrogativas:

- a) Inspeccionar os seus bens e dereitos.
 - b) Investigar a situación daqueles bens e dereitos que presumiblemente lles pertencen.
 - c) Deslindar en vía administrativa os inmobles da súa titularidade.
 - d) Recuperar de oficio a posesión sobre os seus bens e dereitos.
 - e) Desafiuzar en vía administrativa aos posuídores dos inmobles demaniais, unha vez extinguido o título que amparaba a súa posesión.
2. No marco da tramitación de calquera dos procedementos derivados das anteriores prerrogativas, así coma nos expedientes sancionadores, as persoas físicas ou xurídicas terán a obriga de comparecer cando fosen requiridas polo órgano competente.
3. O persoal funcionario actuante nos procedementos derivados das anteriores facultades e prerrogativas, así como na instrución de expedientes sancionadores, terá a condición de axente da autoridade.
4. Fronte aos actos administrativos adoptados en exercicio destas facultades e potestades, poderanse interpoñer os recursos e accións establecidas na lexislación xeral en materia de patrimonio das administracións públicas respecto do seu réxime de control xudicial.

Artigo 213. Competencia para a defensa extraxudicial

1. A interposición de reclamacións, requirimentos, recursos e calquera outra actuación administrativa en defensa do patrimonio inmobiliario da Administración xeral da Comunidade Autónoma e o exercicio das facultades e prerrogativas enunciadas no artigo anterior, correspóndelle á consellería competente en materia de patrimonio, agás que, para determinados bens ou dereitos, por lei se atribúa o exercicio das facultades dominicais a outra consellería ou, en concreto, algunha das competencias enunciadas.

Correspóndelle a cada consellería o exercicio das actuacións administrativas en defensa do patrimonio mobiliario, propiedades incorporais e demais dereitos adscritos, así como a potestade de desafiuzamento en relación cos bens que teña en adscrición.

2. Nas entidades públicas instrumentais, correspóndelle ao órgano unipersoal de goberno a competencia para exercer as facultades e prerrogativas de defensa do seu patrimonio.

3. As entidades públicas empresariais que por lei teñan que adecuar a súa actividade ao ordenamento xurídico privado só poden exercer as potestades enumeradas no artigo anterior para a defensa dos seus bens e dereitos demaniais.

Artigo 214. *Defensa xudicial*

A representación e a defensa xudicial do patrimonio da Comunidade Autónoma corresponden á Asesoría Xurídica da Xunta de Galicia.

Artigo 215. *Transacción e arbitraje*

1. A transacción xudicial ou extraxudicial sobre bens e dereitos patrimoniais da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das súas entidades públicas instrumentais, e o sometemento a procedementos de arbitraje das controversias que xurdan sobre eles, serán autorizados por decreto do Consello da Xunta, a proposta da consellería competente en materia de patrimonio ou da consellería á que se atopa adscrita a entidade pública instrumental.

O acordo de transacción extraxudicial será subscrito, segundo corresponda, pola persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio ou do órgano unipersonal de goberno da entidade pública instrumental.

2. No seu caso, a homologación xudicial dos acordos de transacción así como a representación e defensa nos procedementos arbitrais corresponderá á Asesoría Xurídica da Xunta de Galicia.

Artigo 216. Procedementos administrativos: comunicacións e notificacións preceptivas

1. Cando na tramitación de calquera procedemento administrativo resulten implicados bens ou dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, deberase comunicar individualmente o trámite de audiencia ou, no seu caso, de información pública, así como a súa resolución, ao órgano competente para a súa defensa determinado no artigo 213.

A falta de realización das sinaladas comunicacións nos procedementos de competencia dunha Administración pública galega, determinará a nulidade de pleno dereito do acto que se dite se comprendese bens ou dereitos de dominio público, e a súa anulabilidade se fosen de carácter patrimonial.

O órgano competente para a defensa do ben ou dereito implicado poderá designar o centro concreto que seguirá a tramitación do procedemento comunicado e o enderezo ao que deberán dirixirse necesariamente as notificacións do expediente. A remisión a outro centro ou enderezo distinto dos designados, comportará igualmente os efectos do parágrafo anterior.

2. Se na tramitación de procedementos administrativos pola Administración xeral da Comunidade Autónoma ou das súas entidades públicas instrumentais xurdisen conflitos derivados da concorrencia de diferentes intereses ou utilidades, públicas ou sociais, sobre bens ou dereitos da Comunidade Autónoma, o órgano directivo competente en materia de patrimonio decidirá sobre a prevalencia ou compatibilidade de intereses, logo de audiencia das consellerías e entidades interesadas.

3. A aprobación, modificación ou execución de instrumentos de planeamento urbanístico, cando comprendan bens ou dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, requirirán as comunicacións e acordos prescritos no Capítulo II do Título VI.

Artigo 217. *Denuncia cidadán*

1. Calquera persoa pode denunciar feitos que causen prexuízos ao patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. A denuncia, que deberá formularse por escrito dirixido á consellería competente en materia de patrimonio, incluírá o nome e apelidos da persoa denunciante, documento nacional de identidade ou documentación identificativa equivalente expedida por unha autoridade gubernamental, o seu enderezo, número de teléfono, correo electrónico ou calquera outro medio de contacto, os feitos ou condutas denunciadas, tempo en que se produciron ou se seguen a producirse, ben ou dereito da Comunidade Autónoma prexudicado, danos causados e, de constituír posible infracción administrativa, data de comisión, probas documentais, testemuñas e presuntos responsables.

Sobre a procedencia da iniciación do correspondente procedemento administrativo, ditarase resolución motivada que se comunicará á persoa denunciante.

3. Esta denuncia non leva aparellada gratificación económica nin máis beneficios que os establecidos no artigo 235 para os casos de denuncia por un dos participantes nun feito constitutivo de infracción administrativa, nos termos do Título VIII.

Sección 2.ª Inspección

Artigo 218. Facultade de inspección

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais teñen a facultade de inspeccionar o seu patrimonio co obxecto da súa identificación, comprobación do seu estado de conservación, uso ou destino.

A función inspectora estará modulada polos principios de oportunidade e eficacia, autonomía e proporcionalidade.

2. A facultade de inspección é independente e compatible con calquera outro dereito de supervisión que se puidese ter establecido nun título de concesión, cesión, usufruto ou en calquera outro que outorgue a favor dun terceiro o uso ou aproveitamento sobre bens ou dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma.

Artigo 219. *Procedemento de inspección*

1. A acción inspectora desenvolverase con autonomía técnica e funcional, non precisará, necesariamente, de orde ou autorización superior, e poderase desenvolver presencialmente ou a través de requirimentos escritos de achega de información ou documentos.

2. A inspección presencial poderase efectuar en calquera momento e sen necesidade de anuncio previo, e comportará o acceso libre e incondicionado aos lugares a supervisar, sempre que non afecte á intimidade das persoas, secreto das comunicacións ou ao dereito á inviolabilidade do domicilio, que faga imprescindible obter a pertinente autorización xudicial por non aceptarse voluntariamente a súa execución.

3. Durante a intervención, o inspector poderá valerse de persoal técnico e administrativo de apoio, de auxilio policial, practicar dilixencias de investigación e de comprobación, requirir información, examinar documentación e obter copias, realizar fotografías, grabacións, medicións, levantar planos, esixir a identificación e comparecencia de persoas e, de estimalo oportuno, adoptar medidas cautelares consontes coa finalidade perseguida.

No caso de bens e dereitos da Administración xeral da Comunidade Autónoma, a inspección estará dirixida por persoal coa condición de funcionario público.

4. A actuación inspectora concluirá coa emisión dunha acta sobre a situación do ben ou dereito supervisado, proponendo a adopción das medidas ou o inicio dos procedementos administrativos que se consideren pertinentes. A acta emitida gozará da presunción de veracidade.

Artigo 220. *Obstaculización ou resistencia á inspección*

1. A ilícita obstaculización do normal desenvolvemento da inspección, o falseamento da información subministrada ou o incumprimento dos deberes de colaboración e cooperación, constitúen infracción administrativa nos termos desta lei, sen prexuízo da concorrencia doutras responsabilidades civís ou penais.

2. A resistencia á inspección determinará a súa execución forzosa, logo de apercibimento, para o que se poderán impoñer tres multas coercitivas sucesivas do 1, 5 e 20% do valor de inventario dos bens ou dereitos que se pretendan inspeccionar, reiteradas por períodos non superiores a dez días naturais. De persistir a resistencia á execución ou de considerarse máis conveniente por razóns de eficacia ou urxencia, procederá a súa execución forzosa subsidiaria e, se é o caso, a directa compulsión sobre as persoas, para o que se poderá solicitar o auxilio das Forzas e Corps de Seguridade.

Sección 3.ª Investigación

Artigo 221. Facultade de investigación

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais teñen a facultade de investigar a situación dos bens e dereitos que presumiblemente formen parte do seu patrimonio, cando non conste de modo certo a súa titularidade.

Artigo 222. *Procedemento de investigación*

1. O procedemento de investigación iniciárase de oficio, por propia iniciativa, por comunicación ou por denuncia.

2. Como actuación previa ao acordo de inicio do procedemento, comprobarase a existencia de indicios razoables suficientes que fagan presumir a titularidade da Administración autonómica, identificando o ben ou dereito a investigar. De non concorrer tales presupostos, mediando denuncia, acordarase a súa inadmisión, que será notificada ao seu presentador.

O procedemento de investigación pode levar aparellada, se fose preciso, a inspección dos bens ou dereitos afectados nos termos previstos na Sección 2ª deste capítulo.

3. A resolución de inicio do procedemento de investigación, que incorporará a descrición do ben ou dereito obxecto do expediente, acordará ademais a apertura de trámite de alegacións, achega de documentos e proposta de proba.

A resolución de inicio publicarase gratuitamente, no Diario Oficial de Galicia, na páxina web do órgano competente para a tramitación e no taboleiro de anuncios do concello no que se localice o ben, para a súa exposición pública por prazo non inferior a trinta días naturais. Se o ben se localizase fóra do ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia, solicitarase tamén a publicación do acordo no Boletín Oficial do Estado ou no diario oficial da Comunidade Autónoma correspondente.

O acordo será notificado á persoa denunciante e a aqueles interesados que fosen identificados no transcurso das actuacións previas de comprobación, particularmente, se se tratase dun ben inmovible, aos titulares catastrais dos predios estremeiros.

Da publicación no diario oficial deixarase constancia no expediente, así como da certificación municipal na que conste a data e prazo de exposición da resolución no taboleiro de anuncios do concello.

4. Transcorrido o prazo outorgado para a proposta de proba, procederase, no seu caso, á práctica da admitida, notificándolle aos interesados con antelación suficiente, o lugar, data e hora para a súa realización, o seu dereito a ser

asistidos por técnicos e, de corresponder, o importe do anticipo dos custos derivados da práctica solicitada.

5. Cumpridos os anteriores trámites, e sen prexuízo da solicitude dos informes facultativos que se xulguen necesarios para mellor resolver, abrírase trámite de audiencia aos interesados que tivesen comparecido no procedemento por prazo non inferior a vinte días naturais, poñéndoselles de manifesto o expediente para que poidan examinalo e presentar as alegacións, os documentos e xustificantes que xulguen pertinentes.

6. Finalizado o trámite de audiencia, cando se considere suficientemente acreditada a titularidade autonómica, presentarase a proposta de resolución do procedemento que comprenderá, ao menos, a descrición do ben ou dereito, a fundamentación xurídica do seu dominio e a súa taxación. A proposta de resolución someterase a informe da Asesoría Xurídica.

7. A resolución do procedemento de investigación que declare a titularidade autonómica deberase ditar e notificar dentro do prazo máximo de dous anos, contados desde a data do acordo de inicio. En caso contrario, declararase a caducidade do expediente, acordando o seu arquivo.

Cando o procedemento se tivese iniciado a partir dunha denuncia, a resolución incluírá a decisión sobre a procedencia do dereito a premio. Se o procedemento de investigación non fose resolto expresamente no prazo establecido, a persoa denunciante poderá entender desestimado o seu dereito.

Tamén finalizará o procedemento de investigación, con independencia da súa fase de tramitación, cando á vista das alegacións, documentos ou outros medios de proba incorporados ao expediente, se constate a improcedencia da declaración da titularidade autonómica ou cando simplemente non se logre a súa suficiente acreditación, acordándose, en ámbolos dous supostos, o seu arquivo.

A resolución que poña fin ao procedemento de investigación será publicada nos termos do punto 3 deste artigo e notificada aos interesados que tivesen comparecido no expediente e, no seu caso, á persoa denunciante.

8. O ben ou dereito declarado de titularidade autonómica incorporarase ao Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia e instarase a súa alta nos rexistros públicos pertinentes. Así mesmo, adoptaranse as medidas necesarias para tomar a súa efectiva posesión.

Artigo 223. Denuncia e premio no procedemento de investigación

1. Á persoa que, non estando obrigada por razón do seu cargo ou emprego público a colaborar na protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma, dea primeiro coñecemento denunciando a presunta existencia dun ben ou dereito da Comunidade Autónoma de Galicia que comporte o inicio dun procedemento de investigación que se resolva coa declaración da titularidade autonómica, recoñeceráselle o dereito a percibir un premio do 10% do valor da taxación do ben ou dereito.

Por primeiro coñecemento entenderase que, ao tempo da presentación da denuncia, a Administración autonómica non tivese aínda noticia do seu dereito. De ter coñecemento previo, o órgano competente para a tramitación do procedemento de investigación inadmitirá a denuncia, notificándolle tal resolución ao seu presentador.

2. O escrito de denuncia, que deberá formularse expresamente como tal para non ser considerado unha simple comunicación consecuencia da colaboración cidadán, presentarse nun rexistro propio da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das súas entidades públicas instrumentais, dirixido á consellería competente en materia de patrimonio ou á entidade pública presuntamente titular, segundo corresponda. Caso de se presentar noutro rexistro público ou por outro medio legalmente admitido, precisarase obter a confirmación da recepción da denuncia para alegar a súa eficacia, sen prexuízo do establecido no punto 3 deste artigo.

O escrito incluírá os seguintes datos e declaracións:

a) Nome e apelidos da persoa denunciante, documento nacional de identidade ou documentación identificativa equivalente expedida por unha autoridade gobernamental, profesión, enderezo e, se dispón deles, número de teléfono, correo electrónico ou calquera outro medio de contacto.

b) Declaración responsable de non ostentar cargo ou emprego público.

c) Identificación do ben ou dereito denunciado, indicando a súa localización, referencia catastral, situación rexistral, título que fai presumir o dereito autonómico, estado de conservación, cargas e gravames,... De estar ou ter estado en administración, custodia, explotación, uso ou posesión por terceiros, informarase do seu nome, enderezo e teléfono.

d) Calquera outro dato relevante relacionado coa situación patrimonial do ben ou dereito a investigar.

Ao escrito de denuncia xuntaranse todos aqueles documentos que puidesen resultar de interese para a determinación da titularidade autonómica, particularmente escrituras, públicas ou privadas, fotografías, planos, e os certificados orixinais do Rexistro da Propiedade, Rexistro Mercantil, Rexistro de Bens Mobles, Dirección Xeral de Tráfico ou de calquera outro rexistro de acceso público no que figure anotado o ben ou dereito a investigar. A falta da achega destes certificados cando o ben ou dereito estivese inscrito, determinará a perda do dereito ao premio.

3. Da recepción do escrito de denuncia acusarase recibo ao seu presentador en prazo non superior a vinte días naturais. Caso de non recibir a confirmación, a persoa denunciante deberá presentar perante o órgano competente o recibo ou copia da denuncia que acredite o rexistro e data da súa presentación.

4. A denuncia de bens ou dereitos procedentes dunha herdanza intestada da que se puidese derivar o dereito a suceder da Comunidade Autónoma de Galicia, rexeráse exclusivamente polo disposto no Título III.

Non terán dereito a premio, as denuncias que versen sobre os inmobles vacantes ou sen dono coñecido así como sobre os saldos ou depósitos abandonados do artigo 89.

Tampouco se recoñecerá premio ás persoas denunciante que tivesen feito uso, explotación ou disposición irregular dos bens ou dereitos denunciados, os tivesen cedidos por calquera título, fosen os seus administradores, xestores ou comisionados, ou estivesen en comunidade, copropiedade, e cando fosen titulares de créditos derivados deles.

5. O dereito a premio só será esixible unha vez tivese gañado firmeza e fose inatacable o acordo polo que se finalice o procedemento de investigación, logo da resolución dos recursos ou procedementos xudiciais aos que puidese ter dado lugar, e o ben ou dereito se tivese incorporado definitivamente ao patrimonio da Comunidade Autónoma, tendo esta a súa pacífica posesión e figurando inscrito a favor da Administración autonómica no Rexistro da Propiedade ou naquel outro rexistro pertinente.

Perderá a persoa denunciante o seu dereito a percibir o premio se ao tempo do seu aboamento, non se atopase ao corrente no cumprimento das súas obrigas tributarias ou coa Seguridade Social, así como cando fose sancionado

XUNTA
DE GALICIA

por infracción grave ou moi grave e non concorrese o suposto de exención do artigo 235.1.

Sección 4.ª Deslindamento

Artigo 224. Potestade de deslindamento

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais poderán deslindar en vía administrativa os bens inmobles da súa titularidade, cando os seus límites sexan imprecisos.
2. Consonte o establecido na normativa básica en materia de patrimonio das administracións públicas, unha vez iniciado o procedemento administrativo de deslindamento, e mentres dure a súa tramitación, non se poderá instar procedemento xudicial con igual pretensión.

Artigo 225. *Procedemento de deslindamento*

1. O procedemento iniciárase de oficio, por propia iniciativa, por comunicación do órgano de adscrición ou do usuario autorizado do inmovble.

2. Con anterioridade á adopción do acordo de inicio do procedemento, realizaranse as actuacións previas precisas para a emisión dun informe preliminar sobre a procedencia do deslindamento, no que consten ao menos os seguintes datos: situación que o motiva, descrición dos inmovbles afectados, identificación dos titulares de dereitos implicados, títulos que se incorporan, situación posesoria, contraste co Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma, consulta ao Rexistro da Propiedade, ao Catastro Inmobiliario e, no seu caso, ao órgano de adscrición ou ao usuario autorizado.

3. O acordo de inicio do procedemento identificará o inmovble ou zona obxecto do deslindamento e abrirá trámite de alegacións e achega de documentos por prazo non inferior a trinta días naturais.

A resolución que acorde a iniciación publicarase gratuitamente, no Diario Oficial de Galicia, na páxina web do órgano competente para a tramitación e no taboleiro de anuncios do concello no que se localice o inmovble, para a súa exposición pública polo prazo aberto para a presentación de alegacións. Se o ben estivese fóra do ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia, solicitarase tamén a publicación do acordo no Boletín Oficial do Estado ou no diario oficial da Comunidade Autónoma correspondente.

O acordo de inicio será notificado a aqueles titulares de dereitos sobre os predios estremeros que figurasen identificados no informe preliminar.

Da publicación no diario oficial deixarase constancia no expediente, así como da certificación municipal na que conste a data e prazo de exposición da resolución no taboleiro de anuncios do concello.

4. O acordo de iniciación do procedemento comunicárase ao Rexistro da Propiedade a fin de que, se o inmovble estivese inscrito, se practique anotación marxinal ao asento de inscrición e, no seu caso, na dos estremeros afectados ou, en defecto de inmatriculación, se estenda anotación de suspensión.

5. Recibidas as alegacións presentadas en prazo, tendo en conta a documentación obrante no expediente, en especial os títulos achegados,

orixinais ou autenticados, intentarase definir con precisión os lindeiros do inmovible e confeccionar un axeitado plano parcelario a escala.

6. Se a anterior definición non fose posible, acordarase a práctica do deslindamento sinalando o lugar, día e hora do apeo. Esta resolución será notificada aos interesados que tivesen comparecido no procedemento e, en todo caso, aos titulares de dereitos reais sobre os predios estremeiros que figuren identificados no expediente.

O apeo será realizado polo órgano competente para a tramitación do procedemento, coa dirección técnica dun facultativo con titulación adecuada. Ao acto poderán concorrer, ademais, os interesados cos técnicos que os asistan, unha persoa representante do órgano de adscrición ou do usuario autorizado do inmovible, se fora do caso, e o persoal de apoio necesario.

Do apeo estenderase acta na que se farán constar as seguintes circunstancias:

- a) Lugar, data e hora de comezo da actuación.

- b) Nome, apelidos, documento nacional de identidade ou documentación identificativa equivalente expedida por unha autoridade governamental e representación dos concorrentes. Condición na que comparecen e acreditación do seu interese, se non constase no procedemento.

- c) Descrición do inmovible ou zona, denominación, situación, cabida aproximada, liñas perimetrais, distancias ou lonxitudes, estremeiros identificados.

- d) Traballos realizados, método e instrumentos utilizados.

- e) Incidencias, manifestacións ou observacións que se formulen.

- f) Lectura, hora de finalización e sinatura dos asistentes.

- g) Asinantes que solicitan remisión de copia da acta.

Se non se puidese rematar o apeo nunha soa xornada, proseguirán as operacións durante as sucesivas ou noutras que se conviñesen, estendéndose por cada unha delas a correspondente acta, na que se deixará constancia da data de continuación dos traballos, sen necesidade de nova convocatoria.

Concluída a práctica do deslindamento, incorporarase ao expediente a acta ou actas levantadas e un plano parcelario a escala do inmovible ou da zona obxecto do procedemento.

7. Cumpridos os trámites anteriores, abrírase trámite de audiencia que se notificará aos interesados que tivesen comparecido no procedemento e, en todo caso, aos titulares de dereitos reais sobre os predios estremeros que figurasen identificados, xuntando copia do plano elaborado. O expediente poñerase de manifesto para poder examinalo e presentar alegacións por prazo non inferior a vinte días naturais.

8. Finalizado o trámite de audiencia, presentarase a proposta de resolución do procedemento, que se someterá a informe da Asesoría Xurídica.

9. A resolución aprobatoria do deslindamento deberase ditar e notificar no prazo máximo de dezoito meses, contados desde a data do acordo de iniciación. En caso contrario, caducará o procedemento e acordarase o arquivo das actuacións.

Se resultase necesario o posterior amolloamento do inmovible, acordarase na resolución aprobatoria do deslindamento.

A resolución seralles notificada aos interesados que tivesen comparecido no procedemento e, en todo caso, aos titulares de dereitos reais sobre os predios estremeros que figuren identificados no expediente. Se se tivese acordado o amolloamento, na comunicación daráselles prazo para solicitar a súa participación na colocación dos marcos.

Se fose procedente, unha copia da resolución e do plano confeccionado será remitida ao órgano de adscrición ou ao usuario autorizado do inmovible autonómico.

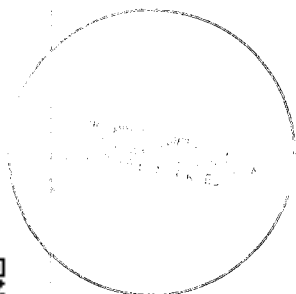
10. Unha vez o acordo resolutorio sexa firme, anotarase o deslindamento no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia, tramitarase a modificación ou alta correspondente no Catastro Inmobiliario e inscribirase no Rexistro da Propiedade.

Se se tivese acordado o amolloamento, sinalarase día e hora para a súa práctica, que se comunicará con suficiente antelación aos interesados que tivesen solicitado a súa participación e, no seu caso, ao órgano de adscrición ou usuario autorizado do inmovible deslindado.

Artigo 226. *Inscripción*

1. Se o predio deslindado estivese inscrito no Rexistro da Propiedade, firme o acordo resolutorio, solicitarase a inscrición do deslindamento administrativo.
2. Consonte á normativa de aplicación xeral en materia de patrimonio das administracións públicas, a resolución aprobatoria do deslindamento será título suficiente para a inmatriculación do ben no Rexistro da Propiedade, sempre que cumpra co resto de requisitos esixidos pola lexislación hipotecaria.

Sección 5.ª Recuperación posesoria

Artigo 227. Potestade de recuperación posesoria

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais poden recuperar por si mesmas a posesión indebidamente perdida sobre os bens e dereitos dos seus respectivos patrimonios. Tamén poderán exercer esta potestade sobre bens e dereitos que se incorporen aos seus patrimonios por sucesión na posición xurídica do transmitente, cando a posesión fose perdida polo seu anterior titular.

Sen prexuízo do anterior, de considerarse máis conveniente para o interese público, instarase a recuperación posesoria xudicial.

2. Se os bens e dereitos dos que se tratase de recuperar a posesión tivesen a condición de demaniais, a potestade de recuperación poderá exercerse en calquera momento.

3. Se se tratase de bens e dereitos patrimoniais, a recuperación da posesión en vía administrativa require que a iniciación do procedemento sexa notificada antes de que transcorra o prazo dun ano, contado desde o día seguinte ao da usurpación. Pasado ese prazo, para recuperar a posesión destes bens deberánse exercitar as accións xudiciais correspondentes.

Artigo 228. *Procedemento de recuperación posesoria*

1. O procedemento de recuperación posesoria iniciárase de oficio, por propia iniciativa ou como consecuencia da colaboración na defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma.

2. Con anterioridade á adopción do acordo de inicio do procedemento, realizaranse as actuacións previas precisas para a emisión dun informe preliminar sobre a procedencia da recuperación, no que consten ao menos os seguintes datos: descrición do ben ou dereito, a súa titularidade autonómica e natureza demanial ou patrimonial, a ocupación por terceiro sen constancia de título e tempo desde que se produce, así como a identificación da persoa ocupante e a súa resistencia á restitución da posesión.

Entre as actuacións previas a desenvolver, requiriráselle á persoa ocupante a presentación do título habilitante da súa ocupación, instándoa, en caso contrario, á devolución da posesión e restitución ou compensación do danado ou alterado, apercibíndoa así mesmo da incoación do procedemento de recuperación de oficio e, de proceder, da apertura de expediente sancionador e da promoción das accións xudiciais pertinentes.

3. A resolución pola que se acorde o inicio do procedemento incorporará a identificación do ben ou dereito de titularidade autonómica a recuperar e a da persoa que o ocupa, e o acordo de apertura de trámite de audiencia por prazo non superior a dez días naturais, poñéndose de manifesto o expediente para o seu exame, e para presentar alegacións e documentos.

A resolución será notificada á persoa ocupante e aos demais interesados que consten no expediente.

4. Incorporadas as alegacións e documentos presentados, formularase proposta de resolución favorable á recuperación de oficio da posesión ou ao arquivo das actuacións.

5. A resolución acordando a recuperación de oficio deberase ditar e notificar no prazo máximo de seis meses contados desde a data de iniciación. En caso contrario, caducará o procedemento e acordarase o seu arquivo.

A resolución do procedemento, ademais de acordar, se procede, a devolución do ocupado e a restitución ou compensación do danado ou alterado, determinará a indemnización correspondente polos prexuízos ocasionados

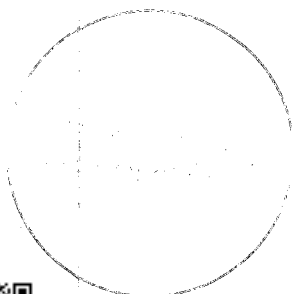

pola detentación, incluíndo os gastos orixinados na tramitación do procedemento e, en todo caso, o valor da utilidade que tivese reportado, podendo facerse efectivos estes importes polo procedemento de constrinximento.

A resolución aprobatoria incluírá, en todo caso, como gastos de tramitación do procedemento, un 3% do valor que conste no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma para o ben ou dereito a recuperar, cun mínimo de 1.000 euros, agás se tivesen orixinado custos por importe superior, suposto no que se incluírán estes.

6. A resolución pola que se acorde a recuperación posesoria é inmediatamente executiva. No caso de resistencia ao seu cumprimento voluntario, logo de apercibimento, poderá ser executada forzosamente a través da imposición de tres multas coercitivas sucesivas do 1, 5 e 20% do valor dos bens ocupados, reiteradas por períodos non superiores a dez días naturais ata a total realización do resolto.

De persistir a resistencia á execución, ou de considerarse máis conveniente por razóns de eficacia ou urxencia, procederá a súa execución forzosa subsidiaria e, se é o caso, a directa compulsión sobre as persoas, para o que se poderá solicitar o auxilio das Forzas e Corps de Seguridade.

Sección 6.ª Desafiuzamento administrativo

Artigo 229. Potestade de desafiuzamento

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais poderán recuperar en vía administrativa a posesión dos seus bens demaniais cando decaian ou desaparezan o título, as condicións ou as circunstancias que lexitimaban a súa ocupación por terceiros. Tamén poderán exercer esta potestade sobre bens e dereitos que se incorporen aos seus patrimonios por sucesión na posición xurídica do transmitente, cando a posesión fose perdida polo seu anterior titular.

Artigo 230. *Procedemento de desafiuzamento*

1. O procedemento de desafiuzamento iníciase de oficio, logo da declaración da extinción ou caducidade do título que outorgaba o dereito de utilización dos bens de dominio público.

Antes da adopción do acordo de inicio, deberase ter notificado á persoa ocupante a declaración de extinción ou caducidade do seu título e requirilo para que, no prazo que se determine, devolva a posesión do ben demanial e, se houbese lugar, aboe as penalizacións pertinentes e restitúa o alterado ou danado, apercibíndoa da incoación do procedemento de desafiuzamento e, de proceder, da apertura de expediente sancionador e da promoción das accións xudiciais pertinentes.

2. A resolución pola que se acorde o inicio do procedemento incorporará a descrición do ben demanial a recuperar, a referencia á declaración da extinción ou caducidade do título que outorgaba o dereito de utilización, e a identificación da persoa ocupante. Na mesma resolución, acordarase a apertura de trámite de audiencia por prazo non superior a dez días naturais, poñéndose de manifesto o expediente para o seu exame e para presentar alegacións e documentos.

A resolución será notificada á persoa ocupante e aos outros interesados que consten no expediente.

3. Incorporadas as alegacións e documentos presentados, formularase proposta de resolución favorable ao desafiuzamento ou ao arquivo das actuacións.

4. A resolución acordando o desafiuzamento deberase ditar e notificar no prazo máximo de seis meses contados desde a data do acordo de iniciación. En caso contrario, caducará o procedemento e acordarase o seu arquivo.

A resolución do procedemento, ademais de acordar, se procede, a devolución do retido, a restitución ou compensación do danado ou alterado e as penalizacións pertinentes, determinará a indemnización correspondente polos prexuízos ocasionados pola indebida retención, incluíndo os gastos orixinados na tramitación do procedemento e, en todo caso, o valor da utilidade que tivese reportado, podendo facerse efectivos os seus importes polo procedemento de constrinximento.

A resolución incluírá, en todo caso, como gastos de tramitación do procedemento, un 3% do valor que conste no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma para o ben ou dereito a recuperar, cun mínimo de 1.000 euros, agás se tivesen orixinado custos por importe superior, suposto no que se incluírán estes.

5. A resolución pola que se acorde o desafiuzamento será inmediatamente executiva. No caso de resistencia ao seu cumprimento voluntario, logo de apercibimento, poderá ser executada forzosamente a través da imposición de tres multas coercitivas sucesivas do 1, 5 e 20% do valor dos bens retidos, reiteradas por períodos non superiores a dez días naturais ata a total realización do resolto.

De persistir a resistencia á execución, ou de considerarse máis conveniente por razóns de eficacia ou urxencia, procederá a súa execución forzosa subsidiaria e, se é o caso, a directa compulsión sobre as persoas, para o que se poderá solicitar o auxilio das Forzas e Corpos de Seguridade.

TÍTULO VIII

Réxime sancionador

Artigo 231. *Responsabilidades*

1. Incorrerán en infracción administrativa as persoas físicas ou xurídicas e aquelas entidades, grupos, unións ou patrimonios que, aínda sen personalidade xurídica, teñan legalmente recoñecida capacidade de obrar, que resulten ser responsables dolosa ou negligentemente de causar danos ou prexuízos nos bens ou dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia, os ocupen, utilicen, reteñan ou alteren indebidamente, ou incumpran os deberes aos que veñen obrigadas para con eles, de acordo co tipificado neste título.

2. As responsabilidades derivadas destas infraccións serán esixibles en vía administrativa a través de procedemento sancionador, no que se concretarán as sancións impositivas e, se é o caso, e con independencia das anteriores, a indemnización polos prexuízos causados, a restitución ou reposición do danado ou alterado e a extinción da relación xurídica coa Comunidade Autónoma de Galicia.

Na cuantificación da indemnización incluírase tamén e en todo caso, o valor do obtido irregularmente polo infractor, de xeito que a comisión dalgunha das infraccións tipificadas nunca poderá resultar máis beneficiosa para o infractor que o cumprimento das normas infrinxidas.

3. Das obrigas derivadas das anteriores responsabilidades responderán solidariamente os que participasen conxuntamente na comisión da infracción, agás no caso de corresponder sancións pecuniarias e sexa posible a individualización do grao de participación de cada responsable.

4. Se os responsables das infraccións estivesen sometidos ao réxime do persoal ao servizo da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia, tramitarase o expediente disciplinario correspondente.

5. O réxime sancionador establecido neste título ten carácter subsidiario respecto do establecido na lexislación especial que poida resultar aplicable a determinados bens e dereitos.

Artigo 232. *Infraccións*

1. Son infraccións moi graves:

- a) A produción de danos e prexuízos ou a obtención irregular de beneficios a partir de bens de dominio público da Comunidade Autónoma, cando o seu importe supere a cantidade de 300.000 euros.
- b) A usurpación de bens de dominio público, cando o valor de taxación do usurpado sexa superior a 500.000 euros.
- c) As condutas constitutivas de infraccións graves cando sexan cometidas por unha persoa sancionada con carácter firme no ano anterior por unha ou máis infraccións graves.

2. Son infraccións graves:

- a) A produción de danos, prexuízos ou a obtención irregular de beneficios a partir de bens de dominio público da Comunidade Autónoma, cando o seu importe supere a cantidade de 5.000 euros e non exceda os 300.000 euros.
- b) A usurpación de bens de dominio público, cando o valor de taxación do usurpado non exceda os 500.000 euros.
- c) O incumprimento das obrigas de custodia, conservación, defensa e adecuada utilización e destino establecidas no artigo 193.2.
- d) A realización de obras, traballos ou outras actuacións non autorizadas en bens de dominio público.
- e) A retención de bens de dominio público unha vez extinguido o título que lexitimaba a súa ocupación.
- f) O uso común especial ou o uso privativo de bens de dominio público sen a correspondente autorización ou concesión.
- g) O uso de bens de dominio público obxecto de autorización ou concesión sen suxeitarse ao seu contido ou para fins distintos dos que motivaron o seu outorgamento.

h) A utilización de bens cedidos gratuitamente ou que fosen obxecto de adscrición ou mutación demanial a favor de terceiros, para fins distintos dos previstos nos acordos de cesión, adscrición ou mutación.

i) As actuacións sobre bens afectos a un servizo público que impidan ou dificulten gravemente a súa normal prestación.

j) As actuacións que obstaculicen o normal desenvolvemento da tramitación dos procedementos iniciados para a protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma ou para a súa declaración como herdeira legal *ab intestato*.

k) O falseamento da información subministrada á Administración en cumprimento de deberes impostos por esta lei, sen prexuízo doutras responsabilidades nas que se puidese ter incorrido.

l) As condutas constitutivas de infraccións leves cando sexan cometidas por unha persoa sancionada con carácter firme no ano anterior por unha ou máis infraccións leves.

3. Son infraccións leves:

a) A produción de danos e prexuízos ou a obtención irregular de beneficios a partir de bens de dominio público da Comunidade Autónoma, cando o seu importe non exceda os 5.000 euros.

b) O incumprimento das disposicións que regulan a utilización dos bens destinados a un servizo público polos seus usuarios.

c) O incumprimento das disposicións que regulan o uso común xeral dos bens de dominio público.

d) O incumprimento dos deberes de comunicación, colaboración e cooperación establecidos nesta lei non cualificados como infracción grave.

e) Calquera outro incumprimento das obrigas establecidas nesta lei.

Artigo 233. Sancións

1. As infraccións tipificadas no artigo anterior sancionaranse coas seguintes multas:

a) Infraccións leves: multa de 300 ata 5.000 euros.

b) Infraccións graves: multa de 5.001 ata 50.000 euros. Non obstante, a obstaculización do normal desenvolvemento dos procedementos iniciados para a protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma sancionárase con multa entre 300 e 50.000 euros.

c) Infraccións moi graves: multa de 50.001 ata 1.000.000 euros.

A sanción poderá incrementarse ata o triplo do valor do dano ou da perda ocasionada ou do beneficio indebidamente obtido, cando estes superen o límite máximo da sanción correspondente.

2. Para graduar a contía das multas atenderase ao importe e natureza dos danos ou prexuízos causados, ao valor dos bens ou dereitos afectados, ao grao de culpabilidade ou intencionalidade do infractor, ao beneficio que obtivese e, se se tratase dunha infracción continuada, á persistencia ou reiteración nos feitos. No caso de infraccións moi graves, terase en conta tamén a reincidencia na comisión dunha infracción da mesma natureza sancionada no ano anterior.

3. No caso de reincidencia nun prazo de tres anos en infraccións graves ou en cinco anos en moi graves, poderase declarar a inhabilitación do infractor, por un prazo de un a cinco anos, para ser titular de autorizacións e concesións ou contratar con calquera Administración pública galega.

A sanción por infraccións leves ou graves poderá levar aparellada, se concorrese, a extinción da relación xurídica coa Comunidade Autónoma de Galicia. Tal extinción acordarase, en todo caso, de tratarse dunha infracción moi grave.

Artigo 234. *Reducións na contía da multa*

1. Con independencia da restitución ou reposición do danado ou alterado e, no seu caso, do aboamento da indemnización polos prexuízos causados pola persoa infractora, o recoñecemento da súa responsabilidade comportará unha redución do 20% no importe da multa aplicable, cando esta sexa a única sanción procedente.

Igual redución acumulable se acordará nas sancións exclusivamente pecuniarias polo pagamento voluntario no prazo outorgado en fase anterior á resolución do procedemento sancionador.

En ámbolos dous casos anteriores, as reducións están condicionadas ao desestimento ou renuncia de calquera acción xudicial ou recurso en vía administrativa contra a sanción.

2. En atención ás circunstancias económicas da persoa infractora, cando así o solicite e acredite os ingresos económicos brutos anuais da unidade familiar na que se integre, non constituíndo un caso de reincidencia ou de infracción continuada persistente e logo de reparar e indemnizar o que corresponda, a contía da multa tamén poderá reducirse nas seguintes porcentaxes:

a) Nun 10% para unidades familiares con máis de tres membros e ingresos inferiores a 3 veces do indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM), anual 12 mensualidades.

b) Nun 20% para unidades familiares con ingresos inferiores a 2 veces do indicador público de renda de efectos múltiples, anual 12 mensualidades.

c) Nun 30% para unidades familiares con ingresos inferiores a 1,5 veces do indicador público de renda de efectos múltiples, anual 12 mensualidades.

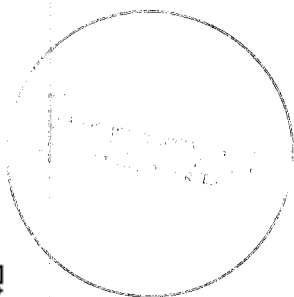
Engadirase un 10% adicional de redución por cada un dos supostos relacionados a continuación, ata un máximo dun 30%, cando, nos umbrais das anteriores unidades familiares, estas teñan recoñecida a condición de familia numerosa, algún dos seus membros teña declarada unha discapacidade superior ao 33% ou situación de dependencia, constitúa unha unidade familiar monoparental con dous ou máis fillos a cargo ou cando a persoa infractora estivese, ao tempo de acordarse a sanción, en situación de desemprego ou fora vítima de violencia de xénero.

Para a determinación da unidade familiar estarase ao establecido na Lei do imposto sobre a renda das persoas físicas e para o cálculo dos ingresos familiares, ás declaracións presentadas por cada un dos membros da unidade familiar respecto do referido imposto polo período impositivo anterior con prazo de presentación vencido, ao do ano no que se debese acordar a sanción. Se o infractor non tivese presentado declaración por non estar obrigado, solicitarase certificado da Axencia Tributaria e declaración responsable de ingresos e a achega, como no resto dos casos, da documentación acreditativa económica, familiar ou doutra índole pertinente.

3. As reducións contempladas neste artigo son compatibles entre si para a fixación da contía da multa da sanción, se ben a porcentaxe de redución máxima acumulable non poderá ser, en ningún caso, superior ao 70 %.

Artigo 235. *Exención e redución especial por denuncia*

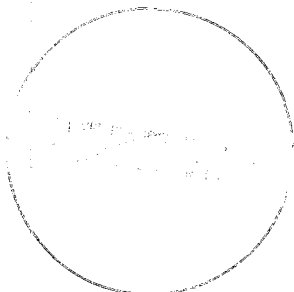
1. Cando a persoa denunciante a que fai referencia o artigo 217 tivese participado na comisión dunha infracción contra o patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia en colaboración con outros infractores, será eximida do pagamento da multa correspondente e, no seu caso, da aplicación das sancións de carácter non pecuniario tipificadas no artigo 233.3, cando sexa o primeiro en achegar elementos de proba que permitan iniciar o procedemento sancionador ou, caso de terse incoado, cando no momento da presentación da denuncia aínda non se dispuxese de elementos suficientes que permitisen a comprobación da infracción e os achegados pola persoa denunciante resulten determinantes.

En todo caso, para que se acorde a exención, a persoa denunciante deberá, nos termos desta lei, reparar e indemnizar previamente polos prexuízos causados e identificar con suficiencia ao resto de partícipes no feito infractor.

2. Se non se cumprixe algunha das condicións do parágrafo primeiro do punto anterior, pero a persoa denunciante infractora reconécese a súa responsabilidade, reparase e indemnizase os danos e perdas ocasionados, identifícase ao resto de partícipes e facilítase elementos de proba con valor significativo respecto daqueles dos que se dispoña, reducirase o importe da multa á metade da súa contía e será eximida das sancións de carácter non pecuniario que fosen aplicables.

Esta redución non será compatible coa redución do parágrafo primeiro do punto 1 do artigo anterior, pero sí co resto de reducións establecidas, acumulables ata a porcentaxe máxima fixada do 70%.

3. A exención e redución da sanción ao infractor denunciante, estará condicionada ao cese na participación na conduta infractora e a que non tivese destruído elementos de proba relacionados cos feitos que denuncia.

Artigo 236. *Competencias sancionadoras*

Sen prexuízo do inicio e instrución do procedemento sancionador por órgano distinto, corresponderá a súa resolución, segundo o tipo de infracción e sanción aplicable:

- a) Ao Consello da Xunta, por proposta da persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, no caso de sancións por infraccións moi graves.
- b) Á persoa titular da consellería competente en materia de patrimonio, no caso de sancións por infraccións graves do artigo 232.2 previstas nas letras b) e c) cando a conduta non se poida tipificar noutra letra, h) e j), agás se trate de cesión de bens mobles ou dereitos de propiedade incorporal ou dun procedemento de desafiuzamento administrativo.
- c) Á persoa titular da consellería que teña adscritos os bens ou dereitos, polo resto de infraccións graves e leves previstas no artigo 232, agás as tipificadas no seu punto 2, letra k), e punto 3, letra d), supostos nos que corresponderá á persoa titular da consellería que solicítase a colaboración ou cooperación ou sexa a destinataria da actuación.
- d) Ao órgano unipersoal de goberno das entidades públicas instrumentais, no caso de infraccións cometidas sobre os bens e dereitos dos seus patrimonios e sobre aqueloutros que teñan adscritos agás, neste último suposto, que teñan a cualificación de moi graves.

Artigo 237. *Prescripción*

1. As infraccións tipificadas nesta lei prescriben nos seguintes prazos, que se contarán, segundo corresponda, desde a comisión do feito, desde o cesamento da conduta cando esta fose continuada no tempo, ou desde a manifestación do dano se este non fose inmediato:

- a) Un ano, no caso das infraccións leves.
- b) Tres anos, no caso das infraccións graves.
- c) Catro anos, no caso das infraccións moi graves.

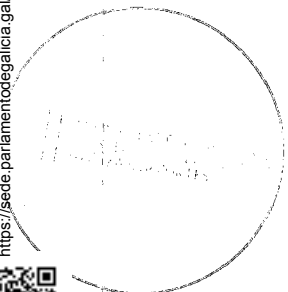
2. As sancións impostas polas infraccións tipificadas nesta lei prescriben nos seguintes prazos, que se contarán desde o día seguinte a aquel no que adquira firmeza en vía administrativa a resolución sancionadora:

- a) Un ano, no caso das sancións impostas por infraccións leves.
- b) Tres anos, no caso das sancións impostas por infraccións graves.
- c) Catro anos, no caso das sancións impostas por infraccións moi graves.

Artigo 238. *Procedemento sancionador*

En todo o non previsto neste título, na tramitación dos procedementos sancionadores polas infraccións tipificadas nesta lei observaranse os principios e o procedemento establecidos con carácter xeral na normativa de réxime xurídico do sector público e do procedemento administrativo común.

Artigo 239. *Execución*

1. O importe das sancións e o cumprimento das obrigas pecuniarias contraídas en virtude das responsabilidades derivadas do disposto neste título, poderán ser esixidos polo procedemento de execución forzosa mediante constrinximento sobre o patrimonio da persoa infractora.

2. Autorízase a imposición de tres multas coercitivas sucesivas do 1, 5 e 20% do valor do retido, danado ou alterado, reiteradas por períodos non superiores a dez días naturais, para a execución forzosa das obrigas aparelladas de restitución ou reposición que se acorden adicionalmente á sanción e á indemnización correspondentes.

De persistir a resistencia á execución, ou de considerarse máis conveniente por razóns de eficacia ou urxencia, procederá a súa execución forzosa subsidiaria e, se é o caso, a directa compulsión sobre as persoas, para o que se poderá solicitar o auxilio das Forzas e Corpos de Seguridade.

3. No caso do incumprimento dos deberes de colaboración e cooperación establecidos nesta lei, ou cando se obstaculice o desenvolvemento da tramitación dos procedementos iniciados para a protección e defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma, para a súa declaración como herdeira legal *ab intestato*, ou se impida ou dificulte a prestación dun servizo público, poderase impoñer multa coercitiva de entre 20 e 500 euros por día de retraso na achega dos datos, documentos ou informes que sexan requiridos, ou no desistimento das actitudes obstrutivas ou impeditivas, sen prexuízo de que, de considerarse máis conveniente por razóns de eficacia ou urxencia, se proceda á directa compulsión sobre as persoas que obstaculicen a tramitación ou impidan ou dificulten a normal prestación do servizo público.

Artigo 240. Feitos constitutivos de infracción penal

Cando na tramitación de procedementos administrativos en materia patrimonial se descubran indicios racionais de infracción penal, darase conta á Asesoría Xurídica para que, se é o caso, promova as accións penais correspondentes ou poña os feitos en coñecemento do Ministerio Fiscal.

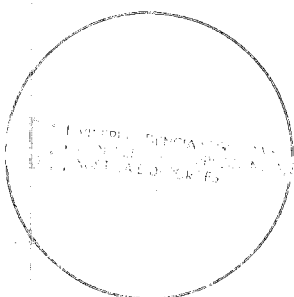
Non se impoñerá sanción polos feitos que, concorrendo identidade de suxeito, feito e fundamento, xa tivesen sido sancionados en vía penal ou administrativa, sen prexuízo da esixencia das responsabilidades que correspondan polos danos e perdas causados, agás que as anteriores resolucións conteñan pronunciamento sobre a indemnización e a restitución ou reposición do danado ou alterado.

Disposición adicional primeira. *Coordinación patrimonial*

1. En todas as consellerías e entidades públicas instrumentais existirán unidades encargadas da administración, xestión, conservación e colaboración na protección e defensa dos bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia que teñan adscritos ou cuxa administración e xestión lles corresponda.
2. Estas unidades, que non suporán incremento de persoal, coordinarán as súas actuacións co centro directivo competente en materia de patrimonio para a adecuada administración e optimización do uso destes bens e dereitos.
3. As Secretarías Territoriais das Delegacións Territoriais da Xunta de Galicia se configuran como órganos de apoio na xestión patrimonial, baixo as directrices, instrucións ou criterios que emanen na orde funcional, da persoa titular do órgano directivo competente en materia de patrimonio.
4. O anterior enténdese sen prexuízo do establecido no Capítulo I do Título VII relativo ás obrigas de protección e deberes de colaboración na defensa do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia.

Disposición adicional segunda. *Facultades da Administración local de Galicia*

Serán aplicables ás entidades que integran a Administración local do ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia as figuras xurídicas previstas no Capítulo V do Título I.

Disposición adicional terceira. *Réxime competencial das entidades públicas instrumentais*

1. As competencias atribuídas nesta lei aos órganos superiores colexiados e unipersoais de goberno das entidades públicas instrumentais seranlles aplicables agás as súas normas estatutarias dispoñan outra cousa.
2. As entidades públicas instrumentais someterán os seus expedientes patrimoniais ao informe previo da Intervención nos casos previstos na presente lei, agás que dispoñan dun réxime propio de control interno.

Disposición adicional cuarta. *Réxime xurídico do patrimonio do Instituto Galego da Vivenda e Solo*

1. O réxime xurídico do patrimonio do Instituto Galego da Vivenda e Solo rexeráse pola súa lexislación específica, sen prexuízo da aplicación supletoria desta lei. Non obstante, as normas desta lei serán aplicables ás actuacións promovidas polo Instituto Galego da Vivenda e Solo que garden relación cos seus edificios administrativos e cos inmobles que non sexan necesarios para o cumprimento dos seus fins propios.

2. As vivendas e os seus anexos existentes en solo urbano adquiridas en base ao artigo 59 bis da Lei 5/2011, de 30 de setembro, integraranse no patrimonio do Instituto Galego da Vivenda e Solo como bens da súa titularidade para o cumprimento dos seus fins, unha vez tramitado o correspondente expediente de investigación.

Disposición adicional quinta. *Réxime xurídico do patrimonio do Servizo Galego de Saúde*

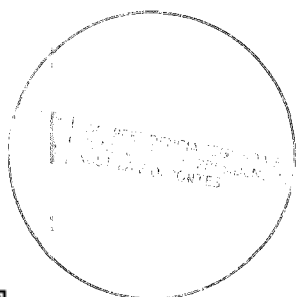
O réxime xurídico do patrimonio do Servizo Galego de Saúde rexerase polo establecido na Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia e, no seu defecto, polo previsto nesta lei.

O inventario de bens e dereitos do Servizo Galego de Saúde forma parte do Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Disposición adicional sexta. *Consortios autonómicos*

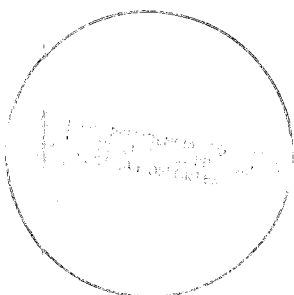
O patrimonio dos consorcios autonómicos regularase polos seus estatutos e, no seu defecto, pola presente lei.

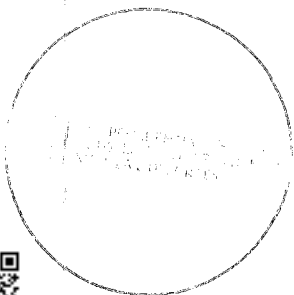
Disposición adicional sétima. *Fundacións e sociedades mercantís do sector público autonómico*

1. O Consello da Xunta poderá acordar, por proposta da consellería competente en materia de patrimonio, a achega de bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia a fundacións do sector público autonómico, nos termos establecidos no artigo 177.
2. As normas sobre uso de bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia polas sociedades mercantís públicas autonómicas, establecidas no artigo 178 aplicaranse nos mesmos termos ás fundacións do sector público autonómico.
3. As fundacións e sociedades mercantís do sector público autonómico deberán remitir á consellería competente en materia de patrimonio, no primeiro trimestre de cada ano, unha relación detallada dos contratos de arrendamento vixentes nos que teñan a posición de arrendataria.

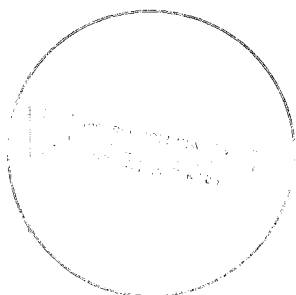
Disposición adicional oitava. *Réxime patrimonial dos órganos estatutarios*

A afectación de bens e dereitos do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia aos órganos estatutarios, así como a súa desafectación, administración e utilización, rexerase polas normas establecidas nesta lei para a Administración xeral.

Disposición adicional novena. *Adquisicións de bens e dereitos entre persoas xurídico-públicas autonómicas*

No caso de adquisicións de bens e dereitos entre a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as súas entidades públicas instrumentais acudirase ás distintas figuras xurídicas gratuítas previstas nesta lei, sen prexuízo do disposto na normativa específica e do establecido no artigo 69.

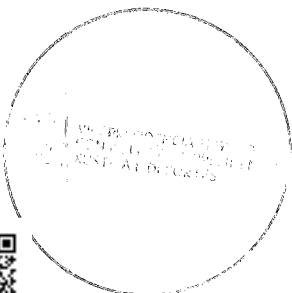

XUNTA
DE GALICIA

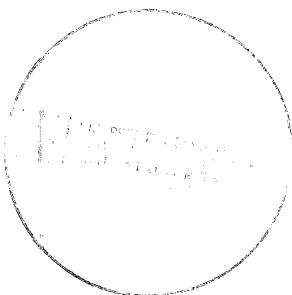
Disposición adicional décima. *Encomenda patrimonial*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades integrantes do sector público autonómico poderán organizarse executando de xeito directo prestacións propias dos negocios xurídicos previstos na normativa patrimonial, valéndose, mediante resolución unilateral de encargo, dunha das entidades instrumentais do sector público autonómico previstas no artigo 45 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia. Estes encargos de natureza patrimonial poderán ser onerosos ou gratuítos.

Disposición adicional undécima. *Transferencias ou delegacións de competencias*

A consellería competente en materia de patrimonio participará nos procesos de transferencia ou delegación de competencias, funcións ou servizos entre a Comunidade Autónoma de Galicia e outras administracións públicas, cando impliquen traspaso de bens ou dereitos.

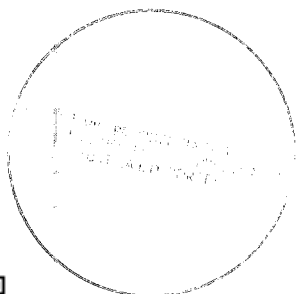

XUNTA
DE GALICIA

Disposición adicional duodécima. *Prórrogas*

Non será posible prorrogar os contratos de tracto sucesivo nos supostos en que a Administración autonómica sexa parte deles como consecuencia dunha subrogación, se o contrato en orixe non foi formalizado baixo os principios de igualdade, publicidade e concorrencia.

O anterior non será de aplicación para os casos derivados de sucesión legal *ab intestato*, regulada no Título III.

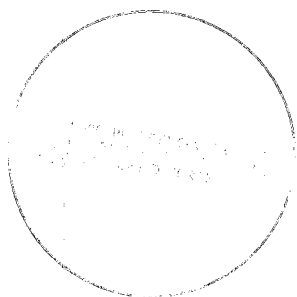
Disposición adicional décimo terceira. *Parques científicos e tecnolóxicos*

1. O valor das parcelas titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma, ubicados en parques científicos e tecnolóxicos da Comunidade Autónoma de Galicia será determinado mediante acordo do Consello da Xunta, a proposta da consellería competente en materia de patrimonio, podendo establecerse por razóns de especial idoneidade e interese público un valor distinto ao de mercado.
2. Asi mesmo, o valor das parcelas que sexan titularidade do Parque Tecnolóxico de Galicia, S.A., será determinado polo seu órgano competente de goberno podendo establecerse por razóns de especial idoneidade e interese público un valor distinto ao de mercado.

Disposición adicional décimo cuarta. *Acceso á documentación dos expedientes patrimoniais*

O acceso aos expedientes patrimoniais rexerase pola lexislación xeral na materia, coa particularidade prevista no artigo 203 para o acceso á información patrimonial do Inventario de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia.

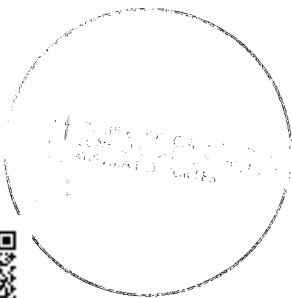

XUNTA
DE GALICIA

Disposición adicional décimo quinta. *Expropiacións*

Decláranse de utilidade pública as obras de primeiro establecemento, reforma, restauración, rehabilitación ou gran reparación de inmobles destinados a albergar edificios administrativos tal e como se definen no artigo 185, que dependan da comunidade autónoma no seu ámbito territorial, para os efectos da expropiación forzosa dos bens ou dereitos necesarios para a realización das obras ou o establecemento dos servizos.

Disposición adicional décimo sexta. *Dereitos de adquisición preferente en materia de patrimonio cultural, natural e forestal.*

En defecto de regulación específica, en materia de patrimonio cultural, natural e forestal, cando unha norma atribúa á Administración xeral da Comunidade Autónoma un dereito de adquisición preferente sobre un determinado tipo de bens e dereitos, a competencia para a adquisición onerosa corresponderá á persoa titular da consellería competente por razón da materia, previo informe do órgano directivo competente en materia de patrimonio.

A consellería competente por razón da materia substituirá á consellería competente en materia de patrimonio en todos os trámites regulados no artigo 64.

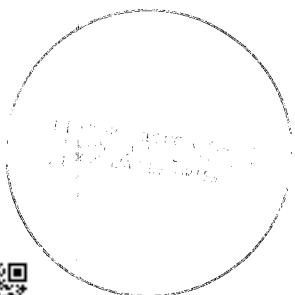
Disposición adicional décimo sétima. *Bens mobles*

1. Os bens mobles de titularidade da Comunidade Autónoma de Galicia que carezan de valor económico como consecuencia do paso do tempo ou polo seu deterioro, poderán ser obxecto de actos de plena disposición sen suxeición aos requisitos e procedementos regulados nesta lei.

Deberá incorporarse un informe de taxación realizado ao abeiro do disposto no artigo 64 e formalizarse, de ser o caso, unha acta de entrega, previamente a darse de baixa no Inventario Xeral de Bens e Dereitos da Comunidade Autónoma de Galicia.

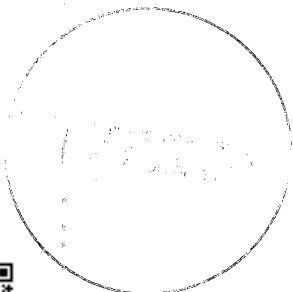
2. A entrega de bens mobles de natureza demanial de titularidade da Comunidade Autónoma de Galicia no marco dun contrato administrativo, implicará a súa desafectación.

3. A transmisión a terceiros dunha construción ou edificación para o seu transporte dun punto a outro, seguirá as normas de competencia e procedemento dos bens mobles.

Disposición adicional décimo oitava. *Dereitos de propiedade incorporal*

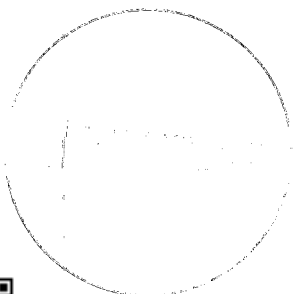
Os dereitos de propiedade incorporal de natureza patrimonial da Administración xeral da Comunidade Autónoma serán xestionados pola consellería competente por razón da materia e, de existir varias, pola consellería que tramitara a súa adquisición.

Disposición adicional décimo novena. *Prezo mediante contraprestación nos contratos administrativos*

Nos contratos administrativos cuxo obxecto sexa a realización de actuacións en bens inmobles a disposición da Comunidade Autónoma de Galicia, poderá establecerse que o pago do prezo poida realizarse mediante a entrega doutras contraprestacións que poderán consistir na entrega dun ben inmovible presente ou futuro ou de bens mobles, no marco do disposto na lexislación de contratos do sector público.

No ámbito da Administración xeral, no caso de entrega dun ben inmovible será preciso o informe previo da Asesoría Xurídica e da consellería competente en materia de patrimonio previa desafectación, de ser o caso.

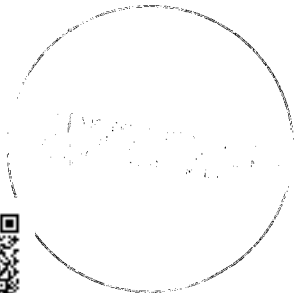
Disposición adicional vixésima. *Sobrantes de expropiación*

1. Os sobrantes ou restos de parcelas adquiridas polo procedemento de expropiación forzosa con destino á creación de infraestruturas poderán ser obxecto de venda a estremeiros, unha vez desafectadas do dominio público previo informe da consellería competente na materia, sen prexuízo da audiencia aos titulares dos posibles dereitos de reversión.

Ademais de polos supostos regulados no artigo 103, poderá acordarse a venda directa a favor dos expropiados ou dos seus sucesores patrimoniais, sempre e cando non exista dereito de reversión.

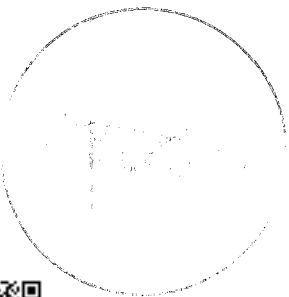
2. De ser precisa a parcelación urbanística, segregación ou división do terreo sobranse obxecto de venda, non será necesaria a licenza municipal prevista no artigo 150.6 da Lei 2/2016, de 10 de febreiro, do solo de Galicia, sempre e cando a transmisión se efectúe coa condición de que o inmovible obxecto de alleamento sexa agrupado con outro do adquirente, estremeiro con este, e exista o compromiso do comprador de inscribir o ben no Rexistro da Propiedade.

3. No obstante, tamén se poderán ceder terreos sobrantes a outras administracións públicas interesadas neles para algunha actividade de uso ou interese público, sen necesidade da licenza municipal nin de agrupación indicada no parágrafo anterior e tendo en conta o disposto no artigo 102.

Disposición adicional vixésimo primeira. *Cámaras Agrarias*

Os bens inmobles de titularidade da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia procedentes das extintas cámaras agrarias locais e provinciais poderán ser destinados a outros usos distintos dos agrarios, sempre e cando as consellerías ou entidades públicas instrumentais interesadas incrementen o crédito da consellería competente en materia de agricultura polo importe do valor do ben para destinar a fins agrarios.

Disposición adicional vixésimo segunda. *Débedas e embargos*

Cando para facer efectivas as obrigas económicas da Administración xeral da Comunidade Autónoma ou das súas entidades públicas instrumentais se procedese ao embargo e realización forzosa dun ben ou dereito patrimonial, ou se compensase a débeda cun crédito procedente doutra consellería ou entidade pública instrumental, a consellería competente en materia de orzamentos tramitará unha retención de crédito de non dispoñibilidade no orzamento da consellería ou entidade pública de quen proceda a débeda.

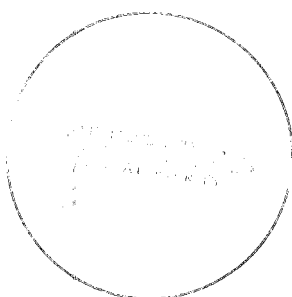

XUNTA
DE GALICIA

Disposición adicional vixésimo terceira. *Xestión orzamentaria das herdanzas ab intestato*

As cantidades procedentes das actuacións previstas no Título III, nos artigos 159.3, 163.4 cando o reintegrado non fose susceptible de ser considerado cadal distribuible da herdanza, 164.2 por custos administrativos indeterminados e 165.1 parágrafo terceiro, ingresaranse no Tesouro aplicándose a un concepto específico do orzamento de ingresos da Comunidade Autónoma distinto do establecido no artigo 166, con destino a sufragar os gastos excepcionais ou extraordinarios derivados da sucesión legal hereditaria regulada no citado Título III.

XUNTA
DE GALICIA

Disposición transitoria primeira. Réxime xeral transitorio dos procedementos administrativos patrimoniais

Os expedientes patrimoniais xa iniciados á entrada en vigor desta lei rexeranse pola lexislación anterior, agás os regulados nos capítulos VI, VIII e IX do Título II e no Título III segundo o establecido na disposición transitoria segunda.

O réxime de prazos e prórrogas regulado no artigo 84 do Regulamento para a execución da Lei 3/1985, do 12 de abril, aprobado polo Decreto 50/1989, do 9 de marzo, continuará aplicándose nas cesións de uso a título gratuito de bens inmoables de titularidade da Comunidade Autónoma de Galicia, xa outorgadas e formalizadas a favor de terceiros á entrada en vigor desta lei.

Disposición transitoria segunda. *Procedementos de sucesión intestada en favor da Comunidade Autónoma en tramitación*

Os procedementos iniciados con anterioridade á entrada en vigor desta lei conforme ao Decreto 94/1999, do 25 de marzo, sobre réxime administrativo da sucesión intestada en favor da Comunidade Autónoma de Galicia, pasarán a rexerse por esta lei e adaptarán a súa tramitación á nova lexislación coas seguintes especialidades:

a) As denuncias presentadas ata a entrada en vigor desta lei, rexeranse pola normativa anterior de aplicación polo que á determinación da condición de denunciante con dereito a premio se refire.

Non obstante, se as denuncias aínda non tivesen dado lugar á incoación do procedemento para a declaración administrativa de herdeiros, de non cumprir os requisitos relativos ao contido do escrito de presentación e á achega de documentación establecidos no artigo 150, outorgarase prazo para a súa subsanación de conformidade co punto 5 de dito precepto.

Así mesmo e en todo caso, para a determinación e percepción do importe do dereito a premio, resultará de aplicación esta lei, conforme aos criterios establecidos para a liquidación da herdanza e sen prexuízo do reparto proporcional do premio no suposto de concorrencia de denuncias conforme á lexislación anterior.

b) O disposto no artigo 159, tamén será de aplicación cando a Comunidade Autónoma fóra declarada herdeira por auto xudicial.

c) Se se tivese publicado, conforme ao artigo 10 do Decreto 94/1999, do 25 de marzo, o anuncio para a formulación de solicitudes de participación na herdanza e sempre que exista cadal distribuíble conforme ao regulado nesta lei, darase por cumprido o trámite da convocatoria de reparto, aceptando, no seu caso, as presentadas sen ter en conta o establecido no artigo 168.2 parágrafo primeiro. Non obstante, esixiranse o resto de requisitos relativos tanto ao acceso á condición de beneficiario como ao contido das solicitudes, outorgando ao efecto prazo de trinta días naturais no caso de que se precisase subsanación. A falta de cumprimentación en tempo e forma comportará o desistimento da correspondente solicitude, o que producirá efectos automaticamente e sen máis trámite por transcurso do prazo outorgado.

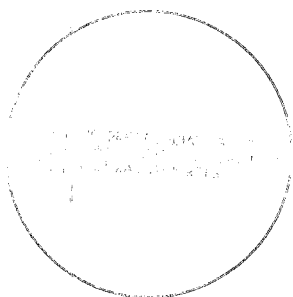

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa*

Quedan derogadas cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan, contradigan ou resulten incompatibles co disposto nesta lei e, particularmente:

- a) A Lei 5/2011, do 30 de setembro, do patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia, con excepción do artigo 59 bis e da súa disposición adicional décima, que seguirán en vigor.
- b) O artigo 52.2 da Lei 8/2012, do 29 de xuño, de vivenda de Galicia.
- c) O Regulamento para a execución da Lei 3/1985, do 12 de abril, do patrimonio da Comunidade Autónoma galega, aprobado polo Decreto 50/1989, do 9 de marzo.
- d) O Decreto 94/1999, do 25 de marzo, sobre réxime administrativo da sucesión intestada en favor da Comunidade Autónoma de Galicia.

XUNTA
DE GALICIA

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia*

Modifícase o artigo 108.1 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, que queda redactado como segue:

"1. As persoas representantes da Administración autonómica nos órganos de goberno e administración das sociedades mercantís públicas autonómicas serán designadas nos termos previstos no artigo 183.1 da Lei de patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia."

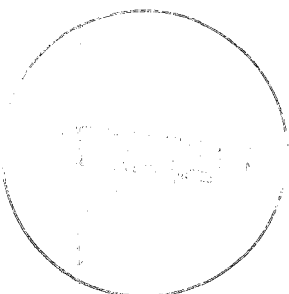

XUNTA
DE GALICIA

Disposición derradeira segunda. *Modificación do Texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro*

Introdúcese unha letra f) no artigo 69.1 do Texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro, coa seguinte redacción:

"f) Liquidacións de herdanzas *ab intestato* ou intestadas deferidas a favor da Comunidade Autónoma de Galicia."

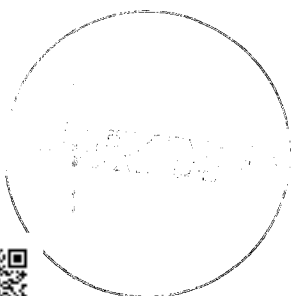
Disposición derradeira terceira. *Habilitación para a modificación normativa*

A regulación dos procedementos establecidos nesta lei relativa á forma de publicación das convocatorias e actos administrativos, os indicadores económicos de referencia na ponderación das sancións, as porcentaxes, contías, e prazos poderá ser modificada mediante norma regulamentaria polo Consello da Xunta de Galicia sempre que tales trámites non estén suxeitos a reserva de lei na lexislación xeral do procedemento administrativo común das Administracións públicas.

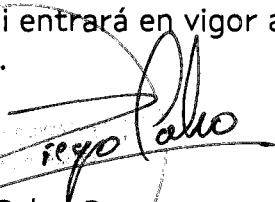
Disposición derradeira cuarta. *Desenvolvemento regulamentario*

1. Autorízase ao Consello de la Xunta de Galicia a ditar cantas normas sexan precisas para o desenvolvemento da presente lei.
2. Autorízase á persoa titular do departamento competente en materia de patrimonio para regular os procedementos e sistemas que permitan a aplicación de medios electrónicos, informáticos e telemáticos á xestión patrimonial e á protección e defensa do patrimonio de Galicia de conformidade co disposto na Lei 39/2015, de 1 de outubro, a Lei 4/2019, de 17 de xullo, de administración dixital de Galicia e demais normativa de aplicación.

Disposición derradeira quinta. *Entrada en vigor*

Esta lei entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no Diario Oficial de Galicia.

Diego Calvo Pouso

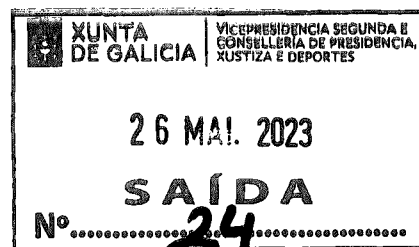
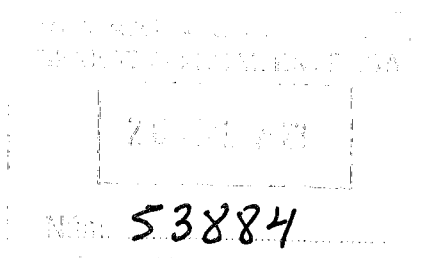
Vicepresidente segundo e conselleiro de Presidencia, Xustiza e Deportes

XUNTA
DE GALICIA

VICEPRESIDENCIA SEGUNDA E
CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA,
XUSTIZA E DEPORTES

Para a súa tramitación polo Parlamento de Galicia achégolle o **"Proxecto de lei para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia"**, aprobado polo Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do día 19 de maio de 2023.

Asemade achégase a certificación expedida polo secretario do Consello co visto e prace do Sr. Presidente da Xunta de Galicia, así como os documentos aos que se refire o artigo 111 do Regulamento da Cámara.

Santiago de Compostela,

A directora xeral de Relacións Institucionais e Parlamentarias,

(ASINADO DIXITALMENTE)

Sr. presidente do Parlamento de Galicia

SEÑORANS ALVAREZ, BLANCA
3 13:02:34

CSV: BOPGDSPG-6aWloPfoI-7
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

XUNTA
DE GALICIA

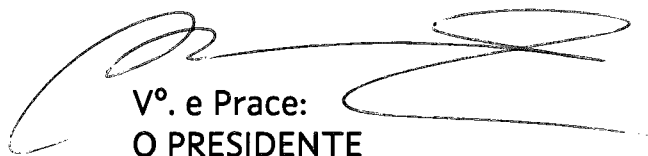
DIEGO CALVO POUSO, VICEPRESIDENTE SEGUNDO E CONSELLEIRO DE
PRESIDENCIA, XUSTIZA E DEPORTES E SECRETARIO DO CONSELLO DA
XUNTA DE GALICIA,

CERTIFICA:

Que o Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do día dezanove de
maio de dous mil vinte e tres adoptou, entre outros, o seguinte Acordo:

*"Aprobar o Proxecto de lei para a igualdade efectiva de mulleres e
homes de Galicia e a súa remisión ao Parlamento de Galicia".*

E para que conste, asina a presente co visto e prace do Sr. Presidente,
en Santiago de Compostela a dezanove de maio de dous mil vinte e
tres.

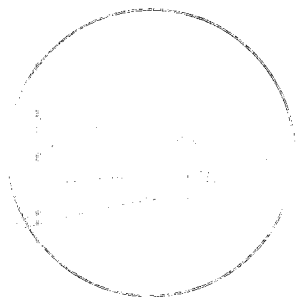
Vº. e Prace:
O PRESIDENTE

VICEPRESIDENCIA SEGUNDA
CONSELLEIRO DE PRESIDENCIA
XUSTIZA E DEPORTES

**PROXECTO DE LEI PARA A IGUALDADE EFECTIVA DE MULLERES E HOMES
DE GALICIA**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

A igualdade de dereitos de mulleres e homes é un pilar básico das sociedades democráticas modernas recoñecido a todos os niveis normativos. A nivel universal podemos destacar a Declaración Universal de Dereitos Humanos (París, 1948) o recente Convenio da OIT núm. 190 sobre a eliminación da violencia e o acoso no mundo do traballo, feito en Xenebra o 21 de xuño de 2019 ou as conferencias mundiais sobre as mulleres realizadas baixo o paraugas do Comité para a Eliminación da Discriminación contra a Muller (CEDAW), así mesmo, dentro da Axenda de Desenvolvemento Sostible 2030, atopámonos co ODS 5 relativo á igualdade de xénero e o apoderamento de todas as mulleres e as nenas.

No ámbito europeo destaca a Directiva 2006/54/CE do Parlamento Europeo e do Consello de 5 de xullo de 2006 relativa á aplicación do principio de igualdade de oportunidades e igualdade de trato entre homes e mulleres en asuntos de emprego e ocupación, e a recente Directiva (UE) 2019/1158 do Parlamento Europeo e do Consello de 20 de xuño de 2019 relativa á conciliación da vida familiar e a vida profesional dos proxenitores e os coidadores, así como a Estratexia para a igualdade de xénero 2020-2025.

Pola súa banda, no ámbito estatal, a Constitución española (1978) introduciu con forza a igualdade, concibíndoa como un valor superior do ordenamento xurídico no seu artigo 1 e como un principio xeral do Dereito no seu artigo 14, sendo desenvolvido pola Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes, que culmina o proceso lexislativo de transversalización da igualdade de mulleres e homes na totalidade do ordenamento xurídico español.

Normas posteriores veñen a afondar nos mandatos orixinais da Lei orgánica 3/2007 e, moi en particular, débese destacar o Real decreto lei 6/2019, do 1 de marzo, de medidas urxentes para garantía da igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes no emprego e na ocupación.

Así mesmo, aínda que de ámbito mais xeral pode destacarse a Lei 15/2023, do 12 de xullo, integral para a igualdade de trato e non discriminación.

A Comunidade Autónoma de Galicia, en desenvolvemento das obrigas impostas no artigo 4 do Estatuto de autonomía de Galicia, véñse comprometendo dende sempre, de xeito exemplar e pioneiro, na defensa da igualdade de xénero, destacando a constitución en 1994 da Comisión para a Igualdade e para os Dereitos das Mulleres do Parlamento Galego, a aprobación da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, e da Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia, que foron refundidas e harmonizadas polo Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, modificado pola Lei 13/2021, do 20 de xullo, e que vén ser substituído pola presente lei.

Non obstante, e aínda que se conseguiron avances moi importantes, debe abordarse a igualdade nun contorno moi diferente ao tempo en que esas leis se aprobaron, sendo necesario afondar nas medidas deseñadas nas normas precedentes e introducir outras novas, acordes cos avances que se produciron nos últimos anos, dotando á comunidade autónoma dunha regulación máis completa e adaptada a sociedade actual, sobre todo no relativo á posición que mulleres e homes ocupan nela, e que permita definir un novo marco legal que sirva de instrumento integral para dar novas respostas no camiño cara á igualdade efectiva. Deste xeito reforzase o compromiso da Comunidade Autónoma de Galicia na eliminación da discriminación entre mulleres e homes e na promoción da igualdade de xénero.

II

A lei atopa o seu fundamento competencial no artigo 14 da Constitución española, que proclama o dereito á igualdade e á non discriminación ao establecer que as persoas son iguais ante a lei, sen que poida prevalecer ningunha discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, e no artigo 9.2 que determina que lles corresponde aos poderes públicos promover as condicións para que a igualdade do individuo e dos grupos nos que se integra sexan reais e efectivas e remover os obstáculos que impidan ou dificulten a súa plenitude e facilitar a participación de todos os cidadáns na vida política, económica, cultural e social, e no Estatuto de autonomía de Galicia, que, de xeito correlativo, no seu artigo 4.2, recolle a obriga que lles corresponde aos poderes públicos de "promover as condicións para que a liberdade e a igualdade do individuo e dos grupos en que se integran sexan reais e efectivas, remover os atrancos que impidan ou dificulten a súa plenitude e facilitar a participación de todos os galegos na vida política, económica, cultural e social.

Así mesmo, o Estatuto de autonomía de Galicia atribúelle, nos artigos 27 e seguintes, competencias á comunidade autónoma en diversas materias, nas que se enmarca, dado o seu carácter transversal, a igualdade de xénero, entre as que se atopan a competencia exclusiva sobre a organización das institucións de autogoberno (artigo 27.1), funcións sobre o réxime local (artigo 27.2), a ordenación do te-

territorio (artigo 27.3), estatísticas para os fins da comunidade autónoma (artigo 27.6), infraestruturas (artigo 27.8), a pesca (artigo 27.15), a cultura (artigo 27.19), a promoción da lingua galega (artigo 27.20), o turismo (artigo 27.21), promoción do deporte e axeitada utilización do ocio (artigo 27.22), asistencia social (artigo 27.23) medio ambiente (27.30); o desenvolvemento lexislativo da lexislación do Estado en materia de réxime estatutario dos seus funcionarios (artigo 28.1), en materia de contratos (artigo 28.2), execución da lexislación do Estado en materia laboral (artigo 29.1), a competencia exclusiva de acordo coas bases e a ordenación da actuación económica xeral do fomento e planificación da actividade económica (artigo 30.1.1), a agricultura (artigo 30.1.3), a educación (artigo 31), o desenvolvemento lexislativo da lexislación básica en materia de sanidade (artigo 33), o desenvolvemento lexislativo no marco das normas básicas do Estado da televisión, radio, prensa e medios de comunicación (artigo 34), a acción exterior, conforme á doutrina do Tribunal Constitucional e á liña inaugurada pola Lei 2/2014, do 25 de marzo, da acción e do servizo exterior do Estado.

III

A lei estrutúrase en 8 títulos, divididos en 29 capítulos que comprenden 194 artigos, 4 disposicións adicionais, 1 disposición derogatoria e 5 disposicións finais. No título preliminar aborda o obxecto da lei, e a integración do principio de igualdade na interpretación das normas.

No título I desenvólvense os conceptos básicos do dereito á igualdade de mulleres e homes de acordo coa Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo e a doutrina do Tribunal Constitucional, actualizando e completando os recollidos no Decreto lexislativo 2/2015 do 12 de febreiro, e sobre os que se constrúe todo o armazón xurídico da lei, entre os que cómpre destacar os de xénero, discriminación sexista por asociación, por erro, ou a discriminación sexista múltiple e interseccional. O desenvolvemento destes conceptos facilitará o seu coñecemento por todos os operadores xurídicos e o coñecemento dos seus dereitos por parte da cidadanía.

Recóllese tamén o principio de presenza ou composición equilibrada de mulleres e homes, así como a designación de persoas representantes da administración en órganos colexiados.

O título finaliza cun artigo sobre a interpretación da norma coa finalidade de que as definicións non queden ancoradas e se vexan superadas pola evolución dos conceptos relativos á tutela sobre igualdade dos sexos.

O título II, sobre “integración transversal do principio de igualdade nas actuacións da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do sector público autonómico”, consta de 12 capítulos

O capítulo I recolle unha serie de disposicións xerais sobre o principio de transversalidade da dimensión de xénero, enuméranse os criterios de actuación dos poderes públicos de Galicia, destácase a eliminación dos prexuízos de xénero; a conciliación; a participación equilibrada dos sexos na toma de decisións e o apoderamento das mulleres. De especial importancia para integrar a perspectiva de xénero en actos normativos, establécense como novidade os informes preceptivos de impacto de xénero da Lei de orzamentos ou dos plans de especial relevancia económica, social ou cultural. Por outra banda, elévase a rango de lei a esixencia de elaboración periódica de plans estratéxicos de igualdade de oportunidades pola súa importancia cara a acadar a implementación de todas as medidas que se contemplan na lei. Cómpre destacar no eido estatístico a necesidade de elaborar unha conta de produción doméstica que requirirá a previa disposición dunha enquisa do emprego do tempo.

Os capítulos II e III regulan a linguaxe non sexista, promovéndoa como novidade nos colexios profesionais; polo que respecta á cuestión da imaxe pública igualitaria, esta debe ter en conta a situación das mulleres afectadas por discriminación múltiple ou interseccional, ademais de promovela en relación cos colexios profesionais e as corporacións de dereito público. Regúlase ademais o dereito á saúde en igualdade de mulleres e destácase o establecemento de protocolos específicos de actuación ante supostos de violencia de xénero, en especial a violencia sexual cometida mediante submisión química.

O capítulo IV dedícase á educación e á formación para a igualdade entre mulleres e homes, e profunda na regulación do currículo educativo prevendo, como novidade, a designación nos centros educativos dunha persoa destes con funcións de asesoramento, ao equipo directivo, profesorado e alumnado. No eido da educación superior, recóllese a recente modificación introducida pola Lei 13/2021 do 20 de xullo. Entre as posibilidades de actuación, destacan as dirixidas ao fomento das vocacións femininas nos estudos universitarios de ciencias, técnicos, enxeñería e matemáticas e nas tecnoloxías da información e da comunicación.

Os capítulos V, VI e VII, dedícanse á igualdade de xénero nos medios de comunicación, en termos continuístas respecto do Decreto legislativo 2/2015, así como á igualdade de xénero nas políticas medioambientais e de ordenación territorial, infraestruturas e mobilidade, e nas políticas de turismo.

Introdúcense, como novidade, un capítulo VIII dedicado á igualdade de xénero na acción exterior e a cooperación para o desenvolvemento, dada a importancia de consolidar e proxectar este valor, xa maioritariamente asumido na sociedade galega, nun mundo cada vez máis globalizado; e un capítulo IX que aborda a igualdade de xénero e a dixitalización tendo en conta a evolución tecnolóxica acaecida dende a Lei 7/2004, que nos enfronta á dixitalización da economía, das relacións laborais e da sociedade, e tendo en consideración que a sociedade galega do século XXI non pode esquecer o potencial das mulleres no proceso de dixitalización. Débese destacar, como novidade, o reforzo da protección das mulleres fronte aos contidos sexistas difundidos a través de tecnoloxías da información e a comunicación, que supoñan intromisións ilexítimas no dereito fundamental á intimidade persoal ou familiar ou á propia imaxe das mulleres. Estas poderán recibir asesoramento dos centros de información á muller, que reciban subvencións da Administración autonómica, sobre os dereitos que as asisten e sobre os trámites a seguir para instar a súa retirada.

O capítulo X dedicado ás actividades culturais, artísticas, deportivas e de lecer, é totalmente novidoso, e nel regúlase a promoción da igualdade na creación cultural e artística, a composición de xurados para a concesión de distincións, premios ou bolsas e para a adquisición de fondos culturais ou artísticos, a igualdade no deporte a prol de fomentar o deporte feminino e para erradicar actitudes machistas, e a organización de actividades de lecer en espazos abertos coa finalidade de erradicar a violencia de xénero.

O capítulo XI, de especial importancia, regula como novidade as mulleres en situación de discriminación múltiple e dedícalles artigos específicos ás mulleres con discapacidade, ás mulleres maiores, ás mulleres de minorías étnicas, ás mulleres migrantes e refuxiadas, ás mulleres con orientación homosexual e bisexual, ás mulleres transexuais e transxénero, ás mulleres pobres, ás mulleres en situación de prostitución e ás mulleres en situación de trata, co fin de visibilizar e ter en conta, no deseño das políticas públicas, a situación destas mulleres que poden atoparse especialmente discriminadas.

Nos capítulos XII e XIII regúlanse, por unha banda, a igualdade de xénero en todas as fases da contratación administrativa destacando a obrigatoriedade de establecer condicións especiais de execución relativas á necesidade de contar con protocolos contra o acoso sexual e por razón de sexo ou á prevención de riscos laborais con perspectiva de xénero e, por outra, diversas garantías no procedemento administrativo.

IV

O título III aborda a temática da “igualdade de mulleres e homes no emprego e as relacións laborais”, que vén recoller o contido substancial da Lei 2/2007, e amplíalo conforme aos avances producidos na normativa, introducindo como novidade os conceptos de sostibilidade empresarial e sostibilidade social empresarial, tanto na súa dimensión interna como externa, que veñen substituír o xa superado concepto da responsabilidade social empresarial, baseados na recente normativa europea, nomeadamente a Directiva UE 2022/2464 do Parlamento Europeo e do Consello do 14 de decembro de 2022, que vén modificar a Directiva UE 2013/34 do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de xuño de 2013 sobre os estados financeiros anuais, os estados consolidados e outros informes afíns de certos tipos de empresas. A sostibilidade empresarial, concíbese como un modelo de xestión integral a longo prazo que pretende acadar o crecemento sostible, ético e equilibrado das empresas integrando plenamente a dimensión, económica, medioambiental e social, incluíndo nesta última factores relativos á igualdade de trato e oportunidades entre homes e mulleres, a igualdade de xénero, a igualdade de retribución por un traballo do mesmo valor, a conciliación da vida privada e a vida laboral, a formación e o desenvolvemento das capacidades do seu persoal, ao traballo saudable e seguro ou as medidas contra a violencia e o acoso que inciden na consecución de mellores índices de benestar laboral, así como factores que, en virtude do principio de solidariedade e compromiso coas comunidades e contornas nas que se insiren, favorecen o desenvolvemento local e a cohesión social e territorial.

Así mesmo, incorpórase o concepto de benestar laboral entendido como a mellora das condicións laborais e da calidade de vida das persoas traballadoras como consecuencia da aplicación pola empresa ou entidade do terceiro sector de medidas de sostibilidade social empresarial, principalmente na súa dimensión interna.

O capítulo I recolle as actuacións en materia de emprego e relacións laborais da consellería competente nesa materia, dedica o capítulo II á sostibilidade social empresarial na súa dimensión interna e externa, establecendo o sometemento ás medidas de vixilancia e control, e as axudas públicas para o seu fomento; o benestar laboral das persoas, centrándose na promoción do benestar e da igualdade laboral nas empresas, e estendéndoa tamén ás entidades do terceiro sector; regula as medidas de promoción da conciliación da vida laboral e da vida privada, as medidas de fomento e apoio económico á racionalización e flexibilización dos horarios de traballo, e as medidas especiais para integrar a perspectiva de xénero no teletraballo, nomeadamente, impulsando as boas prácticas. As medidas de fomento para a implementación voluntaria de plans de igualdade tanto nas empresas como no terceiro sector, así como unha regulación detallada das medidas de formación en igualdade laboral, as medidas de promoción da participación das mulleres nos consellos de administración das empresas así como as actuacións de sensibilización que promovan a erradicación da violencia de xénero no traballo. Abór-

dase ademais a igualdade de xénero nas políticas de seguridade e saúde no traballo poñendo o acento na formación para a prevención de riscos e na educación na promoción da saúde laboral. Finalmente regula a Certificación Galega de Excelencia en Igualdade, e recóllense os aspectos básicos deste distintivo autonómico ao que poden acceder non só as empresas, senón tamén as entidades do terceiro sector que destaquen de forma significativa na aplicación e implantación de plans ou medidas de igualdade no ámbito laboral, establecendo os requisitos para a súa concesión.

O capítulo III relativo á promoción da igualdade de xénero nas políticas activas de emprego promove a calidade do emprego feminino mediante o fomento da contratación indefinida, ou a conversión dos contratos que sexan a tempo parcial ou fixos descontínuos en contratos a tempo completo. No eido do emprendemento feminino inclúe as medidas que van dende a constitución de redes de mulleres emprendedoras, ata axudas para a contratación dunha persoa que as substitúa no caso de maternidade. Os capítulos IV e V dedícanse, respectivamente, á promoción da igualdade de xénero na formación profesional para o emprego e destaca o establecemento da mellora das condicións de traballo dos servizos de axuda no fogar, ou a promoción do recoñecemento social do valor dos traballos de coidado. Finalmente, no relativo á promoción da igualdade de xénero na negociación colectiva, o capítulo VI amplía as competencias da Comisión Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes do Consello Galego de Relacións Laborais.

V

O título IV, sobre “promoción da igualdade de mulleres e homes no eido local”, establece de xeito xeral a colaboración coas corporacións locais para promover a igualdade de mulleres e homes na vida local. Nel elévase a rango de lei a promoción da creación e mantemento de recursos específicos de orientación, información e asesoramento en materia de igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, para a extensión da Rede de centros de información á muller co obxectivo de garantir o acceso a ela de todas as mulleres. Con respecto aos plans municipais de igualdade, promóvese que a súa elaboración estea inspirada na Carta europea para a igualdade de mulleres e homes na vida local, elaborada e promovida polo Consello de Municipios e Rexións de Europa. Como novidade, regúlanse os programas de cidade segura, de carácter voluntario, nos que se poderán contemplar, entre outras medidas, o establecemento de sendas seguras, paradas discrecionales de transporte urbano, ou a axeitada sinalización do contorno. Finalmente mantense a regulación dos bancos municipais de tempo e elimínase a figura dos plans de programación dos tempos na cidade dada a súa nula implementación práctica.

O título V afonda nos dereitos das mulleres rurais e do mar, cuestión xa tratada na Lei 7/2004, pero dun xeito moi xenérico á que se lle dedicaba un só artigo. Non hai dúbida da necesidade actual de políticas de desenvolvemento rural e pesqueiro sustentable dada a dispersión xeográfica dos núcleos de poboación en Galicia, a situación de despoboamento de moitas vilas e aldeas, e o envellecemento da poboación rural. Agora ben, esas políticas non serán completamente efectivas de non ter en conta as mulleres pois, noutro caso, esas políticas e os investimentos corren o risco de non alcanzar todos os resultados esperados.

A regulación do título V comeza cunha carta de dereitos das mulleres rurais e do mar e desenvólvense algúns aspectos concretos de participación das mulleres nas organizacións agrarias e marítimo-pesqueiras, o fomento da capacitación dixital, o fomento da titularidade e cotitularidade das explotacións agrarias así como a visibilización destas mulleres, o seu apoderamento, a prevención de riscos no traballo agrario e pesqueiro, a participación nos plans de desenvolvemento rural e pesqueiro, o establecemento de redes de mulleres rurais e do mar, o fomento do seu movemento asociativo e a creación do Premio da muller rural e do mar.

No título VI abórdase a regulación de aspectos específicos e concretos das condicións de emprego en igualdade na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, no que cómpre destacar a regulación dos aspectos formativos do persoal e os relativos a igualdade de xénero no teletraballo.

O título VII regula a organización da igualdade e destaca os órganos colexiados de participación institucional como son o Consello Galego das Mulleres, a Unidade de Muller e Ciencia de Galicia, o Observatorio da Imaxe da Muller e o Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar que consta de dúas seccións, unha da muller rural e outra da muller do mar.

Como novidade salientable, régúlase a competencia do Valedor do Pobo como garantía institucional da igualdade.

VI

A lei contén catro disposicións adicionais, a primeira na que se determina o que se entende por composición equilibrada; a segunda contempla a posible modificación por decreto da duración dos cursos de formación en materia de igualdade laboral; a terceira identifica, para os efectos desta lei, os termos muller embarazada e traballadora, embarazada con persoa xestante e persoa traballadora xestante, e a cuarta para garantir a dotación orzamentaria adecuada.

A disposición derogatoria única derroga o vixente Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade. Contén, ademais, a usual cláusula derogatoria xeral.

Polo que respecta ás disposicións derradeiras: a primeira é unha reforma puntual da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, a segunda unha modificación da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico de Galicia, para harmonizar na contratación administrativa a utilización dos criterios de valoración baseados na calidade social e medioambiental impostos pola normativa estatal; a terceira a modificación da Lei 2/2015, do 29 de abril, de emprego público de Galicia relativa unha actualización da valoración nos procesos selectivos de promoción interna; a cuarta sobre a habilitación para o desenvolvemento normativo; e por último a quinta sobre a entrada en vigor.

A presente lei axústase aos principios de boa regulación establecidos no artigo 37.a) da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico, ao responder as medidas previstas nesta á satisfacción de necesidades de interese xeral coa debida proporcionalidade, eficacia e eficiencia, ao contemplarse na norma os obxectivos perseguidos e a súa xustificación e ao promoverse a participación cidadá no procedemento de elaboración da norma, como esixen os principios de transparencia e accesibilidade, así como ao introducirse a través desta, conforme os principios de seguridade xurídica e simplicidade, as modificacións precisas nas disposicións vixentes.

No procedemento de elaboración da presente lei promoveuse a participación cidadá a través do Portal de Transparencia e Goberno Aberto e a través da audiencia a múltiples organizacións e asociacións. Así mesmo, na tramitación do anteproxecto de lei seguíronse os trámites previstos na normativa de aplicación, incluídos o de audiencia á Comisión de Persoal e de Negociación Colectiva respecto das medidas que afectan o réxime de persoal do sector público autonómico, así como os ditames do Consello Galego de Relacións Laborais e do Consello Económico e Social de Galicia.

TÍTULO PRELIMINAR

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto*

1. Constitúe o obxecto desta lei reforzar o compromiso da Comunidade Autónoma de Galicia na eliminación da discriminación entre mulleres e homes e na promoción da súa igualdade e atribúeselle o máis alto grao de efectividade ao dereito constitucional á igualdade entre as mulleres e os homes no eido das competencias da comunidade autónoma, de conformidade coas obrigas impostas aos poderes públicos de Galicia no artigo 4 do Estatuto de autonomía de Galicia.

2. En particular, esta lei ten por obxecto:

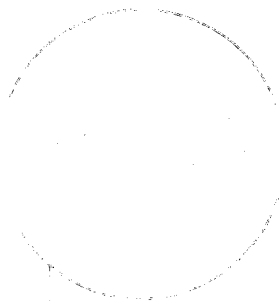
- a) Definir, para os efectos desta lei, os conceptos relativos ao dereito á igualdade de mulleres e homes no marco da Constitución española, o Dereito da Unión Europea e os tratados internacionais ratificados polo Estado español.
- b) Integrar a perspectiva de xénero no deseño e desenvolvemento das políticas públicas competencia da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público.
- c) Promover a sostibilidade social empresarial, o benestar laboral e o dereito á igualdade entre mulleres e homes nas políticas activas de emprego, na formación profesional para o emprego e na negociación colectiva.
- d) Establecer o marco de colaboración entre a Administración autonómica, os concellos e demais entidades locais de Galicia, para facilitarlles a implementación do dereito á igualdade dos sexos na vida local.
- e) Contemplan especificamente as singularidades das mulleres rurais e do mar e regular para o efecto o seu estatuto e o Observatorio da Muller Rural e do Mar.
- f) Garantir a efectividade do dereito á igualdade de trato entre mulleres e homes para o persoal empregado público ao servizo da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do sector público autonómico.
- g) Regular os órganos competentes en materia de igualdade no ámbito da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do sector público autonómico.
- h) Establecer garantías institucionais adicionais para a defensa e promoción dos dereitos de igualdade de xénero, atribuíndolle competencias específicas á Valedora ou Valedor do Pobo.

Artigo 2. Integración do principio de igualdade na interpretación e aplicación das normas

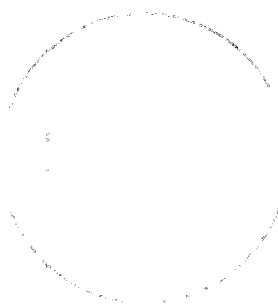
A igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes é un principio informador do ordenamento xurídico autonómico e, como tal, integrárase e observárase na interpretación e aplicación das normas xurídicas da Comunidade Autónoma de Galicia.

A presente lei, consagra, no marco da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, os niveis mínimos de protección do principio de igualdade de trato e oportunidades de mulleres e homes e non prexudica as disposicións máis favorables establecidas noutras normas, debendo prevalecer o réxime xurídico que mellor garanta a non discriminación entre mulleres e homes.

Artigo 3. *Comisións parlamentarias en materia de igualdade entre mulleres e homes*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, na adopción e execución das políticas dirixidas á eliminación de todo tipo de discriminacións contra as mulleres e na consecución da igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes, tomarán en consideración o traballo realizado pola Comisión de Estudo para a Igualdade e para os Dereitos das Mulleres do Parlamento de Galicia, ou por calquera outra comisión que se cree no Parlamento dentro do ámbito da igualdade entre mulleres e homes.

TÍTULO I

Dereito á igualdade de mulleres e homes

Artigo 4. Igualdade de trato entre mulleres e homes

1. De conformidade co disposto no artigo 3 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes, o principio de igualdade de trato entre mulleres e homes supón a prohibición de toda discriminación, directa ou indirecta, por razón de sexo e, especialmente, as derivadas da maternidade, da asunción de obrigas familiares e do estado civil.
2. De conformidade co disposto no artigo 6.1 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, considérase discriminación directa por razón de sexo a situación na que se atopa unha persoa que sexa, fora ou puidera ser tratada de maneira menos favorable que outra en situación comparable.
3. De conformidade co disposto no artigo 6.2 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, considerase discriminación indirecta por razón de sexo a situación na que unha disposición, criterio ou práctica aparentemente neutros pon a persoas dun sexo determinado en desvantaxe particular con respecto a persoas do outro, salvo que dita disposición, criterio ou práctica poidan xustificarse obxectivamente en atención a unha finalidade lexítima e que os medios para alcanzar a dita finalidade sexan necesarios e adecuados.
4. De conformidade co disposto no artigo 6.3 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, considérase discriminatoria, toda orde de discriminar, directa ou indirectamente, por razón de sexo.

Artigo 5. *Boa fe ocupacional*

1. No ámbito do acceso ao emprego, incluída a formación correspondente, non constitúe discriminación por razón de sexo a diferenza de trato baseada nunha característica relacionada co sexo dunha persoa cando, debido á natureza das actividades profesionais concretas ou ao contexto no que estas se leven a cabo, a devandita característica constitúa un requisito profesional esencial e determinante, sempre e cando o seu obxectivo sexa lexítimo e o requisito proporcionado.

2. Para estes efectos, a protección das vítimas de violencia de xénero é un obxectivo lexítimo que podería xustificar a atribución ás mulleres das actividades profesionais de atención directa ás devanditas vítimas.

Artigo 6. *Acoso por razón de sexo e acoso sexual*

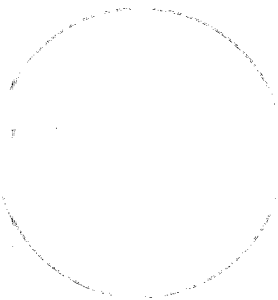
1. Para os efectos desta lei, o acoso sexual e o acoso por razón de sexo defínense da seguinte forma:

a) Enténdese por acoso sexual calquera comportamento verbal, non verbal ou físico de natureza sexual, que teña o propósito ou produza o efecto de atentar contra a dignidade dunha persoa, en particular cando se crea un contorno intimidatorio, hostil, degradante, humillante ou ofensivo.

b) Enténdese por acoso por razón de sexo calquera comportamento realizado en función do sexo dunha persoa, co propósito ou o efecto de atentar contra a súa dignidade e de crear un contorno intimidatorio, hostil, degradante, humillante ou ofensivo.

2. De conformidade co disposto no artigo 7.3 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, consideraranse en todo caso discriminatorios o acoso sexual e o acoso por razón de sexo.

3. De conformidade co disposto no artigo 7.4 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, o condicionamento dun dereito ou dunha expectativa de dereito á aceptación dunha situación constitutiva de acoso sexual ou de acoso por razón de sexo considerarase tamén un acto de discriminación.

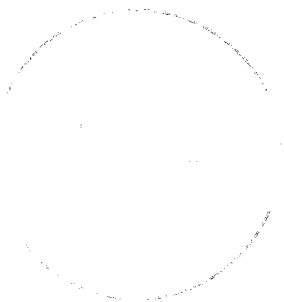

Artigo 7. Discriminación por maternidade e por paternidade

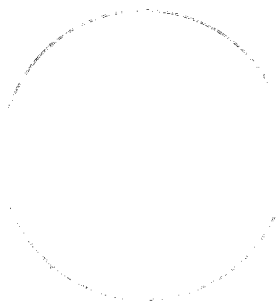
De conformidade co disposto no artigo 8 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, constitúe discriminación directa por razón de sexo todo trato desfavorable ás mulleres relacionado co embarazo ou a maternidade.

Tamén constitúe discriminación prohibida por esta lei o trato desfavorable aos homes por razón da súa paternidade.

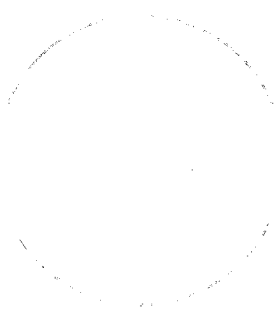
Artigo 8. *Discriminación por exercicio de dereitos de conciliación*

Constitúe discriminación prohibida por esta lei o trato menos favorable dado a unha persoa, sexa home ou muller, por razón de ter solicitado, estar gozando ou ter gozado dos seus dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral.

Artigo 9. *Discriminación sexista por asociación*

A prohibición de discriminación por razón de sexo inclúe a discriminación sexista por asociación, entendida como a sufrida por unha persoa por razón do sexo, do embarazo, do parto ou da maternidade, a asunción de obrigas familiares ou do estado civil de outra coa que estea relacionada.

Artigo 10. *Discriminación sexista por erro*

A prohibición de discriminación por razón de sexo inclúe a discriminación sexista por erro, entendida como a que se funda, polo suxeito discriminador, nunha apreciación incorrecta do embarazo, da maternidade, das obrigas familiares ou do estado civil da persoa vítima.

Artigo 11. *Discriminación sexista múltiple e interseccional*

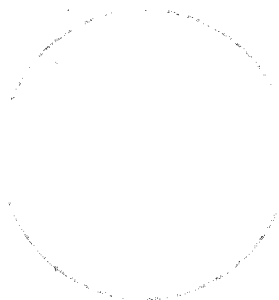
Prodúcese discriminación sexista múltiple cando unha persoa é discriminada de xeito simultáneo ou consecutivo por razón de sexo e por outra ou outras causas de discriminación.

Prodúcese discriminación sexista interseccional cando, xunto co sexo, concorren ou interactúan outra ou outras causas de discriminación e xeran unha forma específica de discriminación.

Artigo 12. *Protección fronte a represalias*

De conformidade co artigo 9 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, considerárase discriminación por razón de sexo calquera trato adverso ou efecto negativo que se produza nunha persoa como consecuencia da presentación pola súa parte dunha queixa, reclamación, denuncia, demanda ou recurso de calquera tipo, destinados a impedir a súa discriminación e a esixir o cumprimento efectivo do principio de igualdade de trato entre mulleres e homes.

Artigo 13. *Accións positivas*

De conformidade co artigo 11 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo:

1. Co fin de facer efectivo o dereito constitucional da igualdade, os poderes públicos de Galicia adoptarán medidas específicas en favor das mulleres para corrixir situacións patentes de desigualdade de feito respecto dos homes. Tales medidas, que serán aplicables en tanto subsistan as devanditas situacións, haberán de ser razoables e proporcionadas en relación co obxectivo perseguido en cada caso.

2. Tamén as persoas físicas e xurídicas privadas poderán adoptar este tipo de medidas nos termos establecidos na lei.

Artigo 14. Aplicación do principio de presenza ou composición equilibrada no nomeamento de altos cargos e das persoas titulares e membros de entidades do sector público

De conformidade co número 2 da disposición adicional primeira da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, nos nomeamentos de altos cargos da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das persoas titulares e membros de órganos de entidades integrantes do sector público autonómico atenderase ao principio de presenza equilibrada. Para estes efectos, consideraranse como conxuntos diferenciados cada unha das consellerías coas súas respectivas entidades dependentes ou vinculadas.

Teñen a consideración de altos cargos os definidos como tales no artigo 37.1 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno.

Artigo 15. Aplicación do principio de presenza ou composición equilibrada na designación de persoas representantes da Administración autonómica

1. A Administración xeral e as entidades do sector público autonómico de Galicia designarán as persoas representantes que lles correspondan en órganos colexiados, comités de persoas expertas ou comités consultivos, sexan de ámbito autonómico, estatal ou internacional, de acordo co principio de presenza ou composición equilibrada de mulleres e homes.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades do sector público autonómico observarán o principio de presenza ou composición equilibrada nos consellos de administración das empresas en cuxo capital participen.

3. Para a aplicación do principio de presenza ou composición equilibrada nos nomeamentos das persoas representantes da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades do sector público autonómico, excluíranse do cómputo aquelas que formen parte dos órganos previstos nos números 1 e 2 por razón do cargo que desempeñen.

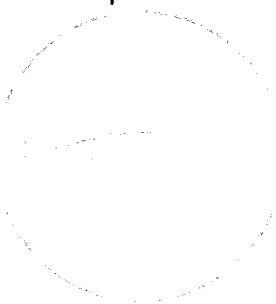
Poderá exceptuarse o disposto neste artigo cando concorran razóns fundadas e obxectivas debidamente motivadas, que se deberán recoller na resolución de designación.

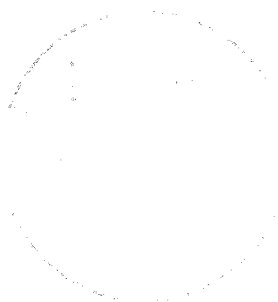
Artigo 16. Os dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral

De acordo co exercicio dos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral, como manifestación do dereito das mulleres e dos homes á libre configuración do seu tempo, promoverase a corresponsabilidade a través do repartimento equilibrado entre mulleres e homes das obrigas familiares, das tarefas domésticas e de coidado de persoas dependentes mediante a individualización dos dereitos e o fomento da súa asunción por parte dos homes e a prohibición de discriminación baseada no seu libre exercicio por parte destes.

Artigo 17. Promoción da igualdade de oportunidades

A través da promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes, buscarase que a igualdade e a liberdade das persoas sexan reais e efectivas, con independencia do seu sexo e dos estereotipos de xénero.

Artigo 18. *Concepto de xénero*

Para os efectos desta lei, entenderase por xénero o conxunto de construcións sociais, educativas e culturais dos roles, trazos da personalidade, actitudes, actividades, comportamentos, valores, aparencia externa, imaxe ou expectativas sociais que se asocian ou atribúen de forma diferencial nunha determinada sociedade a mulleres e homes.

Artigo 19. *Evolución dos conceptos*

As definicións contidas neste título deberán interpretarse evolutivamente nos termos establecidos, ou que se poidan establecer, na Constitución española e na xurisprudencia emanada do Tribunal Constitucional, no Dereito da Unión Europea, no Convenio Europeo de Dereitos Humanos, na Convención para a eliminación de todas as formas de discriminación contra a muller de Nacións Unidas, e no resto de tratados internacionais ratificados polo Estado español.

TÍTULO II

Integración transversal do principio de igualdade nas actuacións da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do sector público autonómico

CAPÍTULO I

Principio de transversalidade da dimensión de xénero

Artigo 20. Significado da transversalidade e criterios de actuación

1. Coa dobre finalidade de promover a igualdade e eliminar as discriminacións entre mulleres e homes, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico integrarán a dimensión da igualdade de trato e oportunidades na elaboración, na execución e no seguimento de todas as políticas e de todas as accións desenvolvidas no exercicio das competencias asumidas de acordo coa Lei orgánica 1/1981, do 6 de abril, do Estatuto de autonomía para Galicia.

2. Na aplicación do principio de transversalidade da dimensión de xénero, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico establecen como criterios da súa actuación:

- a) A modificación dos patróns socioculturais de conduta de mulleres e homes, co obxectivo da eliminación dos prexuízos de xénero e das prácticas consuetudinarias e de calquera outra índole sempre que tales prexuízos ou prácticas se baseen na idea de inferioridade ou superioridade de calquera dos sexos ou en funcións estereotipadas de homes e mulleres. En particular, garantirase que a educación inclúa unha comprensión adecuada da maternidade como función social e o recoñecemento da responsabilidade común de homes e mulleres en canto á educación dos fillos e fillas, no coñecemento de que o seu interese constituirá a consideración primordial.
- b) A busca e a eliminación absoluta das discriminacións por razón de sexo, sexan directas ou indirectas e, en especial, as derivadas da maternidade, a asunción de obrigas familiares e o estado civil.
- c) O fomento da igualdade de oportunidades na política económica, laboral e social, a través da supresión da fenda salarial e das diferenzas retributivas por razón de sexo, da eliminación da segregación horizontal e vertical e o fomento do emprego feminino por conta propia ou allea.

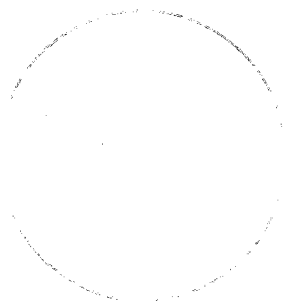

- d) O fomento da comprensión da maternidade como unha función social, para evitar os efectos negativos sobre os dereitos da muller, e ademais instrumentar outros efectos positivos. Deste xeito, a Administración autonómica promoverá o apoio directo para lles facer fronte ás cargas e coidados que supoñen a gravidez, o parto, a crianza e a socialización dos fillos e fillas, co fin de que non constitúan discriminación para as mulleres. Así mesmo, desenvolverá as súas competencias para que se materialice, na práctica, esa comprensión da maternidade como unha función social e deixe de ser unha carga exclusiva das nais e motivo de discriminación para as mulleres.
- e) A conciliación do emprego e da vida persoal e familiar das mulleres e dos homes para acadar a corresponsabilidade. Para estes efectos, terase en consideración a individualización dos dereitos de conciliación, a continuidade da carreira profesional a través de dereitos de presenza ou de mecanismos que garantan a non ruptura desta e eviten a desprofesionalización, así como a protección do exercicio regular dos dereitos de conciliación, e a consideración de que o coidado de fillos e fillas, familiares e persoas achegadas en situación de dependencia que necesiten a asistencia doutras persoas, mulleres e homes, cumpre unha función social esencial, de xeito que as cargas doméstico-familiares teñan a protección pública adecuada.
- f) O fomento da participación efectiva das mulleres na toma de decisións e na elaboración de estratexias para o seu apoderamento ao longo de todo o seu ciclo vital e en todas as áreas de actuación pública. En particular, fomentárase o asociacionismo das mulleres, a dinamización do tecido asociativo e a creación de redes.
- g) A garantía da dignidade das mulleres, con especial incidencia na adopción de accións tendentes á erradicación de todas as formas de violencia contra a muller, violencia sexual e violencia de xénero e, en especial, a canalizada a través das tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) A consideración das desvantaxes especialmente sufridas polas mulleres con discapacidade, as nenas e mulleres novas, as mulleres maiores, as mulleres de etnia xitana ou outras minoritarias, as mulleres migrantes e as demais mulleres en situación de discriminación múltiple ou interseccional ao longo de todo o seu ciclo vital.
- i) Promover o exercicio dos dereitos das mulleres e o dereito das mulleres ao acceso á xustiza a través, entre outras medidas de competencia autonómica, da difusión de información dos dereitos que asisten ás mulleres en relación coa igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes.
- j) O asesoramento ás vítimas de violencia de xénero e a colaboración cos órganos xudiciais, incluído o exercicio da acción pública nos casos establecidos na normativa aplicable.

Artigo 21. Aplicación e interpretación da normativa con perspectiva de xénero

A Administración xeral e o sector público autonómico de Galicia aplicarán e interpretarán todas as normas do ordenamento xurídico tomando en consideración a dimensión da igualdade de trato e de oportunidades de mulleres e homes, para cuxo efecto, en cumprimento dos criterios de actuación referidos no artigo anterior, non poderán adoptar decisións con base en prexuízos de xénero que perpetúen situacións de desigualdade ou discriminación, en particular cando constitúan situacións de discriminación múltiple ou interseccional e deberase fomentar a igualdade de oportunidades.

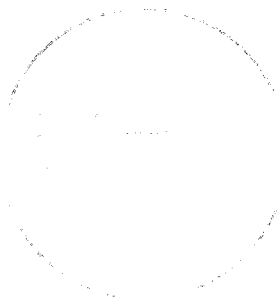

Artigo 22. Informe sobre o impacto de xénero na elaboración das leis

1. Os proxectos de lei presentados no Parlamento Galego pola Xunta de Galicia irán acompañados dun informe sobre o seu impacto de xénero elaborado polo órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes.

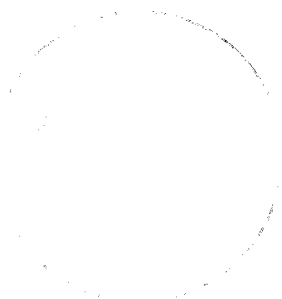
Para estes efectos, a consellería encargada da súa tramitación deberá dar traslado do texto proxectado, xunto cunha análise do seu impacto de xénero, ao referido órgano.

2. As proposicións de lei presentadas no Parlamento Galego deberán ser remitidas á Xunta de Galicia, antes da súa discusión parlamentaria, para que esta emita o informe de impacto de xénero ao que se refire o número anterior. De non se emitir o informe no prazo de un mes, a proposición de lei seguirá a súa tramitación.

Artigo 23. Enfoque de xénero no proxecto de lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma

Na tramitación do proxecto de lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia, o órgano competente en materia de igualdade, en colaboración co competente en materia de planificación orzamentaria e do Instituto Galego de Estatística, elaborará un informe que permita coñecer a situación diferencial das mulleres e dos homes con relación aos distintos ámbitos prioritarios de intervención e a análise do impacto de xénero dos diferentes programas de gasto. Para tal fin, analizarase o impacto dos programas de gasto na erradicación das fendas de xénero detectadas e realizará as recomendacións precisas para a incorporación da perspectiva de xénero aos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia.

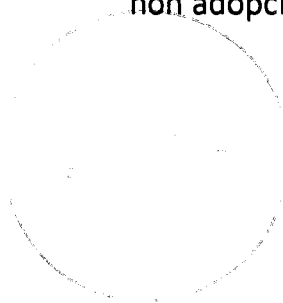
Artigo 24. Informe sobre o impacto de xénero na elaboración dos regulamentos e plans de especial relevancia económica, social ou cultural

1. Os regulamentos elaborados pola Xunta de Galicia con repercusión en cuestións de xénero, requirirán dun informe emitido polo órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes, sobre o impacto de xénero.

O mesmo informe requirirá a tramitación dos plans de especial relevancia económica, social ou cultural, con repercusión en cuestións de xénero, que se sometan a aprobación do Consello da Xunta.

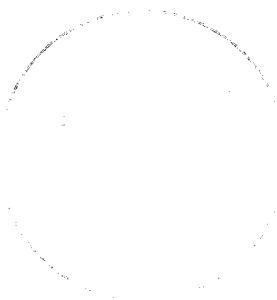
Para estes efectos, a consellería encargada da súa tramitación deberá dar traslado, ao referido órgano, do texto do proxecto de regulamento ou do plan, xunto cunha análise do seu impacto de xénero.

2. O devandito informe non será vinculante. Non obstante, no caso de non aceptarse as consideracións e recomendacións contidas nel, deberá deixarse constancia, polo órgano encargado da tramitación, das razóns que xustifican a súa non adopción.

Artigo 25. *Informes complementarios de impacto de xénero*

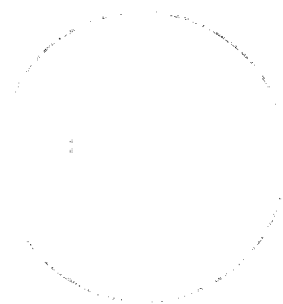
Se despois de emitirse o informe de impacto de xénero durante a tramitación administrativa dun plan de especial relevancia económica, social ou cultural, dun regulamento ou dun proxecto de lei, xurdiran sospeitas dun posible impacto de xénero negativo pola incorporación de novas medidas ou disposicións, poderáselle solicitar un informe complementario ao órgano competente en materia de igualdade.

Artigo 26. Plan estratéxico de igualdade de oportunidades

1. O Consello da Xunta de Galicia, a proposta do órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes aprobará, periodicamente, un Plan estratéxico de igualdade de oportunidades no que se incluírán as medidas necesarias para a consecución do obxectivo da igualdade efectiva de mulleres e homes, e a erradicación da violencia de xénero na Comunidade Autónoma de Galicia, que deberá ser obxecto de publicación no Portal de Transparencia e bo Goberno da Xunta de Galicia.

2. Unha vez rematada a vixencia do plan, o órgano competente en materia de igualdade, elaborará un informe de avaliación sobre o seu grao de cumprimento, para a súa elevación ao Consello da Xunta.

Artigo 27. Integración da perspectiva de xénero na actividade estatística do sector público galego

1. Co obxecto de facer efectivas as disposicións contidas nesta lei e de garantir a integración efectiva da perspectiva de xénero na súa actividade ordinaria, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades instrumentais que integran o sector público autonómico, levarán a cabo as seguintes actuacións na elaboración dos seus estudos e estatísticas:

a) Incluír sistematicamente a variable de sexo nas estatísticas, enquisas e recollida de datos que leven a cabo.

b) Establecer e incluír nas estatísticas novos indicadores que posibiliten un mellor coñecemento das diferenzas nos valores, roles, situacións, condicións, aspiracións e necesidades de mulleres e homes, e a súa manifestación e interacción na realidade que sexa obxecto de análise.

c) Diseñar e introducir os indicadores e mecanismos necesarios que permitan o coñecemento da incidencia doutras variables cuxa concorrencia resulte xeradora de situacións de discriminación múltiple ou interseccional nos diferentes ámbitos de intervención.

d) Realizar mostras o suficientemente amplas como para que as variables incluídas poidan ser explotadas e analizadas en función da variable sexo.

e) Explotar os datos de que dispoñen de xeito que se poidan coñecer as diferentes situacións, condicións, aspiracións e necesidades de mulleres e homes nos diferentes ámbitos de intervención, en especial atendendo a circunstancias vinculadas ao xénero, como a asunción de responsabilidades parentais e familiares

f) Revisar e, no seu caso, adecuar as definicións estatísticas existentes co obxecto de contribuír ao recoñecemento e valoración do traballo das mulleres e evitar a estereotipación negativa de determinados colectivos de mulleres e colectivos feminizados.

Só excepcionalmente, e mediante informe motivado e aprobado polo órgano competente, se poderá xustificar o incumprimento dalgunha das obrigas anteriormente especificadas.

2. Da elaboración de todas as estatísticas e investigacións con eventual repercusión en cuestións de xénero darase conta ao órgano competente en materia de igualdade.

Artigo 28. *Conta Satélite de Produción Doméstica*

1. O órgano competente en materia de estatística da comunidade autónoma elaborará e publicará unha Conta Satélite de Produción Doméstica na que se cuantificará o valor económico do traballo doméstico, do traballo de coidados e do traballo comunitario realizado por mulleres e homes sen reflexo no produto interior bruto e na renda dispoñible bruta do sector fogares.

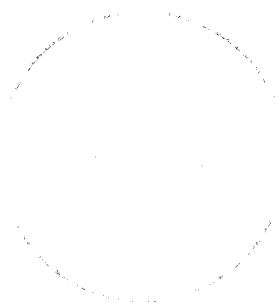
2. Para a elaboración da Conta Satélite de Produción Doméstica será necesaria a disposición previa dunha enquisa de emprego do tempo que haberá de incluírse na programación estatística da comunidade autónoma.

Artigo 29. *Divulgación de información e apoio directo ás mulleres para a consecución da igualdade*

A Administración autonómica no seu ámbito de competencias promoverá e levará a cabo accións dirixidas a conseguir os seguintes obxectivos, en relación coa información, asesoramento e orientación ás mulleres:

- a) Garantir o funcionamento de centros e servizos de información e asesoramento ás mulleres en número e dotación suficiente, en particular para prestar asesoramento independente ás vítimas de discriminación á hora de tramitar a súas reclamacións por discriminación por razón de sexo.
- b) Apoiar as entidades, públicas ou privadas, que lles presten servizos de información e asesoramento ás mulleres.

Artigo 30. Alianzas estratéxicas e fomento da colaboración

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades do sector público autonómico fomentarán a formalización de alianzas estratéxicas para a consecución dun concreto obxectivo de igualdade e, en xeral, a colaboración cos suxeitos implicados na igualdade de trato e de oportunidades de mulleres e homes, trátase de suxeitos públicos de ámbito internacional, europeo, estatal, autonómico, provincial ou local, ou privados, como as organización sindicais e as asociacións empresariais máis representativas, os colexios profesionais, as asociacións de persoas traballadoras autónomas máis representativas e, en especial, fomentárase a colaboración coas asociacións e cos grupos de mulleres.

2. Tamén se fomentará esta colaboración entre os diversos órganos integrados na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades do sector público autonómico.

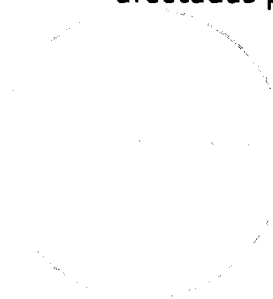

CAPÍTULO II

Linguaxe non sexista e imaxe pública

Artigo 31. *Definición do uso non sexista da linguaxe*

O uso non sexista da linguaxe consiste na utilización de expresións lingüisticamente correctas substitutivas doutras que invisibilizan o feminino ou que o sitúan nun plano secundario respecto do masculino. A visibilización do feminino terá en conta, cando proceda, a situación particular das mulleres afectadas por discriminación múltiple ou interseccional.

Artigo 32. Erradicación do sexismo na linguaxe institucional

1. A Administración xeral e o sector público autonómico de Galicia erradicarán, en todas as formas de expresión oral ou escrita, o uso sexista da linguaxe no eido institucional, tanto fronte á cidadanía como nas comunicacións internas. En particular, coidarase o uso non sexista da linguaxe nos textos xurídicos, documentos públicos, formularios e cuestionarios dirixidos á cidadanía.
2. A Administración autonómica velará polo uso non sexista da linguaxe nas administracións locais e o promoverá nas restantes administracións radicadas en Galicia.
3. A Administración autonómica promoverá que os colexios profesionais e as corporacións de dereito público fagan un uso non sexista da linguaxe.
4. Para os efectos previstos nos anteriores números, informarase e formarase o persoal ao servizo das administracións públicas galegas.

Artigo 33. Erradicación do sexismo na linguaxe social

A Administración autonómica promoverá a erradicación do uso sexista da linguaxe na vida social e, para estes efectos, realizará campañas de sensibilización e divulgación pública, en especial para erradicar a utilización no uso público de expresións baseadas na aparencia física ou en calidades ou funcións socialmente atribuídas a unha persoa dun determinado sexo, a un colectivo determinado polo seu sexo, ou a todas as persoas dun determinado sexo, en especial cando se trate do sexo feminino.

Artigo 34. *Imaxe pública igualitaria*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico garantirán un tratamento igualitario na imaxe pública que utilicen no desenvolvemento das súas políticas e actividades, así como en todos os documentos e soportes que produzan directamente ou a través doutras persoas ou entidades.
2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia velará polo uso dunha imaxe pública igualitaria nas administracións locais e o promoverá nas restantes administracións radicadas en Galicia.
3. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia promoverá que os colexios profesionais e as corporacións de dereito público garantan unha imaxe pública igualitaria.

CAPÍTULO III

Dereito á saúde en igualdade de mulleres e homes

Artigo 35. Perspectiva de xénero nas políticas de saúde

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de saúde, tomará en consideración na determinación dos obxectivos da política de saúde e das medidas para adoptar, as implicacións que teñen na saúde das persoas os factores biolóxicos diferenciais entre mulleres e homes, as diferenzas causadas polos estereotipos de xénero e a situación particular das mulleres sometidas a discriminación múltiple ou interseccional.

Artigo 36. *Actuacións específicas en materia de saúde*

A Administración autonómica, a través do Servizo Galego de Saúde e dos órganos competentes en cada caso, desenvolverá as seguintes actuacións:

- a) Incorporar de xeito efectivo a perspectiva de xénero nos programas de prevención de enfermidades e promoción da saúde, na actividade asistencial, así como nos procesos de avaliación da calidade dos servizos sanitarios, para ter en conta os aspectos diferenciais de natureza biolóxica, psicolóxica, cultural, social e de saúde de mulleres e homes.
- b) Potenciar os recursos de atención e apoio para garantirles unha asistencia integral ás mulleres, adaptada ás súas necesidades individuais ao longo do seu ciclo vital, especialmente na adolescencia, embarazo, puerperio, lactación, crianza, climaterio e menopausa.
- c) Garantir o adecuado tratamento, no seu caso e dentro dos termos previstos na lexislación vixente, das situacións de interrupción do embarazo.
- d) Fomentar estilos de vida que contribúan ao benestar físico, emocional e social das mulleres dende unha perspectiva da participación activa no seu autocoidado.
- e) Promover a especialización e a diversificación dos recursos públicos para facilitar unha resposta de calidade ás necesidades das mulleres, en especial das que se atopan en situación de maior vulnerabilidade.
- f) Erradicar prácticas de medicalización innecesaria ou desproporcionada dos procesos naturais que lle afectan ao corpo das mulleres, proporcionando, en todo caso, información adecuada e comprensible e requirindo o consentimento libre, previo e informado para todos os tratamentos invasivos, de conformidade coa lexislación vixente aplicable.
- g) Garantir o adecuado tratamento das situacións de violencia de xénero e das situacións de violencia contra a muller nos servizos de atención sanitaria a través, entre outras medidas, da adopción e aplicación de protocolos de actuación en delitos de violencia de xénero e doméstica, delitos contra a liberdade e indemnidade sexual, en especial aqueles que sexan cometidos con submisión química, trata de mulleres e nenas con fins de explotación sexual e mutilacións xenitais.
- h) Tomar en consideración as situacións de acoso sexual e acoso por razón de sexo nas actuacións dirixidas á protección, promoción e mellora da saúde laboral.
- i) Eliminar as barreiras de acceso das mulleres aos servizos sanitarios, en particular a través da educación e da información á cidadanía sobre cuestións de saúde, inclusive na esfera da saúde sexual e xenésica de cara a previr embarazos non desexados, especialmente en adolescentes e mulleres con discapacidade.
- j) Fomentar a investigación científica que atenda ás diferenzas físicas e socioculturais entre mulleres e homes en relación coa protección da súa saúde,

durante as diferentes etapas vitais, tanto nos seus aspectos asistenciais como de ensaios clínicos.

k) Incorporar, de xeito efectivo, indicadores de xénero nos rexistros, enquisas, estatísticas ou outros sistemas de información médica e sanitaria.

l) Procurar a presenza equilibrada de mulleres e de homes nos postos directivos e de responsabilidade profesional do Servizo Galego de Saúde.

m) Ofertar e acadar servizos adecuados de saúde nas zonas rurais e costeiras non urbanas respecto dos aspectos referidos nas letras anteriores.

Artigo 37. Formación en igualdade do persoal do sector sanitario

1. Os programas de formación do Servizo Galego de Saúde dirixidos ao persoal ao servizo das organizacións sanitarias, públicas e privadas, incluírán os coñecementos e adquisición de habilidades tendentes a detectar e atender as diferentes necesidades de saúde de mulleres e homes, coa debida consideración nos aspectos médicos e a súa dignidade persoal e, en particular:

a) A prevención e detección precoz de trastornos da saúde con maior prevalencia na poboación feminina, con especial atención á anorexia e a bulimia, a fibromialxia, ou a síndrome de sensibilidade química múltiple.

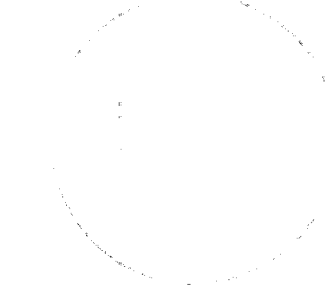
b) Os problemas de saúde, incluídos aqueles relacionados coa saúde sexual e reprodutiva das mulleres ao longo de toda a vida, especialmente das mulleres en idade fértil, embarazadas, e en situación de parto recente.

c) As situacións de violencia de xénero e doméstica, delitos contra a liberdade e indemnidade sexual, violacións con submisión química, trata de mulleres e nenas con fins de explotación sexual e mutilacións xenitais.

d) A promoción das relacións de igualdade e respecto mutuo entre homes e mulleres no ámbito da saúde sexual e a corresponsabilidade nas condutas sexuais.

2. O Plan estratéxico de igualdade de oportunidades aprobado polo Consello da Xunta ao que se refire o artigo 26, dedicaralles unha especial atención aos programas de formación do persoal ao servizo das organizacións sanitarias, públicas e privadas, aos que se refire o número anterior.

3. Regulamentariamente establecerase a formación en igualdade do persoal ao servizo das organizacións sanitarias públicas, nos termos establecidos nos artigos 170 e 171.

Artigo 38. *Exercicio das funcións de inspección sanitaria*

No desenvolvemento das funcións de inspección de servizos sanitarios e de saúde pública, o persoal da Inspección de Servizos Sanitarios da Comunidade Autónoma de Galicia garantirá e tutelarán especialmente o dereito á igualdade efectiva entre mulleres e homes no ámbito sanitario público e privado, nos termos previstos nesta lei.

Artigo 39. *Prestación de servizos obstétricos e xinecolóxicos adecuados*

A Administración autonómica promoverá a prestación de servizos obstétricos e xinecolóxicos que respecten e garantan os dereitos sexuais e reprodutivos das mulleres, evitando prácticas innecesarias e inadecuadas, e respectando a súa libre decisión sobre a maternidade. Así mesmo, reforzaranse as prácticas relativas ao consentimento informado para todos os tratamentos invasivos durante a atención do embarazo, parto e puerperio, e no período de lactación natural, que será prestado nos termos establecidos na Lei 3/2001, do 28 de maio, reguladora do consentimento informado e da historia clínica dos pacientes.

Para tal efecto, o Servizo Galego de Saúde proporcionaralles ás súas usuarias información adecuada e comprensible en cada etapa do embarazo, parto, puerperio, e no período de lactación natural.

Artigo 40. *Redes de apoio á muller embarazada*

Dentro do respecto do dereito da muller a unha maternidade libremente decidida, o Servizo Galego de Saúde prestaralle unha atención integral á saúde reprodutiva adecuada durante o embarazo, parto e puerperio, que deberá ser concibida dende a accesibilidade universal para que sexa accesible e practicable para as mulleres con discapacidade.

Os poderes públicos de Galicia, como garantes do dereito a unha maternidade libremente decidida, velarán para que a muller xestante, sexa apoiada social e institucionalmente e informada dos programas e mecanismos de apoio dispostos ao seu favor, de conformidade coa Lei 5/2010, do 23 de xuño, pola que se establece e regula unha rede de apoio á muller embarazada.

CAPÍTULO IV

A educación e a formación para a igualdade entre mulleres e homes

Sección 1.^a

Integración da igualdade entre mulleres e homes no sistema educativo

Artigo 41. *O currículo educativo*

1. A Administración autonómica adoptará, dentro das súas competencias, as medidas conducentes a proporcionarlles, tanto ás mulleres como aos homes, unha educación para a igualdade. Para estes efectos, o currículo de cada un dos niveis, etapas, ciclos, graos e modalidades do sistema educativo adaptarase ás seguintes especificacións relativa a obxectivos, contidos, metodoloxía e criterios de avaliación:

a) A comprensión do valor constitucional da igualdade entre ambos os sexos como obxectivo de especial atención sen que, en ningún caso, se admitan contidos, metodoloxía ou criterios de avaliación transmisores, directa ou indirectamente, dunha distribución estereotipada de papeis entre os sexos ou dunha imaxe de dominación dun sexo sobre o outro en calquera ámbito da vida.

b) O enriquecemento do contido curricular coas contribucións ao coñecemento humano realizadas polas mulleres no pasado e no presente, e co axeitado reflexo do papel das mulleres na evolución histórica.

c) A adquisición, en alumnos e alumnas, dos coñecementos e o desenvolvemento das actitudes necesarias que lles permitan, cando acaden a madurez, atender as súas propias necesidades domésticas e os labores familiares compartidos, incluídas as responsabilidades parentais e a atención de familiares que, por dependencia, necesiten a asistencia doutras persoas, mulleres ou homes.

d) O fomento, mediante a información e a orientación educativa, das vocacións femininas naquelas áreas en que se atopen infrarrepresentadas as mulleres e das vocacións masculinas naquelas áreas en que se atopen infrarrepresentados os homes.

e) A incorporación na aprendizaxe de métodos colaborativos para a resolución pacífica de conflitos e de modelos de convivencia baseados na diversidade, a tolerancia e o respecto á igualdade de mulleres e homes.

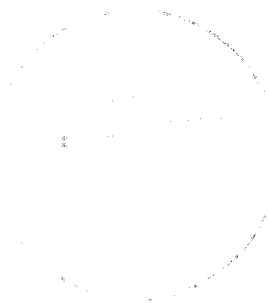

f) A consideración da situación particular das nenas e das mulleres afectadas pola discriminación múltiple ou interseccional, en especial as nenas con discapacidade, as nenas inmigrantes e as pertencentes a etnias minoritarias.

g) A utilización dunha linguaxe non sexista e de imaxes igualitarias coa finalidade de recoller a diversidade e posibilitar a educación inclusiva.

h) A garantía da coeducación na Comunidade Autónoma de Galicia dentro das súas competencias propias, dirixida ao libre desenvolvemento da personalidade sen barreiras de xénero e superando as desigualdades sociais.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de educación e en colaboración coa consellería con competencias en materia de igualdade, promoverá a implementación polos centros docentes, en exercicio da súa autonomía pedagóxica, de actividades que presenten dun xeito transversal a perspectiva de igualdade de xénero, dirixidas a todo o alumnado.

Artigo 42. Persoal con formación en educación para a igualdade

1. De acordo co que establece o artigo 126.2 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, unha vez constituído o Consello Escolar dos centros docentes públicos, este designará a unha persoa do centro que impulse medidas educativas que fomenten a igualdade real e efectiva entre homes e mulleres.

A consellería con competencias en materia de educación proporcionaralles ás persoas designadas, a formación específica para facilitar o seu labor de asesoramento aos órganos colexiados de goberno e de coordinación docente, ao equipo directivo, aos departamentos e aos profesores e profesoras de xeito individual, no marco da referida lei orgánica e as instrucións do Consello Escolar.

No exercicio das súas funcións, a persoa designada tamén se relacionará directamente co alumnado e coas familias.

2. Nos demais centros docentes promoverase a designación entre o profesorado dunha persoa que, con formación específica en educación para a igualdade e baixo a dirección do centro, asuma no centro docente as funcións expresadas no número anterior.

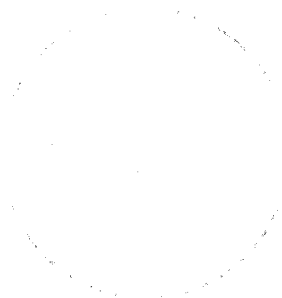
Artigo 43. Erradicación de prexuízos nos centros docentes

1. Non se admitirán, no centro docente, as desigualdades sustentadas en crenzas, prexuízos, tradicións ou prácticas consuetudinarias transmisoras, directa ou indirectamente, dunha distribución estereotipada de papeis entre os sexos ou dunha imaxe de dominación dun sexo sobre o outro en calquera ámbito da vida.
2. As docentes e os docentes non permitirán ningunha forma de machismo ou de misoxinia no seo da comunidade escolar e, nomeadamente, entre nenos e nenas e adolescentes, aplicarán activamente principios pedagóxicos de respecto á identidade e á imaxe das persoas.
3. Os centros deberán dotarse de protocolos e establecer medidas para a detección precoz da violencia de xénero, e de apoio ás vítimas ante calquera das formas de violencia definidas na lexislación galega.
4. A autoridade educativa, no establecemento de novas titulacións de ensino non obrigatorio deberá respectar o principio de igualdade entre mulleres e homes evitando calquera tipo de discriminación baseada nos roles de xénero.

Artigo 44. *Formación do profesorado*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de educación, incluírá nos plans de formación permanente para o profesorado como materia específica, a igualdade e a violencia de xénero, e deseñará cursos específicos de formación sobre educación en igualdade, procurando a actualización permanente nesta.

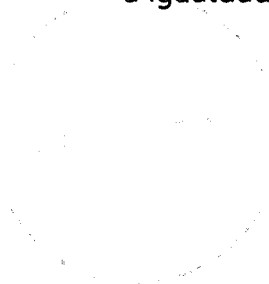
Artigo 45. *Participación equilibrada nos centros docentes*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de educación, promoverá unha composición equilibrada de mulleres e homes nos órganos de control e de goberno dos centros docentes.

Artigo 46. *Inspección educativa*

A consellería con competencias en materia de educación proporcionaralle ao persoal de inspección educativa formación específica, co fin de que desenvolvan as funcións de asesorar, supervisar, avaliar e velar pola aplicación efectiva do dereito á igualdade entre mulleres e homes no ámbito educativo.

Sección 2.ª

Integración da igualdade entre mulleres e homes na formación profesional

Artigo 47. Competencias en materia de formación profesional

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de formación profesional, integrará a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes no desenvolvemento das súas competencias sobre deseño dos contidos dos títulos de formación profesional, autorización, xestión e homologación dos centros formativos, programación e execución de actuacións concretas, información e orientación profesional, avaliación da calidade e cantas outras poida asumir dentro do marco da Lei orgánica 3/2022, do 31 de marzo de ordenación e integración da formación profesional, mediante actuacións tendentes a evitar calquera tipo de discriminación directa ou indirecta, a erradicar a segregación profesional horizontal e vertical por razón de sexo, a eliminar a totalidade das desvantaxes de partida que afecten o colectivo das mulleres e a considerar a situación particular de desvantaxe das mulleres en discriminación múltiple ou interseccional.

Artigo 48. Fomento das vocacións profesionais femininas non estereotipadas

Para os efectos de fomentar as vocacións femininas naquelas áreas de estudos de formación profesional nas que exista infrarrepresentación por razón de sexo e, en especial, nas relacionadas coas ciencias, a técnica, a enxeñería, as matemáticas, ou relativas ás tecnoloxías da información e da comunicación, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería competente en cada caso, poderá establecer programas específicos, axudas, bolsas ou premios que atendan á satisfacción de tal fin.

Sección 3.^a

Integración da igualdade entre mulleres e homes na educación superior

Artigo 49. Perspectiva de xénero na universidade e na investigación

Dentro do respecto ao réxime de autonomía universitaria, a Administración autonómica fomentará a docencia, o estudo e a investigación das cuestións de xénero no ámbito da educación superior e, para estes efectos, promoveranse, entre outras posibles, as seguintes accións:

- a) Fomentar a creación e sostemento de cátedras, constitución de grupos de estudo, investigación e transferencia de coñecemento, e realización de cursos e xornadas de estudo sobre cuestións de xénero nas facultades, escolas técnicas superiores e escolas universitarias das universidades galegas.
- b) Apoiar a realización de proxectos de estudo e investigación sobre cuestións de xénero e/ou de proxectos de estudo e investigación nos cales se integre a perspectiva de xénero, en particular para garantir que nos proxectos de investigación e transferencia do coñecemento dos que se poidan extraer resultados para as persoas se teña en conta a perspectiva de xénero.
- c) Garantir a formación do persoal, en materia de perspectiva de xénero, igualdade efectiva entre mulleres e homes e erradicación da violencia contra as mulleres.
- d) Apoiar, a través do establecemento de medidas de acción positiva, o traballo das mulleres no ámbito da investigación, fomento da súa participación e liderado en grupos de investigación, de acordo co disposto no artigo 4 do Estatuto de autonomía de Galicia e no artigo 9.2 da Constitución española.
- e) Visibilizar as achegas das mulleres nos ámbitos científico e técnico ao longo da historia e na actualidade, tanto aquelas mulleres de recoñecido prestixio profesional e carreira consolidada, como o talento emerxente.
- f) Garantir que os períodos de tempo dedicado polo persoal docente e investigador ao gozo de permisos e reducións de xornada por razóns de conciliación ou coidado de menores, familiares ou persoas dependentes, non repercutan negativamente na súa formación e na súa carreira docente e investigadora.
- g) Promover a integración da perspectiva de xénero nas titulacións universitarias a través da revisión, efectuada polas propias institucións universitarias, de programas, contidos docentes, manuais e libros de estudo. Así como do recoñecemento, como créditos de libre configuración, de actividades extracurriculares relacionadas coa igualdade de xénero.

h) Implementar axudas, bolsas, programas ou premios para o fomento das vocacións femininas nos estudos universitarios de ciencias, técnicos, enxeñería e matemáticas, e nas tecnoloxías da información e comunicación.

Artigo 50. *Universidades públicas de Galicia*

1. De conformidade coa legalidade vixente, as universidades públicas de Galicia garantirán o cumprimento do dereito á non discriminación por razón de xénero tanto directa como indirecta, e farán efectiva a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes na carreira docente e na investigadora, así como entre a totalidade do persoal ao seu servizo, e no alumnado.

2. Para tales efectos, as universidades e os centros e institucións de investigación galegos deben:

a) Garantir o acceso á ensinanza universitaria e á investigación de mulleres con discapacidade e o fomento das novas tecnoloxías que faciliten a súa integración.

b) Garantir a participación equilibrada de mulleres e homes en todos os órganos colexiados e na toma de decisións, nas comisións de selección e avaliación e nos comités de persoas expertas.

c) Avanzar no deseño de métodos de avaliación da calidade científica e académica que incorporen a perspectiva de xénero e garantan a non discriminación por razón de sexo ou xénero.

d) Promover un uso dos tempos e da organización do traballo que facilite a conciliación e favoreza a corresponsabilidade de homes e mulleres, que permita compatibilizar o exercicio da profesión académico-científica-tecnolóxica coas responsabilidades persoais e de coidado.

e) Garantir que as avaliacións de persoal docente e investigador teñan en conta a perspectiva de xénero e a non discriminación, directa ou indirecta, por razóns de sexo.

f) Garantir que nos procesos de selección e/ou avaliación da traxectoria académico-profesional, nos que se consideren intervalos temporais, resulten excluídos, sen impacto negativo para a persoa interesada, aqueles períodos de tempo dedicados ao gozo de permisos de nacemento de fillo/a, adopción, garda con fins de adopción ou acollemento, risco durante o embarazo e/ou lactación natural e incapacidade temporal asociada ao embarazo, parto ou lactación natural, ou por razóns de violencia de xénero ou calquera tipo de acoso no traballo.

g) Establecer criterios de acción positiva nas axudas á investigación, garantindo a calidade e a excelencia, nas convocatorias de axudas, de forma que se valore positivamente que os grupos estean liderados por mulleres, integrados por máis dun 40 % de mulleres, ou incorporen a perspectiva de xénero.

h) Dotarse de protocolos e establecer medidas de cooperación interinstitucional para a detección precoz da violencia de xénero e de apoio ante calquera das formas de violencia definidas na lexislación galega.

j) Potenciar a vocación científica e investigadora entre as mulleres.

k) Constituír, con estrutura propia e suficiente para o cumprimento dos seus fins, unha comisión, organismo ou unidade de igualdade de xénero.

Artigo 51. Avaliación dos méritos, currículum vitae e traxectoria investigadora nas convocatorias públicas de I+D+I

1. A Administración autonómica desenvolverá medidas tendentes a garantir a igualdade real e efectiva entre mulleres e homes evitando calquera discriminación ou penalización directa ou indirecta por razón de xénero en todos os procesos de avaliación e/ou selección do persoal investigador.

2. Para as convocatorias públicas de I+D+I nas que o criterio de avaliación comprenda a valoración dos méritos acadados durante un período concreto e limitado ou ao longo de toda a carreira investigadora, así como aquelas en que o criterio de avaliación estea baseado na consecución duns méritos mínimos computados durante o total da carreira investigadora ou durante un período limitado e concreto desta, a Administración autonómica considerará o tempo gozado de permisos de nacemento de fillo/a, adopción, garda con fins de adopción ou acollemento, risco durante o embarazo e/ou lactación natural e incapacidade temporal asociada ao embarazo, parto ou lactación natural, ou por razóns de violencia de xénero ou calquera tipo de acoso no traballo, como período de inactividade investigadora compensable.

Nas bases das convocatorias de axudas, establecerase o factor corrector que en cada caso corresponda e que permita compensar os períodos de inactividade investigadora e garantir a igualdade de trato e oportunidades.

Sección 4.ª

Educación formal non regrada en materia de igualdade

Artigo 52. Escola Galega de Administración Pública e outros órganos de formación do persoal

A Escola Galega de Administración Pública e os demais órganos de formación do persoal ao servizo da Administración autonómica, convocarán periodicamente actividades formativas sobre igualdade entre mulleres e homes e sobre violencia de xénero nas que, conforme ás condicións e requisitos establecidos en cada convocatoria, poderán participar persoas alleas ao persoal da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do Sector Público autonómico, principalmente dirixidas aos colectivos de educación, servizos sociais, persoal sanitario, persoal da Administración de Xustiza e Forzas e Corpos de Seguridade.

Artigo 53. *Plans de formación*

1. Para dar cumprimento ao establecido no artigo 52, a Escola Galega de Administración Pública e os demais órganos de formación do persoal ao servizo da Administración autonómica, así como calquera outra entidade pública instrumental do sector público autonómico de Galicia con competencias en materia de formación do persoal, elaborarán e executarán plans de formación en materia de igualdade entre mulleres e homes e prevención e loita contra a violencia de xénero.
2. Nos anteditos plans integraranse tamén os módulos sobre igualdade e violencia de xénero previstos noutros plans de formación non específicos.
3. A través dos plans de formación ofertaranse a todo o persoal actividades formativas correspondentes, polo menos, ao nivel de coñecemento básico previsto no artigo 170.
4. As actividades formativas contidas nos plans de formación previstos neste artigo desenvolveranse en modalidade presencial, de teleformación ou mixta, por ser estas últimas as que máis se adaptan ás disponibilidades de tempo, permitindo compatibilizar a formación coas obrigas laborais, familiares e sociais.

CAPÍTULO V

Igualdade de xénero e medios de comunicación*Artigo 54. Corporación de Radio e Televisión de Galicia*

Dentro do respecto á liberdade de expresión e información, a Corporación de Radio e Televisión de Galicia, co fin de acadar a transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada das mulleres e dos homes en todos os eidos sociais garantirá:

- a) O aumento, cuantitativo e cualitativo, da visibilidade e da audibilidade das mulleres ata reflectir adecuadamente a súa presenza nos diversos ámbitos da vida, visibilidade e audibilidade que deben ser observadas, avaliadas e corrixidas, se é o caso, periodicamente.
- b) A programación de campañas a prol da igualdade e da erradicación da violencia de xénero, e a colaboración na difusión das campañas institucionais, con especial atención ás que teñan á mocidade como público obxectivo.
- c) O cumprimento do principio de composición ou presenza equilibrada entre mulleres e homes nos órganos internos de representación, de xestión e de consulta.
- d) A adopción, mediante a autorregulación, de códigos de boas prácticas tendentes a transmitir o contido dos valores constitucionais sobre a igualdade entre homes e mulleres e a erradicación da violencia de xénero.
- e) A utilización non sexista da linguaxe e/ou das imaxes, especialmente no ámbito da publicidade. Rexeitarase calquera publicidade que comporte unha conduta discriminatoria por razón de sexo ou transmisora de estereotipos de xénero.
- f) O establecemento e o mantemento de programas realizados por e para mulleres, nos que se canalicen os seus intereses de xeito apropiado.
- g) A institucionalización de contactos periódicos dos órganos de dirección coas asociacións e grupos de mulleres, coa finalidade de identificar os intereses reais das mulleres no ámbito da comunicación.

Artigo 55. Contratación de contidos audiovisuais pola Corporación de Radio e Televisión de Galicia

A Corporación de Radio e Televisión de Galicia esixirá, nos termos establecidos na lexislación que resulte aplicable, o cumprimento das garantías contempladas no artigo anterior ás empresas coas que se contraten contidos audiovisuais por medio de calquera contrato público ou privado.

Artigo 56. Medios de comunicación participados e subvencionados pola Administración autonómica de Galicia

A Administración autonómica promoverá, dentro dos termos expresados no artigo 54, a transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada das mulleres e dos homes nos medios de comunicación nos que participe ou aos que lles conceda subvencións ou axudas. Para estes efectos nas bases reguladoras das axudas ou subvencións establecerase a obriga do beneficiario de transmitir este tipo de imaxe.

Artigo 57. *Medios de comunicación privados*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia promoverá a adopción, por parte dos medios de comunicación privados, de acordos de autorregulación que contribúan ao cumprimento da lexislación en materia de igualdade entre mulleres e homes, incluídas as actividades de venda e publicidade que neles se desenvolvan. En particular, promoverá a transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada.

Artigo 58. *Formación en igualdade*

A consellería con competencias en materia de igualdade organizará actividades formativas dirixidas a profesionais da información coa finalidade de que adquiran os coñecementos e habilidades necesarios para que, no exercicio da súa profesión, transmitan unha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes.

Artigo 59. Publicidade institucional

A Administración xeral da comunidade autónoma realizará de xeito periódico campañas de publicidade institucional para promover a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e de coidados, a sensibilización contra a violencia de xénero e a erradicación de todas as formas de violencia de xénero.

Artigo 60. *Espazos electorais*

A Administración autonómica fomentará o debate electoral sobre as cuestións de xénero, a través do incremento nun dez por cento do tempo gratuíto de propaganda electoral, nos medios de comunicación da Corporación Radio e Televisión de Galicia concedido ás candidaturas ao Parlamento Galego, se o destinan á explicación do seu programa sobre esas cuestións, sen prexuízo de que tamén poidan abordarse no tempo ordinario de propaganda electoral.

O incremento do tempo gratuíto de propaganda electoral distribuirase, en todo caso, de acordo co disposto na Lei 8/1985, do 13 de agosto, de eleccións ao Parlamento de Galicia.

CAPÍTULO VI

Igualdade de xénero nas políticas medioambientais e de ordenación territorial, infraestruturas e mobilidade**Artigo 61. *Políticas medioambientais***

A Administración autonómica, no exercicio da súas competencias, incorporará a perspectiva de xénero ás políticas medioambientais, mediante o desenvolvemento, entre outras posibles, das seguintes actuacións:

- a) Introducir de xeito sistemático a perspectiva de xénero na definición, aplicación e supervisión de programas medioambientais de ámbito autonómico e local. Para tales efectos, elaboraranse e tomaranse en conta estatísticas desagregadas por sexo e con indicadores de xénero, sempre que resulte pertinente, e informes sobre o impacto de xénero na xestión dos recursos naturais.
- b) Introducir a perspectiva de xénero no exercicio das competencias autonómicas sobre avaliación ambiental dos plans, programas e proxectos que poidan ter efectos significativos sobre o medio ambiente, tendentes a acadar un elevado nivel de protección ambiental e promovendo un desenvolvemento sostible.
- c) Formar o persoal con competencias na xestión medioambiental para adquirir as capacidades e habilidades para introducir a perspectiva de xénero.
- d) Realizar accións formativas e de difusión que promovan o acceso das mulleres a novos empregos de innovación ecolóxica e ás tecnoloxías emerxentes con baixo impacto ambiental, tanto no eido urbano como no rural.
- e) Potenciar a conservación dos saberes tradicionais das mulleres sobre a explotación agraria sostible a través do fomento de emprego neses eidos.
- f) Promover a participación das asociacións de mulleres na adopción de decisións no eido das políticas sobre recursos naturais.

Artigo 62. Políticas de ordenación territorial, infraestruturas e mobilidade

1. A Administración autonómica, no exercicio da súas competencias, incorporará a perspectiva de xénero ás políticas de ordenación territorial, infraestruturas e mobilidade, mediante o desenvolvemento, entre outras posibles, das seguintes actuacións:

a) Integrar o enfoque de xénero na planificación do modelo urbanístico e vivenda, na ordenación do territorio e no deseño de infraestruturas públicas, tendo en conta a dispersión xeográfica e os seus efectos na vida das mulleres.

b) Incorporar a perspectiva de xénero nos proxectos de mellora da mobilidade, co fin de facilitar os desprazamentos das mulleres como principais usuarias, nomeadamente das que residen en pequenos núcleos de poboación.

2. Na adopción das medidas ás que refire o número anterior, terase en conta a diversidade de situacións en que se atopan as mulleres, e as situacións de discriminación múltiple, en particular a das mulleres con discapacidade.

CAPÍTULO VII

Igualdade de xénero nas políticas de turismo**Artigo 63. Políticas de turismo**

A Administración autonómica integrará a perspectiva de xénero nas políticas de turismo, considerando as aspiracións, necesidades e preocupacións de mulleres e homes e, para estes efectos, adoptaranse, entre outras posibles, as seguintes medidas:

- a) Fomentar unha maior participación cidadá, en especial das mulleres, no deseño e execución de políticas e programas no ámbito do turismo galego.
- b) Favorecer a creación e mantemento de ofertas turísticas socialmente cohesionadas e igualitarias a través da integración da perspectiva de xénero.
- c) Obter información estatística desagregada por sexo e incorporar, cando sexa posible, indicadores relativos ás circunstancias vinculadas ao xénero, como a asunción de responsabilidades parentais e familiares, en relación coas políticas de xestión e promoción do turismo galego.
- d) Incentivar o emprego e o autoemprego feminino de calidade nos sectores vinculados ao turismo, con especial atención aos sectores emerxentes e ao turismo de natureza e nas zonas rurais e costeiras non urbanas.

CAPÍTULO VIII

Igualdade de xénero na acción exterior e a cooperación para o desenvolvemento*Artigo 64. Políticas de acción exterior e cooperación para o desenvolvemento*

A Administración autonómica integrará a perspectiva de xénero no exercicio das súas competencias en materia de acción exterior e nas actuacións de cooperación ao desenvolvemento, mediante a posta en marcha, entre outras posibles, das seguintes medidas:

- a) Integración da perspectiva de xénero de xeito sistemático, no exercicio das competencias autonómicas, no deseño, execución e avaliación de estratexias, plans, proxectos e programas vinculados á acción exterior e á cooperación para o desenvolvemento.
- b) Promoción da colaboración permanente e planificada dos departamentos competentes en materia de igualdade e de acción exterior e cooperación para o desenvolvemento.
- c) Prestarlle especial atención á protección e promoción do labor das mulleres como defensoras dos dereitos humanos e nos procesos de construción da paz a nivel internacional.
- d) Procurar que unha parte dos recursos da acción exterior de Galicia, en particular da cooperación galega, se dirixan a iniciativas que teñan como obxectivo prioritario o apoderamento de mulleres e a defensa dos seus dereitos así como ao fortalecemento institucional das organizacións locais feministas e de mulleres que traballan pola transformación da súa posición nos países socios.
- e) Promover o fortalecemento institucional dos axentes da cooperación galega no enfoque de xénero, que permita mellorar tanto as actuacións externas como as propias prácticas internas.
- f) Integración da perspectiva de xénero nas intervencións humanitarias mediante a xeración de capacidades e o apoderamento das mulleres, prestándolle especial atención á protección de vítimas de violencia, en particular das superviventes de violencia sexual ou por razón de xénero nas crises humanitarias, e á garantía dos dereitos das mulleres e nenas migrantes, desprazadas e refuxiadas.

CAPÍTULO IX

Igualdade de xénero e dixitalización

Artigo 65. *Principios xerais da actuación pública*

A Administración autonómica promoverá o acceso de mulleres e de homes ás tecnoloxías da información e da comunicación, á sociedade da información e á dixitalización da economía en condicións de igualdade de trato e de oportunidades.

Tamén promoverá contidos libres de ciberviolencia de xénero e contidos non sexistas para transmitir unha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada das mulleres e dos homes.

Artigo 66. A perspectiva de xénero nas políticas de dixitalización

Todos os plans, programas e medidas da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou do sector público autonómico relacionados coas tecnoloxías da información e da comunicación, coa sociedade da información e coa dixitalización da economía, deberán tomar en consideración, no seu proceso de elaboración, indicadores de detección da fenda dixital de xénero no ámbito de actuación do plan, programa ou medida, e, de detectarse a existencia dunha fenda nese ámbito, identificarán as barreiras de acceso, conectividade, ausencia de habilidades dixitais e calquera circunstancia que lles afecte de xeito diferenciado ás mulleres, como paso necesario para implementar as medidas de solución axeitadas para eliminar as barreiras identificadas.

Artigo 67. Emprego e traballo dixital con perspectiva de xénero

En coordinación cos plans, programas e medidas da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou do sector público autonómico relacionados coas tecnoloxías da información e da comunicación, coa sociedade da información e coa dixitalización da economía, a consellería con competencias en emprego e relacións laborais adoptará, entre outras, as seguintes medidas dirixidas ás traballadoras por conta propia ou allea:

- a) Visibilizar o poder das ferramentas dixitais para a adquisición de habilidades relativas á innovación e o desenvolvemento do liderado por parte das mulleres.
- b) Procura dunha cota de reserva da metade das prazas a favor das mulleres en idade de traballar en todas as actividades de formación profesional para o emprego, públicas ou privadas subvencionadas, para formar en habilidades dixitais. Para estes efectos, nas bases reguladoras das axudas establecerase como requisito para a súa concesión o establecemento da referida reserva.
- c) Fomento do traballo dixital de calidade e flexible, co obxectivo da participación das mulleres nas transformacións dixitais no traballo por conta propia ou allea, especialmente nas industrias de alta intensidade dixital.
- d) Medidas de apoio económico ao emprendemento feminino en empresas dixitais, en particular nas start-up e nas empresas dixitais emerxentes.
- e) Fomento da colaboración pública-privada para pechar a fenda dixital de xénero, que puidera detectarse, a través de recomendacións, difusión de boas prácticas, creación de redes e, no seu caso, apoio económico mediante subvencións e axudas.
- f) Potenciación da cultura da ciberseguridade nas empresas a través da formación do persoal e de investimentos nos controis tecnolóxicos, co fin de previr a ciberviolencia de xénero.

Artigo 68. Contidos sexistas difundidos a través de tecnoloxías da información e a comunicación

Os centros de información á muller que reciban axudas da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, deberán prestarlles asesoramento ás mulleres que sexan vítimas directas da difusión sen o seu consentimento e a través de tecnoloxías da información e da comunicación de textos, fotografías, vídeos ou audios de contido sexual ou violento, que supoñan intromisións ilexítimas no dereito fundamental á intimidade persoal ou familiar ou á propia imaxe.

Este asesoramento terá por obxecto a información ás vítimas sobre os dereitos que as asisten e sobre os trámites a seguir para instar a retirada dos contidos ás empresas que operan a través de internet.

CAPÍTULO X

Actividades culturais, artísticas, deportivas e de lecer**Artigo 69. Creación cultural e artística**

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de cultura, garantirá a aplicación transversal do principio de igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes no ámbito da cultura e da creación e produción cultural, artística e intelectual, mediante o desenvolvemento das seguintes actuacións:

a) Fortalecemento das accións de visibilización das contribucións das mulleres no ámbito cultural a través dos fondos documentais e artísticos das institucións de Galicia.

b) Realización de análises e estudos da presenza e situación das mulleres no ámbito da cultura e da produción artística e intelectual.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de cultura, realizará accións de visibilización das achegas das mulleres no eido literario, musical, cinematográfico, audiovisual e artístico.

Artigo 70. Xurados para a concesión de distincións, premios ou bolsas e para a adquisición de fondos culturais ou artísticos

1. Na composición dos xurados designados para a concesión de distincións, premios ou bolsas para actividades culturais, artísticas, deportivas ou de calquera outro tipo organizadas ou subvencionadas pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou polo seu sector público, procurarase unha presenza equilibrada de mulleres e homes. Para estes efectos, nas bases reguladoras das subvencións, establecerase a obriga do beneficiario de compoñer o xurado respectando o principio de presenza equilibrada.
2. A mesma composición respectarase naqueles xurados designados pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou polo seu sector público para adoptar decisións sobre a adquisición de fondos culturais e/ou artísticos.

Artigo 71. *Deporte*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de deporte, promoverá a igualdade entre mulleres e homes na actividade deportiva. A Administración Autonómica favorecerá a efectiva apertura de todas as disciplinas deportivas ás mulleres, con especial consideración ás vulnerables, mediante medidas específicas a integrar nos programas de desenvolvemento do deporte, que inclúan as seguintes actuacións:

- a) Creación e adaptación de infraestruturas e servizos para promover un acceso igualitario á práctica deportiva.
- b) Fomento da implicación das e dos escolares e as súas familias en actividades que promovan a igualdade de xénero na práctica deportiva.
- c) Desenvolvemento de accións de concienciación e doutras actividades para potenciar a participación das mulleres na práctica da actividade física e deportiva, especialmente en deportes profesionais.

2. Así mesmo, promoverá, a través de campañas de publicidade nos medios de comunicación públicos e privados, visibilizando referentes femininas en todo tipo de deportes, unha imaxe positiva das mulleres no deporte, diversificada e exenta de estereotipos ou prexuízos de xénero, e potenciará o pluralismo deportivo e os eventos nos que participen mulleres.

3. A Administración autonómica fomentará que as entidades deportivas de Galicia establezan medidas adecuadas para que os seus órganos de goberno acaden unha representación equilibrada de mulleres e homes, fomenten as relacións igualitarias entre ambos os sexos dende un ambiente de colaboración e participación e difundan o emprego de linguaxe non sexista nin discriminatorio no seo das relacións entre as persoas vinculadas á entidade.

4. A formación do persoal técnico deportivo desde a Administración autonómica, incluírá a perspectiva de xénero no bloque común de materias que se impartan no ciclo correspondente, segundo o establecido normativamente.

Artigo 72. *Celebración de probas deportivas*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería con competencias en materia de deporte, promoverá a elaboración, en colaboración coas federacións e asociacións de Galicia, de protocolos de actuación para previr e erradicar as actitudes, condutas e manifestacións machistas e calquera discriminación por razón de sexo no deporte, especialmente na celebración de probas deportivas.

Artigo 73. *Actividades de lecer*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades do sector público autonómico coidarán, nas actividades multitudinarias, tanto en espazos abertos como en espazos pechados, organizadas pola Administración, que eses espazos sexan seguros e libres de violencia de xénero, e que a dotación de medios sexa suficiente e adecuada ás necesidades específicas das mulleres asistentes segundo as circunstancias concretas do evento, en particular a través da implementación de sendas e transportes seguros e a dispoñibilidade de servizos sanitarios adecuados.

CAPÍTULO XI

Mulleres en situacións de discriminación múltiple

Artigo 74. Mulleres con discapacidade

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o Sector Público autonómico, no exercicio das súas competencias, garantirán o dereito á igualdade de trato das mulleres e nenas con discapacidade. Así mesmo, fomentarán a igualdade de oportunidades con relación ás demais mulleres e homes, con ou sen discapacidade. Serán obxecto de especial tratamento as situacións de discriminación múltiple e interseccional por mor de sexo e discapacidade, ou por mor do sexo, a discapacidade e outros factores de discriminación, na consideración de que a confluencia de dous ou máis factores de discriminación ten un efecto exponencial na situación de desigualdade.

2. En aplicación da transversalidade co dobre enfoque de xénero e discapacidade enunciada no número anterior, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico implementarán, en particular, as seguintes medidas no exercicio das súas competencias:

a) A información e difusión dos dereitos das mulleres e nenas con discapacidade, a través de recursos accesibles, para que poidan tomar as súas propias decisións. Para tales efectos, nas campañas de información e difusión dos dereitos das persoas con discapacidade sempre se incorporará a mulleres con discapacidade, respectando os distintos graos, que sirvan como efectivos modelos de mulleres autónomas e independentes, fomentando o apoderamento das mulleres e nenas con discapacidade ao longo de todo o seu ciclo vital.

b) Concienciación na sociedade e nas familias sobre os dereitos das mulleres e das nenas con discapacidade.

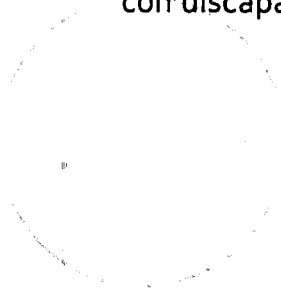
c) Formación dos e das profesionais involucrados no dobre enfoque de xénero en relación cos dereitos humanos das persoas con discapacidade, e as súas necesidades.

d) Participación de mulleres con discapacidade e das súas organizacións representativas como consultoras, asesoras ou expertas ante os órganos competentes para a planificación, adopción de medidas, proxectos, programas e auditorías en materia de accesibilidade universal, para que os deseños de contornos, bens e servizos consideren as necesidades específicas da poboación feminina con discapacidade, así como noutras materias que igualmente lles afecten de xeito específico.

- e) Promoción, nas organizacións representativas das persoas con discapacidade e as súas familias, dunha cultura organizacional e un programa de actividades que garantan a debida representación de mulleres e homes.
- f) Consideración da variable de sexo e de discapacidade en todas as investigacións, enquisas e informes que se elaboren en materia de non discriminación e igualdade de trato e oportunidades das persoas con discapacidade, que permitan coñecer as súas necesidades en relación coa igualdade ou a violencia de xénero.
- g) Realización de actuacións tendentes a procurar que as mulleres e nenas con discapacidade necesitadas de apoio persoal para o acceso a un servizo público teñan a posibilidade de elixir unha persoa de apoio do seu mesmo sexo. Igualmente procurárase que as mulleres e as nenas xordas teñan a posibilidade de elixir entre intérpretes do seu mesmo sexo e, para tal efecto, fomentárase a formación de intérpretes da lingua de signos de ambos os sexos.
- h) Fomento, entre as empresas fabricantes, do enfoque de xénero no deseño universal dos bens e produtos de uso común por ambos os sexos coa finalidade de que estes teñan, de ser oportuno, unha versión feminina. En particular, fomentárase a accesibilidade universal daqueles bens e servizos que lle dean soporte á saúde sexual das mulleres con discapacidade e á súa maternidade, e esta consideración será tida en conta, de ser o caso, polos órganos de contratación do Servizo Galego de Saúde na fase de definición do obxecto do contrato.
- i) Consideración específica das situacións de discriminación múltiple ou interseccional por razón de sexo, discapacidade e calquera outra causa de discriminación, ou das situacións de vulnerabilidade particular de mulleres con discapacidade maiores, cabezas de familias monoparentais ou en risco de exclusión social.
- j) Establecemento de actuacións e protocolos específicos para a detección, a intervención e o apoio ante situacións de violencia de xénero contra as mulleres con discapacidade.

Artigo 75. *Mulleres maiores*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o Sector Público autonómico, no exercicio das súas competencias, garantirán o dereito das mulleres maiores á igualdade de trato. Así mesmo fomentarán a igualdade de oportunidades con relación ás demais mulleres ou cos homes. Serán obxecto de especial tratamento as situacións de discriminación múltiple ou interseccional por mor de sexo e idade maior, ou por mor do sexo, a idade maior e outros factores de discriminación, na consideración de que a confluencia de dous o máis factores de discriminación ten un efecto exponencial na situación de desigualdade.

2. A elaboración, deseño e aplicación das políticas públicas inspiraranse nun dobre enfoque de xénero e maior idade que, en particular, tomará en consideración:

a) A promoción e defensa dos dereitos humanos e liberdades fundamentais da muller maior, e a eliminación das condutas, prácticas e prexuízos idadistas que afecten á dignidade e á integridade da muller maior.

b) A valorización da muller maior, o seu papel na sociedade e a súa contribución ao desenvolvemento da comunidade, en especial en zonas rurais e costeiras non urbanas.

c) O recoñecemento da independencia, protagonismo e autonomía da muller maior, e a promoción do seu benestar e coidado, a través da erradicación das barreiras específicas que lle afectan.

d) O acceso das mulleres maiores a recursos educativos a prol de erradicar a fenda dixital que sofren con respecto ao resto da poboación.

e) A participación, integración e inclusión plena e efectiva da muller maior na sociedade, en aras a garantir a súa autorrealización persoal.

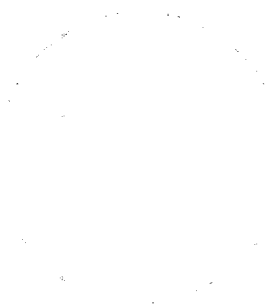
f) A solidariedade e fortalecemento da protección familiar e comunitaria.

3. O dobre enfoque de xénero e maior idade enunciado no número anterior, integrarase de xeito transversal no exercicio das competencias da Administración Autonómica de Galicia relacionadas co envellecemento activo e saudable, de acordo co previsto na lexislación en materia de impulso demográfico.

Artigo 76. Protección das mulleres menores de idade

A Administración autonómica, no exercicio das súas competencias sobre protección de menores, terá en conta a perspectiva de xénero coa finalidade de atender de xeito adecuado as aspiracións, necesidades e preocupacións diferenciadas dos e das menores.

Artigo 77. Mulleres con orientación homosexual ou bisexual e mulleres transexuais e transxénero

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o Sector Público autonómico, no exercicio das súas competencias, tomarán en consideración a situación particular de desvantaxe na que se atopan as mulleres con orientación homosexual ou bisexual, e as mulleres transexuais e transxénero.

Para tal efecto colaborarán coas demais administracións públicas, coas organizacións sindicais e as asociacións empresariais, así como coas asociacións e demais suxeitos privados na loita contra a discriminación múltiple ou interseccional por sexo/orientación sexual e por sexo/identidade sexual, instando a previr tales situacións de discriminación múltiple ou interseccional e, en particular, para erradicar a violencia lesbofóbica e a violencia contra as mulleres trans.

Artigo 78. Mulleres de etnias minoritarias

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, no exercicio das súas competencias, tomarán en consideración a situación particular de desvantaxe na que se atopan as mulleres xitanas e de etnias minoritarias, co fin de promover a súa inclusión económica, social e laboral sen que supoña asimilacionismo ou perda da identidade cultural.

Artigo 79. Mulleres migrantes

A perspectiva de xénero integrárase de xeito transversal no exercicio das competencias da Administración autonómica de Galicia relacionadas coas mulleres migrantes, singularmente ás relativas ao retorno e atracción de nova poboación, previstas na lexislación en materia de impulso demográfico.

Artigo 80. Mulleres refuxiadas ou solicitantes de protección internacional

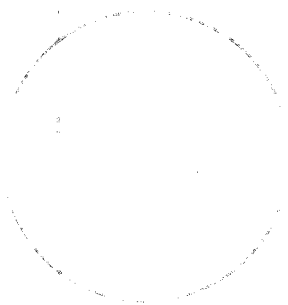
No desenvolvemento de programas de acollida ás mulleres refuxiadas ou solicitantes de protección internacional teranse en conta as situacións de desigualdade por razón de sexo que puideron sufrir no seu país de orixe.

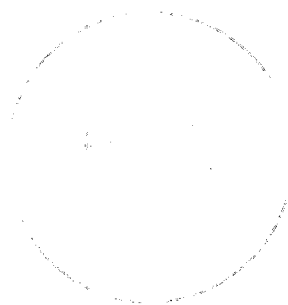
Artigo 81. Erradicación da pobreza e perspectiva de xénero

As medidas adoptadas pola Administración autonómica para loitar contra a pobreza e a aporofobia deseñaranse e aplicaranse tendo en conta o importante impacto que a pobreza ten sobre as mulleres, en particular sobre as mulleres maiores.

Artigo 82. Mulleres en situación de prostitución

1. A Administración autonómica levará a cabo periodicamente campañas informativas e de sensibilización sobre a situación de explotación que poden sufrir as mulleres en situación de prostitución.
2. A Administración autonómica reforzará os servizos sanitarios e sociais de cara a que sexan máis áxiles e efectivos na atención ás mulleres prostituídas.

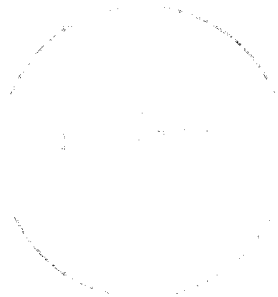

Artigo 83. Mulleres en situación de trata con fins de explotación sexual

A Administración autonómica loitará contra o tráfico de mulleres, nenas e nenos con fins de explotación sexual no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia. Esa loita deberá realizarse a través dunha intervención integral que permita a prevención das situacións de explotación, e a detección, atención e, se é o caso, integración das mulleres vítimas do tráfico de explotación sexual.

Para tal fin, a Administración autonómica elaborará periodicamente plans estratéxicos contra a trata.

CAPÍTULO XII

Cláusulas de igualdade de xénero na contratación administrativa e no réxime autonómico de subvencións

Artigo 84. Promoción da igualdade no mercado de traballo a través da contratación do sector público autonómico

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades instrumentais do sector público autonómico impulsarán, no ámbito da contratación pública, a adopción de medidas que promovan a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes así como o fomento do emprego feminino.

2. Para os efectos do disposto no número anterior, e no marco da normativa vixente en materia de contratación pública, os órganos de contratación procurarán incorporar a perspectiva de xénero nos seus contratos, na medida en que sexa posible, en calquera das súas fases, o que inclúe a definición do obxecto do contrato, o procedemento da licitación e a fase de execución do contrato. En concreto, os órganos de contratación valorarán, ao configurar os seus contratos, a inclusión dos seguintes elementos nos pregos, sempre que estean vinculados ao obxecto do contrato, non sexan directa ou indirectamente discriminatorios e sexan compatibles co Dereito da Unión Europea e a normativa básica de contratos públicos:

a) Criterios de adxudicación que permitan valorar a calidade das características sociais do contrato referidas ás concretas medidas que se apliquen na súa execución para a consecución da igualdade entre homes e mulleres así como para o fomento da contratación feminina.

b) Criterios que permitan resolver o empate entre dúas ou máis ofertas tras a aplicación dos criterios de adxudicación, referidos a aquelas proposicións das empresas que inclúan medidas de carácter social e laboral que favorezan a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes. Para estes efectos poderase recoller como criterio de desempate a preferencia das proposicións presentadas por empresas que, ao vencemento do prazo de presentación de ofertas, dispoñan da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade á que se refire o artigo 111 ou doutra certificación equivalente, ou ben que identifiquen na súa proposición medidas concretas dirixidas a evitar calquera tipo de discriminación laboral entre mulleres e homes e/ou que favorezan a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes. Nestes dous últimos supostos o licitador deberá acreditar a equivalencia do certificado presentado ou das medidas propostas respecto da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade. A acreditación desta equivalencia achegárase no momento da presentación da proposición.

c) Condicións especiais de execución do contrato dirixidas a algunha destas finalidades: eliminar as desigualdades do home e da muller no mercado de traballo correspondente ao sector de actividade do contrato, favorecendo a aplicación de medidas que fomenten a igualdade entre homes e mulleres no traballo; promover a maior participación da muller no mercado laboral; combater o paro que lles afecta ás mulleres.

3. Salvo que non sexa posible de acordo co previsto na normativa de contratos públicos e así se motive no expediente de contratación, os órganos de contratación establecerán como condicións especiais de execución do contrato as seguintes:

a) O compromiso da empresa adxudicataria de presentar no momento de formalización do contrato un protocolo de prevención e actuación fronte ao acoso sexual, acoso por razón de sexo ou por orientación sexual, no ámbito de desenvolvemento do contrato.

b) O compromiso do adxudicatario de incluír nas accións de prevención de riscos laborais e saúde laboral a perspectiva de xénero.

4. Para a acreditación do cumprimento das condicións recollidas no número 3, o contratista presentará á finalización do contrato unha memoria xustificativa do seu cumprimento. Os pregos poderán establecer, de ser preciso, outras medidas adicionais de control durante a execución do contrato.

O disposto neste número enténdese sen prexuízo das facultades de comprobación do cumprimento das condicións especiais de execución que o órgano de contratación pode exercitar en calquera momento da execución do contrato, en particular, no caso de recibir denuncia presentada polos traballadores afectados do seu incumprimento.

5. Os pregos deberán precisar as consecuencias do incumprimento das condicións especiais de execución. Para estes efectos poderán ben establecer as penalidades que procedan no caso de incumprimento destas condicións de execución ou ben configuralas como obrigas esenciais, tipificando o seu incumprimento como causa de resolución do contrato. Cando o incumprimento destes condicións non se tipifique como causa de resolución do contrato, os pregos deberán precisar se o devandito incumprimento debe ser considerado como infracción grave para os efectos previstos na letra c) do apartado 2 do artigo 71 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014.

Artigo 85. Cláusulas de igualdade no réxime autonómico de subvencións

1. A planificación estratéxica das subvencións configurarase atendendo ao obxectivo de fomento da igualdade de xénero, ben como obxecto principal das subvencións ben de xeito indirecto, integrando a perspectiva de xénero como obxectivo transversal das distintas políticas públicas competencia da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu Sector Público.

2. Así mesmo as bases reguladoras das subvencións poderán incluír como criterio obxectivo de adxudicación da subvención a valoración das actuacións para a efectiva consecución da igualdade entre mulleres e homes realizadas ou comprometidas pola persoa física ou xurídica solicitante. A estes efectos as bases poderán contemplar, entre outras medidas ou actuacións concretas, a elaboración e implementación de plans de igualdade, a implantación de medidas para fomentar a conciliación e a corresponsabilidade, a sostibilidade social empresarial, ou a obtención da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade.

CAPÍTULO XIII

Garantías da igualdade no procedemento administrativo

Artigo 86. Persoas interesadas na defensa do dereito á igualdade efectiva entre mulleres e homes

Para a defensa do dereito á igualdade efectiva entre mulleres e homes nos procedementos administrativos seguidos ante a Administración xeral da Comunidade autónoma de Galicia e o sector público autonómico, terán a consideración de persoas interesadas, para os efectos do establecido no artigo 4.2 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, ademais das persoas afectadas e sempre coa súa autorización, os sindicatos e asociacións legalmente constituídas cuxa finalidade sexa a defensa dos dereitos das mulleres.

O recoñecemento da condición de interesados dos sindicatos e asociacións referidos enténdese sen prexuízo do establecido no artigo 12.3 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva entre mulleres e homes con relación aos litixios sobre acoso sexual e acoso por razón de sexo que poidan producirse.

Artigo 87. Resolución do procedemento

Serán motivados, con sucinta referencia de feitos e fundamentos de dereito, os actos administrativos desestimatorios dunha solicitude ou reclamación na que se alegue unha discriminación por razón de sexo.

TÍTULO III

Igualdade de mulleres e homes no emprego e as relacións laborais

CAPÍTULO I

Transversalidade de xénero nas competencias de emprego e relacións laborais

Artigo 88. Actuacións transversais no eido de emprego e relacións laborais

En aplicación do principio de transversalidade da igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, desenvolverán as seguintes actuacións, conforme aos criterios establecidos no artigo 20:

- a) Promocionar a igualdade de xénero nas políticas activas de emprego, tanto no relativo ao emprego por conta aliea como ao autoemprego, así como integrar a igualdade de xénero na intermediación laboral.
- b) Promocionar a igualdade de xénero na inserción laboral e na formación profesional para o emprego, mediante medidas de acción positiva, contidos formativos en igualdade e medidas que faciliten a conciliación.
- c) Integrar a igualdade de xénero no exercicio das competencias autonómicas en materia de prevención de riscos laborais, previndo e evitando as situacións de discriminación e desigualdade de xénero que pode supoñer a aplicación ás mulleres traballadoras de medidas de prevención de riscos laborais deseñadas desde un punto de vista androcéntrico, sen ter en conta o sexo e outros factores como a maternidade, a lactación, a menopausa ou outras diversidades morfolóxicas e fisiolóxicas das mulleres.
- d) Promocionar a igualdade de xénero nas relacións entre empresas e as persoas traballadoras, así como na organización e funcionamento das empresas.
- e) Realizar actuacións especiais en materia de emprego e relacións laborais en sectores feminizados coa finalidade de posibilitar un traballo de calidade e así mesmo de visibilizar e valorar os traballos femininos informais ou traballos de coidados.
- f) Promover a contratación de mulleres, especialmente as que se atopan en situacións de especial desvantaxe.
- g) Promover a igualdade de xénero na negociación colectiva.

h) Establecer a Certificación Galega de Excelencia en Igualdade co obxecto de recoñecer a aquelas empresas e entidades que destaquen na aplicación de políticas de igualdade para a equiparación laboral de mulleres e homes.

Artigo 89. Consellería responsable

1. Correspóndelle á consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais, en coordinación co órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes, a aplicación transversal da igualdade no eido laboral, e a procura dos obxectivos establecidos no artigo anterior.

2. O Consello Galego de Relacións Laborais participará na aplicación do principio transversal de igualdade, que a consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais faga no eido laboral, a través dos seus ditames, estudos e informes, de acordo coa súa normativa reguladora.

CAPÍTULO II

Sostibilidade social empresarial e benestar laboral

Artigo 90. Conceptos de sostibilidade social empresarial e benestar laboral

Para os efectos desta lei, enténdese por:

- a) Sostibilidade empresarial o modelo de xestión integral e a longo prazo que pretende acadar o crecemento sostible, ético e equilibrado da empresa, ou entidade do terceiro sector, mediante a integración plena da dimensión económica, social e ambiental en cada estratexia, proceso e elemento da cadea de valor de aquela, incidindo na totalidade da súa cultura organizacional e na consecución de mellores índices de benestar laboral, así como a mellora e o avance das condicións económicas, sociais e medioambientais da comunidade e territorio no que se integre.
- b) Sostibilidade social empresarial, aquela parte da sostibilidade empresarial que integra plenamente na xestión e funcionamento da empresa ou entidade do terceiro sector as seguintes dimensións de actuación:
 - 1. Interna: factores relativos á igualdade de trato e oportunidades entre homes e mulleres, a igualdade de xénero, a igualdade de retribución por un traballo do mesmo valor, a conciliación da vida privada e a vida laboral, a formación e o desenvolvemento das capacidades do seu persoal, o traballo saudable e seguro ou as medidas contra a violencia e o acoso que inciden na consecución de mellores índices de benestar laboral.
 - 2. Externa: factores que, en virtude do principio de solidariedade e compromiso coas comunidades e contornas nas que se insiren, favorecen o desenvolvemento local e a cohesión social e territorial.
- c) Benestar laboral a mellora das condicións laborais e a calidade de vida das persoas traballadoras como consecuencia da aplicación pola empresa ou entidade do terceiro sector de medidas de sostibilidade social empresarial, principalmente na súa dimensión interna.

Sección 1.ª

A promoción da sostibilidade social empresarial

Artigo 91. Fomento da sostibilidade social das empresas e entidades do terceiro sector

1. A Xunta de Galicia, fomentará que as empresas e entidades do terceiro sector asuman voluntariamente criterios e accións de sostibilidade social empresarial coa finalidade da consecución da igualdade real e efectiva entre as mulleres e os homes no seu medio social, a través de medidas económicas, comerciais, laborais, sindicais, asistenciais, medioambientais ou doutra índole, de xeito que fagan súas as preocupacións sociais nesta materia, tanto no desenvolvemento da súa actividade como nas relacións cos seus grupos de interese.
2. Igualmente, promoverase que as empresas e entidades do terceiro sector desenvolvan un modelo económico e de gobernanza sustentable, caracterizado por un patrón de crecemento que concilie o desenvolvemento económico, social e ambiental.
3. A realización destas accións poderá ser acordada coa representación dos traballadores e das traballadoras, as organizacións de consumidores e consumidoras e usuarios e usuarias, as asociacións cuxo fin primordial sexa a defensa da igualdade de trato entre mulleres e homes e os organismos de igualdade.

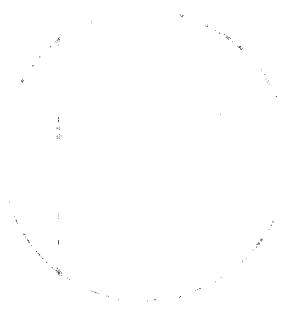

Artigo 92. Fomento da dimensión interna da sostibilidade social das empresas e entidades do terceiro sector

1. A Xunta de Galicia fomentará que as empresas e entidades do terceiro sector asuman voluntariamente compromisos tendentes á procura do benestar laboral e organizacional, tanto dos seus membros, como das persoas traballadoras ao seu servizo, alén do establecido na normativa mercantil e laboral.

2. Para tal fin, a actuación das empresas e entidades, orientarase á consecución da igualdade laboral, mediante a promoción da solidariedade interna, da igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, da inserción das persoas con discapacidade, mulleres vítimas de violencia de xénero e persoas en risco de exclusión social, así como da xeración de emprego estable e de calidade e da conciliación da vida familiar e persoal, incluída a creación de espazos e o deseño de metodoloxías que a faciliten.

A sostibilidade social empresarial deberá plasmarse nun compromiso dos máximos responsables da empresa ou a entidade coa creación dunha contorna de traballo saudable e inclusiva.

Artigo 93. Fomento da dimensión externa da sostibilidade social das empresas e entidades do terceiro sector

1. A Xunta de Galicia fomentará que as empresas e entidades do terceiro sector asuman voluntariamente criterios tendentes a desenvolver actuacións que, en virtude do principio de solidariedade coa sociedade, denote o seu compromiso coas comunidades e contornas nas que se insiren, favorecendo así o desenvolvemento local e a cohesión social e territorial.

2. En particular, terán entre os seus obxectivos as preocupacións medioambientais e o uso racional dos recursos naturais, co propósito de despregar unha actuación global susceptible de conxugar a produtividade e a competitividade coa sostibilidade da súa actuación, de forma que permita satisfacer as necesidades das xeracións presentes sen comprometer as posibilidades das xeracións futuras.

Artigo 94. *A vixilancia e control*

Malia a voluntariedade da asunción dos criterios e accións de sostibilidade social empresarial, nos seguintes supostos estarán sometidas a determinadas medidas de vixilancia e control:

a) Cando as empresas ou as entidades do terceiro sector fixesen uso publicitario da implantación de criterios e accións voluntarias de sostibilidade social empresarial, nomeadamente de aquelas estreitamente vinculadas con garantir a igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes, a consellería competente en materia de emprego ou de igualdade entre mulleres e homes, poderán esixirlle á empresa ou entidade do terceiro sector a verificación do cumprimento do criterio ou acción, e de impedírselles a verificación, ou se se constatar o seu incumprimento, poderán solicitar xudicialmente o cesamento da publicidade como publicidade enganosa, conforme ao establecido na Lei 34/1988, do 11 de novembro, xeral de publicidade.

b) Cando os criterios ou accións de sostibilidade social empresarial xurdan dun compromiso coa consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais, ou con calquera outro organismo público autonómico, estarase ao acordado para vixiar e controlar estes criterios ou a execución das accións de sostibilidade social empresarial nos termos establecidos no instrumento no que se formalizase.

Artigo 95. Axudas públicas para o fomento da sostibilidade social empresarial

A consellería con competencias en materia de emprego poderá promover a sostibilidade social empresarial especialmente nas pequenas e medianas empresas, persoas traballadoras autónomas con traballadores/as ao seu cargo e entidades do terceiro sector con domicilio social e centro de traballo en Galicia, mediante a convocatoria de axudas públicas para facilitar a implantación de sistemas de xestión da sostibilidade social empresarial mediante o financiamento parcial dos gastos orixinados para a obtención dunha certificación ou informe de verificación ou validación de códigos de conduta, normas ou estándares en materia de sostibilidade social empresarial, nos termos que se determinen nas bases reguladoras, nas que se terá en conta, en todo caso, o principio de igualdade.

Sección 2.^a

Medidas de benestar laboral

Artigo 96. *Medidas de benestar laboral*

Para os efectos de promover medidas de sostibilidade social empresarial que contribúan ao benestar laboral das persoas traballadoras, por conta allea ou propia, a consellería con competencias en materia de emprego, promoverá, ademais das medidas establecidas na sección anterior, as seguintes:

- a) O fomento da conciliación da vida persoal, familiar e laboral, e de corresponsabilidade para un repartimento equilibrado entre mulleres e homes das responsabilidades laborais e de coidado dos fillos/as e das persoas dependentes.
- b) O fomento da racionalización e flexibilización dos horarios de traballo e de valoración de postos de traballo e valoración igualitaria da estrutura salarial.
- c) O fomento da implantación do teletraballo, en condicións de voluntariedade, das persoas traballadoras, sen que supoña mingua ningunha dos dereitos laborais.
- d) O impulso e seguimento da vixilancia na implantación de plans de igualdade nas empresas e entidades do terceiro sector legalmente obrigadas, e a promoción da súa implantación naquelas empresas e entidades do terceiro sector non obrigadas legalmente, así como o fomento da sostibilidade social empresarial.
- e) O fomento da calidade do emprego feminino mediante, entre outras medidas, a vixilancia do cumprimento das normas sobre condicións de emprego e de traballo, das normas sobre saúde laboral e prevención de riscos laborais, e da normativa sindical, en particular en sectores feminizados caracterizados pola precariedade laboral.
- f) A formación das mulleres traballadoras, naqueles ámbitos que redunden na mellora das súas condicións laborais e, especialmente, en habilidades dixitais.
- g) A formación en igualdade dos cargos directivos, mandos intermedios e persoas encargadas de recursos humanos en empresas e entidades do terceiro sector, así como da representación do persoal, organizacións sindicais e asociacións empresariais.
- h) A utilización de publicidade institucional e de actuacións de sensibilización orientadas a erradicar o acoso sexual ou do acoso por razón de sexo no traballo.

i) O recoñecemento social do valor dos coidados e a potenciación do emprego digno de calidade nos traballos de coidado, incluídos os servizos de axuda no fogar.

j) A protección da saúde das mulleres no ámbito laboral.

k) A utilización e financiamento do emprego con apoio, a través dunha persoa preparadora laboral, naqueles casos en que as mulleres con discapacidade o precisen así como do financiamento para a adaptación dos seus postos de traballo, no caso de ser necesario.

l) A promoción da formación do persoal que presta servizos de orientación e intermediación laboral en materia de discriminación múltiple e interseccional, cando os devanditos servizos non sexan prestados por un recurso especializado.

Artigo 97. Acceso aos recursos para o benestar laboral das mulleres

A consellería con competencias en materia de emprego manterá accesible para a cidadanía o seu propio espazo web, con información e acceso a todos os recursos postos a disposición pola Administración autonómica coa finalidade de acadar o benestar laboral das persoas traballadoras.

Sección 3.ª

A promoción do benestar e da igualdade laboral

Artigo 98. Medidas de fomento e apoio económico á conciliación e á racionalización e flexibilización dos horarios nas empresas e entidades do terceiro sector

1. Coa finalidade de promover a conciliación da vida persoal, familiar e laboral e a corresponsabilidade das persoas traballadoras, a consellería competente en materia de emprego e relacións laborais poderá convocar axudas económicas orientadas a incentivar a adopción de acordos de flexibilización e racionalización dos horarios de traballo. Estas axudas dirixiranse especialmente ás pequenas e medianas empresas, así como ás entidades do terceiro sector que teñan domicilio social ou que contén con axencia, sucursal, delegación ou calquera outra representación en Galicia, sempre e cando, ademais, teñan persoal contratado na comunidade autónoma.

2. Así mesmo, a consellería competente en materia de emprego e relacións laborais desenvolverá outras accións de promoción da racionalización dos horarios e das xornadas de traballo, distintas das previstas no número anterior, que terán como obxectivo a mellora da calidade de vida das persoas traballadoras, a redución da sinistralidade e a competitividade das empresas, como mecanismo de impulso para a consecución da corresponsabilidade, a conciliación da vida laboral, persoal e familiar e a igualdade de oportunidades.

Artigo 99. Medidas especiais para integrar a perspectiva de xénero no teletraballo e o seu apoio económico

1. A consellería competente en materia de emprego e relacións laborais impulsará a implementación de boas prácticas de igualdade de xénero no teletraballo en empresas privadas e entidades do terceiro sector, a través da elaboración de guías, de actividades de formación, de creación de redes para o intercambio de coñecementos e experiencias, e outras accións similares de difusión e sensibilización.

2. Para os efectos expostos, considéranse boas prácticas de igualdade de xénero no teletraballo, entre outras, as seguintes:

a) As medidas dirixidas a facilitar o acceso preferencial ao teletraballo das vítimas de violencia de xénero, sen límite temporal, das traballadoras embarazadas, en parto recente ou en lactación natural ata que o/a menor cumpra tres anos, e das persoas con necesidades de conciliación da vida persoal, familiar e laboral.

b) A asunción por parte da empresa de parte dos gastos no fogar asociados ao teletraballo, cando se exerza por mulleres pertencentes a algún dos colectivos aos que se refire a letra anterior.

c) As medidas dirixidas a garantir que as persoas teletraballadoras teñen os mesmos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral que terían que estar realizando traballo presencial e de que os exercen en iguais condicións; en particular, o dereito á flexibilización e adaptación da xornada e das condicións de traballo por razóns de conciliación nos mesmos termos que de ser o traballo presencial.

d) Dispor dun protocolo específico de recoñecemento e aplicación do dereito á desconexión dixital nos mesmos termos que terían de ser o traballo presencial.

e) A consideración das características laborais do teletraballo na diagnose, implementación, aplicación, seguimento e avaliación dos plans e medidas que se adopten dirixidas a favorecer a igualdade de xénero e a conciliación.

f) As medidas concretas dirixidas a evitar que o teletraballo poida supoñer unha rémora para a promoción das mulleres teletraballadoras, para que poidan promocionar en igualdade de trato e oportunidades coas persoas traballadoras presenciais.

g) A consideración das particularidades, na configuración e aplicación de medidas contra o acoso sexual e por razón de sexo no teletraballo, especialmente aquelas medidas dirixidas a erradicar as formas de violencia de xénero canalizadas a través das comunicacións telemáticas, tales como o ciberacoso ou o discurso de odio contra a muller.

h) As medidas de protección fronte á violencia de xénero que poida producirse no domicilio cando coincida co lugar de traballo.

3. A autoridade autonómica da Inspección de Traballo e Seguridade Social, regulada no artigo 33 da Lei 23/2015, do 21 de xullo ordenadora do sistema de Inspección de Traballo e Seguridade Social, desenvolverá as actuacións dirixidas a impulsar a vixilancia do cumprimento da legalidade vixente na materia, no ámbito do teletraballo, de acordo co que dispoña o correspondente convenio de colaboración.

4. Coa finalidade de promover a conciliación da vida persoal, familiar e laboral e para facilitar a corresponsabilidade das persoas traballadoras, a consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais poderá convocar axudas económicas orientadas a incentivar a adopción de acordos de teletraballo e adquisición de elementos tecnolóxicos de soporte a este. Estas axudas dirixiranse especialmente ás pequenas e medianas empresas, así como ás entidades do terceiro sector que teñan domicilio social ou que contén con axencia, sucursal, delegación ou calquera outra representación en Galicia, sempre e cando, ademais, teñan persoal contratado na comunidade autónoma.

Artigo 100. Obrigas das empresas e entidades beneficiarias das axudas.

As bases reguladoras das axudas a que se refiren os artigos anteriores, deberán establecer o prazo no que ten que desenvolverse a medida obxecto de axuda así como a obriga da beneficiaria de presentar un informe sobre a execución desta no prazo fixado para o seu desenvolvemento ou, de ser este superior a un ano, de presentar un informe anual ata finalizar a súa vixencia temporal, para os efectos da verificación da execución.

Artigo 101. Fomento da elaboración e implementación voluntaria de plans e medidas de igualdade nas empresas e entidades do terceiro sector

1. A consellería competente en materia de emprego e relacións laborais convocará anualmente axudas públicas dirixidas a fomentar a elaboración e rexistro e a implantación voluntaria dos plans de igualdade por parte das entidades do terceiro sector e das empresas que, de conformidade co disposto no artigo 45 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para igualdade efectiva de mulleres e homes, non estean obrigadas á súa elaboración e aplicación. Nestes supostos, a elaboración e implantación dos plans de igualdade deberá realizarse nos termos previstos pola lei para os supostos nos que sexan obrigatorios.

2. As axudas tamén poderán dirixirse a fomentar a implantación de medidas de igualdade pactadas coa representación legal das traballadoras e traballadores ou coas organizacións sindicais que supoñan unha redución significativa das desigualdades entre mulleres e homes en materia de infrarrepresentación feminina ou retribucións, no caso de que a empresa ou entidade do terceiro sector non conte cun plan de igualdade, así como á contratación de persoal especializado destinado a asesorar na elaboración e execución dos plans de igualdade.

3. Serán beneficiarias das axudas reguladas neste artigo as pequenas e medianas empresas, así como as entidades do terceiro sector que teñan domicilio social ou que contén con axencia, sucursal, delegación ou calquera outra representación en Galicia, sempre e cando ademais teñan persoal contratado na comunidade autónoma.

4. As bases reguladoras correspondentes ás axudas reguladas neste artigo, deberán establecer o prazo no que debe desenvolverse o plan de igualdade obxecto de axuda, así como a obriga da beneficiaria de presentar un informe sobre a execución do devandito plan e, de ter duración superior a un ano, de presentar un informe anual ata finalizar a súa vixencia, para os efectos da verificación da execución do plan subvencionado.

Tamén poderán establecer límites, tanto mínimo como máximo, respecto do cadro de persoal co que deben contar as empresas e as entidades do terceiro sector para poder ser beneficiarias das correspondentes axudas.

Artigo 102. Medidas de formación para fomentar a implantación voluntaria de plans e medidas de igualdade nas empresas e entidades do terceiro sector

1. A consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais co fin de fomentar a implantación voluntaria de plans e medidas de igualdade nas empresas e entidades do terceiro sector, organizará periodicamente cursos de formación de nivel básico, intermedio ou superior.

2. Os cursos poderán organizarse de xeito completo ou modular, e estarán dirixidos especialmente a quen, dentro das empresas, entidades do terceiro sector ou dos axentes sociais, teña competencias para negociar plans ou medidas de igualdade, estea encargado da súa aplicación ou forme parte da comisión paritaria de vixilancia do plan de igualdade e, en xeral, a quen teña competencias no eido da igualdade laboral, coa finalidade de acreditar coñecementos de igualdade especializados no ámbito do traballo por conta allea.

3. Os cursos de formación neste ámbito ofertaranse, segundo o nivel de coñecemento, coa seguinte duración mínima:

a) O curso básico de formación en igualdade terá unha carga docente mínima de 8 horas.

b) O curso intermedio de formación en igualdade terá unha carga docente mínima de 35 horas.

c) O curso superior de formación en igualdade terá unha carga docente mínima de 150 horas.

4. Mediante orde da consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais, regularanse as titulacións e capacidades esixidas ao profesorado, os contidos formativos, e cantas cuestións sexan oportunas para a adecuada execución dos cursos.

Artigo 103. *Axentes de igualdade de trato e oportunidades*

A consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais, establecerá regulamentariamente no ámbito da educación non formal a duración da formación así como a experiencia esixida para a acreditación como axentes de igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes, encargados de realizar asesoramento, por conta propia ou allea, dirixido á implementación de medidas e plans de igualdade en empresas, entidades do terceiro sector ou entidades de dereito público.

Artigo 104. Medidas de promoción da participación das mulleres nos consellos de administración das empresas

As empresas privadas con máis de 250 persoas empregadas, que estean domiciliadas en Galicia, poderán remitir á consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais información desagregada por sexo sobre a composición dos seus consellos de administración, para os efectos de que esta emita unha nota pública favorable no caso de que neles se respectase a composición equilibrada de mulleres e homes. As empresas poderán facer uso publicitario da nota pública durante tres anos a partir da súa emisión, agás no caso de producirse cambio de composición no Consello de Administración que altere a distribución dos sexos fora da porcentaxe establecida na disposición adicional primeira da presente lei.

Artigo 105. Medidas e instrumentos para o seguimento e vixilancia do cumprimento da normativa sobre igualdade dos sexos no eido das relacións laborais e en particular da implementación de plans e medidas de igualdade

A autoridade autonómica da Inspección de Traballo e Seguridade Social, de conformidade co establecido na Lei 23/2015, do 21 de xullo ordenadora do sistema de Inspección de Traballo e Seguridade Social, e co establecido no respectivo convenio de colaboración, exercerá as seguintes funcións nas materias da súa competencia:

- a) Levar a cabo o impulso e seguimento da actividade inspectora en relación co cumprimento efectivo das normas sobre igualdade dos sexos; en particular, impulsará e fará o seguimento da actividade inspectora ás empresas ou entidades do terceiro sector que teñan percibido axudas públicas autonómicas, para verificar a implantación dos plans ou das medidas e, de non se cumprir, acordará a revogación das axudas e o seu reintegro.
- b) Promover a celebración de acordos e convenios entre o organismo estatal e a comunidade autónoma en relación coa igualdade de xénero.
- c) Desagregar as actividades relacionadas coa igualdade de xénero na presentación das memorias de actividades da Inspección de Traballo e Seguridade Social na Comunidade Autónoma de Galicia.
- d) Supervisar os resultados das actuacións inspectoras en relación coa igualdade de xénero que afecten a centros rexidos ou administrados pola Comunidade Autónoma de Galicia.
- e) Propor a elaboración de plans e programas específicos de formación en igualdade de xénero do persoal con funcións inspectoras.
- f) Propor criterios técnicos e operativos da Inspección de Traballo e Seguridade Social especialmente en actividades laborais ou económicas feminizadas.

Artigo 106. Medidas de sensibilización para promover a igualdade no emprego e para a erradicación da violencia de xénero no traballo

A consellería competente en materia de emprego e relacións laborais desenvolverá medidas de sensibilización orientadas a difundir o dereito das traballadoras e dos traballadores á igualdade de trato e oportunidades e a erradicar o acoso sexual e o acoso por razón de sexo no traballo, especialmente mediante a utilización da publicidade institucional.

Sección 4.ª

*Igualdade de xénero nas políticas de seguridade e saúde no traballo para a
consecución do benestar laboral*

*Artigo 107. Integración do principio de igualdade nas políticas autonómicas de
seguridade e saúde laboral*

1. O exercicio das competencias autonómicas en materia de seguridade e saúde no traballo integrará activamente nos seus obxectivos e nas súas actuacións o principio de igualdade de trato entre mulleres e homes coa finalidade de evitar que, polas súas diferenzas físicas ou polos estereotipos sociais asociados, se produzan desigualdades entre ambos os sexos. Para tal fin, teranse en conta os riscos físicos, os ergonómicos, os organizacionais, os psicosociais e aqueles que poidan afectar a saúde reprodutiva e a outras circunstancias que demanden unha especial prevención e protección na vida laboral da muller, sempre considerando a diversidade das persoas traballadoras.

2. Nas estratexias de seguridade e saúde laboral de ámbito autonómico e nos plans anuais de actuación do Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia, como órgano técnico encargado da execución e coordinación nesta materia, incluíranse as seguintes medidas:

- a) Elaboración das estatísticas de accidentes de traballo e enfermidades profesionais cos datos desagregados por sexo e realización da análise de xénero destes, tendo en conta o impacto da sinistralidade laboral en ambos os sexos. Definición de indicadores que permitan un mellor coñecemento das diferenzas de homes e mulleres en relación coa exposición aos riscos e dos danos para a saúde.
- b) Inclusión da perspectiva de xénero nos estudos de carácter multidisciplinar sobre os riscos e danos profesionais en distintas actividades laborais, co obxecto de coñecer as causas e afondar na adecuación das medidas preventivas.
- c) Potenciar a investigación en saúde laboral, incorporando nos sistemas de información datos desagregados por sexo e, cando sexa posible, indicadores de xénero.
- d) Análise dos riscos específicos e investigación de accidentes de traballo e enfermidades profesionais, especialmente en profesións e categorías profesionais feminizadas. Terase en conta a influencia do traballo doméstico, incluído o coidado das persoas, e as situacións de violencia de xénero.
- e) Asesoramento técnico con respecto á integración da perspectiva de xénero na prevención de riscos laborais e en materias afíns.

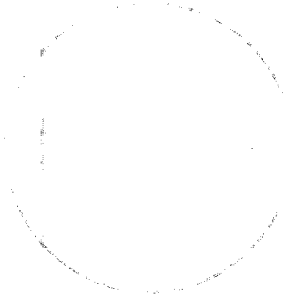

- f) Deseño e difusión de campañas de sensibilización, así como de programas informativos e formativos en materia de saúde laboral e xestión preventiva dende unha perspectiva de xénero.
- g) Promoción nas empresas do deseño de postos e a elección de equipos de traballo e equipos de protección individual baixo criterios de adecuación para o seu uso por mulleres e homes, coa finalidade de evitar situacións de desprotección da súa saúde. Esta adecuación para o uso por mulleres esixirase aínda que o posto de traballo estea ocupado por homes.
- h) Realización de actuacións de seguimento e control nos centros de traballo co obxecto de comprobar o cumprimento das obrigas na xestión preventiva con perspectiva de xénero, sen prexuízo da función inspectora que corresponde á Inspección de Traballo e Seguridade Social.
- i) Análise dos riscos emerxentes dende unha perspectiva de xénero.

3. As medidas recollidas no número 2 destinaranse, especialmente, ás pequenas e medianas empresas e estenderanse ás persoas traballadoras autónomas.

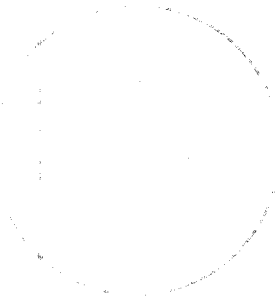
De xeito prioritario actuarase nas actividades e sectores con alta presenza de mulleres traballadoras e dende unha concepción integral da seguridade e saúde laboral.

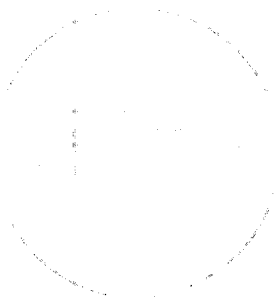
Artigo 108. A Comisión para a Integración da Igualdade do Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia

A Comisión para a Integración da Igualdade configúrase como un órgano permanente do Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia, con carácter asesor nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos laborais, e contará coa participación activa dos axentes sociais, asegurando unha especial atención ás especificidades dos sectores laborais feminizados.

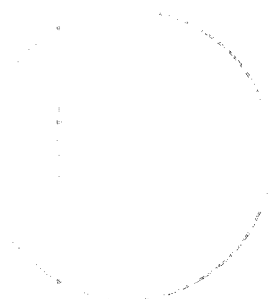
Artigo 109. Formación en prevención de riscos laborais e educación para a igualdade na promoción da saúde laboral

1. En todos os contidos formativos en prevención de riscos laborais incorporaranse unidades didácticas sobre a perspectiva de xénero e a súa integración nas políticas preventivas e de promoción da saúde, para contemplar as diferenzas existentes en relación cos riscos característicos e as necesidades de mulleres e homes. Así mesmo, incorporaranse contidos relativos ao acoso sexual e o acoso por razón de sexo no traballo.
2. Nas actuacións dirixidas á promoción e difusión da cultura de prevención de riscos laborais na sociedade galega, especialmente nas destinadas a nenas e nenos e á mocidade, incluíranse contidos que promovan a igualdade e a perspectiva de xénero vinculada á seguridade laboral e á promoción da saúde.

Artigo 110. *Protección da saúde reprodutiva e da maternidade*

1. A consellería competente en materia de emprego impulsará actuacións para a sensibilización, información, asesoramento técnico e formación do empresariado e do persoal traballador co obxectivo de combater na súa orixe os riscos derivados das condicións de traballo que poidan afectar negativamente a saúde reprodutiva de traballadores e traballadoras, e ao embarazo, ao parto, puerperio e á lactación natural.
2. O Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia desenvolverá actuacións de seguimento, vixilancia e control en materia de seguridade e saúde laboral nos centros de traballo, dirixidas a velar polo cumprimento das obrigas preventivas previstas para a protección das traballadoras durante os períodos de embarazo, puerperio e lactación natural.
3. As administracións públicas informarán as súas traballadoras, e fomentarán que as empresas privadas poñan a disposición das súas traballadoras información relativa aos axentes, procedementos, e condicións de traballo que poidan influír negativamente na súa saúde, do feto e do lactante, así como aos trámites para a adaptación á que se refire o número anterior.

Sección 5.^a

A Certificación Galega de Excelencia en Igualdade

Artigo 111. A Certificación Galega de Excelencia en Igualdade

1. A Certificación Galega de Excelencia en Igualdade é un distintivo outorgado pola Administración autonómica para recoñecer a aquelas empresas ou entidades do terceiro sector que destaquen na aplicación das políticas de igualdade para a equiparación laboral entre mulleres e homes.

2. As empresas e entidades do terceiro sector ás que se lles conceda a Certificación Galega de Excelencia en Igualdade, serán inscritas nun rexistro de natureza administrativa, único para toda a Comunidade Autónoma de Galicia, creado para tal fin e adscrito á consellería con competencias en materia de emprego.

3. Regulamentariamente determinarase o contido e funcionamento do rexistro establecido no número anterior, así como o procedemento, desenvolvemento dos requisitos para a concesión, utilización, renovación e perda da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade así como os dereitos e as facultades derivados da súa obtención e o logotipo con que se represente.

Artigo 112. Suxeitos lexitimados e requisitos para solicitar a Certificación Galega de Excelencia en Igualdade

Poderán solicitar a Certificación Galega de Excelencia en Igualdade, para distinguir con ela os seus produtos ou os seus servizos, as empresas, sexan de capital público ou privado, e as entidades do terceiro sector que teñan o seu domicilio social en Galicia ou que contén con axencia, sucursal, delegación ou calquera outra representación aberta no territorio da comunidade autónoma, sempre e cando, ademais, teñan contratado persoal nesta.

As empresas e as entidades ás que se refire o parágrafo anterior deberán cumprir os seguintes requisitos:

- a) Non ser sancionada con carácter firme nos dous anos anteriores á solicitude no caso das infraccións graves, ou nos tres anos anteriores a esta, no caso de infraccións moi graves, por infracción grave ou moi grave en materia de igualdade de oportunidades e non discriminación, ou por infracción moi grave en materia social, de acordo co disposto no texto refundido da Lei de infraccións e sancións na orde social, aprobado polo Real decreto legislativo 5/2000, do 4 de agosto, ou norma que o substitúa.
- b) Contar cun plan de igualdade negociado e inscrito no Rexistro de Convenios e Acordos Colectivos dependente da autoridade laboral, estatal ou autonómica, de acordo co establecido na lexislación laboral vixente.
- c) Ter implantadas unha parte significativa das medidas recollidas no plan, no número ou na porcentaxe mínima que se estableza regulamentariamente.
- d) Elaborar, unha vez que transcorra un ano dende a aprobación do plan de igualdade, un informe de seguimento e avaliación.
- e) Acreditar, de ser o caso, a presenza de mulleres no Consello de Administración, segundo os termos e alcance que se establezan regulamentariamente.
- f) Aqueles que se establezan regulamentariamente.

Artigo 113. Procedemento de obtención da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade

1. O procedemento para a obtención da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade, iniciarase a instancia de parte, mediante a presentación da solicitude na sede electrónica da Xunta de Galicia.
2. A instrución do procedemento corresponderalle á unidade administrativa de igualdade da consellería con competencias en materia de emprego, que solicitará, en todo caso, o informe do órgano da Administración xeral da comunidade autónoma competente en materia de igualdade, sobre o cumprimento das condicións esixibles para a obtención da certificación, así como da Inspección de Traballo e Seguridade Social acerca do grao de implantación do Plan de igualdade.
3. A concesión ou denegación da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade corresponderalle á persoa titular da consellería con competencias en materia de emprego.

Artigo 114. Perda da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade

1. Os supostos de perda da concesión estableceranse regulamentariamente pero, en todo caso, a Certificación Galega de Excelencia en Igualdade será retirada en canto a empresa ou entidade do terceiro sector sexa sancionada con carácter firme en vía administrativa, por infracción grave ou moi grave en materia de igualdade e non discriminación, ou por infracción moi grave en materia social, de acordo co disposto no texto refundido da Lei de infraccións e sancións na orde social, ou norma que o substitúa.

2. Mentres a resolución á que se refire o número anterior non sexa firme en vía administrativa, suspenderase o procedemento de concesión ou de renovación da certificación e, de ser o caso, poderase acordar a suspensión dos dereitos e das facultades inherentes á Certificación Galega de Excelencia en Igualdade.

CAPÍTULO III

Promoción da igualdade de xénero nas políticas activas de emprego*Artigo 115. Integración da perspectiva de xénero nas políticas activas de emprego*

A consellería competente en materia de emprego desenvolverá os plans, servizos e programas de orientación, intermediación, emprego, formación no traballo e asesoramento para o autoemprego e o emprendemento que conforman as políticas activas de emprego, coa finalidade de que en Galicia se equipare a situación de mulleres e homes tanto no emprego por conta allea como por conta propia, e tanto en números absolutos como atendendo aos diversos sectores produtivos.

Artigo 116. *Fomento da contratación de mulleres en situación de especial desvantaxe*

1. Nos termos previstos no artigo 50 da Lei 3/2023, do 28 de febreiro, de emprego, a consellería con competencias en materia de políticas activas de emprego desenvolverá programas específicos destinados a fomentar o emprego das mulleres con especiais dificultades para o acceso e mantemento do emprego e para o desenvolvemento da súa empregabilidade, na súa consideración de colectivos de atención prioritaria.

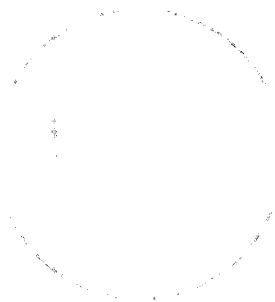
2. En todo caso, consideraranse como colectivos vulnerables de atención prioritaria en relación coas mulleres, os seguintes:

- a) mulleres novas especialmente con baixa cualificación
- b) mulleres en desemprego de longa duración
- c) mulleres con discapacidade
- d) mulleres con capacidade intelectual límite
- e) mulleres con trastorno do espectro autista
- f) mulleres LGTBI, en particular trans
- g) mulleres maiores de 45 anos
- h) mulleres migrantes
- i) mulleres beneficiarias ou solicitantes de protección internacional
- j) mulleres vítimas de trata de seres humanos
- k) mulleres con baixa cualificación
- l) mulleres vítimas de violencia de xénero e as súas fillas
- m) mulleres en situación de exclusión social
 - n) mulleres xitanas ou pertencentes a outros grupos poboacionais étnicos e relixiosos.
- ñ) mulleres traballadoras provenientes de sectores en reestruturación
- o) mulleres afectadas por drogodependencias e outras adicións
- p) mulleres vítimas do terrorismo
- q) mulleres cuxa garda ou tutela sexa ou fora asumida polas administracións públicas
- r) mulleres adultas con menores de 16 anos ou maiores dependentes ao cargo especialmente se constitúen familias monomarentais e monoparentais
- s) as mulleres que desexan abandonar a prostitución.
- t) as liberadas de prisión.

3. As políticas activas de emprego en Galicia, especialmente as dirixidas ao fomento do emprego por conta allea, terán en conta de modo prioritario a

situación das mulleres do medio rural e do sector marítimo-pesqueiro, implantando programas e medidas destinadas á súa efectiva inserción laboral así como á mellora da calidade do emprego.

Artigo 117. Fomento da contratación de mulleres en sectores con infrarrepresentación feminina

1. A consellería competente en materia de emprego e relacións laborais promoverá, a través de accións formativas, informativas, orientadoras e de fomento e promoción, a contratación de mulleres en ámbitos laborais tradicionalmente ocupados por homes co fin de eliminar neles a infrarrepresentación laboral feminina. Entre esas medidas, incluíranse axudas económicas dirixidas a fomentar a contratación por conta allea de mulleres.

2. Entenderase que hai infrarrepresentación cando exista unha diferenza porcentual de, polo menos, 20 puntos entre o número de mulleres e o número de homes ocupados nunha rama de actividade, tendo en conta os datos do Instituto Galego de Estatística.

Artigo 118. Fomento da mellora da calidade do emprego feminino por conta allea

A consellería competente en materia de emprego fomentará, a través de accións formativas, informativas, orientadoras e de fomento e promoción, a mellora da calidade do emprego feminino, especialmente das mulleres pertencentes aos colectivos vulnerables de atención prioritaria aos que se refire o artigo 116. Particularmente, convocaranse axudas que teñan por obxecto converter en contratos de traballo a tempo completo os contratos a tempo parcial ou fixos discontinuos, e en contratos de duración indefinida os contratos de duración determinada.

Tamén se potenciará a formación das traballadoras para a promoción profesional dentro da empresa, en particular a formación tecnolóxica.

Artigo 119. *Fomento do emprendemento feminino*

1. A consellería competente en materia de emprego incluírá, entre as actuacións programadas con relación ás políticas activas de emprego destinadas a promover a inserción laboral efectiva das mulleres, medidas xerais e específicas de acción positiva dirixidas á consecución da igualdade de oportunidades de ambos os sexos no emprego por conta propia.

2. As medidas xerais poderán abranguer os seguintes aspectos:

- a) A potenciación do liderado empresarial feminino e dos valores femininos na dirección da organización empresarial e o seu funcionamento.
- b) A formación para a creación de empresas e para a mellora da competitividade, en particular formación en aptitudes dixitais.
- c) Axudas económicas para a creación de empresas e para a mellora da competitividade, en particular con relación a empresas dixitais.
- d) Servizos de asesoramento e titoría para a creación de empresas e mellora da competitividade, en particular a través da reconversión á dixitalización.
- e) O apoio á constitución de redes de mulleres emprendedoras.
- f) A participación das empresas de titularidade feminina nas canles de promoción, de publicidade e de comercialización dos bens e servizos.

3. As medidas específicas poderán abranguer os seguintes aspectos:

- a) Axudas ás persoas traballadoras autónomas para a contratación dunha persoa que as substitúa durante o permiso por nacemento de fillo/a, adopción, garda con fins de adopción ou acollemento, risco durante o embarazo, risco durante a lactación natural ou incapacidade temporal asociada ao embarazo ou como consecuencia do parto. A persoa substituta será, preferentemente, unha muller.
- b) Subvencións da cotización á Seguridade Social das persoas traballadoras que se reincorporan tras esgotar a duración máxima do permiso por nacemento de fillo/a, adopción, garda con fins de adopción ou acollemento, risco durante o embarazo, risco durante a lactación natural ou incapacidade temporal asociada ao embarazo ou como consecuencia do parto.
- c) Axudas para a cotización á Seguridade Social das mulleres que se dean de alta como traballadoras autónomas en concellos de escasa poboación.
- d) Subvencións e axudas para a constitución de empresas en sectores de infrarrepresentación feminina aos que se refire o artigo 117.

4. Nas medidas dirixidas ao fomento do empresariado feminino teranse en conta de xeito preferente as mulleres emprendedoras con especiais dificultades de inserción laboral ou que formen parte dalgún dos colectivos vulnerables de

atención prioritaria aos que se refire o artigo 116, así como as mulleres emprendedoras do medio rural e do sector marítimo-pesqueiro, de conformidade co regulado no Título V.

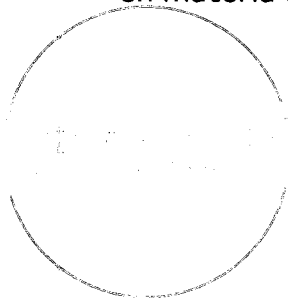
Para a adopción das medidas previstas neste artigo, poderase contar coa participación das asociacións máis representativas do colectivo de persoas emprendedoras.

Artigo 120. O Plan galego de emprego feminino

1. O Plan galego de emprego feminino é o documento no cal se explicitarán dun xeito sistemático, sinxelo e facilmente comprensible todas as subvencións e axudas económicas vixentes con relación ás políticas de emprego, destinadas a promover a inserción laboral efectiva das mulleres. Así mesmo conterà os recursos orzamentarios destinados as políticas activas de emprego dirixidas ás mulleres.

2. O Plan galego de emprego feminino manterase constantemente actualizado e daráselle publicidade destacada no espazo web da consellería con competencias en materia de emprego.

Artigo 121. *Integración da igualdade na intermediación laboral*

1. No desempeño das funcións de intermediación laboral previstas lexislativamente, o Servizo Público de Emprego de Galicia e as axencias de colocación velarán pola efectiva aplicación do principio de igualdade de trato e de oportunidades no acceso ao emprego de mulleres e homes.

2. A autoridade laboral vixiará a observancia dese principio nas actividades de selección de persoal e de cesión legal de persoas traballadoras, a través das actuacións autonómicas de incentivo, seguimento, control e sanción.

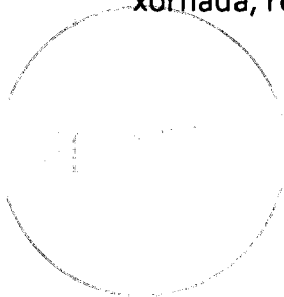

CAPÍTULO IV

Promoción da igualdade de xénero na formación profesional para o emprego

Artigo 122. Integración da perspectiva de xénero na formación profesional para o emprego

1. A consellería competente en materia de emprego integrará a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes no desenvolvemento das súas competencias sobre formación profesional para o emprego tanto de persoas ocupadas como desempregadas, mediante actuacións tendentes a evitar calquera tipo de discriminación directa ou indirecta, a erradicar a segregación profesional horizontal e vertical das mulleres, a eliminar a totalidade das desvantaxes que afecten ao colectivo das mulleres, e a considerar a situación particular de desvantaxe das mulleres en situación de discriminación múltiple ou interseccional.
2. Facilitarase que as actividades de formación profesional para o emprego se desenvolvan de forma non presencial, para contribuír á conciliación.
3. Poderanse establecer axudas, bolsas ou premios para o fomento das vocacións femininas nos estudos de formación profesional para o emprego relacionados coas ciencias, a técnica, a enxeñería, as matemáticas, ou relativos ás tecnoloxías da información e da comunicación.
4. Así mesmo, facilitarase a formación das persoas traballadoras tras a súa reincorporación despois de períodos de abandono do traballo ou de redución de xornada, relacionados coa conciliación da vida persoal, familiar e laboral.

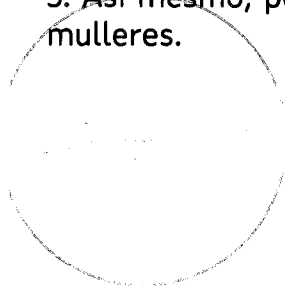

Artigo 123. Medidas de acción positiva nas actividades de formación profesional para o emprego

1. Cando a porcentaxe de mulleres empregadas por conta allea nun ámbito sectorial determinado non acade o 40 % da contía total de persoas empregadas dentro dese sector na Comunidade Autónoma de Galicia, as actividades de formación para o emprego de persoas ocupadas por conta allea poderán convocarse cunha reserva do 50 % de prazas para as mulleres. Só no caso de que as prazas reservadas non sexan ocupadas, poderán cubrirse polo resto dos candidatos que cumpran os requisitos.

2. Tamén poderá reservarse o 50 % das prazas nas actividades formativas destinadas ao autoemprego e á creación de empresas e entidades do terceiro sector.

3. Así mesmo, poderán convocarse actividades de formación exclusivamente para mulleres.

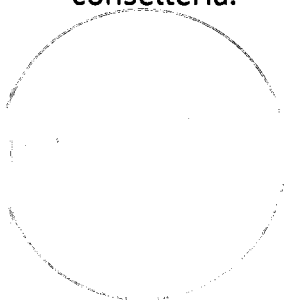

Artigo 124. Contidos obrigatorios nas actividades de formación para o emprego

1. Na totalidade das actividades formativas de formación profesional para o emprego financiadas pola consellería competente en materia de emprego e relacións laborais introducirase un módulo sobre igualdade entre mulleres e homes, conciliación e corresponsabilidade familiar e doméstica, cunha duración de cinco horas nos cursos de duración menor ou igual a cincuenta horas, e de dez horas nos cursos de duración superior a cincuenta horas.

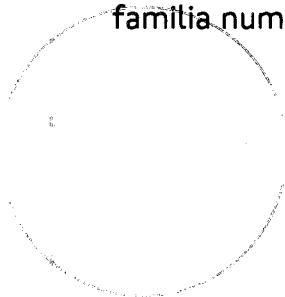
2. A consellería competente en materia de emprego poderá subvencionar, nos termos establecidos nas correspondentes bases reguladoras, coa contía íntegra dos custos salariais e das cotizacións por continxencias comúns, a contratación do persoal docente para os módulos sobre igualdade de mulleres e homes, conciliación e corresponsabilidade familiar e doméstica. Este persoal docente estará acreditado nos termos establecidos regulamentariamente pola devandita consellería.

Artigo 125. *Medidas de conciliación nas actividades de formación para o emprego*

1. Os centros públicos que impartan actividades formativas de carácter profesional para o emprego procurarán que o alumnado dispoña, nas súas instalacións ou en instalacións concertadas dentro dunha área de cincocentos metros do local onde se imparte a actividade, dun servizo de gardería con comedor e dunha sala de lactación, dirixidos á atención de menores de tres anos ou de persoas dependentes ao seu cargo.
2. No caso de centros privados acreditados para a formación, de cara á súa adaptación ás mesmas condicións que no caso dos centros públicos, a consellería competente en materia de emprego apoiará economicamente, nos termos que se establezan regulamentariamente, a aqueles centros que promovan a posta en marcha das condicións materiais e persoais necesarias para facilitarlle ao alumnado a atención e o coidado de menores de tres anos ou de persoas dependentes ao seu cargo.
3. Os centros acreditados para actividades formativas procurarán adecuar, na medida do posible, a localización do lugar onde se fosen realizar estas actividades e os seus horarios ás necesidades de conciliación da vida persoal, familiar e formativa do alumnado ao que estean dirixidas.
4. As bolsas e axudas para persoas traballadoras desempregadas que participen en accións formativas de formación profesional para o emprego ofertadas pola consellería con competencias en emprego e relacións laborais poderán tomar en consideración as cargas familiares, en particular cando as solicite unha muller con familia numerosa, ou monoparental.

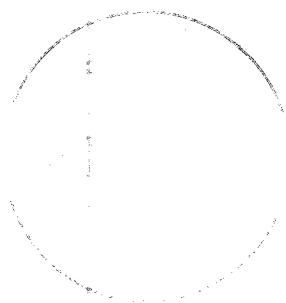
CAPÍTULO V

Medidas especiais en relación con sectores produtivos feminizados e con traballos feminizados non visibilizados nin valorados

Artigo 126. Traballos de coidado

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, no exercicio das súas competencias, promoverán o recoñecemento social do valor dos traballos de coidado en todas as súas manifestacións, con especial atención ao persoal facultativo, sanitario non facultativo e non sanitario do sistema público de saúde ou de centros sanitarios privados, así como ao persoal de servizos sociosanitarios e de atención a persoas dependentes, ao persoal das residencias de menores, maiores e de persoas dependentes, e ao persoal de axuda no fogar.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, no exercicio das súas competencias, potenciarán un emprego digno e de calidade en todos os traballos de coidado, incidindo especialmente, nas medidas de seguridade e saúde no traballo e nos protocolos de actuación fronte ao acoso sexual e por razón de sexo, así como na profesionalización das persoas traballadoras naqueles ámbitos nos que aínda existen traballos de coidado non profesionais.

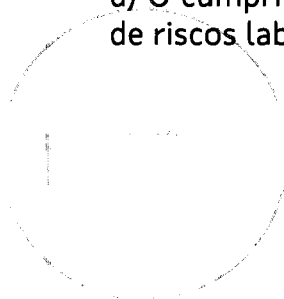

Artigo 127. *Servizos de axuda no fogar*

Coa finalidade de fomentar a igualdade de trato entre mulleres e homes no ámbito laboral, a concesión de subvencións convocadas pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia que teñan por obxecto financiar os servizos de axuda no fogar e cuxos beneficiarios sexan os concellos da comunidade autónoma, estará suxeita ao cumprimento das seguintes condicións, que haberán de recollerse en todo caso nas correspondentes bases reguladoras:

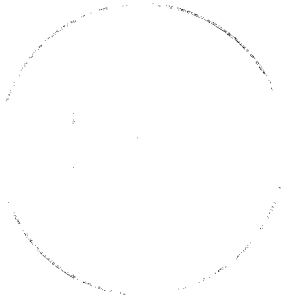
- a) A retribución mínima estará axustada ao establecido no convenio colectivo do sector de axuda no fogar que resultaría aplicable de ser prestado o servizo por unha empresa do sector, aínda que ese convenio non sexa aplicable, polo seu ámbito funcional, ao concello ou á empresa.
- b) A existencia dun protocolo antiacoso que garanta a dignidade das persoas traballadoras fronte a situacións de acoso sexual ou por razón de sexo, inclusive as situacións causadas polas persoas usuarias do servizo.
- c) A valoración da contratación laboral con carácter indefinido do persoal que preste os servizos de axuda no fogar.
- d) O cumprimento da normativa laboral xeral, incluída a normativa de prevención de riscos laborais que resulte de aplicación.

Artigo 128. Sector turístico, hostalería e restauración

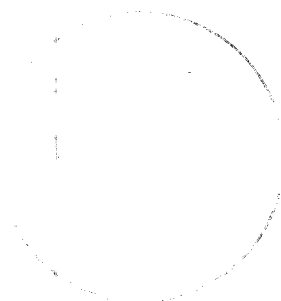
As medidas de reactivación e promoción do sector turístico, hostalería e restauración programadas e aplicadas pola Administración autonómica, terán en conta o grao de feminización destes sectores co obxecto de fomentar a formación profesional das mulleres, a súa contratación indefinida e a tempo completo e a promoción profesional das mulleres a postos de traballo e grupos de superior categoría.

Artigo 129. Promoción da cualificación profesional de actividades feminizadas sen remuneración nin recoñecemento profesional

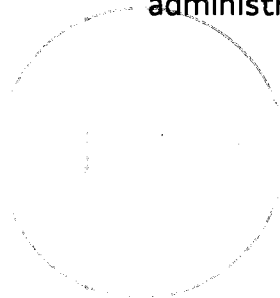
A consellería competente en materia de emprego, a través do órgano competente en materia de cualificacións e coa colaboración do órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes, promoverá a revisión e a mellora das cualificacións profesionais das actividades feminizadas, aplicando a perspectiva de xénero, mediante o deseño de accións e programas de capacitación específicos.

Para tales efectos, o Consello Galego das Mulleres levará a cabo un estudo co fin de elaborar unha listaxe de actividades feminizadas realizadas sen remuneración nin recoñecemento profesional, que elevará a persoa titular da consellería con competencias en materia de emprego.

Artigo 130. *Economía somerxida en actividades feminizadas*

A consellería competente en materia de emprego e relacións laborais desenvolverá, no seu papel de autoridade laboral e a través da Inspección de Traballo e Seguridade Social, actuacións tendentes á detección e á erradicación de situacións de economía somerxida, especialmente, en actividades feminizadas, como o emprego doméstico e os servizos de atención no fogar, sen prexuízo da colaboración que, para estes efectos, poida establecerse con outras administracións competentes.

CAPÍTULO VI

Promoción da igualdade de xénero na negociación colectiva

Artigo 131. A Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva

1. A Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva, adscrita organicamente ao Consello Galego de Relacións Laborais, é un órgano de asesoramento, control e promoción da igualdade de xénero na negociación colectiva galega.

2. A Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva terá as seguintes competencias:

a) O asesoramento sobre a redacción e a aplicación de cláusulas que promovan a igualdade entre mulleres e homes ou eliminen as discriminacións directas ou indirectas por razón de sexo. Este asesoramento poderá ser solicitado por aquelas asociacións empresariais, empresas, organizacións sindicais ou representación legal de traballadores e traballadoras que, consonte a lexislación vixente, estean lexitimadas para negociar convenios colectivos, calquera que sexa o seu ámbito de negociación.

b) A análise da totalidade dos convenios colectivos depositados na consellería competente en materia de emprego e relacións laborais e poderase indicar melloras ou carencias no recollido neste en relación coa promoción da igualdade e eliminación de todo tipo de discriminación por medio de recomendacións á mesa negociadora.

c) A organización, coordinada co órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes, de actividades de formación en igualdade dirixidas a empresas, organizacións empresariais, representacións de traballadores e traballadoras e organizacións sindicais.

d) A elaboración, con ocasión dos procesos electorais nos ámbitos empresariais e da Administración, de recomendacións xerais sobre o nivel axeitado de representación equilibrada de mulleres e homes, atendendo ao número de mulleres e de homes do censo electoral.

e) A elaboración de estudos, manuais de boas prácticas, guías, xornadas e outro tipo de material ou actividades formativas, para a promoción da igualdade na negociación colectiva.

f) As competencias que lle veñan atribuídas polo Acordo interprofesional galego sobre procedementos extraxudiciais de conflitos de traballo.

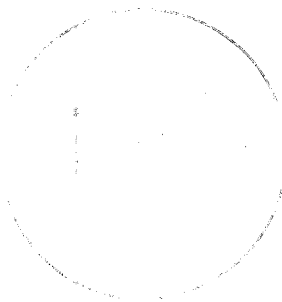
g) Aquelas outras competencias que lle sexan conferidas pola Xunta de Galicia, pola consellería competente en materia de emprego e relacións laborais ou, de ser

XUNTA
DE GALICIA

o caso, polo órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes, e as que lle atribúa o Acordo marco interprofesional de ámbito autonómico sobre a igualdade entre mulleres e homes.

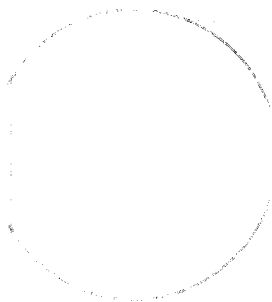
Artigo 132. Composición da Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva

1. A Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva estará integrada como segue:

- a) A presidencia, que será desempeñada pola presidenta ou presidente do Consello Galego de Relacións Laborais, dotada de voto de calidade.
- b) Tres persoas en representación das organizacións sindicais máis representativas, con implantación en Galicia.
- c) Tres persoas en representación das organizacións empresariais máis representativas, con implantación en Galicia.

A Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva poderá contar, de ser necesario, co asesoramento de tres persoas de recoñecido prestixio en materia de igualdade que por proposta da presidencia, oído o órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes, serán designadas por decisión adoptada por consenso das demais persoas membros da propia Comisión.

2. Como mínimo o 50 % das persoas integrantes da Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva con dereito ao voto deberán pertencer ao sexo menos representado na poboación laboral activa en Galicia.

Artigo 133. Regulamento da Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva

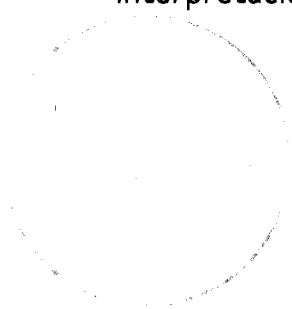
A Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva dotarase das súas propias normas de organización e funcionamento, que establecerán o réxime de reunións, que terá, cando menos, unha periodicidade trimestral, así como o réxime de adopción de acordos.

Artigo 134. O acordo marco interprofesional de ámbito autonómico sobre a igualdade de mulleres e homes

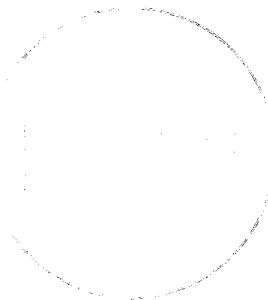
1. O Consello Galego de Relacións Laborais, no exercicio das súas competencias, promoverá a convocatoria do órgano competente en materia de igualdade entre mulleres e homes, das asociacións empresariais e das organizacións sindicais máis representativas no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, co obxectivo de lograr, consonte ao disposto no artigo 83.2 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto legislativo 2/2015, do 23 de outubro, un acordo marco interprofesional de ámbito autonómico sobre igualdade de mulleres e homes.
2. Conseguido o acordo, o Consello Galego de Relacións Laborais, dentro do primeiro trimestre de cada ano natural, convocará as referidas asociacións empresariais e as organizacións sindicais máis representativas coa finalidade de mellorar o seu contido e adaptalo á situación laboral, así como de verificar a súa execución.
3. En calquera momento da negociación do acordo ou das súas posteriores revisións, poderase solicitar o asesoramento da Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva, sen prexuízo de que, ademais, no Acordo marco interprofesional de ámbito autonómico sobre a igualdade entre mulleres e homes, se lle atribúan as competencias de interpretación e de aplicación características dunha comisión paritaria.

Artigo 135. Códigos de boas prácticas

O Consello Galego de Relacións Laborais poderá elaborar códigos orientativos de boas prácticas ou, se así o decide a presidencia, encargar a súa elaboración a persoas expertas na materia á cal se refira o código, así como a persoas membros sen voto da Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva.

Artigo 136. Control de legalidade dos convenios colectivos

1. A consellería competente en materia de relacións laborais solicitaralle informe á Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva, no exercicio da súa competencia de velar polo respecto do principio de igualdade nos convenios colectivos, de conformidade co disposto no artigo 90.6 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto legislativo 2/2015, do 23 de outubro, cando os convenios colectivos puideran conter discriminacións directas ou indirectas por razón de sexo e proceda obter o asesoramento dos organismos de igualdade das comunidades autónomas atendendo ao ámbito territorial dos devanditos convenios.

2. A impugnación de oficio dos convenios colectivos que conteñan cláusulas discriminatorias ou que atenten contra a igualdade de trato e oportunidades será realizada pola consellería competente en materia de emprego e relacións laborais, segundo o establecido na lexislación vixente.

3. A consellería competente en materia de relacións laborais comunicarlle á Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva as impugnacións realizadas de oficio ante a xurisdición social dos convenios colectivos que puideran conter cláusulas discriminatorias, directas ou indirectas, por razón de sexo. Tamén se lle comunicarán estas impugnacións ao órgano da Administración xeral competente en materia de igualdade.

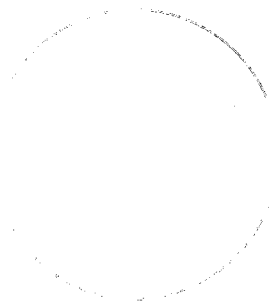

Artigo 137. Fomento da composición equilibrada da representación legal de traballadores e traballadoras de Galicia

1. A Administración autonómica fomentará, sen vulnerar a liberdade sindical, unha composición equilibrada entre ambos os sexos na representación legal da totalidade do persoal funcionario, estatutario ou laboral ao seu servizo e na representación legal do persoal de empresas radicadas en Galicia.

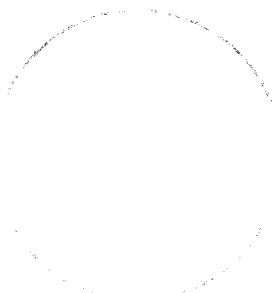
2. Para estes efectos, e sen prexuízo doutras actuacións de sensibilización, a Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva poderá elaborar, con ocasión de calquera proceso electoral, recomendacións xerais sobre o nivel axeitado de representación equilibrada de mulleres e homes atendendo ao número de mulleres e de homes do censo de cada unidade electoral.

Artigo 138. Composición equilibrada da participación institucional das organizacións sindicais e das asociacións empresariais

Cada organización sindical ou asociación empresarial exercerá os seus dereitos de participación institucional en calquera organismo da Comunidade Autónoma de Galicia conforme criterios de equilibrio entre ambos os sexos.

TÍTULO IV

Promoción da igualdade de mulleres e homes no eido local

CAPÍTULO I

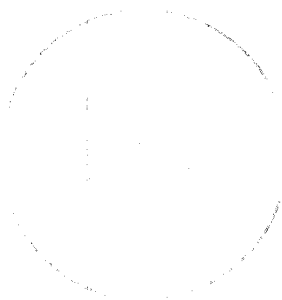
Disposicións xerais

Artigo 139. Promoción autonómica de medidas municipais de igualdade

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia promoverá que as entidades locais incorporen a perspectiva de xénero en todas as súas políticas, programas e accións administrativas, así como o uso dunha linguaxe e unha imaxe non sexistas.
2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia colaborará, a través da consellería con competencias en materia de igualdade, coas entidades locais para, con pleno respecto a súa autonomía, garantir a igualdade entre mulleres e homes en todo o territorio da comunidade autónoma.
3. En particular, a través da consellería con competencias en materia de igualdade fomentará, entre outras, as seguintes medidas:
 - a) O afianzamento da oferta de formación en materia de igualdade e prevención e loita contra a violencia de xénero dirixida ao conxunto do persoal ao servizo da Administración local de Galicia.
 - b) A consolidación da Rede de Centros de Información á Muller da Comunidade Autónoma de Galicia para o fomento das políticas de igualdade no ámbito local.
 - c) A colaboración e coordinación coa Administración local para o deseño e implantación de programas e medidas de conciliación e promoción da igualdade entre mulleres e homes.
 - d) A coordinación e colaboración coas entidades locais en materia de sensibilización, prevención e atención integral en materia de violencia de xénero.
 - e) A consolidación das mesas de coordinación interinstitucional contra a violencia de xénero.
 - f) A implementación de plans municipais de igualdade, de programas de cidade segura e de bancos municipais de tempo nos termos previstos nesta lei.
 - g) A oferta de servizos de atención e acompañamento ás mulleres en situación de vulnerabilidade no ámbito local.

h) A oferta de servizos de atención e acompañamento ás mulleres en situación de vulnerabilidade a través da Rede de Centros de Información á Muller (CIM).

Artigo 140. Colaboración municipal na execución dos plans e medidas de igualdade autonómicos

1. A Administración autonómica promoverá a colaboración coas entidades locais na execución dos plans e medidas de igualdade que adopte.
2. Na elaboración dos plans e medidas, teranse en conta as especiais características dos concellos pouco poboados e/ou con núcleos moi dispersos, co fin de que alcancen a totalidade da poboación.

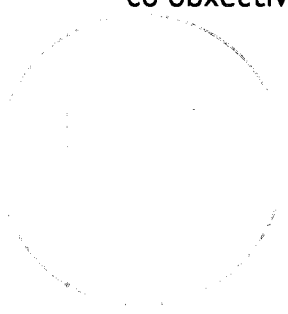
CAPÍTULO II

Centros de información á muller

Artigo 141. *Centros de información á muller*

1. A consellería con competencias en materia de igualdade promoverá a creación e o mantemento de recursos de carácter permanente desde os cales se articule unha intervención global dirixida ás mulleres e que proporcionan asesoramento xurídico, atención psicolóxica, orientación profesional e sociolaboral, así como calquera outra información encamiñada á consecución da igualdade efectiva entre mulleres e homes.

2. En especial, apoiará a extensión da Rede de centros de información á muller co obxectivo de garantir o acceso de todas as mulleres de Galicia a estes recursos.

CAPÍTULO III

Plans municipais de igualdade

Artigo 142. A Carta europea para a igualdade de mulleres e homes na vida local como inspiración dos plans municipais de igualdade

A Administración autonómica promoverá que os plans municipais de igualdade que se elaboren, estean inspirados na Carta europea para a igualdade de mulleres e homes na vida local, promovida e aprobada polo Consello de Municipios e Rexións de Europa e os seus asociados, e que inclúan, en consonancia coa responsabilidade democrática dos concellos, sobre a cal se sustenta esa carta, os compromisos destes para favorecer a aplicación efectiva do dereito á igualdade de xénero.

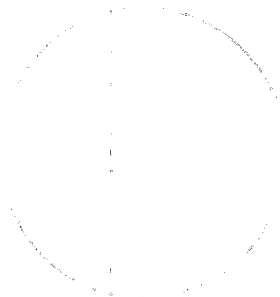

CAPÍTULO IV

Programas municipais de cidade segura

Artigo 143. *Finalidade dos programas municipais de cidade segura*

1. Os programas municipais de cidade segura teñen por finalidade crear espazos urbanos libres de violencia e acoso sexual e por razón de sexo para facilitar a súa utilización en igualdade polas mulleres e polos homes.
2. Para o deseño e execución destes programas, teranse en conta necesidades especiais das familias con fillos e fillas menores, das mulleres con mobilidade reducida e das mulleres maiores.
3. Os programas municipais de cidade segura poderán ser elaborados voluntariamente por un concello ou por varios concellos coordinados para iso, ou a través dos órganos dunha área metropolitana, dunha mancomunidade de municipios ou dun consorcio local constituído polos concellos implicados.
4. Os programas municipais de cidade segura estarán suxeitos á permanente revisión a prol de acadar un maior alcance e unha mellor eficacia.
5. Fomentarase a creación de mesas de coordinación interinstitucional de cidade segura.

Artigo 144. *Contido dos programas municipais de cidade segura*

As medidas incluídas nos programas municipais de cidade segura terán en conta as circunstancias de cada núcleo urbano e das súas zonas e barrios, e poderán incluír, entre outras medidas posibles, as seguintes:

- a) Medidas tendentes a implementar sendas seguras fronte a agresións e atropelos entre as estacións de autobuses e de trens, as paradas de vehículos de transporte urbano, os barrios residenciais e as zonas de actividade laboral, docente, comercial ou lúdica. Estas sendas seguras deberán cumprir condicións de calidade, limpeza e iluminación nocturna.
- b) Medidas tendentes a garantir a seguridade das paradas de vehículos de transporte urbano e, entre elas, a posibilitar as paradas a discreción da persoa usuaria, en especial pola noite, para facilitar o acceso á súa vivenda.
- c) Medidas tendentes a asegurar a localización e o deseño dos edificios de uso público e o seu contorno inmediato con criterios de seguridade, coa finalidade de promover a súa utilización efectiva por toda a cidadanía.
- d) Medidas tendentes a manter os espazos dedicados aos xogos da infancia e á sociabilidade de persoas maiores, en condicións de accesibilidade, calidade, seguridade, limpeza e proximidade coas vivendas.
- e) Medidas tendentes a potenciar a accesibilidade universal así como unha sinalización urbana clara, precisa e ben situada, en condicións de uniformidade dentro da poboación e sen camuflar pola paisaxe, para poder coñecer onde se está e a onde se vai.
- f) Medidas tendentes a incrementar a seguridade daquelas zonas urbanas nas que se denuncien situacións de acoso na rúa, en especial de noite.
- g) Medidas tendentes a mellorar as infraestruturas urbanas coa finalidade de evitar espazos pouco visibles e, de non ser posible evitalos, incrementar a iluminación, eliminar acochos, colocar cámaras, sinalizar camiños alternativos, ou calquera outra medida que aumente a visibilidade.

CAPÍTULO V

Bancos municipais de tempo

Artigo 145. *Finalidade e organización dos bancos municipais de tempo*

1. Os concellos poderán constituír, de forma voluntaria, bancos municipais de tempo co obxecto de lles facilitar ás persoas empadroadas no correspondente municipio, ou noutro termo limítrofe, a conciliación da súa vida persoal, familiar e laboral mediante a realización de labores domésticas concretas, en especial aquelas que exixan desprazamentos, como a realización da compra diaria ou de xestións de índole administrativa, e de labores de coidado ou mera compañía de menores de idade ou de persoas dependentes, articulados sobre un sistema de intercambio destinado a subministrar servizos e/ou coñecementos, entre persoas do contorno, e cuxa medida de transacción son as horas de tempo.
2. Para os efectos do disposto no número 1, os concellos xestionarán as correspondentes bases de datos nas que figuren as persoas demandantes dos labores indicados e as persoas que voluntariamente se ofrezan a realízalos. O tratamento dos datos persoais que puideran conterse nas referidas bases de datos axustarase ao disposto na normativa de protección de datos.
3. Os labores desenvolvidos no marco dos bancos municipais de tempo teñen a consideración de actividades de acción voluntaria e rexeranse polo disposto na Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria, e non poderán en ningún caso substituír o traballo retribuído.

Artigo 146. Funcionamento dos bancos municipais de tempo

1. A partir dos datos das bases de datos de persoas voluntarias e de persoas demandantes de labores comunitarios, o banco de tempo ofertaralles a aquelas os labores demandados para os que se ofrecen e estean capacitadas, poñendoas en contacto con estas para alcanzar a recíproca aceptación.
2. As persoas que se inscriban como demandantes de labores comunitarios poderán, pola súa vez, inscribirse como voluntarias, caso en que se procurará conectar as persoas que teñan dispoñibilidades e necesidades de tempo que sexan complementarias, coa finalidade de poñelas en contacto e de favorecer o intercambio mutuo de tempo.

TÍTULO V

Estatuto das mulleres rurais e do mar*Artigo 147. Os dereitos das mulleres no desenvolvemento rural e do mar*

1. A Administración xeral da comunidade autónoma, no marco das súas competencias, promoverá o dereito de igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes nos ámbitos agrogandeiro e pesqueiro, fomentando o apoderamento e a participación activa das mulleres no desenvolvemento económico, social, político e cultural do medio rural e do mar.

2. Para os efectos desta lei entenderase:

a) Por mulleres rurais todas as mulleres dedicadas de forma profesional á agricultura, á gandería, á silvicultura e demais actividades do sector agrario, á caza, ás actividades artesanais relacionadas coas anteriores, ás industrias agroalimentarias e a outras industrias do sector agrario de primeira transformación, ou as que obteñan, cando menos, un 25 % da súa renda destas actividades e dediquen, polo menos, un 25 % do seu tempo de traballo a elas.

b) Por mulleres do mar todas as mulleres dedicadas de forma profesional á extracción de recursos pesqueiros, actividades de marisqueo e acuicultura, que exploten ou posúan una empresa dedicada a unha actividade vinculada a calquera das fases das cadeas de produción, transformación, comercialización, distribución e comercio polo miúdo de produtos da pesca e da acuicultura, así como as contratadas ou representantes en organizacións pesqueiras, e redeiras e, en xeral, calquera actividade profesional vinculada ao sector marítimo-pesqueiro, ou as que obteñan, cando menos, un 25 % da súa renda destas actividades e dediquen, polo menos, un 25 % do seu tempo de traballo a estas.

3. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico velarán en especial, nas actividades que desenvolvan, porque as mulleres rurais e do mar gocen de xeito efectivo dos seguintes dereitos sen que, en ningún caso, poidan prevalecer desigualdades por razón de sexo ou pola ruralidade-mar:

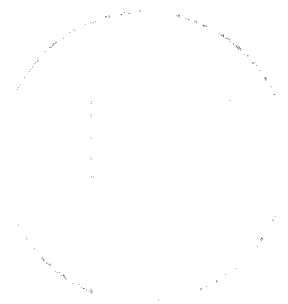
a) A participar, en condicións de igualdade e de maneira efectiva, na formulación e execución dos plans de desenvolvemento rural e do mar.

b) A acceder en condicións de igualdade ao máis alto grao de saúde física e mental e, en particular, a centros de atención socio-sanitaria, información, consellos e servizos de planificación familiar axeitados.

- c) A acceder á formación e educación formal e non formal, incluídas as accións formativas de alfabetización funcional, así como a todos os servizos comunitarios e de divulgación, co fin de aumentar as súas competencias técnicas e dixitais.
- d) A organizar grupos de autoaxuda, e constituír asociacións e cooperativas co fin de acceder en condicións de igualdade ás oportunidades económicas mediante o emprego por conta propia ou por conta allea.
- e) A participar en todas as actividades comunitarias.
- f) A acceder en condicións de igualdade ás tecnoloxías apropiadas para o acceso aos servizos financeiros, aos créditos e préstamos destinados ao sector primario e aos servizos de comercialización.
- g) A acceder en condicións de igualdade á terra, á utilización e xestión dos recursos naturais, e a obter un trato igual ou prioritario nas reformas agrarias e nos plans de loita contra o despoboamento.
- h) A acceder a un emprego digno, estable e de calidade, gozar da igualdade de remuneración e acceder ás prestacións sociais, así como a calquera actividade xeradora de ingresos.
- i) A estar protexidas de todas as formas de violencia.

Artigo 148. *Integración da perspectiva de xénero nas políticas rurais e do mar*

En aplicación do principio de transversalidade da igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes, a Administración xeral e o sector público autonómico de Galicia terán en conta no deseño e execución das políticas sobre medio rural e do mar, ademais dos criterios de actuación establecidos no artigo 20, os seguintes:

- a) Promover o acceso ao emprego das mulleres nas explotacións agrarias, na actividade agroindustrial e nas actividades profesionais do mar, e fomentar o autoemprego e o emprendemento feminino cara a reducir as taxas de paro e aumentar a ocupación feminina nos sectores agrario e do mar.
- b) Profesionalizar a actividade laboral das mulleres a través da mellora da súa formación, capacitación e do apoio ao desenvolvemento da súa carreira profesional.
- c) Incentivar a cotitularidade das explotacións agrarias e empresas agroalimentarias e pesqueiras.
- d) Promover a corresponsabilidade e medidas de conciliación para mulleres e homes nas zonas rurais e do mar.
- e) Garantir a seguridade e saúde no traballo das mulleres rurais e do mar.
- f) Visibilizar e recoñecer o papel que as mulleres veñen desenvolvendo na actividade agraria, agroalimentaria e pesqueira.
- g) Fomentar a integración das mulleres na dirección das explotacións agrarias, empresas agroalimentarias e pesqueiras, grupos de desenvolvemento rural e pesqueiro, sociedades cooperativas, organizacións de produtores interprofesionais, consellos reguladores e demais órganos de xestión de signos distintivos e marcas de calidade diferenciada.

Artigo 149. *Visibilización das mulleres rurais e do mar*

1. Coa finalidade de visibilizar a realidade das mulleres rurais e do mar, e de recoñecer a súa achega aos sectores agrario e marítimo-pesqueiro, as estatísticas, estudos e investigacións que teñan unha eventual repercusión en cuestións de xénero realizadas polas consellerías competentes en materia agraria e pesqueira incluírán sistematicamente a variable sexo, de conformidade co artigo 27. Para estes efectos, as definicións estatísticas facilitarán a análise dos datos con perspectiva de xénero para poder así coñecer as diferenzas existentes nos valores, situacións, roles, preocupacións, necesidades, condicións e aspiracións das mulleres e dos homes nas zonas rurais e pesqueiras, con especial atención ás circunstancias vinculadas ao xénero, como a asunción de responsabilidades parentais e familiares.

2. As consellerías competentes en materia agraria e pesqueira habilitarán un espazo na súa páxina web oficial no que se publicarán:

a) As estatísticas, estudos e investigacións aos que se refire o número 1, ou un enlace directo ao lugar onde estes estean dispoñibles.

b) As recomendacións e boas prácticas en materia de igualdade entre mulleres e homes que, no seu caso, se recollan nos estudos e investigacións.

c) As análises que as consellerías fagan, con perspectiva de xénero, das estatísticas, estudos e investigacións aos que se refire o número 1.

d) Anualmente, un informe que recolla as principais estatísticas, estudos e investigacións con respecto ás mulleres nas zonas rurais e costeiras non urbanas.

3. As estatísticas, estudos e investigacións aos que se refire o número 1, as recomendacións e boas prácticas que no seu caso conteñan, e as análises que as mesmas consellerías fagan, teranse en conta na formulación e execución dos plans de desenvolvemento rural e do mar e, en xeral, nas políticas agrarias e do mar das consellerías con competencias na materia, ou de calquera outra consellería cando, no exercicio das súas competencias propias, teñan repercusión nas mulleres de zonas rurais ou pesqueiras.

Artigo 150. Participación das mulleres nos plans de desenvolvemento rural e pesqueiros

1. Na formulación e execución de todos os plans de desenvolvemento rural e pesqueiros, nos seus distintos niveis, garantirase a participación das asociacións de mulleres rurais e do mar legalmente constituídas, para cuxo efecto, as consellerías con competencias en materia agraria e pesqueira as informarán e convocarán ás reunións, en plano de igualdade, cos demais axentes sociais do eido rural e do mar.
2. Na composición do Consello Asesor da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, e do Consello Galego da Pesca garantirase, cando menos, dúas representantes elixidas, respectivamente, polas asociacións de mulleres rurais e do mar legalmente constituídas.

Artigo 151. Participación das mulleres en organizacións agrarias e marítimo-pesqueiras e criterios preferentes para as axudas

1. As consellerías competentes en materia agraria, agroalimentaria, de desenvolvemento rural e pesqueiro promoverán que nos órganos de goberno das asociacións e organizacións profesionais, empresariais e sindicais dos ámbitos pesqueiro e agroalimentario, exista unha presenza de, polo menos, o 40 % de mulleres.
2. As bases reguladoras das axudas, subvencións e demais medidas de apoio aos sectores agrario, agroindustrial ou pesqueiro, poderán establecer un criterio específico que valore a titularidade ou cotitularidade de mulleres de explotacións agrarias, buques e instalacións pesqueiras, marisqueiras e acuícolas, que deberá garantir en todo caso o principio obxectividade e non discriminación.
3. De tratarse de persoas xurídicas aplicarase o criterio de valoración no caso de que a porcentaxe ou as participacións sociais en mans de mulleres sexan, como mínimo, do 40 %.
4. Nas bases reguladoras de axudas e subvencións do ámbito agrario, agroalimentario e pesqueiro nas que, pola súa natureza, está xustificada a incorporación de cláusulas de igualdade, poderán introducirse actuacións ou condicións de obrigado cumprimento, dirixidas á consecución efectiva da igualdade de xénero por parte das persoas ou entidades solicitantes.
5. Os proxectos de investigación ou estudos que reciban axudas das consellerías do eido rural e do mar, incluírán a perspectiva de xénero, na medida en que esta sexa pertinente de acordo co seu obxecto.

Artigo 152. Apoderamento das mulleres rurais e do mar

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través das consellerías con competencias en materia agraria e do mar e, no seu caso, coa colaboración do órgano competente en materia de igualdade, fomentará a participación das mulleres rurais e do mar na toma de decisións e na vida pública das comunidades e, en concreto:

- a) Realizará campañas de sensibilización e impulsará encontros, foros e talleres de formación que promovan accións que visibilicen o labor das mulleres no ámbito rural e pesqueiro e avancen no seu apoderamento.
- b) Porá en valor a mulleres referentes nos sectores rurais e do mar para fomentar a ruptura de estereotipos de xénero e a autorrealización das persoas.
- c) Adoptará as medidas necesarias para que as asociacións de mulleres agrarias e do mar formen parte da interlocución e participación social.
- d) Incorporará nos convenios asinados en materia agraria e do mar un compromiso de fomento da participación das mulleres tanto no ámbito de actuación das entidades asinantes como nos seus órganos de decisión.
- e) Adoptará as medidas necesarias para que nas conferencias, foros de debate, xornadas, seminarios ou semellantes nos que interveñan as consellerías con competencias en medio rural e/ou mar, exista unha representación equilibrada de homes e mulleres entre as persoas intervenientes, relatores e asistentes.

Artigo 153. Fomento da capacitación dixital das mulleres rurais e costeiras non urbanas

Na formulación e execución de medidas dirixidas á dixitalización da economía nos eidos rural e pesqueiro, as consellerías con competencias en medio rural e mar e todas as demais competentes, tomarán en consideración a situación de desvantaxe particular na que se atopan as mulleres das zonas rurais e costeiras non urbanas. Para estes efectos, adoptaranse medidas para fomentar a súa alfabetización, capacitación e innovación dixital, e o acceso das mulleres rurais e do mar ao uso de tecnoloxías da información e da comunicación.

Artigo 154. Políticas de emprego agrario e pesqueiro

1. Na totalidade das políticas desenvoltas pola consellería con competencias en materia de emprego, terase en conta de xeito prioritario a situación das mulleres do medio rural e das mulleres do sector marítimo-pesqueiro, aplicando un dobre enfoque de xénero e ruralidade-mar para que o dereito ao emprego das mulleres rurais e do mar sexa efectivo nos mesmos termos que para as demais mulleres e para os homes, traballen ou non en zonas rurais ou pesqueiras.

2. En particular e para eses fins, a consellería con competencias en materia de emprego adoptará, entre outras posibles, as seguintes medidas:

a) Implantar políticas activas de emprego destinadas a unha efectiva inserción laboral de mulleres rurais ou do sector marítimo-pesqueiro, tanto se son traballadoras por conta allea como se son traballadoras por conta propia.

b) Fomentar o emprendemento das mulleres rurais e do mar no eido da economía dixital a través de axudas á dixitalización das explotacións agrarias e empresas agroalimentarias e pesqueiras, coa finalidade de mellorar a produción ou de promover os produtos e servizos.

c) Adaptar programas de formación continua, e de teleformación, para facilitar a conciliación da vida persoal e familiar de mulleres e homes.

d) Promover boas prácticas na xestión do tempo de traballo.

e) Impartir formación específica en materia de prevención de riscos laborais e saúde laboral especificamente enfocados con perspectiva de xénero.

f) Asesorar para a implementación de plans de igualdade naquelas empresas que, polo seu cadro de persoal, non estean legalmente obrigadas a iso.

g) Impulsar a realización de auditorías de xénero nas empresas agrarias, de primeira transformación agraria e do sector marítimo-pesqueiro.

h) Fomentar a inclusión nos convenios colectivos, do campo e do mar, de cláusulas antidiscriminatorias e de medidas para facelas efectivas en todos os eidos e, en especial, no acceso ao emprego, na promoción profesional, retribucións, maternidade e conciliación corresponsable, e acoso no traballo.

Artigo 155. Prevención de riscos no traballo agrario e pesqueiro

A consellería con competencias en materia de emprego impulsará as medidas necesarias para garantir a seguridade e saúde no traballo das mulleres rurais e do mar nos termos establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais. Para tales efectos, as circunstancias do traballo agrario e marítimo-pesqueiro a tomar en consideración para a avaliación dos riscos laborais e para a adopción das correspondentes medidas preventivas, analizaranse co dobre enfoque que ofrece a perspectiva de xénero e a ruralidade-mar, sen que en ningún caso as desigualdades por razón de sexo ou pola ruralidade-mar poidan xustificar a diminución no nivel de seguridade no traballo.

Artigo 156. Conciliación da vida persoal, familiar e laboral no traballo vinculado aos sectores agrario, agroalimentario e marítimo-pesqueiro

1. De conformidade co principio reitor de equilibrio territorial establecido no artigo 4.e) da Lei 5/2021, do 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través das consellerías en cada caso competentes, procurará que o acceso das mulleres e homes residentes en zonas rurais e costeiras non urbanas, que traballen por conta allea ou propia, aos recursos públicos establecidos para a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, sexa equiparable ao das persoas residentes en zonas urbanas.

2. O órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia competente en materia de igualdade, en colaboración coas consellerías en cada caso competentes:

a) Promoverá a realización de estudos e estatísticas sobre o uso do tempo dedicado por mulleres e homes ao traballo produtivo, reprodutivo e de coidado en zonas rurais e costeiras non urbanas.

b) Difundirá os resultados dos estudos e estatísticas para visibilizar o traballo reprodutivo e de coidado nas zonas rurais e costeiras non urbanas, e para sensibilizar no uso de dereitos de conciliación e corresponsabilidade.

c) Colaborará na preparación e difusión de campañas que promovan a corresponsabilidade e a conciliación e que supoñan rachar cos roles de xénero.

Artigo 157. Violencia e acoso no traballo agrario e do mar

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da consellería competente en materia de emprego, promoverá enquisas e estudos para valorar a incidencia da violencia de xénero e o acoso sexual e por razón de sexo no traballo agrario e do mar, así como a incidencia da violencia e acoso laboral nas mulleres que traballan no sector agrario e do mar. Igualmente, organizará actividades formativas dirixidas a empresas, cooperativas, organizacións empresariais e organizacións sindicais dos sectores agrario e marítimo-pesqueiro, así como a asociacións de mulleres rurais e do mar.

Así mesmo procurará que o acceso das mulleres residentes en zonas rurais e costeiras non urbanas aos recursos públicos establecidos para a prevención e a atención das situacións de violencia e acoso no traballo agrario e do mar, sexa equiparable ao das residentes en zonas urbanas.

Artigo 158. *Titularidade compartida das explotacións agrarias*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia fomentará a constitución de explotacións agrarias de titularidade compartida nos termos previstos pola Lei 5/2011, do 4 de outubro, de titularidade compartida das explotacións agrarias, mediante a adopción das seguintes medidas:

- a) Campañas informativas e de difusión relativas ao réxime das explotacións agrarias de titularidade compartida.
- b) Asesoramento técnico para realizar a inscrición rexistral da titularidade compartida.

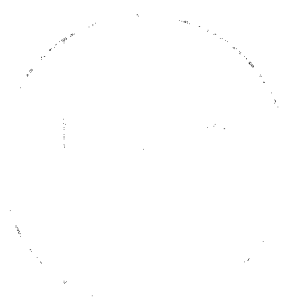
2. As medidas de promoción sobre o réxime de titularidade compartida das explotacións agrarias proxectaranse, en particular, sobre aquelas de maior entidade atendendo á superficie da explotación, á súa produtividade económica, á xeración de emprego, ao impacto ambiental ou á recepción de axudas públicas.

Artigo 159. Redes de mulleres rurais e do mar titulares de empresas

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través das consellerías con competencias en materia rural ou do mar, fomentará a creación de redes de mulleres titulares de explotacións agrarias, empresas agroalimentarias e pesqueiras, ou doutras sitas en zonas rurais ou pesqueiras, para transferencia de coñecementos e experiencias.

Artigo 160. *Fomento do movemento asociativo de mulleres rurais e do mar*

1. A Administración autonómica fomentará o movemento asociativo de mulleres rurais e do mar a través de medidas informativas, formativas e, se é o caso, de apoio económico, cando nun determinado sector produtivo ou territorio se aprecien dificultades especiais de organización do movemento asociativo a pesar de haber un significativo número de mulleres ocupadas no devandito sector ou territorio.

2. Créase o Premio Muller Rural e do Mar de Galicia que será organizado anualmente polas consellerías con competencias en desenvolvemento rural e pesqueiro. As súas bases desenvolveranse regulamentariamente.

TÍTULO VI

As condicións de emprego en igualdade na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no Sector público autonómico

CAPÍTULO I

Criterios de actuación no emprego público

Artigo 161. Criterios de actuación na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no sector público autonómico

1. En aplicación do principio de transversalidade da igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes, a Administración xeral e o sector público autonómico de Galicia seguirán, no ámbito do emprego público, os criterios de actuación establecidos no artigo 20 e, en particular, buscarán:

a) Remover os obstáculos que impliquen a pervivencia de calquera tipo de discriminación co fin de acadar condicións de igualdade entre mulleres e homes no acceso ao emprego público e no desenvolvemento da carreira profesional.

b) Fomentar a formación en igualdade da totalidade do persoal, tanto no acceso ao emprego público, a través do contido dos temarios, como ao longo da carreira profesional.

c) Establecer medidas efectivas para eliminar calquera discriminación retributiva, directa ou indirecta, por razón de sexo entre mulleres e homes.

d) Facilitar a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, e a corresponsabilidade, sempre sen menoscabo da promoción profesional.

e) Garantir a implementación do teletraballo con perspectiva de xénero.

f) Establecer medidas efectivas de protección fronte ao acoso sexual e por razón de sexo no traballo.

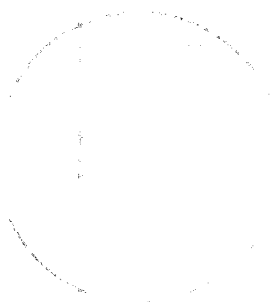
g) Protexer fronte á violencia de xénero, acoso sexual e acoso por razón de sexo causados por terceiras persoas relacionadas co traballo.

2. Para os efectos do establecido no parágrafo anterior, o Plan de igualdade regulado no artigo 72 da Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia, establecerá os obxectivos para alcanzar en materia de promoción da igualdade de trato e oportunidades no emprego público, así como as estratexias ou medidas a adoptar para a súa consecución.

O devandito plan será obxecto de negociación, e no seu caso acordo, coa representación legal do persoal empregado público na forma que se determine na lexislación sobre negociación colectiva na Administración pública e o seu cumprimento será avaliado de xeito periódico.

Artigo 162. *Órganos competentes*

Correspóndelle á consellería con competencias en materia de función pública, coa colaboración da consellería competente en materia de igualdade, velar pola aplicación transversal da igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes no eido do emprego público así como polo cumprimento dos criterios establecidos no artigo anterior.

CAPÍTULO II

O acceso e a promoción no emprego público galego

Artigo 163. *Fomento da composición equilibrada do persoal*

1. A Administración pública galega fomentará, a través das medidas contidas nos seguintes artigos deste capítulo, a composición equilibrada entre os sexos do persoal funcionario, eventual, interino, estatutario ou laboral ao seu servizo, tanto a nivel global coma no nivel de cada corpo, escala, grupo ou categoría.
2. A Administración autonómica fomentará, en especial, o acceso das mulleres aos postos de grao superior, e, para estes efectos, as medidas contidas nos seguintes artigos deste capítulo aplicaranse tamén nas probas de promoción interna.

Artigo 164. Informe de impacto de xénero das ofertas de emprego público

As ofertas de emprego público esixirán a elaboración, con carácter previo á celebración da comisión de persoal, dun informe de impacto de xénero que será emitido polo órgano competente en materia de igualdade, coa finalidade de detectar situacións de desvantaxe particular entre mulleres e homes en relación coa oferta dos distintos corpos, escalas ou categorías incluídos nela. O devandito informe non será vinculante.

Artigo 165. Composición paritaria dos órganos de selección e comisións de valoración

Para o conxunto da oferta pública de emprego, tanto se se trata de acceso ao emprego como se se trata de promoción interna, a composición dos órganos de selección do persoal da Administración pública galega será paritaria. Para os efectos de acadar esta paridade, na designación dos membros de cada órgano de selección ou comisión de valoración, a Administración xeral ou as entidades do sector público autonómico de Galicia, terán presente a paridade entre mulleres e homes, procurando, se o número de membros que hai que designar fose impar, que a diferenza entre os membros de ambos os sexos non exceda dun.

Idénticas exixencias se aplicarán na designación atribuída a cada instancia diferente da Administración pública galega.

Artigo 166. *Actuacións especiais en casos de infrarrepresentación*

1. Cando nun determinado corpo, escala, grupo ou categoría da Administración pública galega se verificase a infrarrepresentación do sexo feminino, na oferta de emprego público establecerase que, de existir méritos iguais entre dúas ou máis persoas candidatas, serán admitidas as mulleres.

2. Enténdese, para estes efectos, a existencia de infrarrepresentación cando no corpo, escala, grupo ou categoría exista unha diferenza porcentual de, polo menos, vinte puntos entre o número de mulleres e o número de homes.

Artigo 167. Coincidencia da data do exame co parto da muller aspirante

As convocatorias dos procesos selectivos convocados pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico recollerán a posibilidade de aprazar a data de realización daqueles exercicios que coincidan coa data do parto ou cos primeiros días do puerperio.

Artigo 168. Accións positivas nas actividades formativas

Nos cursos, nas xornadas ou noutras actividades formativas, que teñan contidos relativos a actividades nas que as mulleres estean infrarrepresentadas, organizadas ou financiadas pola Administración xeral ou por unha entidade do sector público autonómico de Galicia, reservarase un cincuenta por cento das prazas, para mulleres que reúnan os requisitos exixidos na convocatoria. As mulleres só accederán a esta quenda reservada unha vez cubertas todas as prazas da quenda non reservada.

CAPÍTULO III

Formación en igualdade e a igualdade e a transparencia retributiva no emprego público

Artigo 169. Formación en igualdade e prevención e loita contra a violencia de xénero

1. A Administración xeral e o sector público autonómico de Galicia adoptarán as medidas necesarias para garantir a formación continua do seu persoal en materia de igualdade entre mulleres e homes e de prevención e loita contra a violencia de xénero, co fin de ampliar as súas competencias nestas materias e fortalecer a introdución da perspectiva de xénero en todas as áreas de xestión.
2. Regulamentariamente establecerase a formación en igualdade e prevención e loita contra a violencia de xénero no emprego público.

Artigo 170. Niveis de coñecemento

No emprego público, establécense tres niveis de coñecemento en materia de igualdade de xénero e prevención e loita contra a violencia de xénero:

- a) Nivel básico: acreditará unha competencia inicial, que permita a inclusión progresiva do principio de igualdade nos procesos habituais de traballo, cunha duración mínima de 20 horas.
- b) Nivel medio: acreditará unha competencia media, que permita integrar o enfoque de xénero en ámbitos materiais concretos de competencia das administracións públicas: subvencións, contratos, xestión de recursos humanos, produción normativa ou xestión administrativa, e o coñecemento e comprensión da violencia de xénero, cunha duración mínima de 150 horas.
- c) Nivel superior: acreditará unha competencia alta, que permita o coñecemento e aplicación práctica do enfoque integrado ou de xénero, cunha duración mínima de 500 horas.

Artigo 171. Temarios dos procesos selectivos e formación do persoal de novo ingreso

1. Os temarios, tanto dos procesos de selección para o ingreso no emprego público como dos procesos de promoción interna, competencia da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou do sector público autonómico, incluírán contidos relativos ao principio de igualdade de mulleres e homes e á prevención e loita contra a violencia de xénero.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ofertaralle ao persoal de novo ingreso a formación básica en materia de igualdade de xénero e prevención e loita contra a violencia de xénero prevista no artigo 170.

3. En todos os contidos formativos obrigatorios dirixidos ao persoal de novo ingreso incluíranse unidades didácticas sobre a perspectiva de xénero e a súa integración nas políticas preventivas e de promoción da saúde, para contemplar as diferencias existentes en relación cos riscos característicos e as necesidades de mulleres e homes. Así mesmo incorporarase como un dos aspectos a tratar o acoso sexual e o acoso por razón de sexo no traballo.

Artigo 172. Principios de igualdade e transparencia retributiva

1. A Administración xeral e as entidades do sector público autonómico de Galicia garantirán a igualdade de retribucións salariais e extrasalariais por traballo de igual valor entre mulleres e homes no ámbito do todo o seu persoal, sen que poida producirse discriminación por razón de sexo en ningún dos elementos ou condicións das retribucións.

2. A Administración xeral e as entidades do sector público autonómico de Galicia integrarán, de conformidade co establecido no artigo 3 do Real decreto 902/2020, do 13 de outubro, de igualdade retributiva entre mulleres e homes, un sistema de transparencia retributiva que, aplicado aos diferentes aspectos que determinan a retribución do seu persoal e sobre os seus diferentes elementos, permita obter información suficiente e significativa sobre o valor que se atribúe a devandita retribución.

CAPÍTULO IV

Medidas de conciliación e corresponsabilidade

Artigo 173. Garantías do exercicio dos dereitos de conciliación no emprego público

Para os efectos de garantir o exercicio, polo persoal ao seu servizo, dos dereitos de conciliación recoñecidos na normativa aplicable, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, realizarán campañas de información e formación que incidan na valoración positiva do exercicio deses dereitos de conciliación por parte do persoal.

Artigo 174. Salas de repouso e salas de lactación

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico facilitarán que as traballadoras embarazadas e as nais lactantes teñan a posibilidade de descansar comodamente en lugar apropiado, así como de aleitar o seu fillo ou filla con tranquilidade, ou de extraer o leite e conservalo.
2. As salas de lactación poderanse utilizar para a lactación artificial por parte de calquera das persoas proxenitoras e, para estes efectos, disporán dun queceleites. Tamén estarán dotadas de cambiadores.

Artigo 175. *Preferencia en cursos formativos autonómicos*

1. Nas convocatorias de actividades formativas darase preferencia ás persoas que, cumprindo cos requisitos, estean gozando dun permiso ou en situación de suspensión do contrato por nacemento ou adopción, garda con fins de adopción e acollemento, risco durante o embarazo e risco durante a lactación natural, redución de xornada ou en excedencia por coidado de fillos/as ou familiares, ou que gozasen deses dereitos ou do dereito á flexibilidade e adaptación da xornada dentro dos dous anos anteriores á convocatoria da actividade formativa.
2. Para quen estea gozando dunha excedencia por coidado de fillos/as xa superado o primeiro ano, a preferencia será absoluta e manterase ata dentro dos dous anos posteriores á finalización da excedencia.

Artigo 176. Dereitos preferentes para acceder ao teletraballo relacionados coa igualdade de xénero

1. As vítimas de violencia de xénero, sen límite temporal, e as traballadoras embarazadas, en parto recente ou en lactación natural, mentres duren estas situacións e ata que o/a menor cumpra tres anos, terán un dereito preferente absoluto, en concorrencia con outras, para acceder ao teletraballo.
2. As persoas con necesidades de conciliación da vida persoal, familiar e laboral terán un dereito preferente, en concorrencia con outras, á acceder ao teletraballo nos termos que se fixen regulamentariamente.

Artigo 177. Dereitos de conciliación das persoas teletraballadoras

1. As persoas teletraballadoras terán os mesmos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral que terían que estar realizando traballo presencial; en particular, terán dereito á flexibilización horaria, reducións e adaptacións da xornada ás que se refire o artigo 106 da Lei 2/2015, do 17 de abril, de emprego de Galicia, así como adaptación das condicións de traballo, por razóns de conciliación, nos mesmos termos que terían se o traballo fora presencial.

2. As preferencias establecidas no artigo anterior para o acceso ao teletraballo serán aplicables sen prexuízo de que as persoas utilicen os dereitos de conciliación que se lles recoñeza na normativa aplicable.

Artigo 178. A igualdade de xénero no teletraballo

O persoal que teletraballa ten dereito á igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes e, para estes efectos, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico:

- a) Terán en conta as características laborais do teletraballo na diagnose, implementación, aplicación, seguimento e avaliación dos plans e medidas que adopte dirixidas á igualdade de xénero e á conciliación.
- b) Posibilitarán a teleformación e garantirá o acceso das persoas teletraballadoras ás mesmas actividades formativas que o persoal que desenvolva presencialmente a súa actividade laboral.
- c) Terán en conta as particularidades do teletraballo na configuración e aplicación de medidas contra o acoso sexual e acoso por razón de sexo, especialmente canalizadas a través das comunicación telemáticas.
- d) Habilitarán canles de denuncia das situacións de violencia de xénero que se produzan no domicilio utilizado como local de traballo.

CAPÍTULO V

Medidas de prevención do acoso sexual e do acoso por razón de sexo

Artigo 179. Principio de erradicación do acoso sexual e do acoso por razón de sexo e medidas para a súa prevención

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o sector público autonómico, en aplicación do artigo 13 da Lei orgánica 10/2022, do 6 de setembro, de garantía integral da liberdade sexual, promoverán as condicións de traballo que eviten as condutas que atenten contra a liberdade sexual no traballo, incidindo especialmente no acoso sexual e o acoso por razón de sexo, incluídos os cometidos no ámbito dixital.
2. Coa finalidade de prever o acoso sexual e o acoso por razón de sexo, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades do sector público autonómico adoptarán as seguintes medidas:
 - a) Promover unha cultura corporativa de prevención e erradicación do acoso sexual e por razón de sexo a través de accións de información, formación e sensibilización do persoal para identificar esas situacións e previlas.
 - b) Elaborar un protocolo contra o acoso que formará parte do plan de igualdade ao que se refire o artigo 72 da Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia.
 - c) Aplicar o procedemento informal de solución nos termos previstos neste capítulo.
 - d) Mellorar as medidas de prevención do acoso sexual e por razón de sexo a través da negociación colectiva.
 - e) Organizar actividades formativas contra o acoso sexual e por razón de sexo, para a sensibilización do persoal.

Artigo 180. Declaración de principios de tolerancia cero en materia de acoso sexual e acoso por razón de sexo

Coa finalidade de asegurar que no ámbito de actuación da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do sector público autonómico o respecto á dignidade das persoas, adoptarase unha política de tolerancia cero en materia de acoso sexual e por razón de sexo que implementará medidas de prevención, sanción e reparación.

Para estes efectos, elaborárase unha declaración de principios de tolerancia cero en materia de acoso sexual e por razón de sexo na que constarán os seguintes aspectos:

- a) A ratificación do compromiso de tolerancia cero na loita contra o acoso sexual e por razón de sexo.
- b) A definición do acoso sexual e por razón de sexo a través de exemplos de doada comprensión.
- c) A lembranza a todo o persoal do deber de respectar a dignidade da persoa.
- d) A explicación do procedemento informal de solución.
- e) A identificación, en cada unidade administrativa ou en cada centro de traballo, do asesor ou asesora confidencial.
- f) A garantía dun tratamento serio e confidencial das denuncias formais e/ou do procedemento informal.
- g) A información da garantía de debida protección de quen denuncie e de quen testemuñe, salvo se se evidenciase a súa mala fe.
- h) A información das posibles sancións disciplinarias derivadas do acoso sexual e do acoso por razón de sexo.

Artigo 181. Accións de información, formación e sensibilización do persoal

1. A declaración de principios de tolerancia cero fronte ao acoso sexual e ao acoso por razón de sexo, a normativa contida no presente capítulo, e demais concordante que sexa de aplicación, será accesible para todo o persoal empregado público. Para estes efectos, publicarase na páxina web oficial da Xunta de Galicia e das demais entidades instrumentais que dispoñan desta.

2. A Escola Galega de Administración Pública, a Academia Galega de Seguridade Pública e os demais centros de formación do persoal ao servizo da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público, organizarán actividades formativas, contra o acoso sexual e o acoso por razón de sexo, para a sensibilización de todo o persoal, en cuxos criterios de selección se poderá ter en conta o feito de ocupar un posto de traballo que teña persoal ao seu cargo.

Artigo 182. *O procedemento informal de solución*

1. Para a tramitación do procedemento informal de solución, a dirección de persoal de cada unidade administrativa ou de cada centro de traballo, logo de audiencia da representación legal do persoal, designará un asesor ou asesora confidencial, preferiblemente unha muller. Esta función poderá realizala o delegado ou delegada de prevención de riscos laborais.

2. O asesor ou asesora confidencial recibirá, en todo caso, unha axeitada formación continua, e o tempo de formación deberá asimilarse a tempo de traballo.

3. As súas funcións consistirán en recibir as queixas de acoso sexual ou por razón de sexo e entrar en contacto de xeito confidencial coa persoa denunciada, coa compañía ou non da persoa denunciante, a elección desta, para manifestarlle a existencia dunha queixa sobre a súa conduta e as responsabilidades disciplinarias en que, de ser certas e de reiterarse as condutas denunciadas, podería incurrir.

4. Se os feitos revestisen carácter de delito perseguible de oficio ou mediante querela ou denuncia do Ministerio Fiscal, poñerá a queixa en coñecemento do órgano competente para incoar o procedemento disciplinario administrativo.

5. A presentación das queixas que dean inicio ao procedemento informal de solución terá carácter voluntario.

6. Ademais das funcións de tramitación dos procedementos informais de solución, o asesor ou asesora confidencial poderá propoñerlle á dirección do centro as recomendacións oportunas para unha mellor prevención do acoso sexual e por razón de sexo, e a dirección debe asumir as propostas axeitadas ao marco normativo vixente.

7. Garantirase, en todo caso, a debida protección do asesor ou asesora confidencial fronte ás represalias derivadas do exercicio de calquera das súas funcións.

Artigo 183. *O Procedemento disciplinario*

1. Se a persoa denunciante non se considera satisfeita na solución acadada no procedemento informal, ben por entender insuficientes as explicacións ofrecidas ou ben por producirse reiteración nas condutas denunciadas, se non considerou aconsellable acudir ao procedemento informal de solución ou facer uso do protocolo ao que se refire o artigo 179.2.b) ou, en todo caso, se os feitos revestisen caracteres de delito perseguible de oficio ou mediante querela ou denuncia do Ministerio Fiscal, incoarase un procedemento disciplinario contra a persoa denunciada, que se tramitará segundo as normas aplicables para a imposición de sancións moi graves ao persoal funcionario ou ao persoal laboral, sen prexuízo, se os feitos revestisen caracteres de delito perseguible de oficio ou mediante querela ou denuncia do Ministerio Fiscal, de lle comunicar os feitos ao xulgado de instrución ou ao Ministerio Fiscal.

2. No caso de comunicación dos feitos ao xulgado de instrución ou ao Ministerio Fiscal, e no caso de se seguiren actuacións penais por instancia da persoa denunciante, paralizarase o procedemento disciplinario contra a persoa denunciada mentres non recaia sentenza xudicial ou auto xudicial de sobresemento firme ou, se non hai actuación xudicial, en canto non decrete o arquivo o Ministerio Fiscal.

3. A denuncia poderase formalizar ante o asesor ou asesora confidencial, quen a poñerá en coñecemento do órgano competente para incoar o procedemento disciplinario.

4. En todo caso, garantirase a confidencialidade das partes implicadas durante a tramitación do procedemento disciplinario e a debida protección das persoas que denuncien ou testemuñen, salvo se se evidenciase a súa mala fe.

Artigo 184. *Negociación colectiva sobre acoso sexual e acoso por razón de sexo*

A través da negociación colectiva coa representación do persoal funcionario e laboral poderanse mellorar as medidas de prevención do acoso sexual e do acoso por razón de sexo establecidas no artigo 179 e, en especial, poderanse ampliar as prerrogativas e as funcións dos asesores ou asesoras confidenciais.

TÍTULO VII

Organización da igualdade

Artigo 185. Órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma competente en materia de igualdade

Son competencias do órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma competente en materia de igualdade as seguintes:

- a) Impulsar as actuacións conducentes á promoción da igualdade e á eliminación da discriminación entre mulleres e homes, así como á eliminación da violencia de xénero nos termos establecidos na Constitución e no Estatuto de autonomía de Galicia.
- b) Promover a incorporación do principio de igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes en todas as normas, políticas, actuacións, plans e estratexias da Xunta de Galicia, en cumprimento do principio de transversalidade.
- c) Planificar, deseñar, coordinar e avaliar a xestión das políticas da Xunta de Galicia en materia de igualdade entre mulleres e homes, erradicación da violencia de xénero e promoción da corresponsabilidade entre mulleres e homes no ámbito persoal, familiar e laboral.
- d) Establecer e fomentar relacións de cooperación cos organismos competentes en materia de igualdade da Administración xeral do Estado, das comunidades autónomas e da Administración local, así como cos organismos internacionais e comunitarios en materia de igualdade de oportunidades entre mulleres e homes, e en materia de prevención e tratamento integral da violencia de xénero.
- e) Propoñer medidas, programas e normas dirixidas á promoción do exercicio efectivo dos dereitos das mulleres, a incrementar a súa participación na vida económica, laboral, política, social e cultural e a eliminar as discriminacións existentes entre sexos.
- f) A elaboración dos informes de impacto de xénero aos que se refiren os artigos 22, 23, 24, 25 e 164.
- g) As demais establecidas na presente lei.

Artigo 186. Comisión Interdepartamental de Igualdade

A Comisión Interdepartamental de Igualdade é o órgano colexiado responsable da coordinación das medidas adoptadas polas distintas consellerías da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, coa finalidade de promover a efectividade das políticas de igualdade e a erradicación da violencia de xénero. A súa composición e funcionamento determinaranse regulamentariamente.

Artigo 187. Unidades administrativas de igualdade

1. A consellería con competencias en materia de emprego deberá contar cunha unidade administrativa de igualdade coas funcións expresadas no artigo seguinte, que terá como mínimo a categoría de servizo e estará coordinada co órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia competente en materia de igualdade.
2. As demais consellerías e entidades do Sector Público autonómico poderán contar cunha unidade administrativa de igualdade coa finalidade da promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes no seu ámbito sectorial específico, así como da aplicación da transversalidade de xénero. Estas unidades estarán dotadas de persoal ao servizo da Administración Pública con experiencia e formación acreditada en materia de igualdade de mulleres e homes. Os decretos de estrutura orgánica establecerán o seu rango, adscrición orgánica e competencias.
3. Estas unidades deberán coordinarse co órgano da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia competente en materia de igualdade.

Artigo 188. Funcións da Unidade Administrativa de Igualdade da consellería con competencias en materia de emprego

A Unidade Administrativa de Igualdade da consellería con competencias en materia de emprego será o órgano encargado de integrar a dimensión de xénero en materia de emprego e relacións laborais e corresponderanlle as seguintes funcións:

- a) Asesorar en materia de xénero a calquera órgano da consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais e facer recomendacións por propia iniciativa, en especial no relativo ás medidas de fomento da creación de empresas ou á contratación de mulleres con especiais dificultades de inserción laboral ou en situacións marcadas pola desvantaxe social, á promoción profesional de mulleres a postos de responsabilidade, e ao estímulo da participación de mulleres nas profesións tradicionalmente masculinas así como a de homes en profesións tradicionalmente femininas.
- b) Propor as medidas necesarias para garantir a efectividade do principio de igualdade entre mulleres e homes no ámbito laboral en Galicia, tanto público como privado, en especial respecto da igualdade de retribucións salariais e extrasalariais.
- c) Apoiar as empresas na implantación, a aplicación, o control e a mellora de plans de igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.
- d) Tramitar os expedientes para a concesión da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade.
- e) Controlar a legalidade dos convenios colectivos nos termos establecidos na normativa aplicable e solicitar á Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na Negociación Colectiva os informes e realizar as comunicacións previstas no artigo 136.
- f) Organizar, de maneira coordinada coa Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva e co órgano da Administración xeral da comunidade autónoma competente en materia de igualdade, actividades de formación en igualdade por razón de xénero dirixidas a empresas, organizacións empresariais, representacións unitarias de traballadores e traballadoras e organizacións sindicais.
- g) Elaborar, en coordinación co órgano da Administración xeral da comunidade autónoma competente en materia de igualdade, guías e manuais de difusión sobre igualdade de oportunidades no ámbito laboral entre mulleres e homes.
- h) Elaborar ditames en materia de igualdade de trato e de oportunidades no ámbito laboral, en coordinación co órgano da Administración xeral da comunidade autónoma competente en materia de igualdade, por requirimento xudicial.
- i) Vixiar o cumprimento da normativa aplicable en materia de igualdade de trato e de oportunidades no ámbito laboral.

- j) Impulsar e establecer medidas para a participación equilibrada de mulleres e homes nos postos de traballo dos organismos dependentes da consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais.
- k) Favorecer o uso non sexista da linguaxe, tanto escrita como visual ou verbal, na documentación interna e externa da consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais.
- l) Diseñar a formación específica en materia de igualdade dirixida ao persoal da consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais segundo as funcións de cada posto de traballo, e revisar os programas de formación dirixidos ao citado persoal para introducir neles a perspectiva de xénero, favorecendo unha participación equilibrada de alumnas e alumnos e mais a adecuación dos horarios e a localización dos cursos para respectar o dereito de conciliación.
- m) Revisar as actuacións da consellería con competencias en materia de emprego e relacións laborais para valorar o seu impacto de xénero e, de ser o caso, introducir as propostas oportunas.
- n) Colaborar co órgano estatístico sectorial da consellería e recibir as estatísticas elaboradas polas diferentes unidades da consellería, co obxectivo de impulsar, na súa elaboración, a recollida de datos desagregados por sexo e ter en conta, cando sexa posible, outras circunstancias vinculadas ao xénero, como a asunción de responsabilidades parentais e familiares, así como de realizar estudos a partir desas estatísticas coa finalidade de mellorar a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.
- ñ) As demais que se lle atribúan noutras leis ou regulamentos.

Artigo 189. *Unidade Muller e Ciencia de Galicia*

A Unidade Muller e Ciencia de Galicia, é un órgano colexiado de asesoramento, proposta e colaboración adscrito organicamente á consellería con competencias en materia de igualdade entre mulleres e homes, e que ten como finalidade promover a eliminación dos desequilibrios que poidan existir no relativo á formación científica, no eido da investigación e innovación e na xestión da I+D+I, así como situar nos estudos e actividades científicas a perspectiva de xénero nun primeiro plano. Regulamentariamente, establecerase o seu réxime de funcionamento, competencias e composición, que en todo caso deberá respectar o principio de presenza ou composición equilibrada nos termos establecidos na disposición adicional primeira.

Artigo 190. *Consello Galego das Mulleres*

1. O Consello Galego das Mulleres é o órgano colexiado e institucional de Galicia, de carácter consultivo, participación e asesoramento en materia de políticas de igualdade entre mulleres e homes e loita contra a violencia de xénero, co fin esencial de servir de canle para a participación das mulleres e de comunicación coa Administración autonómica.

2. Regulamentariamente, establecerase o seu réxime de funcionamento, competencias e composición, garantíndose a participación das asociacións e organizacións de mulleres con implantación autonómica.

Artigo 191. *Observatorio da Imaxe da Muller*

1. Créase o Observatorio da Imaxe da Muller como órgano colexiado e institucional da Administración autonómica, encargado do estudo e seguimento do tratamento da imaxe pública da muller nos termos establecidos no artigo 34, así como na publicidade e nos medios de comunicación, no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. Ao Observatorio da Imaxe da Muller corresponderanlle as seguintes funcións:

- a) A recollida das queixas da cidadanía e o seguimento de oficio dos contidos considerados sexistas.
- b) A análise e clasificación dos contidos detectados ou denunciados co fin de obter unha visión do tratamento actual da imaxe das mulleres na publicidade e nos medios de comunicación.
- c) A actuación fronte aos emisores de mensaxes discriminatorias.
- d) A participación nas actividades de formación e sensibilización sobre a influencia que o tratamento discriminatorio nos medios e na publicidade teñen na desigualdade.
- e) As demais que se lle atribúan regulamentariamente.

3. A súa composición, que en todo caso deberá respectar o principio de presenza ou composición equilibrada nos termos establecidos na disposición adicional primeira, a súa adscrición e funcionamento desenvolveranse regulamentariamente.

Artigo 192. *Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar*

1. Créase o Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar, como órgano colexiado de asesoramento, análise e seguimento da situación das mulleres rurais e do mar en Galicia.

2. Ao Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar correspóndelle a realización das seguintes funcións:

- a) Recompilar, analizar e intercambiar información relevante que permita un mellor coñecemento da situación das mulleres rurais e do mar na comunidade autónoma, así como detectar as súas particulares necesidades.
- b) Formular propostas e recomendacións sobre liñas estratéxicas e prioridades de actuación no ámbito do Observatorio así como as medidas correctoras que se consideren oportunas, de cara a mellorar a situación das mulleres galegas que traballen no medio rural e no mar, especialmente no relativo ao seu acceso a postos directivos e de representación.
- c) Propoñerlles ás consellerías con competencias en medio rural e mar a realización de investigacións e estudos específicos que resulten de interese.
- d) Promover foros de comunicación e debate que permitan o encontro e a reflexión.
- e) Propoñerlles ás consellerías con competencias en medio rural e mar a realización de campañas de sensibilización, visibilización e apoderamento das mulleres rurais e do mar.
- f) Calquera outra que se estableza regulamentariamente.

3. O Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar terá a seguinte composición:

- a) A persoa titular da consellería con competencias en materia rural, ou persoa en quen delegue.
- b) Dúas persoas da consellería con competencias en materia rural designadas pola persoa titular desta.
- c) A persoa titular da consellería competente en materia de mar, ou persoa en quen delegue.
- d) Dúas persoas da consellería con competencias en materia de mar designadas pola persoa titular desta.
- e) A persoa titular do órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia con competencias en materia de igualdade.
- f) Dúas persoas do órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia con competencias en materia de igualdade designadas pola persoa titular deste.
- g) Unha persoa en representación da consellería con competencias en materia de emprego.

- h) Unha persoa en representación da consellería con competencias en materia de economía.
- i) Unha persoa en representación do Instituto Galego de Estatística.
- j) Unha persoa en representación da consellería con competencias en materia de medio ambiente.
- k) Unha persoa en representación da consellería con competencias en materia de política social.
- l) Catro persoas expertas de recoñecido prestixio designadas, dúas delas, pola consellería competente en materia de medio rural e outras dúas pola consellería competente en materia de mar.
- m) Tres persoas en representación das organizacións profesionais agrarias máis representativas.
- n) Tres persoas en representación das asociacións de mulleres do mar de ámbito rexional máis representativas.
- ñ) Tres persoas en representación das organizacións sindicais máis representativas a nivel autonómico.
- o) Tres persoas en representación da Confederación de Empresarios de Galicia.
- p) Unha persoa en representación da Federación Galega de Municipios e Provincias.

4. O Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar poderá contar coa presenza doutras persoas especialistas ou doutras persoas eventualmente concernidas, naqueles asuntos cuxa especificidade así o requira.

5. As vogalías ás que se refire o número 3 deberán contar cunha persoa titular e unha suplente, agás no caso das persoas expertas ás que se refire a letra l).

6. Cando menos, a metade de membros do Observatorio serán mulleres.

7. Regulamentariamente establecerase a súa adscrición, forma de designación dos seus membros e normas de funcionamento.

Artigo 193. Organización do Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar

1. Son órganos do Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar:

- a) A Presidencia, que lle corresponderá, de forma rotatoria por períodos de dous anos, ás persoas titulares das consellerías con competencias en materia de medio rural e de mar.
- b) O Pleno, que será presidido pola persoa que ocupe a presidencia do Observatorio e estará composto pola totalidade das persoas que ocupen as vogalías establecidas no artigo 192.
- c) Dúas seccións, a Sección de Mulleres do Medio Rural e a Sección de Mulleres do Mar.

2. A Sección de Mulleres do Medio Rural estará composta por:

- a) A persoa titular da consellería con competencias en materia de medio rural, ou persoa en quen delegue, que a presidirá.
- b) As dúas persoas que formen parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en medio rural.
- c) As dúas persoas que formen parte do Observatorio en representación do órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia con competencias en materia de igualdade.
- d) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de emprego.
- e) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de economía.
- f) A persoa que forme parte do Observatorio en representación do Instituto Galego de Estatística.
- g) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de medio ambiente.
- h) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de política social.
- i) As dúas persoas expertas da área correspondente.
- j) As tres persoas que formen parte do Observatorio en representación das áreas da muller das organizacións profesionais agrarias máis representativas.
- k) As tres persoas que formen parte do Observatorio en representación das organizacións sindicais máis representativas a nivel autonómico.
- l) As tres persoas que formen parte do Observatorio en representación da Confederación de Empresarios de Galicia.
- m) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da Federación Galega de Municipios e Provincias.

3. A Sección de Mulleres do Mar estará composta por:

- a) A persoa titular da consellería con competencias en materia de mar, ou persoa en quen delegue, que a presidirá.
- b) As dúas persoas que formen parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en mar.
- c) As dúas persoas que formen parte do Observatorio en representación do órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia con competencias en materia de igualdade.
- d) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de emprego.
- e) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de economía.
- f) A persoa que forme parte do Observatorio en representación do Instituto Galego de Estatística.
- g) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de medio ambiente.
- h) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da consellería con competencias en materia de política social.
- i) As dúas persoas expertas da área correspondente.
- j) As tres persoas que formen parte do Observatorio en representación das áreas da muller das asociacións de mulleres da pesca de ámbito rexional máis representativas.
- k) As tres persoas que formen parte do Observatorio en representación das áreas da muller das organizacións sindicais máis representativas a nivel autonómico.
- l) As tres persoas que formen parte do Observatorio en representación da Confederación de Empresarios de Galicia.
- m) A persoa que forme parte do Observatorio en representación da Federación Galega de Municipios e Provincias.

TITULO VIII

Garantía institucional

Artigo 194. *Valedor do Pobo*

O Valedor do Pobo é a institución á que se lle asignan competencias para velar pola igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes e pola erradicación da discriminación por razón de sexo e correspóndenlle as seguintes funcións:

- a) Prestarlles apoio ás persoas que puideron sufrir discriminación por razón de sexo para a tramitación das súas queixas e reclamacións.
- b) Constituírse, a solicitude das partes, en órgano de mediación ou conciliación entre elas, con relación a violacións do dereito á igualdade por razón de sexo, excepto coas que teñan contido penal ou laboral.
- c) Iniciar de oficio ou a instancia de terceiros, investigacións sobre posibles situacións de discriminación por razón de sexo que revistan unha especial gravidade ou relevancia, excepto as que puideran ser constitutivas de delito, en cuxo caso deberá remitir o investigado á Fiscalía ou á autoridade xudicial.
- d) Instar a actuación das administracións públicas que correspondan para sancionar as accións ou omisións que poidan ser constitutivas de infracción administrativa en materia de igualdade de mulleres e homes.
- e) Colaborar co Defensor do Pobo e coas institucións e organismos públicos equivalentes doutras comunidades autónomas e internacionais.

Disposición adicional primeira. *Presenza ou composición equilibrada*

Para os efectos desta lei, entenderase por composición equilibrada a presenza de mulleres e homes de forma que, no conxunto a que se refira, as persoas de cada sexo non superen o sesenta por cento nin sexan menos do corenta por cento.

Disposición adicional segunda. *Cursos de formación para fomentar a implantación voluntaria de plans e medidas de igualdade nas empresas e entidades do terceiro sector*

Mediante decreto do Consello da Xunta, poderá modificarse a duración mínima establecida no artigo 102.3 para os cursos de formación dirixidos a fomentar a implantación voluntaria de plans e medidas de igualdade nas empresas e entidades do terceiro sector.

Disposición adicional terceira. *Persoas xestantes e persoas traballadoras xestantes*

Para os efectos desta lei, os termos muller embarazada e traballadora embarazada deben entenderse referidos ás persoas xestantes e persoas traballadoras xestantes.

Disposición adicional cuarta. *Dotación orzamentaria*

1. A Xunta de Galicia dotará anualmente nos seus orzamentos as partidas necesarias para poñer en práctica as medidas que se desenvolvan en cumprimento desta lei.
2. A creación das unidades ás que se refire o número 2 do artigo 187, non poderá supoñer incremento de gasto.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa*

1. Queda derogado o Decreto Lexislativo 2/2015, de 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
2. Así mesmo, quedan derogadas cantas normas de igual ou inferior rango se opoñan ou contradigan o disposto nesta lei.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia*

Modifícase a letra k) do número 1 do artigo 7 da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, que queda redactada como segue:

"k) Realizar as actuacións precisas para garantir os dereitos das mulleres a participar no desenvolvemento rural en condicións de igualdade cos homes, en particular a través de medidas e actuacións que teñan por obxecto a revitalización do tecido produtivo e a fixación da poboación nas áreas rurais, de conformidade co artigo 30 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, de igualdade efectiva de mulleres e homes, e desenvolvendo os dereitos recoñecidos, en particular, ás mulleres de zonas rurais e costeiras non urbanas na lexislación galega sobre igualdade de mulleres e homes."

Disposición derradeira segunda. Modificación da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico de Galicia

Modifícase o artigo 25 bis da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico de Galicia, que queda redactado da seguinte forma:

"Artigo 25 bis. Regras de utilización dos criterios de adxudicación baseados na calidade social e medioambiental impostos por normativa sectorial

Naqueles contratos nos que se utilice unha pluralidade de criterios de adxudicación do contrato e nos que distintas normas sectoriais impoñan, dada a súa vinculación co obxecto do contrato, a aplicación de máis dun criterio de adxudicación cualitativo de tipo social e medioambiental, os órganos de contratación da Administración xeral da comunidade autónoma e das entidades instrumentais do sector público autonómico procederán a determinar os concretos criterios de adxudicación dos seus contratos de acordo coas seguintes regras:

- a) O órgano de contratación poderá elixir, de entre as distintas modalidades de criterios cualitativos de tipo social ou medioambiental impostos pola normativa sectorial, o criterio ou criterios de calidade que empregará no seu contrato.
- b) O órgano de contratación deberá elixir como mínimo unha modalidade dos criterios cualitativos de tipo social ou medioambiental impostos pola normativa sectorial aplicable.

Neste caso, o criterio de adxudicación establecido valorarase como mínimo co 10 % da puntuación máxima que poida atribuírse ás ofertas, deberase motivar no expediente a atribución dunha porcentaxe menor, que non deberá ser inferior ao 5 % da puntuación máxima.

- c) No caso de optar pola aplicación de máis dunha modalidade de criterios cualitativos de tipo social ou medioambiental impostos pola normativa sectorial, a valoración total dos criterios elixidos alcanzará, como mínimo, o 10 % da puntuación máxima que se poida atribuír ás ofertas."

Disposición derradeira terceira. *Modificación da Lei 2/2015, do 29 de abril, de emprego público de Galicia*

Modifícase o número 3 do artigo 80 da Lei 2/2015, do 29 de abril, de emprego público de Galicia, que queda redactado da seguinte forma:

"3. As convocatorias dos procesos selectivos poderán eximir total ou parcialmente o persoal que participe neles polo sistema de promoción interna vertical dalgunha das probas selectivas esixidas ao persoal de novo ingreso e/ou reducir parte do temario. En todo caso, as probas para cubrir as prazas reservadas para a promoción interna vertical respectarán os principios de igualdade, mérito e capacidade, así como os demais establecidos nos artigos 49 e 55 desta lei, poderanse levar a cabo en convocatorias independentes das de ingreso cando, por conveniencia da planificación xeral dos recursos humanos, así o teña autorizado o Consello da Xunta de Galicia ou o órgano competente da Administración pública respectiva.

Cando os procesos selectivos aos que se refire este artigo comprendan a valoración de méritos das persoas que participen neles polo sistema de promoción interna vertical, incluírán unha puntuación específica relativa ao exercicio nos cinco anos anteriores, contados dende a data que se estableza na convocatoria, dun permiso por parto, adopción, garda con fins de adopción ou acollemento, unha redución de xornada ou unha excedencia para o coidado de familiares.

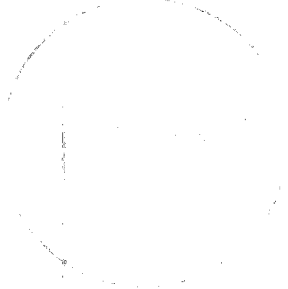
A puntuación asignada será proporcional ao tempo de duración do permiso, redución ou excedencia en cada caso gozado".

Disposición derradeira cuarta. *Habilitación para o desenvolvemento normativo*

Facúltase a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia para ditar cantas disposicións regulamentarias sexan necesarias para o desenvolvemento desta lei.

XUNTA
DE GALICIA

Disposición derradeira quinta. *Entrada en vigor*

Esta lei entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*.

Diego Calvo Pouso
Vicepresidente segundo e conselleiro de Presidencia,
Xustiza e Deportes

ESTRUTURA DO BOLETÍN OFICIAL DO PARLAMENTO DE GALICIA

1. PROCEDEMENTOS PARLAMENTARIOS

1.1. PROCEDEMENTOS DE NATUREZA NORMATIVA

1.1.1. NORMAS APROBADAS

1.1.2. PROPOSTAS DE NORMAS

1.2. PROCEDEMENTOS ESPECIAIS DE CARÁCTER INSTITUCIONAL

1.2.1. INVESTIDURA

1.2.2. MOCIÓN DE CENSURA

1.2.3. CUESTIÓN DE CONFIANZA

1.3. PROCEDEMENTOS DE CONTROL E IMPULSO

1.3.1. CONTROL SOBRE AS DISPOSICIÓNS DA XUNTA CON FORZA DE LEI

1.3.2. COMUNICACIÓNS DA XUNTA DE GALICIA

1.3.3. EXAME DE PROGRAMAS E PLANS

1.3.4. ACORDOS, RESOLUCIÓNS OU PROPOSTAS DE COMISIÓNS ESPECIAIS OU DE INVESTIGACIÓN

1.3.5. MOCIÓNS

1.3.6. PROPOSICIÓNS NON DE LEI

1.3.7. OUTRAS PROPOSTAS DE RESOLUCIÓN E ACORDOS

1.3.8. PROCEDEMENTOS DE CONTROL ECONÓMICO E ORZAMENTARIO

1.4. PROCEDEMENTOS DE INFORMACIÓN

1.4.1. INFORMACIÓNS REMITIDAS POLA XUNTA DE GALICIA

1.4.2. SOLICITUDES DE COMPARECENCIA

1.4.3. INTERPELACIÓNS

1.4.4. PREGUNTAS

1.4.5. RESPOSTAS A PREGUNTAS

1.4.6. SOLICITUDES DE DATOS, INFORMES E DOCUMENTOS DE DEPUTADOS E DE COMISIÓNS

1.4.7. RECONVERSIÓNS POR FINALIZACIÓN DO PERÍODO DE SESIÓNS

1.5. PROCEDEMENTOS RELATIVOS A OUTRAS INSTITUCIÓNS E ÓRGANOS

1.6. PROCEDEMENTOS DE ELECCIÓN, DESIGNACIÓN E PROPOSTA DE NOMEAMENTO

1.7. PROCEDEMENTOS RELATIVOS AO DEREITO DE PETICIÓN

2. ELECCIÓN E COMPOSICIÓN DO PARLAMENTO, RÉXIME E GOBERNO INTERIOR, ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO

2.1. ELECCIÓN DO PARLAMENTO

2.2. COMPOSICIÓN DO PARLAMENTO E DOS SEUS ÓRGANOS

2.3. RÉXIME E GOBERNO INTERIOR

2.4. ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DO PARLAMENTO

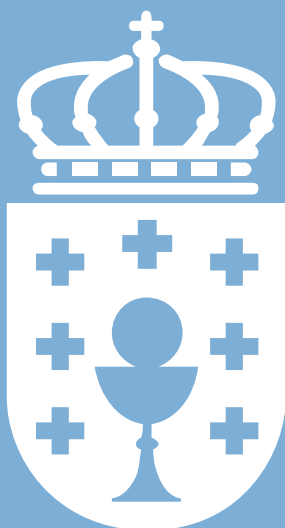
3. ADMINISTRACIÓN DO PARLAMENTO DE GALICIA

4. INFORMACIÓNS E CORRECCIÓNS DE ERROS

4.1. INFORMACIÓNS

4.2. CORRECCIÓNS DE ERROS

PARLAMENTO
DE GALICIA

BOLETÍN OFICIAL DO **PARLAMENTO DE GALICIA**

Edición e subscricións:

Servizo de Publicacións do Parlamento de Galicia. Hórreo, 63. 15702. Santiago de Compostela.

Telf. 981 55 13 00. Fax. 981 55 14 25

Dep. Leg. C-155-1982. ISSN 1133-2727

